د نیشاپور شاهین

Ketabton.com

لیکوال:

قریب الرحمن سعید

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نيشاپور شاهين

ليکوال :

قريب الرحمن سعيد

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: د نیشاپور شاهین

لیکوال: قریب الرحمن سعید

کمپوز: خپله لیکوال

د پښتنې طرحه او انلاین چاري: مختار احمد احسان - د لراوبر ډاټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.com

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

بسم الله الرحمن الرحيم

دنيشاپور د شاهين دليکلو نه مخته مې د تاريخ دهغو پاڼو داړولو اراده کړې وه چې په کې په شلمه پيړۍ کې يو چنګيزخان دا سلامي فرهنګ مرکزي هيوادونه لکه سمرقند ، بخارا ، صفايان ، ترمز ، تاشقند ، او نور ښارونه په خپله ولکه کې راوستلي و. خو د څو علتونو له مخې مې چې په کې په دې اړه دموادو د لاسته راوړو ستونزې هم شاملې وې ، په دې موضوع د ليکنې جرئت و نه شو کولې. خو بيا هم په ګجرات کې د الحديد د اونيزې خپرونې دمدير ښاغلي مسعودالرحمن نه ممنون يم چې هغه زه په دې موضوع باندی د ليکلو له پاره په پرلپسې توګه هڅولم. په هرصورت ما دهغه سره ژمنه کړې چې يوه ورځ به هرو مرو امو او سيهون ددريابونو په دغه کانال شکله ليکې باندېې دقلم د راپورته کولو جرئت کوم.

دصليب او حرم په اړه د ليکلو نه وروسته مې دکومې نوې موضوع دپيدا کيدو له پاره په تذبذب کې شپې او ورځې سبا کولې. کله کله به مې د پوره ته موضوع په اړه زړه غوښتل خو همت مې نه شو کولې. اخر مې خپله موضوع بدله کړه او دهغو حالاتو په څيړلو مې پيل وکړ چې د محمدغزنوي نه وروسته ديوې خلا په څير په هندوستان کې راپيدا شوي وو . هر څومره مې چې په دې موضوع فکر کاوه همغومره مې يې په اړه دلچسپي زياتيده. ډير وخت به مې په خوب کې د سرسوتي ددرياب په غاړه د تراوړي په ميدان کې د تيروشوو جنګونو منظر کوت.خو کله به مې چې سترګې پرانيستې نو همغه کوته به وه چې د څو خپرو ورو تاريخي کتابونو څخه په کې اخوا نور څه نه تر سترګو کيدل.

دا هغه وخت چې په هندوستان کې د محمود غزنوي د پرلپسې حملو له مخې د هند مسلمانانو د شودرانو يا (دهندوانود هغه قوم څخه چې هلته ډير ذليل اوپست ګڼل کيږي) څخه هم خراب ژوند درلود . دهغوې حال د اوښانو دهغو ګلو په څير و چې څرونکې يې نه وي ،هغوې دهغو وزو د ګلې په څير دهرې لورې څخه تر ګوابښ لاندې و چې چوپان او شپون يې نه وي ، په داسې حال کې چې د نهروالا څخه تر نګرکوټ او د بټهنډا څخه تر بنارس پورې دهندوستان راجه ګانو پتهورا او کهانډې راې ، ددوو وينه زبيښونکو ليوانو په څير هرې لورې ته ځغاستل.... دهيڅ مسلمان عزت

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترې خوندي نه وو ....هیڅ مذهبي ازادي نه درلوده .... په همدې حالاتو کې په داسې وخت کې چې د کرشن مراري پر بُت دهند دخوشحالۍ په خاطر دانسانیت قرباني ورکول کیده ، دشعوره ډک قدرت او ځواک په حرکت راغې او دغزني هغه کلي یو ځل بیا په لړزیدا شو او ترې داسې یو ستر او ویاړلې شخصیت او بُت ماتوونکې را ووت چې دکابل نه تر سومنات اود سیستان نه تر کشمیره پورې یې لړزه او خپله قهرماني خپره کړه.

دا ځل دهندوستان د حالت د ښه کولو له پاره چې قدرت دکوم شخصیت انتخاب کړې و ، هغه شهاب الدین غوری و ، اودا هغه لمړنی مسلمان حکمران و چې په برخه یې په هندوستان کې د یوه مضبوط او مستحکم حکومت قیام لیکل شوې و.

نن یو ځل بیا اسلامي امت دهمغسې حالاتو سره مخ دې ، که له یوه اړخه مونږ د رنګ ، نسل ،ژبې او وطن په ترکیبي برخو باندی ویشل شوي او تنګ لمني شوی یو ، خو دبله اړخه زمونږ دهمدې کمزورتیا څخه دګټې اخستلو سره سم یو شمیر غرني لیوان دافغانستان دخلکو وینې زبیښې ، هلته د سرو لمبو نڅا روانه ده. دتباهۍ اور او د ناهیلیو تیارې هرې لورې ته خپرې شوې دي اودښمن زمونږ د سترګو تر مخه زمونږ د قسمت ډیرې بدې کرښې لیکي.

اخر د افغانستان د ازادۍ د غورځنګ ننګیالي به تر څه وخته پورې په غارونو او تیارو سمڅو کې پټ او د بې نومه مجاهدینو په څیر به دخپلې ازادۍ او ځان ځارۍ تاریخ لیکي... تر څو به د چنګیز خان د روح پیروان دخپل لیونتوب له مخې د جهان سوزولو او تباهیو لوبه لوبوي..... ترڅو به داسلام په سرکښه څپو سکوت حاکم وی.... تر څو به د یوه ستر قوم ملا کړه شوي وي او تر څو به یو خالي خول دخپلې ملغلرې په لټه کې تیندکونه خوري .....دا داسې یوه پوښتنه ده چې د فنا د غږ اوتریخ دود په څیر هرې لورې ته خپریږي... خو د اسلامي امت سره یې هیڅ ځواب نه شته ؟!!

درنو لوستونکو !مونږ خو د لمر د ډوبیدو منظر کتلې شو خو عبرت ترې نه شو اخستلې. مونږ(د وجد اوسماع) دذکر په یوه ډیر بې مفهومه دور کې ور پریوتي یو ، مونږ په یخو ښایسته خوبونو کې خپل ځانونه ډوب کړي دي خو دغه ژوندبخښونکې رنګین خوبونه به مونږ تر ډیره وخته پورې و نه شي ساتلې ، راتلونکې ځوان نسلونه به یوه ورځ هرو مرو زمونږ څخه پوښتنه کوي چې مونږ ولې د شاهینانو تر منځ د توتکیو او کارغانو په څیر ژوند تیراوه. ولې مو د لیوانو په ډله کې د

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټېدونکې اوبې وسه هوسۍ په خیر کړچار تر سره کړې.... اخر به مونږ په کومه هیله ، د کوم طلايي سهار په امید خپل ځوان نسل ته ددې ویلو څخه تیښته کوو چې د ښمن ولې زمونږ د کوپړیو څخه د خپل ځان له پاره ګلدانونه جوړوي!

څرګنده نه ده چې هغه به څوک وی ، چیرې به وی چې د اسلامي امت د غه ډوبېدونکې کشتۍ ساحل ته را وکاږي ، خو زه ایمان لرم چې هغه وخت به هرو مرو راځي چې زمونږ د مقدر یو ساتونکې به را پورته کیږي ،په هغه ورځ به ملي ریښې یو د بل سره ټینګښت مومي. خو ماته ډاګیزه نه ده چې د ملت هغه مهمه دفاعي کلا به څوک وي. خو بیا هم د ژوندانه د لوټ کړل شوو کاروانونو د لارښوونو له پاره به قدرت هرو مرو وی څوک ټاکي ، هغه ورځ به انسانیت د نوي ژوند خاوند شي. او وینه زبیښونکي لیوان به بیرته خپلو تیارو غارونو ته په تیښته شي.

په اخرکې زه د میرپور د ښارګوټي د کالګړې د سیمي د خپل هغه مربي ډیر زیات ممنون یم چې په خپلې مادي او اخلاقي مرستې یې زما له پاره د اسې چاپیریال تیار کړ چې زه په کې د نیشاپور د شاهین کتاب د خپل ټاکل شوي وخت نه مخته په پوره بریالیتوب سره پاي ته ورسوم ، زما دا محسن او مربي محمد رفیق العصري نومیږي.

اسلم راهي – ایم ، اې.
۴۲ /حیدربلډنګ ،موهني روډ ، لاهور ، پاکستان

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی برخه

د سختې يخنۍ او ږدې شپې د تيارو د يخو ديوالونو د ټټر سره په ټکر کې خپل ټول اعضاء او غړي له لاسه ورکړي و. په هره شپه به د نيشاپور په لور تلونکې ، په غرونو کې کنل شوې شاهراه د وخت په وخت د خپرې شوې زمانې په چُپُو او د اسرارو نه د ډکو لمحو په ژورو نالو کې ډوبېده .هرې لورې ته خاموشي خپره وه. سکوت و. د دې غرنۍ شاهراه دواړو خواو ته ښکلې بوټي ولاړ وو چې په ځينو ځينو ځايو کې به د اوښانو کتارې او اغزن بوټي هم تر سترګو کيدل. يو ناځاپه د کوهستان د غه ورانه ويجاړه لمن د آسونو د تيزو قدمونو د خرپار نه ډکه شوه. لږه شيبه وروسته په دې لاره درې کسان را څرګند شول چې خپل آسونه يې په وهلو وهلو د هرات نه د نيشاپور په لور په ځغاسته کړي وو.

د زړه وړونکې دغه بيابان هره زره چې د خاموشۍ تر څادر لاندې يې ځان را نغاړلې و د دې آسونو د قدمونو د خرپار سره سم را پورته شوه. ټوله وادي د تيږو د يخو اهونو څخه ډکه شوه. د شپې هيبت نور له منځه تلونکې او خپل اخر ته رسېدونکې و. درې واړو سپرو يو ځاې خپل آسونه د کوهستان د يوې ويالې تر څنګ تم کړل. بيا د هغوی څخه يوه يې د شرق لورې ته وکتل او خپلو دواړو ملګرو ته يې وويل:

»ملګرو ! د سهار د لمانځه وخت شوې دې ، راځئ چې لمړی خپل لمونځ ادأ کړو او بيا خپل سفر ته دوام ورکړو .« درې واړه سپاره د آسونو څخه را ښکته شول ، خپل آسونه يې د تيږو سره وتړل او بيا د ويالې تر څنګ کيناستل او د لمانځه له پاره يې او دسونه کول پيل کړل.

د شرق له لورې د يلدا د شپې د سهار په څير تباشير شکله رڼا را ښکاره شوې وه. د البرز د کوهستان په لور د شمال غرب څخه را الوتونکې توپانې سيليو دليونتوب بڼه خپله کړې وه. په همدې خاطر د هوا يخوالې زيات شوې و. درې واړو سپرو د اودسونو کولو وروسته خپل آسونه پرانستل او د يوه غره سر ته وختل. هلته يې د خپلو آسونو څخه قيضې وويستلې او هغوې يې د خوراک او څرلو له پاره ازاد پريښوول. بيا د دوې د ډلې څخه همغه چې خپلو نورو ملګرو ته يې د سهار د لمانځه له پاره ويلي وو په يوه تيږه و دريد او اذان يې وکړ ، لهجه يې خالصه عربي وه او د دې څخه دا ډاګيزيده چې اذان ورکوونکې کوم عرب دې. د اذان د اواز د اوريدو سره سم د ځنګل مرغان هم را پورته شول او په فضا کې يې د نوې سهار د پيليدو الهام ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې واړو يو ځاې د سهار لمونځ ادأ کړ ، بيا يې خپلو آسونو ته قيضې واچولې ، د شرق څخه د تيارو د له منځه تلو سره سم د سهار بادبان هم را څرګند شوې و .بيا لمر را وخوت ، چې شعلو يې يو په بل پسې پر ځمکه د راپريوتو سره سم د ويلې شوو سرو زرو د نڅاکونکو شعاعو ستر قرمزي جال خپور کړې و . اوس نو په دې نوي سهار کې تو تکيو هم خپلې ځالې پرېښې او دهوا په څپو کې يې الوت کاوه . د اوږدې شپې وړو مرغانو د درود او سلام نغمې په ډېرو ښکلو او زړه وړونکو اوازو سره زمزمه کولې او د خپلې روزۍ په لټه کې د نا معلومو زمکو په لور په الوت کې ډوبې وې.

خپلو آسونو ته د قيضې د وراچولو په وخت کې د غو دريواړو تکان وخوړ او په ډېره حيرانتيا او تعجب سره لاندې د ويالې په لور په ځير شول ، هغوې کتل چې څو کسه آسپ سواره د هغوې په لور په ډېره بيړه ور روان دي. د ويالې په دا بله خوا کې د شمال غرب له لورې د البرز د کوهستان تر ټولو ستر ، د واورو ډک ، غرونه را څرګند شوي و. هغه شاهراه چې لږه شيبه مخکې يې پرې خپل آسونه را ځغلول، اوس بلکل په څرګنده توګه تر سترګو کيده ، د هغې دواړو خواو ته د صنوبر ډېرې پخوانۍ ونې داسې ولاړې وې لکه پهره داران چې تر لرې لرې پورې خپاره شوي او د دې ګونګې لارې د ورانو ويجاړو د واټن څارنه کوي .

ورځې ته د سهار د رڼا وړانګې ور رسيدلې وې. د رڼا شعاعګانې تر ډېره لرې پورې خپرې شوې وې ، ونې د تيزو هواګانو په واسطه د زانګو په څير زنګيدې ،اوپاڼو يې شرارې کولې ، هغوې دريواړه د غره په څوکه و دريدل او د دې راتلونکو آس سپورو د را رسيدو انتظار يې پيل کړ. د کومې ناڅاپې پيښې سره د مقابلې له پاره دريواړو خپلې تورې له تيکو را ويستلې وې، لږه شيبه وروسته د غه آسپ سپاره د ځنګلي ګلونو او بوټو د هغې ورانو ويجاړو څخه را بيرون شول کومې چې د ويالې له لورې دې غرنيزې څوکې ته را تلې. د هغوې شميره دولس کسان و ، او په ډېرو ښو جنګې وسايلو سنبال شوي و ، هغوې د را رسيدو سره سم د دې دريواړو تر مخ د خپلو آسونو څخه پياده شول ، بيا د هغوې د ډلې څخه يوه يې ، چې د هغوې سرخيل او لارښود معلوميده ، دې دريواړو ته مخ کړ او ورته يې وويل:

»تاسې څوک ياست او کومې لورې ته ځئ ؟«

هغه عرب چې د دې غره په سر يې په يوه تيږه د سهار اذان ويلې و ، څو قدمه ورمخته شو او ورته يې وويل: « مسافر يو او د نيشاپور په لور روان يو .» هغه ترې يو ځل بيا وپوښتل چې: « د کومه ځآيه راغلي ياست ؟«

هغه عرب په داسې حال کې چې قدم په قدم بدليدونکي حالات او خپل احساسات يې تر کنترول لاندې نيولي و د خپلې مضبوطې او مستحکمې لهجې له مخې وويل: « مونږ د نيشاپور د يوې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

تجارتي قافلې سره يو ځای د هغوی د ساتونکو په څېر د هند په لور تللي وو. هغه تجارتي کاروان د خپلې ګټې او راکړې ورکړې وروسته بېرته راستون وې دې. اوس هغه تجاران ټول هلته د هرات په ښار کې اوسيږي. هغوی به هلته يو څو ورځ تم کيږي ، څرنګه چې هغوی مونږ ته خپل مزدوري راکړې ، په دې خاطر مونږ اوس په نيشاپور کې د خپلو کورو په لور روان يو«.

د راغليو وسلوالو کسانو مشر ترې يو ځل بيا وپوښتل:« ايا تاسو د نيشاپور اوسيدونکي ياست ؟ » عرب ورته د ا ځل په ډيره ستومانه او بيزاره لهجې وويل: « د نيشاپور څخه ځلور فرلانګه جنوب کې يو کلي دي چې د سمراباد (دا د نيشاپور يوه ښايسته غرنې کلې دې چې اوس هم همغسې په خپل ځای پاته او اباد دي) نوميږي ، مونږ درېواړه د همغه کلي اوسيدونکي يو«.

د څو لمحو د خاموشۍ نه وروسته د راغلی ډلې مشر يو ځل بيا وويل: « تاسو دريواړه زمونږ سره يو ځآی د ناصرالدين ځای ته ولاړشئ ، هغه تاسو دريواړه بللي ياست» (ناصرالدين د سلطان شهاب الدين غوری خورين او د هرات والي و (

دا ځل عرب لږ څه ناخوالې شو او ورته يې وويل: « ناصرالدين څوک دې او زمونږ سره څه کار لري ، مونږ يې ولې ور بللي يو ؟«

هغه مقابل لورې ورته په ډيره مينه وويل:« ناصرالدين د شهاب الدين غوري د خور زوې او د هرات والي دې ، په دې ورځو کې هغه هلته د لک (د هرات سره نژدې يو ډير ښايسته ښار ګوټې و ، د شهاب الدين غوري د مړينې وروسته ، کله چې پرې جنګيز خان يرغل راوست نو دا ښاری په کنډوالو بدل کړ ، اوس د دې ښار نښې نښانې هم نه تر سترګو کيږي)په ښار کې اوسيږي. دا ښار د دې ځايه دوه مايله لرې وا ټن کې پروت دې ، د کومه ځآيه چې تاسو همدا اوس راغلي ياست. هغه د يوه داسې ځوان په لټه کې دې چې بهادر، جرئتمنده ، ميړنې او د سترې حوصلې خاوند وي ، هغه غواړې د غه ځوان ته د سلطان له اړخه په هندوستان کې داسې يو کار وسپاري چې د اسلامي امت خير او ښيګڼه په کې را نغښتي وي«.

دا ځل ورته هغه عرب په ماته لهجه او نښتي اواز سره وويل: « ايا دا کار د اسلام د خپرولو او ترويج سره هم اړيکي لري ؟«

د هغه ډلې مشر ورته پرته له ځنډه وويل: « هو ! ستاسې خبره او اټکل سهي دی«

د عرب لهجه نوره هم خوږه او خوشحالوونکي شوه « که چيرې همداسې وي نو د لک ښار خو پريږده چې مونږ د دنيا هغې سر ته هم د تللو لپاره تيار يو . د دې خبرې سره سم په خپل آس سپور شو ، د هغه ملګرو هم د هغه په پيروۍ سره په خپلو آسونو پښې را واړولې ، بيا د غه دريواړه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسافر دهغو دولسو کسانو سره یو ځاې دهرات دښار په لور بیرته ستانه او په لویه راغلي لار یې خپل آسونه څغلول.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

د تولک د ښاره بیرون په کوهستاني لړۍ کې دننه په یوه پخوانی شکل د جوړه شوي حویلۍ تر مخې دغه ټول آسپ سپاره و دریدل. بیا دوې څخه یو یې د خپله اسه را ښکته شو او په منډه دغه حویلۍ ته ور ننوت. لږه شیبه وروسته د ساتونکو تر منځ یو کس په ډیره ښه بڼه د حویلۍ څخه را بیرون شو ، دا د هرات والي ناصرالدین و . دغه په کتلو سره ټول آسپ سپاره د خپلو آسونو څخه را ښکته شول او نیغ ودریدل ، هغه عرب هم د خپلو دوو ملګرو سره یو ځاي پیاده شوي و او ولاړ و.
ناصر الدین نیغ په نیغه د هغه عرب په لور ورغې او د هغه سره یې روغبړ وکړ او ورته یې وویل: « زه د هرات والي ناصر الدین یم. که چیرې ستا د جسم او قواري څخه مې غلط اټکل نه وي کړې نو ته همغه ځوان یې چې زه یې په لټه کې یم. کیدې شی چې همته زما شرط پوره کړاې شې. نوم دې څه دي ؟»
دې عرب ترې د روغبړ لاس را ښکود او ورته یې وویل: « حسن نومیږم ، حسن بن خلدون ، ایا راته ویلې شي چې څه شرط لري ؟ او څه ډول کار راته سپارل غواړي ؟»
ناصرالدین د هغه ښیي لورې ته ور نژدې شو او ورته یې وویل: زما سره را ځه ، زه به هر څه درته ووایم.
هغوې ټولو د آسونو واګې و نیولې او د هغه پسې روان شول. ناصرالدین هم په ویلو پیل وکړ. « واوره ! زه د یوه داسې بهادر او میړني ځوان په لټه کې یم چې هندوستان ته ولاړ شي او هلته د سلطان شهاب الدین له پاره جاسوسی وکړاې شي. سلطان غواړی ډیر ژر په هندوستان باندی حمله وکړي خو د حملې نه مخته هغه غواړي د خپلو جاسوسانو په واسطه د هند د مختلفو راجاګانو د عسکرو او ځواک د څرنګوالي په اړه معلومات تر لاسه کړي. په دې وخت کې هلته په هند کې زمونږ یو شمیر جاسوسان په کار کولو بوخت دي ، څو میاشتې مخته مو د دې ځایه یو ځوان د هند د ټولو جاسوسانو دامیر په څیر ور استولې و چې په میړانه او بهادرۍ کې یې نمونه نه وه. هغه ایلک خان نومیده او د کوهستان دالبرز دیوه کلي او سیدونکې ترک نژاده و. تر شپږو میاشتو یې په ډیره ښه توګه خپله دنده تر سره کړه او ډیر مهم اطلاعات یې برابر او دلته را ولیږل خوبیا یو ناڅاپه غایب شو او زمونږ سره یې اړیکې و شلیدل. داسې څرګندیږي چې هغه به نیول شوي وي. اوس مونږ ته د همغسې یو ځوان پیدا کول اړین دي چې هندوستان ته ولاړ شی او هلته د مسلمانو جاسوسانو امارت په غاړه واخلي او تر څنګ یې د ایلک خان د ځاې ځیرۍ د پیدا کیدو

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لټون هم وکړي ، همدا راز د هند د راجاګانو د ځواک او عسکرو په اړه هم ښه معلومات برابر او را ولیږي ترڅو سلطان د همغې اطلاعات له مخې په هندوستان باندې د حملې کولو له پاره ځان تیار کړي«.

ناصرالدین په تلو تلو کې په غرونو کې د را چاپیر کوچنې میدان تر منځ ودرید . په دې میدان کې د هغه تر مخه د صنوبر یوه ستره او اوږده ونه ولاړه وه . د دې ونې په ډډ باندې د سنډو یوه مضبوطه رسۍ تړل شوې وه . ناصرالدین د دغې ونې په ډډ باندې د را چاپیره تړل شوې رسۍ په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»د هندوستان د جاسوسانو د امیر د ټاکلو له پاره د ایلک خان انتخاب هم ما پخپله کړې و . د هغه له پاره هم همدا سې یوه رسۍ د ونې څخه را تاوه کړل شوې وه ، هغه د زمري په څیر ترک نژاده ځوان دا رسۍ راښکوده او دوه ځایه یې کړه . اوس هم زه د همدا سې یوه ځوان په لټه کې یم چې د ایلک خان په څیر دا رسۍ را کاږي او ویې شلوي. حسن بن خلدونه ، واوره ! ستا دا دوه نور ملګري کمزوري او نري وچ کلک دي ، خو ته ځواکمن ، غښتلې او زړه ور ښکارې ، مخته ورشه او خپل قسمت و ازمایه«.

حسن بن خلدون تر لږې شیبې پورې د ناصرالدین په لور په حیرانتیا سره وکتل ، بیا یې خپلو ملګرو ته هم په سرسري توګه وکتل او د لږ څه فکر کولو نه وروسته د صنوبر د هغې تنومندې ونې د ډډ په لور ور روان شو چې د سنډو یو مضبوطه رسۍ ترې را تاوه شوې وه . د رسۍ یو سر په تیږ لوړه زمکه پروت و خو بل سر یې د ونې د ډډ سره تړل شوې و .

حسن مخته ورغې او دغه درنده رسۍ یې را واخسته ، څو ثانیې یې هغې ته وکتل ، بیا یې خپل لستونې را پورته کړ او زور یې پیل کړ . حسن تر ډیره پورې زور واهه خو د رسۍ په شلولو کې ناکامه شو ، رسۍ یې پریښوده او خپل ځای ته راستون شو او سرښکته ودرید ، د ناصرالدین حالت هم د ناهیلیو ګواهې ویله . هغه په ژور فکر کې ډوب و ، کله چې حسن بیرته راغې او د هغه تر څنګ ودرید نو هغه ورته په غمژنه لهجه وویل:

»زه افسوس کوم چې ما ستا د قوت او ځواک په اړه غلطه انګیرنه کړې وه، اې ځوانه ! تا زه په ستونزو کې لتاړ کړم ،زړه مې وایې چې اجازه درکړم چې ولاړ شې ، تر څو ستا څخه د بل کوم ښه ځوان په لټه کې شم ، خو د بله اړخه مې زړه وایې چې نه ، تا باید همد لته له ځانه سره وساتم ، شونې ده چې ستا په څیر بل داسې ځوان به راته تر لاسه نه شي چې دا رسۍ و شلوي. په هغه وخت کې به ته ما ته ډیر مناسب شخصیت اوسې. په دې خاطر چې«.....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن یو عرب ملګري ناصر الدین ته مخ کړ او ورته یې وویل: «دا ځوان پرېږده چې ولاړ شي او که نه دده مشر ورور که خبر شی نو توپان به جوړ کړي او په زوره به خپل ورور ددې ځایه بوځي ، هغه داسې یو ځوان دی چې په خپل ژوند کې یې د هیچا نه ماتې نه ده خوړلې».

ناصرالدین د هغه عرب په لور متوجه شو او سمدلاسه یې په حیرانوونکې لهجې سره وویل: «ایا دده مشر ورور په ځواک کې دده نه پورته او ارفع دي ؟ »

هغه عرب ورته سینه تانده کړه او ویې ویل: « هغه له ده څخه لس هومره ځواکمن او قوي دي ، هغه د تیرې او فولادو په څیر دروند ، د بلوط د ونې په څیر د قد خاوند ، او زړه ورتیا او میړانه یې بې انتها او استقامت یې لا محدود دي. هغه د تقدیر جوړ کړل شوې موحد انسان دې ، هغه د اسمان د هسکوالي او د زمکې د ښکته والي په څیر مضبوط او د نه تسخیریدو وړ شخصیت لري« .

ناصرالدین په خپل مخ باندی د راخپریدونکې خوشحالۍ د کنترولو وروسته وویل: «ایا راته د ولس ددغه زمري انسان نوم ښوولې شې ، چې تا یې دومره ستاینه وکړه ؟«

دغه عرب یو ځل بیا د پخوا په څیر په همغه لهجه وویل: « دهغه نوم حماد بن خلدون دې ، او هغه داسې یو ځوان دی چې د سراب نا تالاب جوړوي او سمندر په څاڅکو کې ډوبوي«.

د ناصرالدین حالات بدلیدل ، حسن ته را وړاندې شو او په ډیره حیرانوونکې توګه یې ورته وویل: «ایا هغه څه دې چې ملګري وویل هغه سهي دي ؟ او یا داچې ما به سهي نه وي اوریدلي ؟«

حسن ورته په خندا وویل: « هو ! هغه څه چې زما ملګري وویل هغه سهي دي. زما ورور همداسې او سپینه ماتوونکې دې ،په ځواک او قوت کې یې هیڅوک د مقابلې نه شته. هغه زمونږه غر او زمونږ ځواکمن برج دې. د هغه پیژندونکې هغه ته د نیشاپور شاهین وایی ، کله چې هغه په خپل دښمن باندی حمله کوي نو د هغه په زړه او ذهن باندی را پریوځي او د ګلال د لوښو په څیر یې ټوټې ټوټې کوي، تر اوسه چې چا ورسره ټکر کړې نو د هغه ښایست او عزت یې د هغه د ماتې غاړې غاړه کې ګرځولې«.

حسن څو لمحې تم شو او یو ځل بیا یې په خپل دروند اواز سره وویل: « ناصرالدینه ، واوره چې ! لکه څنګه چې د جهاز لاره په سمندر کې ، د مار لاره په غرونو کې ، او د شاهین لاره په فضا کې نه شي موندل کیدې ، په همدې توګه زما د مشر ورور مقابل هم څوک نه شي پیدا کیدې ، هغه د خپلو دوستانو او خپلوانو له پاره د چراغ او امصا په څیر دې خو د دښمنانو له پاره د برق ، او هلاکت نه هم زیات تیز دې«... .

ناصرالدین د حسن دواړو ملګرو ته وکتل او بیا یې په خپل غټ غږ په تحکمانه ښې سره وویل: « ورشئ ، تاسو دواړه نیشاپور ته ولاړ شئ او ددې ورور حماد بن خلدون ته وواياست چې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدین یې ورور نیولې ، نو که همت لرې نو د توري په زور دې یې له ما څخه خلاص کړي ، هغه ته دا هم ووایاست چې په دې وخت کې ناصر الدین د هرات لرې د لک په ښار ګوټي کې مقیم دې«.
د حسن دغو دوارو ملګرو په ډیره قهرجنه توګه د ناصرالدین په لور وکتل ، د حسرت نه په ډکو سترګو یې تر نظره تیر کړ،بیا په خپلو آسونو سپاره شول او لړه شیبه وروسته د هرات څخه د نیشاپور په لور په لویه لاره یې خپل آسونه په ځغاسته کړي وو.
ناصر الدین دحسن په لور وکتل او ورته یې وویل: « لما سره راځه ،«....
حسن خپل څټ را تاو کړ او د آس په لور یې لاس ور اوږود کړ او دهغې واګې یې و نیولې ، دهغه په آس یوې لورې ته یو لوې تبر او بلې لورې ته قران پاک را ځوړند و. هغه کرار کرار د ناصرالدین او دهغه د ساتونکو سره یو ځاې د هغه پخوانۍ حویلې لورې ته روان وو.
لږه شیبه وروسته هغوې ټول حویلۍ ته ور ننوتل ، ساتونکو د ناصرالدین او حسن آسونه د آسونو د اصطبل په لور یوړل ، ناصرالدین حسن له ځانه سره یوې خونې ته یوړ او په یوه ناستځاې کې یې خپل ځان ته مخامخ کیناوه . او ورته یې وویل:
»که ماته دخپل ورور حماد بن خلدون په اړه لږ څه ووایې. زه غواړم په پوره تفصیل سره د هغه په اړه معلومات تر لاسه کړم. ایا هغه د هند دزمکو سره بلدتیا او اشنایی لري ؟«
حسن ورته لږ څه په اندیښنې سره وویل: « لمړۍ خو ماته زما د یوې پوښتنې ځواب راکړه »
ناصرالدین ورته په خندا وویل: « ووایه څه پوښتنه لرې ؟«...
حسن ورته وویل: « ایا زه ریښتیا هم له تا سره بندي یم ؟ او زما ورور به راځي او ما به د تورې په زور له تا خلاصوي ؟«
ناصرالدین ورته په خندانه ژبه وویل: « ته بندي نه یې ، زما میلمه یې ، او کله چې هم وغواړې هیڅوک ستا مخه نه شي نیولې ، که چیرې ما ستا ملګرو ته داسې نه وو ویلي ، نو کیدې شي چې ورور دې دلته نه وو راغلې ، اوس چې ستا دبندې کیدو په اړه خبر واوري نو هرو مرو به دلته را ځي . نو که چیرې هغه زما د شرایطو په مطابق وخوت نو دهغه څخه به د مذهب او ملت له پاره هغه کار واخلم چې دهغې په واسطه به یوا ځي دهغه دنیوي ژوند نه بلکه عاقبت هم ښایسته شي ، اوس نو چې ما دهغه په اړه له تا څخه څه پوښتلي ، ماته یې ځواب راکړه «
اوس نو حسن په ډاډه زړه سره خبرې پیل کړې « مونږ درې ورونه یو ، زه یې تر ټولو کشر یم ، دوه نور زما نه ستر دي ، تر ټولو مشر حماد او دویم یې حارث نومیږي ، زما پلار خلدون نومیږي او د مور نوم مې زبیب دې. مور مې شله شوي ده . له آسپه لویدلې وه او س یې یو پښه بیکاره شوې ده خو دامصا په مرسته تللې شي. حماد او حارث د نیشاپور دښاره بیرون د چونې په تنورونو کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ مزدوري کوي ، پخوا هغه دواړه ورونه هم زما په خير ، هند ته د تجارتي کاروانو د ساتونکو په خير تلل. هغوې دواړه د هند د زمکې په اړه پوره معلومات لري.

زما مور تر ټولو زياته مينه د خپل مشر زوې حماد سره کوي ، لمړی خو هغه د هغې مشر زوې دې او دويم دا چې هغه زمونږ څخه زيات د خپلې مور خدمت کوي ، هره ورځ مور سره د او داسه په کولو کې مرسته کوي، د هغې پښې پريمنځي. څرنګه چې زمونږ کور د يوې غونډۍ په سر پروت دې او د دې غونډۍ لاندې يوه چينه بهيږي ، نو حماد ورور هره ورځ مور را په شا کوي او د غونډۍ نه لاندې يې تر چينې پورې راوړي. هغه د دې چينې تر څنګ يو کوچنۍ شانته د ځان پريمنځلو ځاې او يو بې ديوالو جومات هم اباد کړې دې، مور مو د او داسه کولو وروسته د حماد سره يو ځاي همدلته لمونځ ادا کوي. د حماد ورور سره د مور دعا ګانې هم شاملې دي ،په دې خاطر هر کار ته چې هغه لاس وروړی هغې کې ورته بريا په برخه کيږي.

يو ځل مې پلار ، په داسې حال کې چې ځوان و د يوې تجارتي قافلې سره هندوستان ته تللې و ، هغه وخت زه او حارث کوچنيان و خو حماد ورور مو د پوره پوهې خاوند و . بد قسمتۍ سره مو مور ډيره سخته ناروغه شوه ، ما او حارث به د مور د ناروغتيا حالت کوت او ژړل به مو . خو ورور مو مونږ ته د تسلۍ راکولو تر څنګ د مور خدمت هم کاوه . او د نيشاپور څخه به يې طبيب راغوښت او د هغې علاج به يې کاوه.

په همغو ورځو کې چې مور مې سخته ناروغه وه يوه ورځ د نيمي شپې په وخت کې ، په داسې حال کې چې زه او حارث په خواږه خوب ويده شوي و ،او ورور مو د مور د کټ تر څنګ ويښ ناست و ، مور مو د خوبه را بيداره شوه او اوبه يې وغوښتې ، زما ورور چې کله منډه کړه تر څو اوبه راوړي نو ويې کتل چې صراخي خالي ده ، صراخي يې را واخسته او د غره لاندې چينې ته يې منډه کړه ، صراخي يې را ډکه او سمدلاسه بيرته را ستون شو ، کله يې چې اوبه په پياله کې واچولې او مور ته يې ورنژدې کړې نو ويې کتل چې مور بيرته ويده شوې ده.

هغه و نه غوښتل چې مور بيرته د خوبه را بيداره کړي ، په دې فکر کې و چې هسې نه چې د مور خوب مې خراب نه شي. بيا يې د اوبو هغه پياله په لاس کې ونيوله او همدلته د مور د کټ تر څنګ ودريد . مور تر سهاره پورې په خواږه خوب ويده وه او ورور مو د اوبو ډکه پياله په لاس تر سهاره پورې د هغه د کټ څنګ ته ولاړ و . سهار چې د مور سترګې پرانستل شوې نو ويې کتل چې ورور مې ورته د اوبو نه ډکه پياله په لاس ولاړ دې او سترګې يې د خوبه ډکې وې ، مور مې د ورور د دې د خدمت نه ډيره اغيزمنه شوه ، او د خپل رب په دربار کې يې په ډيره عاجزۍ سره د ورور حماد په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق کې دعا وکړه. زه داسې ګڼم چې دا به د مور د دعاو پایلې وي چې ورور مو په هر میدان کې بریالي او کامران دې«.
حسن د لږ څه دمې وروسته یو ځل بیا وویل: « ورور مې د ټاټ لباس اغوندي«
ناصرالدین یې خبرې ور پرې کړې او ترې ویې پوښتل: « ولې د ټاټ لباس اغوندي ؟«
حسن ورته په خندا کې وویل: « په پیل کې مې د مور او پلار اولاد نه پیدا کیده ، حماد ورور مې ورته الله تعالې دډیرو دعاګانو وروسته ورکړې دې ، مور مې ورته په کوچنیوالي کې په دې خاطر د ټاټ کالي اغوستل چې دخلکو دبد نظرنه خوندي پاته وي. خو د ټاټ دغو کالیو دهغه ذهن دومره مانوس کړ او په هغه کې یې دومره عاجزي او نکسار راپیدا کړ چې اوس دځوانۍ په وخت کې هم د ټاټ دکالیو پرته نور څه نه اغوندي. مور مې ورته په خپلو لاسو ډیر ښه اوښایسته کالي جوړوي خو هغه په یوې نه یوې بهانې سره دمور خبره شاته غورځوي او د رخت د کالیو د اغوستن څخه ډډه کوي. کله چې د کوره دکوم کار د انجامولو په خاطر بیرون ځي نو زمونږ پلار ، په دې خاطر چې زوې یې دخلکو دبدو سترګو نه خوندي پاته وي دهغه خوله چوف کوي.
حسن خاموشه شو ، ناصرالدین تر څو لمحو پورې په ژور فکر کې ډوب ناست و ،بیا دخپله ځایه را پورته شو او ویې ویل: « زه درته ډوډۍ را لیږم ، دهغې نه وروسته ته ارام وکړه ، ستا د ورور حماد بن خلدون تر راتلو پورې ته زما د ډیر معزز او درونډ میلمه په څیر همدلته اوسه«
ناصرالدین پورته شو او بیرون ولاړ ، اوحسن په نا لیدلي سوچونو کې ډوب پاته شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

درییمه برخه

دنیشاپور دښاره نژدې دوه فرلانګه لرې په یوه کوهستاني سیمه کې دننه تر لرې لرې پورې پراته د چونې تنورونو سرونه را پورته کړي و. په دوې کې د یو ځو څخه دود خوت خو ځو نور خاموشه وو ،خو په دوې کې هم تیرې ایښوول کیدې ، د یوې ډیرې پخوانۍ زمانې د تنور تر څنګ یو زوړ سړې په تیږه ناست و او په ډیر غور او دقت سره یې دې تنور ته کتل. دا د حسن پلار خلدون و. دهغه ږیره او د سر ویښتان سپین شوي وو. دهغه ښې لورې ته دغره په لمن کې دوو ځوانانو کدالونه را خیستې و او د چونې له پاره یې ستري ستري ګټې را پورته کولې او دغره نه به یې لاندې را رغړولې ، لاندې ولاړو دوه نورو ځوانانو به دا تیږې را اخستې او بټۍ ته به یې راوړې ، کله به هم چې دغو دواړو ځوانانو کومه تیږه د پورته نه ښکته لورې ته را ورغړوله نو په لوړ اواز به یې د خبردار غږ کاوه ، دهغوې دغږ سره سم به د تیږو پورته کونکې دواړه ځوانان متوجه کیدل او ځانونه به یې خوندې کول.

دغره نه د تیږو را رغړوونکو دواړو ځوانانو یو ځل د تیږې د را رغړولو په وخت کې په پوره زور سره د خبردار غږ وکړ ، ځکه چې دا ځل هغوې یو ډیر ستر ګټ را رغړاوه ، په تیږه ناست خلدون د خپله ځایه پورته شو ، کله چې دغه دروند ګټ لاندې را ورغښت او تم شو نو یو ځوان یې د پورته کولو له پاره ور نژدې شو ، دا د حسن مشر ورور او د خلدون تکړه ځواکمن زوې حارث و. حارث د ډیر ښه قد و خال خاوند او ځواکمن انسان و ، ورښکته شو او غوښتل یې تیږه را پورته کړ ي ، خو ناهیلې شو ، ځکه ګټ یې له ځایه پورته نه شو کړاې. ګټ ډیر ستر او دروند و. خلدون د حارث په لور وکتل او ورته یې په ډیره شفقت سره وویل:

»زویه ! په پلک یې دوه ځآیه کړه ، بیا به یې په اسانۍ سره یو وړاې شې«

حارث د پلک د را خستو او ددې ګټ ددوه ځآیه کولو په ځآې په خپل څنګ کې ولاړ د بل ځوان په لور وکتل ، کیدې شي چې هغه به اشاره کوله چې را ځه چې دغه درنده تیږه دواړه یو ځاې پورته کړو. هغه بل ځوان چې د حارث څخه لږ څه لوړ او د قوي غړو خاوند و ، د حارث په لور وکتل او په خندا شو ، هغه د ټاټ زوړ او رژیدلي لباس اغوستې و او هغه حماد بن خلدون و. د حسن تر ټولو مشر ورور او د خلدون ستر زوې. دهغه سترګې د اور د سکروټو په څیر تیزې او د لمبو ډکې وې ، ویښتان یې تور او سترګې یې غټې او شریانونه یې د وینې څخه ډک و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

متې یې د ونو د مضبوطو تنو په څیر وې او خپره او تانده سینه یې د تیږلوړې غره په څیر پراخه وه. څهره یې د راختونکې لمر په څیر ښایسته او سره ښښنه وه. لاسونه یې د ځیرونکو ځناورو په څیر مضبوط او ګوتې یې د ونو د کلکو جرړو په څیر سختې وې. په لاسو کې یې د اوسپنې یوه ستره او درنده امصا وه چې کیدې شي د تیږو د ماتولو له پاره به یې ترې کار اخست.

کله چې حارث دغه دروند کانې پورته نه کړاې شو ، او د ډیرې بې وسۍ په حال کې یې دحماد په لور وکتل نو د حماد په مخ بې شمیره جذبې او احساسات خپاره شول ، مخ یې لکه د وینې په څیر را روښانه شو ، په لاس کې نیولې اوسپنیزه درنده امصا یې و غورځوله ، په دې وخت کې یې په جسم کې د برق په څیر تیز والې راپیدا شو ، د خوله اچونکې شغلې په څیر مخته ورغې ، ورښکته شو او هغه درنده تیږه یې په خپلو دواړو لاسو کې و نیوله ، بیا یې ښې کلکې کړې او د تیږې د پورته کولو هڅه یې پیل کړه ، په دې وخت کې یې په خپل پوره ځواک سره غږ کړ چې: «الله». د غږ سره سم یې دخپل یوه ټکان سره هغه تیږه را پورته کړه او اوږې ته یې ورسوله ، د زوړ خلدون په مخ د خوشحالۍ څپې تلې راتلې ، په منډه ورغې او د حماد په خوله یې چوف وکړ ، تر څو د نظره نه شي. حماد دا تیږه را پورته کړه او د تنور په لور یې یوړه ، خلدون او حارث دواړو هغه په ستاینو نکو سترګو کوت.

حماد او حارث دواړو ورونو تیږې پورته کولې او د چونې تنورونو ته ور رسولې ، خو پلار یې په یوې تیږه ناست او دخپلو دواړو زامنو دغه دروند کار ته یې په شفقت او محبت سره کتل. تر غرمې پورې هغوې دواړه هغه تنورونه ډک کړل او خپل کار یې پاې ته ورساوه ، دواړه ورونه دخپل پلار خواته راغلل ، دپلار کالې یې هم شلیدلې او رژیدلی و. زوړ خلدون راپورته شو او د خپلې اوږې دستمال یې را واخست او دخپلو دواړو زامنو دکالیو څخه یې د ګرد په څنډولو یې پیل وکړ. بیا دوې هر یو هلته پراته خپل خپل پوستینونه را واخستل او واېې غوستل. دحارث پوستین د اوښ د پوستکې څخه جوړ شوې و ، خو د حماد پوستین هم د ټاټ څخه جوړ و. هغه د ټاټ په دواړو اړخونو کې وړې اینښودې وې او ورته یې د پوستین بڼه ورکړې وه. حماد خپله د اوسپنې امصا راواخسته او دواړه دخپل پلار سره یو ځاې دکور په لور روان شول. د هغوې سره یو ځاې هغه دواړه ځوانان چې د غره څخه یې دکدالونو په مرسته تیږې را ویستلې او لاندې یې را رغړولې هم خپلو کورنو ته ولاړل.

درې واړه پلار او زامن خپل کلي سمر اباد ته راغلل. دا کلې د نیشاپور څخه جنوب لورې ته څلور فرلانګه لرې په یوې ښایسته کوهستانې سیمه کې پروت و. ددې د اوسیدونکو کورونه د غره په تیږو کې اویا هم د غره په لمن کې خواره واره پراته و. هغوې درې واړه دغره په لوړه یو کوچنې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته کور ته ورننوتل ، هلته یوې ښځې ډوډۍ پخوله. دا د خلدون ښځه او د حماد او حارث مور زبیب وه. ددوې کورته د ورننوتلو سره سم زبیب د یوه لرګي په مرسته دخپله ځایه راپورته شوه مخته ورغله او دحماد او حارث مخونه یې ښکل کړل. دهغه یوه پښه بیکاره وه ، ګوډه ګوډه تله ، درې واړه یې په خپله کوټه کې کینول او بیا یې ورته غذا وروړه.

دخوراک څښاک وروسته دوې ټولو د لږې شیبې لپاره ارام وکړ. بیا راپورته شول ، د ماسپښین د لمانځه وخت شوې و ، حارث او پلار یې خلدون دواړو هملته په کور کې د لمانځه له پاره ځانونه تیار کړل او هملته یې لمونځونه اداْ کړل ، حماد دخپلې مور خواته راغې ، مور یې همله په انګړ کې منتظره ناسته وه. هغه د خپلې مور زبیب خواته راغې او هملته ورسره په زمکه کیناست. زبیب خپل لاسونه دهغه په څټ کې را واچول او دهغه په ملا باندی سپره شوه ، حماد دهغه امصا هم له ځانه سره واخسته ، بیا دکوره ووتل او دغره لاندې برخې ته روان شول او د غره په لمن کې دبېږدونکي چیني خواته ورغلل.

دواړه مور او زوې لاندې راغلل ، دواړو اودسونه وکړل، بیا حماد یوه تیږه راپورته کړه ، اودخپلې مور پښې یې پرې و مښودې او پاکې یې کړې ، بیا دواړه مور او زوې راپورته شول او د چیني تر څنګ په بې دیوالو اودروازو جومات کې یې دماسپښین لمونځونه ادا کړل.

خلدون او حارث هم خپل لمونځونه اداْ کړل او بیرون را ووتل او دخپل کور چار چاپیر شنو غنمو او اوربشو کې د ګوډاې کار پیل کړ. دهغوې دکور څلورو خواو کې ان د غره تر لمنې پورې په تدریجې نشیب او ناستې سره نژدې لس ستر کرنځایونه وه چې دهمدوې خپل ملکیت و. په دې کرنځایو کې غنم ، جیوار ، اوربشې ، وریجې او .... کرل کیدل. ددې کرنځایو په غاړو میوه لرونکي بوټي ، دګلاب ګلونه ، او نورډول ډول بوټي او ونې ولاړ وو ، د نرې باد په لګیدو سره به ددوې څخه ډیر خوږ غږ را پورته کیده. دا ونې او بوټي هم ددوې خپل ملکیت و. په میوه لرونکو ونو کې یې ګڼې د مڼو ، انځرو ، بادامو ، الوچو ، زیتون او لوکاټو شاملې وې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه برخه

دواړه پلار او زوي د اسونو د قدمونو په غږ را پورته شول ، دوې دواړو هلته په خپله زمکه کې کار کاوه. هغوې وکتل چې دوه آسپ سپاره په دغه نرۍ غاړه باندی خپل آسونه را ځغلوي ، دا لاره د هرات څخه د نیشاپور په لور د تللې لارې څخه را جدا شوې او ددوې دکور په لور راغلې وه.
دهغوې تر سترګو لاندې دغه دواړه آس سپاره په غره را پورته شول او دهغوې زمکو ته را ورسیدل او هملته دخپلو آسونو څخه را کیوتل. خلدون او حارث دواړه ورمخته شو او دهغوې سره یې ډیر ښه روغبړ وکړ. داسې څرګندیده چې دغو پلار او زوې دا دواړه اس سپاره دپخوا څخه پیژندل. دا همغه اس سپاره وو چې دحسن د نیولو خبر یې له ځانه سره راوړې و. پخوا له دې چې دا دواړه خپله خبره وکړي ، خلدون پرې را مخته شو او ورڅخه یې وپوښتل:
»زوې مې حسن چیرې دې ؟... ولې له تاسو سره یو ځآې نه دې راغلې ؟«
دهغوې دواړو څخه یوه یې په ډیر ادب سره وویل: « حماد چیرې دې ؟«
خلدون یو ځل بیا په خپل نیولې اواز سره وویل: « هغه خپله مور لاندې چیني ته وړې ده ، هغوې دواړه هملته هره ورځ لمونځونه کوي ، اوس به بیرته راستانه شوي وي«
سپور ورته په زړه نیونکې اواز سره وویل:« مونږ تاسو ته یو خراب خبر له ځانه سره راوړې دې. دهرات حاکم ناصرالدین حسن له ځانه سره بندي کړې دې.» خلدون یی خبره پرې کړه او ورڅخه یی وپوښتل:
»ولې یی زما زوې نیولې او بندي کړې ؟«
سپور په ناهیلۍ سره ځواب ورکړ او ورته یی وویل: « مونږ ته یی علت نه دې ویلې ، داسې څرګندیږي چې هغه یوه زړه ور ، میړني او ځواکمن ځوان ته اړتیا لري. اوغواړي هغه ته کوم ډیر مهم کار وسپاري ، حسن یی دهمدې مقصد له پاره له ځانه سره بندي کړې دې ، مونږ ته یی ویلي دي چې: دهغه مشر ورور حماد بن خلدون ته وواياست چې که چیرې همت لری نو دلته دې راشي اوخپل ورور دې له ما خلاص کړي«
دا ځل ترې خلدون په ډیر مدهم اواز سره وپوښتل: « ناصرالدین اوس چیرې قیام کړې ، او زما زوې یی په کوم ځآې کې محبوس کړې دې«
هغه سپور ورته یو ځل بیا وویل: « هغه په دې ورځو کې د تولک د ښاره بیرون دشمال په لور په غرنۍ حویلۍ کې مقیم دې او حسن یی هم هملته له ځانه سره بندي کړې دې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل خلدون ورته په ډیره مینه وویل: « راځئ ، دلته کینئ ، زه به ستاسو د خوراک څښاک غم وکړم. خو حماد ته دا خبره مه کوئ چې حسن بندي کړل شوې دې. که نه هغه به د اور لمبه شي او د ناصرالدین څخه به د بدلې په لور منډه کړي. او دا به زمونږ له پاره ډیره بده ثابته شي«.
دغه سپور په خپل اس د سپرېدو په وخت کې وویل: « مونږ ستاسو مننه کوو ، مونږ به هرو مرو دلته تم شوې وای ، خو مونږ غواړو سمدلاسه خپلو کورونو ته ستانه شو. په دې خاطر دلته نه شو تم کیدې«
دواړو سپرو د خپلو آسونو مخونه را وګرخول او غوښتل یې چې د هغه ځایه یې په ځغاسته کړي چې په همدې وخت کې حماد را ښکاره شو . دهغه مور د هغه په شا باندی سپره وه ، داسې معلومیده چې هغه د دیوال تر څنګ ولاړ و او ټولې خبرې یې اوریدلې وې. او کله چې هغه دواړه سپاره بیرته روان شول نو هغه د دیوال د اړخ څخه را ښکاره شو او په خپل درونډ اواز یې وویل:
»تم شئ ،زما د یوې پوښتنې ځواب را کړئ بیا درځئ» ، دواړه سپاره و دریدل ، حماد ترې وپوښتل:
»ناصر الدین په کومه سیمه کې زما ورور بندي کړې دې ؟«
هغه سپور ورته یو ځل بیا ځواب ورکړ: « مونږ دریواړه د خپلو کورو په لور را روان وو چې د تولک د ښار نه بیرون په څو میله واټن کې مو د غره د پاسه د سهار لمونځ ادأ کړ او بیا مو غوښتل بیرته د خپلو کورونو په لور ولاړ شو چې د ناصرالدین د ولس کسان سپاره په منډه منډه را غلل او مونږ دریواړه یې و نیولو او د تولک ښار ته یې بوتلو . هلته یې هغه حویلۍ ته یوړو چیرې چې ناصرالدین اوسیږي ، د حویلۍ نه بیرون د صنوبر د یوې تنومندی ونې د ډډ څخه یوه رسۍ تړلې وه ، ناصرالدین حسن ته وویل چې که چیرې دا رسۍ دې را کش کړه او و دې شکوله نو زه به درته داسې یو کار وسپارم چې دمذهب او ملت دواړو له پاره به ګټور وي، خو حسن هغه رسۍ و نه شوه شکولې ، په دې خاطر ناصرالدین هغه له ځانه سره تم کړ او مونږ ته یې هغه پیغام را کړ چې تاسو ته مې وو ایه« .
ددې خبرې د کولو څخه وروسته هغه دواړه سپاره روان شول ، دغره څخه کیوتل او په هغه لاره یې خپل آسونه په ځغاسته کړل چې دنیشاپور او هرات د لوی لارې په منځ کې د ستریې شاهراه سره یو ځای کیږي.
حماد ډیر اندیښمن شوې و ، هغه داسې حال ته راغلی و لکه دیو ډیر شنیع اوبد کار پیلونکي چې وي. دهغه د مخ څخه داسې ډاګیزیده لکه چا یې چې په زړه کې د اور لمبې بلې کړې وي ، هغه خپله مور پورته کړه او په پټه خوله کور ته ننوت. خلدون او حارث هم خپل کارونه پریښول اود

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ترشا کورته ننوتل. حماد خپله مور د کور په انګړ کې کیوسته. کله چې هغه د خپلې امصا په مرسته و دریده نو حماد ورته په ډیر ادب سره وویل:

»اې زما مورجانې ! اجازه راکړه چې د خپل ورور د خلاصون پسې ولاړ شم. هغه به د بندیتوب په حال کې ما غواړي، که زه ورنه شم نو څوک به د هغه مرسته وکړي، هغه زما ورور او زما د وجود یوه برخه ده.« زبیب خپله امصا په زمکه وهله او مخته ورغله، او په ډیره مینه یې د حماد په ملا لاس کش کړ او ورته یې وویل:

»هرو مرو ولاړ شه، زویه. خو حسن د سولې او امن له مخې خلاص کړه. د چا سره جنګ جګړه و نه کړې، که چیرې حسن کوم جرم نه وي کړې نو د هرات والي به یې هرو مرو را پریږدي، اې زما زویه ! ته زما د کور چراغ یې، ژر بیرته راستون شه، زه به ستا انتظار کوم. زویه ! زما نصیحت له یاده و نه کاږې، تا تل د خپلې مور د خوشحالولو هڅې کړي دي، الله تعالي به دې په هر میدان کې بریالي لري، او هیلې به دې تل د ښېګڼو ډکې وي«

حماد لا د هغه ځایه خوزیدلی نه و چې پلار یې خلدون او ورور یې حارث هم انګړ ته را ننوتل او تر څنګ یې و دریدل. بیا زاړه خلدون ورته په ډیره ښه لهجه او مینې سره وویل:

»اې زما زوګیه ! زه پوهیږم چې تا څه اراده کړې ده. ما خو ویل چې زه به په خپله حسن پسې ځم او راوړم به یې. خو اوس دې زه نه منعه کوم. ځکه زه پوهیږم چې زما د اقدام څخه به ته ناهیلې شې، خو ځانته دې نه پریږدم. حارث به در سره یو ځاي لیږم. بچیانو ! تاسو ددې کور چراغ او روښنایي یاست. په کور کې زما او د زبیب سره نور هیڅ نه شته، یواځې همتاسو زمونږ د سترګو رڼا او زمونږ د زړونو راحت یاست. اوس ته او حارث دواړه د خپل منزل په لور وخوځیږئ، زه به په ډیره نا کرارۍ ستاسو د دریواړو ورونو د بیرته راستنیدو انتظار کوم«.

حماد او حارث دواړه ورونه د کور د ښیې برخې په لور ورغلل، هلته د آسونو په اخور درې آسونه ولاړ و، دواړو ورونو په خپلو خپلو آسونو باندې زینونه و تړل، یو ځل دواړه ورونه کوټې ته ورغلل، وسله یې را واخسته او بیرته بیرون را ووتل. حماد د خپل ټاټ کالیو د پاسه زره اغوستې وه د زرې د پاسه د هغه د ټاټ نه جوړشوې پوستین و او بیا یې د دې ټولو د پاسه د عربو روایتي چپنه واغوسته، چپنه هم د ټاټ څخه جوړه شوې وه. په سر یې د اوسپنې خولۍ، په متو یې د اوسپنو درانه بازو بندونه او په ملا یې توره را ځوړنده شوې وه. په یوه لاس کې یې یو ستر ناقوس او په بل لاس کې یې جنګي تبر و او په آس یې خورجین را ځړول شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه خپل جنګي وسایل په خپل آس باندی په ترتیب سره کیښول ، هملته په آخور یی خپل کمانونه او د غشو څخه ډکې خلطۍ د آسونو د زینونو سره وتړل، بیا یی آسونه را پرانستل او د کوره بیرون راووتل.
هلته په دروازه کې یی مور زبیب د خپلې امصا سره ولاړه وه. په یوه لاس کې یی قران کریم پورته کړې و ، ترڅنګ یی زوړ خلدون هم ولاړ و ، چې په یوه لاس کې یی د نقدې پیسو کڅوړه او په بل کې یی دواړو ورونو ته د لارې توخه وه. کله چې دا دواړه ورته را نژدې شول نو هغه دغه دواړه شیان د حماد دآس په خورجین کې ور واچول ، مخته ورغې او ددواړو زامنو مخونه یی ښکل کړل او د سوبې او خیر دعا یی ورته وکړه. دواړه ورونه ور مخته شول او بیا بیا یی د خپلې مور زبیب لاسونه او په لاسو کې نیولې قران کریم ښکل کړ. بیا زبیب ورته په ډیره مینه او شفقت سره وویل:
ورشئ زامنو ! زه تاسو ته خدای پامانی وایم. دواړه ورونه په خپلو آسونو سپاره شول او د خپلې تنګې لارې څخه په وتلو د هرات په لورې په تللې لوې شاهراه کې ور ننوتل ، هره لمحه یی د خپلو آسونو ځغاسته زیاتوله او یی په پوره تیزې سره ځغلول ، هغوې اوس د تولک د ښار په لور روان وو ، چیرې یی چې کوچنې ورور حسن منتظر ناست و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې حسن د سهار د لمانځه د ادأ کولو وروسته دعا کوله ، چې په همدې وخت کې څو کسه سپاره په تیزۍ سره د خپلو اسونو سره یو ځاې د هغه حویلۍ ته ور ننوتل. حسن په دغه حویلۍ کې د بندي په څیر شپې سباکولې ، هغه ته شک پیدا شو چې کیدې شي د هغه ورور حماد بن خلدون راغلي وي، دعا یې ژر ژر خلاصه کړه او بیرون راووت. ویې کتل چې د حویلۍ په انګړ کې څو کسه سپاره د ناصرالدین تر څنګ ولاړ دي او د هغه سره خبرې کوي ، حسن ډیر ناهیلي شو ، ځکه هغه سپاره اجنبي خلک و او د هغه ورور حماد په کې نه تر سترګو کیده. هغه سپاره څو لحظې د ناصرالدین سره ولاړ وو او خبرې یې کولې بیا بیرته په خپلو آسونو سپاره شول او په کومه چې راغلي وو په همغې لاره بیرته ستانه شول. حسن وکتل چې د هغې سپرو د بیرته ستنیدو نه وروسته ناصر الدین لږ څه اندېښمن شوي غوندې ښکاري. کرار کرار راغې او د ناصرالدین تر څنګ ودرید. او په ډیره مینه یې ترې وپوښتل:

»ایا دې خلکو تاسو ته کوم بد خبر له ځانه سره درلود .ځکه ته ډیر اندېښمن او غمګین ښکارې ؟«

ناصرالدین ورته په ښښتي اواز وویل: « ستا اندازه سهي ده ، دا سپاره د جیحون د دریاب د غاړو څخه راغلي و ، هلته په دې ورځو کې زمونږ د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ د نه پاې ته رسیدونکې جنګونو یوه لړۍ روانه ده، دې خلکو ماته د سلطان شهاب الدین له اړخه یو پیغام راوړې و. سلطان د یوه ډیربد خبر سره یو ځاې د خوراکي او عسکري توکو مرسته هم غوښتې ده«.....

حسن ترې په مینځ کې یو ځل بیا وپوښتل: « هغه بد خبر څه ډول دې ؟«

ناصرالدین ورته وویل: « چې په یوه جنګ کې د خوارزم حکمران سلطان شاه زمونږ یو جرنیل قطب الدین ایبک نیولې او هغه یې د او سپنې په یوې پنجرې کې بندي کړې دې (۱ دا هغه قطب الدین ایبک دې چې قبر یې د لاهور په یوه سړک پروت دې. په هغو ورځو کې چې د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ سرحدي نښتې روانې وې نو قطب الدین د سلطان شهاب الدین د آسونو د اصطبل ملازم و. د جنګ په ورځو کې یوه ورځ هغه د خپلو لښکرو د یوې ډلې سره د لښکرو د آسونو د خوراک له پاره د شنو وښو د راوستلو په خاطر ځنګل ته ولاړ. نو د خوارزم شاه دلښکرو ډلې پرې حمله وکړه ، قطب الدین په ډیر جرئت سره د هغوې مقابله وکړه خو څرنګه چې د ملګرو شمیره یې ډیره لږه وه نو ماتې یې وخوړه او د هغوې په لاسو کې بندي

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو ،هغه یې دخوارزم حکمران ته یوړ ، خوارزم ورته د اوسپنې یوه پنجره جوړه کړه اوقطب الدین یې په دې پنجره کې بندي کړ(.

اوس هغه نوموتي جنریل چې د خوارزم په بند کې دې د پوره میړانې او بهادرۍ څرګندونه یې کړې او ویلي یې و چې: « ایا دا به زمونږ له پاره شرم نه وي چې دوه مسلمان حکمرانان یو دبل په مقابل کې د جنګ په لیکو کې ولاړ وي.» ریښتیا هم د غزني سلطان شهاب الدین او د خوارزم حکمران سلطان شاه په خپلو منځو کې جنګ کول همداسې دي لکه یو ورور چې دبل په خلاف توره ویستلې وي«

ناصرالدین دخبرې د ختمولو په وخت کې وویل: « دا یوه معمولي سرحدي شخړه ده چې ډیره ژر به ددواړو مسلمانو حکمرانانو تر منځ هواره کړل شي ، ددې وروسته به سلطان شهاب الدین خپل ټول ځواک دهندوستان په لور متوجه کوي ، زه به نن تر ناوخته پورې ستا د ورور انتظار وکړم که چیرې هغه را ورسید نو زما اوستا ددواړه دخوښۍ ځای به وي او که چیرې هغه را نه غې نو زه به سبا سهار وختي د هرات په لور کوچ کوم اودهغه ځآیه به د ډیرې زیاتې مرستې سره یو ځای د جیحون ددریاب په لور ورځم ، هملته سلطان شهاب الدین په جنګ کې ښکیل دي ، او ته به هم زما سره په دې جنګ کې د برخې د اخستو له پاره ورځې«.

حسن لږ څه فکر وکړ اوبیا یې وویل: « ایا نن یو ځل بیا زه دهغې رسۍ د راښکودو اوستا دشرط دپوره کولو موقع تر لاسه کولې شم.؟ شوني ده چې زه به نن هغه رسۍ و شلوم. اوستا شرط به پوره کړم« .

ناصر الدین ورته په خوشحالۍ سره وویل: « ته همدلته تم شه ، زه به ددې کار له پاره تیارې و نیسم . «

ناصرالدین حویلۍ ته ورننوت ، لږه شیبه وروسته بیرته راووت. دا ځل یې خپله ساتونکې ډله هم له ځانه سره راوړې وه ، ټولو د اصطبل څخه خپل آسونه را وویستل او سپاره شول او دحویلۍ شمال لورې تیرلوړې غرنۍ سیمې ته چیرې چې د صنوبر هغه پخوانۍ او تنومنده ونه ولاړه وه روان شول ، دهمدې ونې سره د شرط هغه رسۍ هم تړلې وه.

دصنوبر دغې ونې ته د رارسیدو سره سم ټول دخپلو آسونو څخه راښکته شول ، ناصرالدین د همدې رسۍ تر څنګ و درید او ویې ویل:« دخلدون زویه ! که نن دې دا رسۍ و شلوله نو داسې و ګڼه چې د یوه ډیر ستر کار له پاره ستا ټاکنه پوره شوه«.

حسن ورمخته شو او څنګه یې چې رسۍ و نیوله او د هغې دراښکلو اراده یې وکړه ،چې ټکان یې وخوړ ، ناڅاپه یې رسۍ پرېښوده او دیوه اواز د اوریدو هڅه یې پیل کړه. دکوهستانو تر منځ

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دناقوس (ښکر چې په پوه کولو یې اواز تر لرې لرې پورې رسیږي) یو زهرناکه او تیز راغبرګیدونکې اواز یې تر غوږو شو . په داسې لهجې سره لکه یو څوک چې بل څوک په ډېره مینه او محبت رابولي. حسن ټکان وخوړ اود ناصرالدین په لور یې وکتل اوویې ویل چې:

»د ناقوس اواز په غور سره واوره ، داسې وګڼه چې زما ورور حماد بن خلدون را رسیدونکې دې په خداې سوګند چې دا دهمغه د ناقوس اواز دې او ماته بلنه راکوي«.

حسن خپله ساه و نیوله او یو ځل بیا یې وویل: « ناصرالدینه واوره ! په غور سره دناقوس اواز واوره. زما ورور رارسیدلې دې او هغه همدلته دکوم غر په سر ولاړ دې. د خپل ناقوس په غږولو سره ماته اواز کوي ، پوهیږې چې هغه په ناقوس کې څه وایې ؟ هغه ماته اواز کوي او وایې چې: اې زما وروره ! ته چیرې یې ؟ ناصرالدین او دهغه ساتونکې ډلې هم دغه اواز اوریده ، د ناقوس دغه اغیزکونکې اواز په دې وادي کې راغبرګیده.

حسن دخپل آس په لور منډه کړه او ویې ویل: صبر وکړئ ، زه هم دخپل ناقوس دغږولو په واسطه خپل ورور ته خبر ورکوم ترڅو هغه خبر شي چې زه دغلته یم. حسن دخپل آس څنګ ته ورغې ، د آس د زین سره را ځړول شوې ناقوس یې را خلاص کړ او هغه یې پوه کړ ، کله یې چې ناقوس دخپلې خولې څخه لرې کړ نو ټوله وادي په پوره خاموشۍ کې ډوبه شوه ځکه چې دهغه بلې لورې هم ناقوس بند کړل شوې و. لږه شیبه وروسته د آسونو د قدمونو توپاني اواز تر غوږو کیده ، اوبیا د لږ ځنډ وروسته د دغه کوچني میدان په هغه برخه کې چې دصنوبر ونه ولاړه او د تنې څخه یې رسۍ تاوه شوې وه ، حماد او حارث دواړه را څرګند شول.

دهغوې په کتلو سره دحسن مخ د خوشحالۍ نه وغوړید ، حماد چې کله دمیدان منځته را ورسید نو دخپل آس واګې یې را ښکودې ،آس یې هم دخپل څواک په غرور په دوو پښو و درید او و شنهید.حماد سمدلاسه دآسه را ښکته شو او د حسن په لور یې ور منډه کړه او هغه یې کلک په غیږ کې ونیوه. دهغه وروسته حارث هم دخپل ورور حسن په لور راغې او هغه یې په غیږه کې کلک کړ . کله چې د روغبړ څخه خلاص شول نو حماد د ناصر الدین په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې: « که زه غلط شوي نه وم نو دا به د هرات والي ناصرالدین وي چې ته یې له ځانه سره بندي کړې یې« .

حسن ورته په ډیر لطافت سره وویل: « اې وروره ! هغه زه نه بندي کړې اونه محبوس کړې یم. هغه داسې یوه ځوان ته اړتیا لري چې هندوستان ته ولاړ شی اود خپل مذهب او ملت خدمت وکړي ، خو دهغه ځوان د انتخاب له پاره شرط دادې چې هغه به دصنوبر دوني د ډډ نه را تاوشوې پړې شلوي. اې زما وروره جانه ! ددې ډول ځوان څخه چې ناصرالدین کوم ډول کار اخستل غواړي په هغې کې د اسلام خپرول او ترویجول هم شامل دي. ما یو ځل مخته په دې رسۍ باندی خپل زور

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمایلې دې ، خو په شلولو یې نه یم توانیدلې. نن یو ځل بیا د خپل زور د ازمیښت په خاطر راغلې یم ، ما رسۍ په لاس کې نیولې وه چې ستا د ناقوس غږ مې واورید ، اوس یو ځل بیا په دې رسۍ باندې خپل زور ازمایم ، کیدې شي په کې بریالې شم« .

حسن د رسۍ په لور ورغې ، ناصرالدین مخته راغې او د حماد او حارث سره یې روغبړ وکړ او ویې ویل: « چې زه که غلط شوې نه وم نو تاسو دواړه به حماد او حارث یاست ،زه په دغه وادي کې تاسو دواړو ورونو ته ښه راغلاست وایم« .

ناصرالدین خاموشه شو ، ځکه چې حسن د رسۍ سره خپل زور ازمایې کوله. حسن تر ډیره پورې خپل زور و ازمایه ، خو د رسۍ په شلولو بریالې نه شو ،په دې خاطر یې رسۍ پریښوده او بیرته ټیټ سر را وګرځید. شاته شو او د خپلو ورونو تر څنګ و درید او په ډیر رحم غوښتونکو سترګو یې هغوې ته وکتل.

دا ځل حارث ورمخته شو ، او په رسۍ یې خپل زور و ازمایه. هغه هم تر ډیره پورې د رسۍ د شلولو هڅې وکړې خو بریالې نه شو . بیرته راستون شو او د حماد په لور یې په کتلو پیل وکړ. په دې وخت کې د حماد حالت د کتلو وړ و. د هغه مخ په ښایسته توګه ځلیده ، مخته راغې ، رسۍ ته ور نژدې شو ، خپله د ټاټ چپنه یې وویستله او په زمکه یې کیښوده ، بیا یې د سر نه خول لرې کړ ، د ټاټ پوستین یې هم له ځانه لرې کړ او په زمکه یې کیښود. اوس نو د هغه د ټاټ په کالیو باندې د هغه زره ځلیده .بیا یې د ناصرالدین په لور وکتل او ورته یې وویل:

»اې د خداې بنده ! په دغه رسۍ خو زما دواړو ورونو خپل زور ازمایلې دې ، په دې خاطر دا کمزورې شوې ده. زما په لاسو به ډیره ژر وشلیږي. ایا بله نوې رسۍ نه لرې ، چې زه پرې زور و ازمایم او ته هم زما توان او طاقت ووینې«.

ناصرالدین ورته په ډیرې مینې او محبت وویل چې: « دا رسۍ کمزورې شوې نه ده ، همدا سې ده ، که تا وشلوله نو زما شرط به دې پوره کړې وي«.

حماد ورته یو ځل بیا وویل: « نو بیا دا رسۍ دوه هومره کړه او بیا یې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او بیا یې ووینه. چې زه یې څه ډول شلوم.» د ناصرالدین په حکم د هغه سپاهیان ورمخته شول ، او رسۍ یې دوه هومره کړه او بیا یې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او ویې تړله.

حماد ورمخته شو ، دوه هومره شوې رسۍ یې په خپل مټ کې را ونغاړله او خپل دواړه لاسونه یې د اسمان په لور په دعاییه شکل پورته کړل ، بیا په دواړه زنګونو په زمکه کیناست او په ډیرې عاجزۍ سره یې په دعاو پیل وکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما پالونکيه ! هر صفت او صمديت همتا لره دې ، ته د سهوې او خطا نه لاريب يې. ستا په حکمت کې د شکايت کولو مجال نه شته. اې جليل ذاته ! ته همغه ذات يې چې د تاج خاوندان په خاورو کينوې ، اې زما ربه ! زما دعا واوره ، او دخپل نوم په برکت دې ما په دغه ازميښت کې بريالي کړه. اې الله ! ته زما محکم برج او زما مضبوط تکيه ګاه يې. په ما نظر وکړه او له ما سره مرسته.ماته همت را ، ترڅو په دې امتحان کې بريالي را ووځم» د دعا د پای ته د رسيدو سره سم حماد نيغ و دريد . د هغه د مخ شغلې لمحه په لمحه په يوه توپان بدليدې. د اسې انګيرل کيده چې د غه زړه ور انسان د زمکې د رزونه پرانيځي. هغه دومره قهريدلې و لکه چې د غرونو د ټوټه ټوټه کيدو او زمکه د هلاکت په کندو کې د ورغورځولو له پاره پيدا شوي وي. بيا يې د تيرو په څير د ځواکمن هوډ سره رسۍ په دواړو لاسو و نيوله د هغه د او سپنې په څير متې ښه را پړسيدلې وې او د سترګو څخه يې د اور د سکورټو په څير لمبې را ختلې ، بيا يې په خپل ټول توان سره غږ کړ چې: (الله). د هغه د غه په غرونو باندې لړزه راوړونکې اواز هرې لورې ته خپور شوې و ، د دې سره سم يې يو ځل زور وکړ او د خپل لمړني ټکان سره سم يې دوه هومره شوې رسۍ يې په منځ کې دوه ټوټې کړه .

ناصر الدين ورمخته شو او هغه يې کلک په غيږ کې ونيوه او ورته يې وويل: « په خداې سوګند چې ته همغه يې چې ما يې لټه کوله. هغه بې عيبه ذات د ملت د يوه ډير مهم کار د تر سره کولو په خاطر همته انتخاب کړې يې. لمړۍ مې اراده کړې وه چې سبا سهار به له دې ځايه کوچ کوم ، اوس چې ته راغلې نو ما خپله اراده بدله کړه ، زه به همدا نن شپه د هرات په لور روانيږم. او د هغه ځآيه به له ځآنه سره کومکې شيان اخلم او د جيحون د درياب څنډو ته به ځان رسوم چيرې چې سلطان شهاب الدين خيمه وهلې. ته به هم له ما سره ولاړ شې ، او په دې جنګ کې به برخه اخلې ، دا دوه ګټې لري ، لمړۍ دا چې زه به ستا د جنګ کولو څارنه وکړم ، او دويم دا چې تا به د سلطان سره معرفي کړم. په دې جنګ کې د برخې داخستلو وروسته به ته هندوستان ته ځې.

څه موده کيږي چې همستا په څير يو ځوان مو هندوستان ته د کار کولو او هلته د مسلمانو جاسوسانو د مشر په څير ليږلې و .هغه هم د همدې ځايه هندوستان ته روان شوې و. هغه هلته يو اځې څو مياشتې کار وکړ خو يو ناڅاپه تري تم شو . زه ويريږم چې هغه نيول شوې نه وي. هلته کارکوونکې مسلمان جاسوسان د هغه په لټه کې دي. هندوستان ته به د تللو سره سم ته د ايلک خان لټه کوې ، که چيرې هغه درته په لاس درشي اوژوندې وی نو ته به يې امير يې ، او هغه به ستا تر لاس لاندې کار کوي ،خو که چيرې هغه شهيد کړل شوې وې نو بيا به په هندوستان کې کار کونکې ټولو مسلمان جاسوسان ستا تر لاس لاندې وي او ته به يې امير يې. ته به هلته د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان د راجه ګانو د فوځي ځواک اندازه معلوموي ،د هغوی د عسکرو د نقل و حرکت څارنه به کوي او مونږ ته به یې په اړه خبر راکوي ،ځکه سلطان هوډ لري چې ډیر ژر په هندوستان باندی حمله وکړي ، هلته به ستا د قومندې لاندې څو تیز تلونکې اسپ سپاره وي چې زما او ستا تر منځ به د پیغام رسولو کارونه تر سره کوي. هغه لورې ته د تللو نه مخته به دې زه د ټولو تفصیلاتو نه خبر کړم. او درته به ډاګیزه کړم چې هندوستان ته د ورسیدو وروسته به ته د چا چا سره وینې ، څوک څوک زمونږ باوري جاسوسان دي ، او د هغوی د اوسیدو ځایونه چیرې دي«.

کله چې ناصرالدین خاموشه شو نو حماد ورته وویل: »زما پلار زوړ او مور مې فلج شوې ده ، زما خور نه شته چې د هغوی خدمت وکړي ، همدا زه د هغوی څارنه او خدمت کوم. لمړی به زه کور ته ولاړ شم که چیرې زما پلار او مور ماته د دې کار کولو اجازه راکړي نو زه به هرو مرو ستا په خدمت کې حاضر شم. او که نه ، زما مجبوریت ته به ګورې«

ناصرالدین ورته وویل چې زه لږه شیبه وروسته له دې ځایه د هرات په لور خوځیږم. د هغه ځآیه مرستندویه مواد له ځانه سره اخلم او د جیحون په لور ورځم ، په دې توګه نیشاپور زمونږ تر مخه دې ، زه به ستا د مور او پلار نه ستا له پاره اجازه واخلم ، زه هڅه کوم چې ستا په څیر حارث او حسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړم«.

کله چې ناصرالدین خاموشه شو ،نو د هغه د وینا سره سم ټول خلک حویلۍ ته ولاړل ، لږه شیبه وروسته ناصرالدین ،حماد ، حارث او حسن د خپلې ساتونکې ډلې سره یو ځای واخستل او د هرات په لور روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه برخه

شپه شوې وه ....د شپې ناوې څلورو خواو ته د خپلې سپوږمکۍ وړانګې شیندلې وې ، د اسمان په ځینو برخو کې سپینې وریځې خوزیدې ، په کوهستانو کې دننه کږې وږې او نه تم کیدونکې لارې ورانې ویجاړې پرتې وې ، سپوږمۍ او دهغې تر څنګ نژدې ستورې دواړه د خپلو هستوي مرکزونو سره نښتې کرار کرار د غرب په لورې په سفر بوخت و ، داسې بریښیده چې دوه محبوبان یو دبل نه خوابدي او په جدا جدا لارو روان وې.

خلدون او زبیب د ماخوستن د لمانځه څخه فارغه شوی و او ناست و ، په دې وخت خلدون متوجه شو او خپلې ښځې ته یې وویل:

»زبیب.... اورې !دا اواز په غور سره واوره«..... !

د زبیب په مخ دخوشحالیو څپې خورې شوې وې او په خندا یې وویل:

»زه د آسونو د قدمونو اواز اورم ، دا اواز لمحه په لمحه زمونږ د حویلۍ په لور را نیژدې کیږي ، زړه مې وایی چې حماد او حارث به حسن هم له ځانه سره را وړستې وي«.

خلدون و درید او ویی ویل: « لږ صبر وکړه ، زه یې ګورم چې څوک دي. که جیرې هغوې زما زامن وي نو زه به مخته ورشم او ښه راغلاست به ورته ووایم. » خلدون دخپله ځایه راپورته شو او په ډیره بیړه د کوره ووت.

لږه شیبه وروسته ویی کتل چې درې اسپ سپاره د غره د پاسه را خیژي ، بیا هغوې د حویلۍ نه بیرون دخلدون تر مخه دخپلو اسونو څخه راښکته او پیاده شول ، هغوې حماد ، حارث او حسن درې واړه و.خلدون ورمخته شو اوبیا بیا یې درې واړه ته غاړه ورکړه. اوبیا یې له ځانه سره دننه کور ته بوتلل. خپل آسونه یې هملته دانګړ په منځ کې و تړل او بیا ټول د زبیب په لور ورغلل.د زبیب مخ دخوشحالیو نه غوړیدلې و. پورته شوه او دریواړه یې دمورني محبت په غیږ کې ونیول اوبیا یې دخپله ځانه سره کینول. خلدون دخپله ځایه را پورته شو او ویی ویل:

»تاسو دریواړه دخپلې مور تر څنګ کښینۍ او خبرې کوئ زه به مو آسونه په اخور و تړم.اوبیرته به راشم«.

حماد سمدلاسه راپورته شو او خپل پلار یې له لاسه و نیوه او اوپه خپل ځاي یې کینوو. ورته یې وویل: « ته دلته کینه زه له تاسو څخه درخصت داختسو په خاطر راغلې یم« .

زبیب ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: « د رخصت اجازه ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون ترې هم وپوښتل: «تاسو خو حسن له ځانه سره راوست ، اوس تاسو چیرې تلل غواړئ ؟»
حماد لمحې په ډیر غور اودقت سره د حارث او حسن په لور وکتل اوبیا یې وویل: ناصرالدین غواړي ما د سلطان شهاب الدین په لښکرو کې شامل کړي اوهندوستان ته مې و استوي ،شهاب الدین ډیر ژر په هندوستان حمله کوي اوزما کار به دا وي چې زه به هغه ته دهغه ځاې د راجا ګانو دعسکري ځواک اودهغوې د عسکرو د نقل و حرکت په اړه معلومات را لیږم. هغوې غواړي حارث اوحسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړي«.
زوړ خلدون یې په خبرو کې ور پریوت او ترې ویې پوښتل: «ایا دکوم کار له پاره چې ته هندوستان ته استول کیږې په هغې کې د اسلام خپراوي او رواجول هم شامل دي ؟»
حماد ورته په خوشحالۍ سره وویل: «اې زما پلارجانه ! شهاب الدین خو د اسلام د خپرولو له پاره په هندوستان حمله کوي ،»
خلدون ورته دخپلې پریکړې د اعلانولو په وخت کې وویل: «که چیرې همداسې وي ،نو بیا واورئ چې: ته او حارث په لښکر کې د شمول په خاطر ور تلاې شئ خو حسن به زمونږ سره دلته اوسي. ستا په نشتوالي کې به دخپلې مور خدمت کوي اوزما سره به په زمکو او کیله او کرهڼه کې مرسته کوي«.
حماد د زبیب په لور وکتل او ترې ویې پوښتل: «مورجانې ته په دې اړه څه وایې ؟»
زبیب د حماد په سر لاس راښکود او ورته یې وویل: «زه مو د پلار پریکړه تائیدوم «.
حماد دخپل پلار خلدون په لور وکتل او بیاې وویل: «یا مهربانه پلاره ! څه نصیحت راته وکړه«
خلدون د څو لمحو له پاره خاموشه وو ،په ناستځاې کې هم هرې لورې ته چپه چپتیا وه.بیا خلدون کرار کرار خپل ټیټ سر را پورته کړ اوپه ډیره فقیرانه توګه یې د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل:
»اې زوې جانه ! کله چې د اسلام ددښمنانو په مقابل کې د جنګ موقع او فرصت درته تر لاسه شي نو په خپل ټول توان او ځواک سره دهغوې په خلاف و جنګیږه. ددښمن په مقابل کې د یوې لمحې له پاره هم د پټ سترګې او یا کمزورتیا ځرګندونه و نه کړې ، که چیرې د لښکرو دکومې برخې قوماندانې درته وسپارل شي نو دخپلو ملګرو له پاره د دوستۍ د سهار په څیر رڼا اودهغې ونې په څیر خوشګواره اوسه چې د ویالې په غاړه ولاړه وي او پاڼې یې هیڅکله هم نه مړژواندې کیږي .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون څو لمحې تم شو او بیا یې وویل: « زویه !شپې د خوب په واسطه نه را لنډیږي او نه ورځ یوازې د غلطو کارونو په کولو سر ته رسیږي. په جنګ کې د (لایموت فیها ولا یحیې) په څیر ، او د خپلو ګرمو نارو په زور او ځواک سره د کفارو په خلاف جهاد وکړه.

اې زما زویه ! په یاد ساته ، چیرې چې د نمرود د اور کړۍ شتون ولري هلته زمونږ الله تعالی د خلیل ګلزار هم جوړ کړي وي ، که چیرې ته د اسلام په ترویج او خپراوي کې د کفارو په خلاف د اور د سکروټو او د اسماني تندر په څیر ور وغورزیږې نو زما دې په هغه کور ، چې خلک یې په چار چاپیر کې طوافونه کوي ، زما رب به ستا په پښو او قدمو کې کهکشان هم په ګرد او غبار بدل کړي .

د څو لمحو د خاموشۍ وروسته خلدون یو ځل بیا وویل: یابُنَيّ (اې زما زویه !) ، ډاډه زړه ،د جسم قوت او روح وي ، خو حسد او کینه انساني هډوکې وراسته کوي. خپل ضمیر او احساس بیداره ساته ،او خپلې دندې په پوره دقت سره سرته رسوه. ته د دې کور چراغ او رڼا یې ، زه او زبیب به د ورځې په رڼا کې او د وروستۍ شپې په ستورو کې ستاسو د دواړو ورونو د بریې له پاره دعاګانې کوو . ایا تاسو دواړه ورونه به ځانته د خوارزم د زمکو په لور روانیږئ ؟«

حماد خپل ټیټ سر را پورته کړ او ورته یې وویل: «د هرات والي ناصرالدین ، د سلطان د مرستې له پاره د دې ځایه د یوه لښکر سره روان دې مونږ دواړه ورونه به د همغه سره ځو ، هغه د خپل لښکر سره یو ځای د غره په لاندې برخه کې ولاړ دې او په ډیره بې صبرۍ سره زمونږ انتظار کاږي. هغه مونږ ته ویلي و چې د خپل مور او پلار نه اجازه واخلئ او ژر بیرته را ستانه شئ ، که چیرې هغوي تاسو ته په جنګ کې د ګډون د کولو اجازه درنه کړه نو زه به پخپله هغوي ته ورځم او ستاسو له پاره به ترې اجازه اخلم.

خلدون په حیرانتیا سره ورته وویل: « نو بیا ژر ورشئ او د هغه په لښکرو کې ورګډ شئ ، ستاسو د ځنډیدو څخه هغه ته داسې څرګنده نه شي چې وو ایي یو عرب خپل زوې د اسلام د خدمت د نیکبختیو څخه بې برخې کول غواړي«.

د حماد د ځواب د ورکولو څخه مخته زبیب را پورته شوه او حماد ته یې وویل: « لږ څه تم شه زویه .زه همدا اوس بیرته راځم» هغې خپله امصا را واخسته او د یوې کوټې په لور روانه شو ه.

حماد د حارث په لور وکتل او ورته یې وویل: « ولاړ شه زما او خپل آس دې را وکاږه .زه همدا اوس درځم«

خلدون ، حارث او حسن درې واړه بیرون راووتل. حماد هغه کوټې ته راغې چې د خوب له پاره یې استعمالوله. لمړۍ یې د دیوال څخه خپل دروند ګرز را واخست او په زمکه یې کیښود . بیا یې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وسپني ځخه جوړه شوي پنجه را واخسته ، ددې او سپنیزې پنجې ګوتې ډیرې کلکې ، مضبوطې او د شاهین د پنجو په څیر جوړې کړل شوې وې. بیا یې د دیوال ځخه د مضبوطو رسیو یوه کړۍ هم را واخسته ، دا ټول شیان یې را واخستل او بیرون په حویلۍ کې یې د خپل آس د زین سره وتړل.
لږه شیبه وروسته زبیب هم خپله امصا په زمکه وهله او د کوټې ځخه را ووتله ، دهغه په لاسو کې یوه ټوکرۍ وه چې د حماد او حارث له پاره په کې غذا ایښوول شوې وه ، هغې هغه ټوکرۍ د حماد د آس د زین سره و تړله ، بیا یې خپله کړوپه ملا سمه کړه او د حماد په لور د کتلو وروسته یې وویل:
»زویه ! که په جنګ کې یو ځآې واست نو د حارث خیال به ساتې ، د خداې نه وروسته یې همته محافظ او څارونکې یې. او زما زامنو غوږ شئ چې !د خپل پلار نصیحت مو د زړه په دیوالو ولیکئ او عمل پرې وکړئ«
زبیب د لږ څه وخت له پاره خاموشه شوه ، بیا یې د بندیخانې د بندي په څیر د سندریز اواز په ویستلو په غمناکه توګه وویل: « اې زما زامنو ! تاسو زما د کور روښانه چراغ یاست. هسې خو به زه په ډیره ناکرارۍ سره ستاسو د بیرته راستنیدو انتظار کوم. خو ددې سره سره بیا هم زه له تاسو دا هیله لرم چې د اسلام د دښمنانو سره د جنګ کولو په وخت کې به هغوې ته شا نه ورګرځوئ ، زما بچیانو ! په جنګ کې په دښمن باندې داسې ګذار کوئ..داسې ګذار لکه د ګردونو لاندې زمکه چې د چا څخه پوښتنه کوي. تاسو دواړه د خپلې سوبې په نعرو باندې د دښمن په پنځو واړو حواسو باندې دغم وریځې را ماتې کړئ ، که چیرې تاسو په خپل مقصد کې مخلص واست نو فطرت به پر تاسو باندې ټول رازونو الم نشرح کړي ، اوس تاسو روان شئ ، زه تاسو دواړو ته د الله پاماني وایم «
حماد او حارث دواړه په خپلو آسونو باندې کیناستل ،اود لاندې ولاړ ناصرالدین لښکرو ته یې ځان ورساوه. خلدون ، زبیب ، او حسن درانه درانه او خراب طبیعت سره بیرته د حویلۍ په لور ستانه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه برخه

سلطان شهاب الدین د جیحون ددریاب په غاړه خپله خیمه وهلې وه ، او نژدې پنځه مایله واټن کې ورته د جیحون هغه غاړه او د (ارا) د بحیرې په غاړو دخوارزم شاه توپانې لښکرې پرتې وې. دوې د جنګ دپیلولو انتظار کاوه. خو داوړو حکمرانانو یو په بل د جنګ دپیلامې ځخه ډ ه ډه کوله.اما اوس د شهاب الدین له پاره دا جنګ ضروري ګرځیدلې و. ځکه چې خوارزم شاه یې جرنیل قطب الدین ایبک نیولې و او هغه یې د اوسپنې په پنجره کې بندي کړې و . قطب الدین ایبک داسې یو جرنیل وچې شهاب الدین ته ډیر ګران او دهغه د زوې حیثیت یې درلود (دا باید یاده وې چې سلطان شهاب الدین کوم زوې نه درلود ، یواځې یوه لور یې وه چې هغه ته یې هم په خپل ژوند کې قبر تیار کړې و ، خو د قدرت کارونه داسې وو چې سلطان د شهادت وروسته په خپله په همغې قبر کې ښخ کړل شو . د زوې د نه درلودلو له مخې سلطان شهاب الدین ، قطب الدین خپل زوې ګرځولې و(

دشهاب الدین خیمه دلښکرو په مینځ کې پرته وه. دا د ځرمنې ځخه جوړه شوې ډیره ښایسته اوپراخه خیمه وه ، ددې په منځ کې دپردې په واسطه دوه کوچنۍ کوچنۍ کوټې جدا کیدې ، دخیمې په دروازې د اطلس پردې را ځوړول شوې وې او دځرمنې داخلې رنګ یې په وریښمې ټوټې باندې پوښلې و .دکمرې فرش د غبرګ ټاټ نه جوړ شوې و او په همدې ټآت د سلطان بستره هم غوځیدلې وه..

یوه ورځ په داسې حال کې چې د یخنۍ لمر نور دغرب په لمنو کې ډوبیده دهرات حکمران ناصرالدین دحماد سره یو ځآې د شهاب الدین دخیمې تر مخه دخپلو آسونو ځخه را ښکته شول. ناصر الدین حماد ته هملته د تم کیدو اشاره وکړه اوپخپله نیغ د سلطان شهاب الدین خیمې ته ورغې ، دناصرالدین دکتلو سره سم د خیمې ساتونکو خپل سرونه ټیټ کړل اویوې لورې ته شول ، ناصرالدین خیمې ته ورننوت...... سلطان د سختو یخو بادونو ځخه د خوندې پاته کیدو په خاطر په خپله بستره ناست و .دناصرالدین دکتلو سره سم راپورته شو ، بړستن یې یوې لورې ته کړه او مخته راغې او دناصر الدین سره یې کلک روغبړ وکړ.

»ته په ډیر ښه وخت کې راغلې یې ، ما نن شپه اویا سبا سهار د قطب الدین د راخلاصولو له پاره جنګ پیلاوه«.

بیا شهاب الدین خپل خورین له لاسه و نیوه اوپه خپله بستره یې کیناوه. سمدلاسه یې ترې وپوښتل چې «د هراته دې ځومره ځواک له ځانه سره راوړې دې ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدين په خپلو پښو باندې د برېستنې د را اچولو وروسته وويل: «ما له ځانه سره پنځه زره کسيز فوځ راوستې ، چې همدا اوس يې ستا د مقدمة الجيش په اړخ کې پړاو کړې دې».
سلطان ترې يو ځل بيا وپوښتل چې: «ايا د هندوستان څخه دې د ايلک خان په اړه کوم خبر تر لاسه کړې ؟«
ناصرالدين لږ څه اندېښمن شو او په داسې حال کې چې څټ يې ټيټ کړې و وويل: «زه د ايلک خان په اړه ډير اندېښمن يم. د هغه ورک کيدل ماته ډير ستونزمن ګرځيدلي دي او زه يې په عذاب کړې يم».
شهاب الدين په داسې حال کې چې خلا ته يې کتل ، په اندېښمنه توګه وويل: «د ايلک خان په څير ميړني ځوان د ښه بختورو ميندو په کورو کې پيدا کيږي. که چيرې هغه ته زيان ورسيږي نو دا به زمونږ له پاره ډير دروند تمام شي ، د ايلک خان په څير ځوان بايد د يوه لښکر قوماندان او او سالار په څير کار وکړي ، هغه ډير ميړني او زړه ور انسان و«....
ناصرالدين يې خبره ور پرې کړه او ورته يې وويل: «ما د دې زيان تلافي کړې ده«...
شهاب الدين ترې په حيرانوونکې توګه وپوښتل چې: «د داسې زيان تلافي به څه ډول او څنګ وکولې شې«...
دا ځل ناصر الدين خپل سر را پورته کړ او سينه يې تانده کړه او ويې ويل: «ما داسې يو ځوان پيدا کړې چې د ايلک خان څخه هم زړه ور ، ځواکمن او ميړنې دې«...
سلطان ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل «هغه اوس چيرې دې او څه نوميږي ؟«
ناصرالدين د سلطان د ناکرارۍ نه خوند واخست او ورته يې وويل: «هغه د نيشاپور او سيدونکې دې،نوم يې حماد بن خلدون دې او خلک ورته د نيشاپور شاهين وايي... د غه پنځه زره لښکر مې چې له ځانه سره راوړې په هغې لښکر کې هغه او د هغه کوچنې ورور هم شامل دې«..
»تا ته لازم و چې هغه دې هم له ځانه سره د لته ماته راوړې و«.
دا ځل ورته ناصرالدين په خندا کې وويل: «ته ناکراره کيږه مه ، هغه همدا اوس ستا د خيمې نه بيرون ولاړ دې ، زه غواړم هغه له تا سره د پيژند ګلوۍ وروسته هندوستان ته وليږم ، هغه زما درسۍ د پريکولو شرط هم پوره کړې دې«...
سلطان برېستنه يوې لورې ته کړه او د بسترې څخه را پورته شو او ويې ويل: «تا خو په هغه ظلم کړې چې د خيمې څخه بيرون دې حيران او پريشانه منتظر درولې دې. په خداې سوګند چې په ملت کې داسې ځوانان هره ورځ نه تر لاسه کيږي ، زه به د خپلې خيمې څخه بيرون ورشم او د هغه ښه راغلاست به وکړم« .

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدین سمدلاسه راپورته شواو دخیمي ددروازې په لور ورغې او ویې ویل:« ته کینه ، زه یی له ځانه سره راوړم«

لږه شیبه وروسته ، کله چې ناصرالدین بیرته راستون شو نو حماد یی هم له لاسه نیولې و . دخیمې ددروازې تر څنګ ورته سلطان خپل د روغبړ لاس ور و اږود کړ ، په ډیره خوشحالۍ او روڼ تندي یی ورته وویل:

»زه په خپله خیمه کې دنیشاپور شاهین ته ښه راغلاست وایم«

حماد لږ څه خپل څټ ښکته کړ او په خپلو دواړو لاسو یی د سلطان د روغبړ لاس و نیوه په ډیر درنښت او احترام یی ورته وویل: « دا زما له پاره ډیر ستر سعادت دې چې زه ستا په خیمه کې ولاړ یم او له تاسره روغبړ کوم« .

سلطان دوې دواړه دخیمې هغه بلې خونې ته له ځانه سره یوړل ، او درې واړه په هغې بسترې کیناستل چې په فرش باندی خپره شوې وه. بیا سلطان حماد ته وویل:

»ماته ستا په اړه ناصرالدین ډیر څه ویلي دي ، ایا د هندوستان دزمکو سره اشنایی لرې ؟«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل:« زه زیات وخت د تجارتي قافلو سره هندوستان ته ځم راځم ، تاسو چې کوم کار ماته راسپارۍ ، زه به هغه ستاسو د خوښې او هدایت په مطابق تر سره کوم ، هیڅکله به تاسو ناهیلي نه کړم«.

سلطان ورته په اوږه لاس کیښود او ورته یی وویل: « ته همدا نن شپه دخپل منزل په لور روان شه ، ستا لمړی کار به هلته دایلک خان لټون وي ، که چیرې هغه دې وموند ،نو په راتلونکې کې به هغه ستا تر لاس لاندې کار کوي. په دې اړه به ناصر الدین درته لیکلي لیک هم درکړي ، ناصرالدین به درته دا هم ووایی چې هلته څوک ستا دوست او دمصیبت په وخت کې د چا سره کتلې او مرسته ترې اخستلې شې ، که چیرې ایلک خان ژوندې وي نو هغه په هر کار کې ستا مرسته کولې شي. هغه ډیر مخلص او نفیس انسان دې او ستا تر لاس لاندې په کار کولو به خوشحالي احساس کړي ، خو که چیرې هغه دکومې حادثې ښکار شوې وي نو بیا هلته په رسیدو سره به ته خپله لار په خپله پیدا کوې«... .

شهاب الدین د څو لمحو دخاموشۍ وروسته بیا وویل: « هلته به د رسیدو سره سم د تجارت کارو بار پیلوې ،دهمدې دندې تر سیورې لاندې ته هر چیرې تللې شې او هر چیرې خپل کار پیلولې شې ، هندوستان ته د ورننوتلو سره سم دابوالفتح سره ووینه ، هغه د (سرسوتې) ددریاب په غاړه د (بهیم سین) په کلي کې اوسیږي ، هغه هسې هندو ښکاري ، (بدري ناتهـ) نومیږي ، خو هغه دهغه ظاهري بڼه ده. هغه څه موده مخته د یوه مسلمان مبلغ په لاسو مسلمان شوې خو هیچا ته یی دا نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ويلي چې مسلمان دي ، هغه د خپل لمړني مذهب په لباس کې اسلام او مسلمانانو ته جاسوسي کوي ، هغه دې په هر مصيبت کې په کار راتلې شي . ابو الفتح به پخپله هم د ايلک خان لټون کوي ، شوني ده چې ستاتر ورسيدو پورې به هغه د ايلک خان کوم درک خرک هم لږولې وي«.

کله چې شهاب الدين خاموشه شو نو حماد ورته وويل: »ايا زه په دې جنګ کې چې همدا اوس ورته تاسو پړاو کړې دې د شريکيدو اعزاز نه شم تر لاسه کولې ؟ زه له تاسو سره ژمنه کوم چې په دې جنګ کې د ګډون نه وروسته به زه خپل کور ته د تللو په ځاې نيغ د هندوستان په لور مخه کړم«

شهاب الدين ورته پرته له ځنډه وويل: » بلکل تاته اجازه ده«

ناصرالدين او حماد دواړه د سلطان د خيمي څخه بيرون ووتل او هغه ځآې ته راغلل چې د هراته راغلي لښکر په کې پړاو کړې و . ناصرالدين دآسه ښکته شو او خپلې خيمي ته ولاړ ، د هغې د خيمې خواو ته وسله وال ساتونکې ولاړ وو . حماد د ناصرالدين د خيمې په ښي اړخ کې د خيمې د تنابونو سره خپل آس و تړه. او په خپله همغې خيمې ته ورننوت. هلته يې ورور حارث منتظر ناست و . د حماد په کتلو سره سم حارث ورمخته شو او ترې ويې وپوښتل: » وروره ! د سلطان سره د دې وليدل ؟«

حماد يې تر مخه کيناست او ورته يې وويل: » هو ! د سلطان سره مې وکتل ، زه به په دې جنګ کې د برخې اخستو وروسته د هندوستان په لور روانيږم«.

حارث ترې په حيرانتيا سره وپوښتل: » او زه ؟«

حماد ورته په خندا شو او ويې ويل: » ته به همدلته د سلطان په لښکرو کې اوسې ، که چيرې ته په خلوص او ځان ځارنې سره کار وکړې نو نوم به پيدا کړې«..

حارث خاموشه شو ، بيا يې د خيمي په يوه ځاې کې خپله غذا را وويستله او دواړه ورونه کيناستل او په مينه يې هغه وخوړه.. .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه برخه

بله ورځ ما سپښين ناوخته د سلطان شهاب الدين او خوارزم شاه لښکرې يو بل ته مخ په مخ ولاړې وې ، ددوې دواړو تر منځ يوه ډيره کوچنۍ سرحدی شخړه پيدا شوې وه خو د قطب الدين ايبک د نيولو نه وروسته يې د يوه خطرناک جنگ بڼه خپله کړه. اوس نو په يوه ازاد ميدان کې ددواړو پادشاهانو لښکرې يو بل ته د جنگ او وينو تويولو له پاره ولاړې وې. شهاب الدين د خپلو لښکرو په ميمنه کې خپل کاکازوې ضياء الدين دلښکرو سالارو ټاکه. او د ميسره قومنده يې خپل وراره محمود ته او په مينځ کې يې پخپله سلطان د خپلو لښکرو سره و درېد . هغه لښکرې چې د هرات ښخه دمرستې له پاره راغلې وې هغوې ته يې دمقدمة الجيش بڼه ورکړه او قوماندان يې پخپله د سلطان خورين او دهرات والي ناصر الدين وټاکل شو . حماد وحارث هم د لمړۍ ليکو په عسکرو کې ولاړ وول.

د سلطان او ناصر الدين تر منځ دا ويل شوي و چې کله چې جنگ په قوت سره روان وي نو ناصر الدين دې په هغه ځاې حمله وکړي چيرې چې خوارزم شاه خپل پړاو کړې دې اوبيا دې د همغه ځايه قطب الدين ايبک ازاد کړي او يوه خوندي ځاې ته دې يې ورسوي ،

د جنگ د پيلامې نه مخته ناصر الدين درې زره تکړه ځوانان د حماد په قومنده کې ورکړل او هغوې ته يې دنده وسپارله چې په همغه ځاې دې حمله وکړي چيرې چې قطب الدين ايبک بندي دي ، هغه به ازادوي او له ځانه سره به يې راوړي. کله چې ددواړو حکمرانانو تر منځ جنگ پيل شو ،

ناصر الدين سمدلاسه په پړاو کې په پرتو عسکرو حمله وکړه او دهغوې توجه يې په خپلې لورې راواړوله. ددې سره سم حماد د خپلو درې زرو ملګرو سره يو ځاې په هغه ځاې يرغل وروست چيرې چې قطب الدين ايبک بندي و.

قطب الدين ايبک د خوراکې موادو د خيمو تر منځ په ډير سخت تکليف او ستونزو کې په پنجره کې بند ژوند تيراوه. حماد د خپلو ملګرو سره هلته ورورسيد اوغوښتل يې قطب الدين د هغې شکنجې نه ازاد کړي خو هره هڅه يې ناکامه شوه ځکه چې پنجره د او سپني دداسې مستحکومو سيخانو ښخه جوړه شوې وه چې ماتول يې اسانه کار نه و. د پنجرې وړه او کوچنۍ دروازه هم په داسې اوسپنيز کلف باندي بنده شوې وه چې هلته يې ماتول شوني نه و.

حماد هغه د پنجرې سره يو ځاې د هغه ځايه راپورته کړ ، په خپل آس يې له ځانه سره کيناوه شاو خوا يې ساتونکي وټاکل او په داسې حال کې چې ساتونکي يې په جنگ کې اخته و ، قطب الدين

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی دهغه ځآیه وویست. کله چې ناصرالدین ته خبر ورسید چې قطب الدین ازاد کړل شوی دی نو په پړاو یی خپله حمله بنده کړه او د حماد سره یو ځای شو .بیا یی یوه اوږده پټی ووهله او دخپلو عسکرو شاته را ستون شو ، هملته یی کلف مات کړ او قطب الدین یی د دې ازاره راویست. د پنجرې څخه د راوتلو او دحماد سره دپیژندګلوی وروسته قطب الدین د حماد سره غاړه غړی شو او دهغه ممنونیت یی ادا کړ.

»تا ماته نوی ژوند راکړ. که کله وخت راغی نو ددې احسان بدله به دې هرو مرو اداء کړم.» ددې خبرې وروسته قطب الدین دخپلو پیژندګلو خلکو لیکو ته ورغی.

کله چې سلطان شهاب الدین ته د قطب الدین د ازادیدو خبر ورسید ، سمدلاسه یی جنګ بند کړ او خپل پړاو یی دهغه ځآیه پورته کړ او د شپې په تیاره کې دخپلو لښکرو سره یو ځای دغزنی په لور روان شو .خو حماد د سلطان او ناصرالدین د ویناو سره سم هندوستان په لور وخوځید.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه برخه

سلطان شهاب الدين د خپلو لښکرو سره يو ځآې د امو د درياب (د جيحون د درياب) غاړه پريښوده لمړی د مشهد په لور ولاړ ، بيا د هغه ځآيه د هرات په لور وخوځيد ، ناصرالدين يی د خپلو لښکرو سره هملته د هرات په ښار کې پريښود او هلته د يوې شپې د تم کيدو نه وروسته خپله برخه لښکر يی له ځانه سره راواخست او د جنوب شرق په لور روان شو ، لمړی د هلمند د درياب څخه تير شو (د هلمند درياب د کابل د غرنيو سيمو څخه پيليږي او د جنوب په لور بهيږي ، دا درياب د خش د دشتې تر څنگ تيريږي او د ايران د سيستان ولايت خړوبه کوي(.

بيا د ارغنداب د درياب څخه تيرشو (دا درياب د غزني د شاوخوا سيمو څخه پيليږي او د قندهار څخه څو مايله ښيتې د هلمند د درياب سره يو ځآې کيږي.) او په دې توگه خپل سلطنت غزني ته را ننوت.

حماد د امو د درياب په غاړه غاړه د شرق په لور سفر کوو ، د يخنۍ د واورو او بارانونو د پروا کولو پرته يی خپل سفر جاري ساته. د ترمز څخه را تير شو او د کندوز سيمې ته را ورسيد ، دلته د امو د درياب يو معاون خپل مخ د جنوب لورې ته بدلوي په دې خاطر هغه د درياب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو او د بغلان کوهستانی ښار ته راننوت (بغلان ، په شمالي افغانستان کې يو مشهور ښار دی ، د دې ښار چار چاپير اوږده غرنۍ لړۍ دامو د درياب د يوه معاون درياب سرچينه گڼل کيږي). دلته يی يوه شپه او يوه ورځ ارام وکړ او د خپل ځان له پاره يی د خوراک څښاک شيان وپيرل او بيرته د شرق په لوريی خپل منزل ته دوام ورکړ.

د دير او سيدو د سيمو تر منځ هغه د هندوکش د کوهستانې سيمې ستره څوکه ووهله او د باجوړ سيمې ته راورسيد (دا سيمه د سوات او د کابل د درياب تر منځ منځنۍ سيمه ده). اوس نو د هغه تر مخه د کوهستانې لړيو لوړه سيمه پرته وه ، تر څنگ يی په ځينو ځايو کې په مايلو مايلو پراخه دشتې او ميدانونه تر سترگو کيدل. په دې خاطر هغه په ډيره چټکتيا سره خپله مخه ووهله ، خو د نيلاب د درياب غاړې ته د را رسيدو سره سم تم شو (د سند درياب پخواني نوم دی. (

د يخنې د موسمي بارانونو په واسطه د نيلاب درياب سيلابونو توپاني کړې و. هلته تر لرې لرې واټن پورې کوم پُل هم نه تر سترگو کيده ،ترڅو پرې د درياب څخه بلې لورې ته تير شي ، د دې نه علاوه د درياب په غاړه ، کوم ځاې چې هغه تم شوې وگڼ ځنگلونه وو ، او ډير زيات تم کيدل ورته د خطر او گواښ نه خالي نه و. په دې خاطر يی د دې توپانې درياب څخه د تيريدو پريکړه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د آس د زین سره تړلې رسۍ راپرانسته ،او غوټې غوټې یې کړه. د رسۍ یو سر یې ددریاب د غاړې د یوې تیږې سره وتړه اوبل سر یې دخپله ځانه پورې و تړه. بیرته خپل آس ته راغې او د خورجین څخه یې خپله اوسپنیزه پنجه را وویستله او د آس د زین څخه یې یوه رسۍ راپرانسته او دپنجې دلاندې برخې د یوې کوټې سره یې وتړله ،بیا ددریاب غاړې ته راغې او ودرید. اوخپله اوسپنیزه پنجه یې په پوره قوت سره و ځرخوله او ددریاب منځته یې ور واچوله اوبیا یې کرار کرار دخپل ځان لورې ته راښکوده ، اوسپنیزه پنجه ددریاب په منځ کې د تیږو تر منځ کلکه ونښته.
حماد رسۍ په پوره قوت سره راښکوده او د پنجې نښتل یې په خپل ځواک سره و ازمایل. بیا د نیلاب ددریاب څپو ته ورننوت او د اوسپنیزې پنجې سره دتړلې رسۍ په مرسته هغې تیږې ته ورسید چې د اوسپنې پنجه په کې نښتې وه. دهغې تیږې څخه یې دخپلې اوسپنیزې پنجې د خلاصون وروسته یې دا پنجه یو ځل بیا دپخوا په څیر په پوره قوت سره و ځرخوله او ددریاب په منځ کې یې ور ویشته. دوه درې ځلې یې رسۍ د مختلفو خواو څخه کش را کش کړه او په یوې بلې تیږه کې د پنجې په ورنښلولو بریالې شو . په دې توګه دخپلې اوسپنیزې پنجې په مرسته هغه کرار کرار د دریاب د توپانې څپو څخه دهغې بلې غاړې ته ور نژدې شو.
هلته یې یو ځل بیا همغسې خپله اوسپنیزه پنجه استعمال کړه، حماد د رسۍ په مرسته ددریاب څخه ووت او دریاب غاړې ته ور وخوت. تر ټولو لمړۍ یې خپله پنجه له رسۍ پرانیسته ، اوهغه یې دملا پورې و تړله ، بیا یې د ملا پورې تړلې رسۍ دیوې ونې سره و تړله. اوس ددې د اوږدې رسۍ یو سر ددریاب دهغې غاړې د تیږې سره تړل شوې و او دې غاړې ته هم د یوې مضبوطې ونې د ډډ سره تړل شوې و او په دې توګه رسۍ ددریاب ددې غاړې څخه تر بلې غاړې پورې په پوره توګه غوځیدلې وه.
حماد د پنجې رسۍ راپرانسته او دخپلې ملا پورې یې و تړله ، او د تړل شوې رسۍ په مرسته هغه ددریاب هغه بلې غاړې ته بیرته را ستون شو . هلته یې آس تړلې و. دتیږې سره تړلې رسۍ یې راپرانسته اودخپل آس د زین سره یې و تړله اوبیا په آس سپور شو او آس یې دریاب ته ور وغورځاوه. څرنګه چې آس د رسۍ سره تړلې و ، په دې اساس په اسانۍ سره ددریاب په تیزو څپو کې په چټکۍ سره ددریاب بلې غاړې ته ورسید. او ددریاب په غاړه را پورته شو . هلته د ور رسیدو سره سم هغه درسۍ هغه بله خوا هم د ونې څخه راپرانسته اوبیرته یې د زین سره وتړله.
دپنجې په ګډون یې دهغې رسۍ او نور شیان ټول بیرته د زین سره وتړل اوپه خپل اوږود سفر روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټانګاپربت د غرونو (ددې غره څوکه ۲۲۲۰۰فټه لوړه ده) سترې او اوږدې کوهستاني لړۍ يې يو په بل پسې شاته پرېښودې او په لاره کې د ډېر کم تم کېدو وروسته مخته ولاړ او د ولرد جهيل (دا جهيل د ټانګاپربت او سرينګر په منځ کې پروت دې ،) څخه د تيريدو وروسته يې خپل مخ د جنوب شرق لورې ته واړاوو . او پيرپنجال (د سرينګر په شمال غرب کې پروت دې)او جهيل دل (د سرينګر په شمال شرق کې پروت دې) څخه په تيريدو سره په توپاني شکل مخته روان و. په لاره کې يې د پهټ او چناب دريابونه د خپلې او سپنيزې پنجې په مرسته همغسې ووهل لکه څنګه يې چې د نيلاب درياب وهلې و . اوس نو هغه د چمپا له لارې مدهيا پرديش ته ورننوتې و. بيا يې ددې ځايه د جنوب په لور حرکت وکړ او د کوهستانو څخه په تيريدو سره د سرسوتي ددرياب په لور ور وغوځيد. هلته يې د سلطان شهاب الدين د لارښوونو سره سم لمړۍ د بهيم سين کلي ته ولاړ تر څو بدري ناتهـ سره ووينې ، ددې سړي نوم ابو الفتح و او د سلطان له پاره يې جاسوسی کوله.
يوه ورځ د ماسپښين نه لږ څه مخته په داسې حال کې چې د سرسوتي ددرياب په لور د کوهستاني لړۍ تر منځ د بهيم سين د کلي په لور په ګړندۍ توګه ور روان و ، يو ناځاپه د خپل آس په درولو مجبور کړل شو . دلته کوهستاني لړيو په لوړو ژورو کې د يوه انسان چيغې واوريدل شوې. داسې چغې لکه يو انسان چې د ګاډۍ د غوايي په څير حلالوي.
حماد هلته تم شو او په فکر کې ډوب. دغه د انديښنو او عواقبو نه ډک ، ويروونکې او غمژنونکې اواز يې يو ځل بيا په غوږو شو . حماد خپل آس همغې لورې ته ور وګرځاوه او دهغې په ځغاسته يې پيل وکړ. خو آس هملته ودريد او خپلې پښې يې هوا ته پورته کولې خو هغه لورې ته د تللو نه يې معذرت غوښت. په دې وخت کې يو ځل بيا هغه زړه داغونکې اواز واوريدل شو او بيا کرار کرار داسې ډوب شو لکه په چا چې ستومانتيا او او خوب غلبه کړې وي. اويا دهغه مرغه په څير چې دخپلې جالې په لټون کې سرګردانه او ستومانه شوې او چيرې پريوتې وي.
حماد دخپل آس څټ و ټپاوه او په محبت يې ورته وويل: بې زړه کيږه مه ، حوصله وساته. مضبوط اوسه او ويره مه کوه . کيدې شي په دغه اجنبي زمکه باندی دا زما او ستا لمړنۍ ازميښت وي.
حماد د همغه اواز په لور خپل آس ور وځغلاوه ،لږه شيبه وروسته يې يو ځل بيا خپل آس ودراوه . او سمدلاسه يې د آسه را ټوپ کړ. په دې وادي کې دهغه تر مخه د يوه ځوان په وينو ککړ لاش پروت و . حماد ورمخته شو او ويې کتل ، هغه يو ډير توانمند او د ښه شکل هندو ځوان و ، حماس يې ساه وکتله ، هغه لا ژوندې و . کيدې شي چې هغه به بې هوښه شوې و ، په ډيره ستونزمنه توګه يې ساه اخسته.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته راغې د زين څخه يې د ابو پتک پرانست او لړې لړې او به يې د هغه څوان په وجود ور وشيندلې. او بيا هملته و دريد تر څو د خپل کار عکس العمل ووينې. څو ساعته وروسته هغه ځوان سترګې پرانيستې او د حماد په لور د کتلو سره سم يې وويل:

)اې منش « انسانه » ته څوک يې ؟.... د څهرې او کاليو څخه مسلمان معلوميږې«....

حماد يې خبره ور پرې کړه او ورته يې وويل: « لمړی ته ووايه چې څوک يې ، او ولې په داسې حالت کې ککړ شوې يې ؟«..

هغه په چغو سره وويل چې: « نوم مې پشپال دې... د خپلې خور سره مې د نګر کوټ په لور تللم ، خو زمونږ د ښمنانو زمونږ لاره څارله او پرمونږ يې حمله وکړه. هغوې زما خور له مانه يوړه.... هغوې زه مړ وګڼلم او را څخه ولاړل....ته زما له پاره ديوتا وګرځيدلې، زه تاته ستا د خداې او ستا د رسول صلې الله عليه وسلم واسطه کوم او هيله درڅخه لرم چې زما د خور عزت را ته وساته«...

پشپال خاموشه شو. کيدې شي يو ځل بيا بې هوشه شوې وې ، حماد وکتل چې په کوم ځاې کې چې پشپال پروت و هلته د آسونو د پښو نښې نښانې هم موجودې وې ، حماد ور ټيټ شو او په ډير غور سره يې د هغې قدمونو جايزه واخسته. په دې وخت کې يو ځل بيا د پشپال اواز د هغه غوږو سره ټکر وکړ.

»ته خو ماته د قوارې او وجود څخه ډير توانمند او تنومند انسان ښکارې ، په ډاډمنه توګه به ته د هغوې څخه زما خور را خلاصه کړې. کيدې شي چې زه تر ډيره ژوندې پاته نه شم. خو زه درته د خپلې خور نښې نښانې وايم. هغه د لوړ قد خاونده او ښايسته پيغله ده. د همغې ښايستوالې د هغې او زما دواړو له پاره مصيبت ګرځيدلې دې، ګوره ديوتا ! د هغې په تندې ټيکه ، په لاسو کې يې بنګړې ، په غاړه يې غاړه کۍ ، په غوږو کې يې غوږوالۍ ، او.....

حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: « زه به لمړی ستا ژوند خوندی کړم بيا به دې د خور د راخلاصون هڅې کوم. ته انديښنه مه کوه ، ما د هغوې د آسونو د قدمونو څارنه کړې او س که هغوې د زمکې منځ ته ور کوز هم شي بيا به يې هم زه د لټون څخه لاس و انخلم« .

پشپال په لړزيدلې اواز ووېل: « زما فکر مه کوه ، زه اوس ډير د پاتې نه يم. ولاړ شه او زما خور د هغوې څخه خوندې کړه ، او که نه هغه خلک به يې«......

پشپال يو ځل بيا خاموشه شو ، ځکه يو ځل بيا هغه بې هوشه شوې و. حماد سمدلاسه حرکت وکړ ......د خپلې خرجين څخه يې د ملهمو او پټيو سامان را وويست ، لمړی يې د هغه په ټولو زخمونو دوا ولګوله ، او پټې يې پرې وتړلې ،بيا يې پشپان را پورته کړ او په خپل آس يې کيناوه ، پخپله هم سپور شو او هغې لورې ته ولاړ چيرې چې د آسونو د قدمونو نښې نښانې معلوميدې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه مایله واټن به یې وهلي و چې پشپال بیا په هوش کې راغي ، او دحماد څخه یې اوبه وغوښتې .دحماد مشکیزه (پتک) خالي شوې و ، د اوبو د لټون له پاره یې دخپل آس په تلو کې نوره هم چټکتیا راوسته. نژدې یو نیم میل واټن وهلو وروسته یې د یوه مندر طلایي مناره وکتله ، په دې خاطر یې خپل آس همغې لورې ته ور وګرځاوه.
لږه شیبه وروسته هغه د یوه ستر مندر تر مخه ولاړ و . د غرونو په لمن کې جوړشوې دا مندر ډیر پراخه او دښه عمارت خاوند و. تر مخه یې د اوبو یو ستر ډنډ و ، په غاړو کې یې کوچنۍ لارې وې ، دمندر سره څنګ کې یو بل عمارت ولاړ و چې کیدې شی هغه د پنډتانو داوسیدو ځای و . دتالاب په غاړه یو پنډت ناست و ، حماد دهغه سره نژدې دخپله آسه را کیوت ، کله یې چې خپل پتک واخست او د حوض په لور ور روان شو نو پشپال ورته په زګیروي شکله اواز وویل:
»دیوتا ! زه ستومانه شوې یم ، ماهم له آسه ښکته کړه ، تر څو لږ څه ارام وکړم«..
حماد هغه په دواړو لاسو ونیو اولاندې یې راښکته کړ. اودیوې تیږې دپاسه یې کیناوه. هغه دوباره خپل پتک راواخست او د حوض غاړې ته راغې او هڅه یې وکړه تر څو یې د اوبو ډک کړي، یو ناڅاپه پرې د حوض په غاړه دناست پنډت سترګې ونښتې او پرې نارې یې کړې چې:
»اې ځناوره !صبر وکړه ، ولې ټول ډنډ مرداروې ، » حماد یې په لور هیڅ توجه و نه کړه او دخپل پتک ډکولو ته یې دوام ورکړ. پنډت د غصې او قهر نه خوټیدلې راپورته شو او نژدې راغې او حماد یې دپښې په زنګون باندې په سختۍ سره وواهه او ورته یې وویل:
»ته څوک یې مرداره ! ته نه پوهیږې چې دا حوض یوازې او یوازې دپنډتانو له پاره دې«
پخوا ددې چې حماد څه ووایی ، پشپال پرې دقهر اوغصې نه ډک اواز کې وویل: « مهاراجه !ولې دلارې د ډنډ له پاره جګړه کوې«...
حماد خپل پتک داوبو ډک کړ او راپورته شو او هغه پنډت ته یې په قهرجنو سترګو وکتل. پنډت هم په قهرجن او لړزیدلي اواز وویل:
)اې ذلیله انسانه ! ماته مسلمان ښکارې ، تا څه فکر کړې ؟زه به درته ددې ګناه په مقابل کې سخته سزا درکړم«
پشپال په داسې حال کې چې دپنډت د کنترولو هلې ځلې یې کولې وویل: « ستاکار خو امن ته وده ورکول دي. مهاراجه ! دهر انسان روح او فکر یو شان اوسي ، توپیر یوازې په عبادت او یوګ کې راپیدا کیږی. همدغه شیان دې چې یو انسان دبل څخه جدا کوي ، ددې نه اخوا هر انساني بیلتون هسې دوکه اوفریب دې«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنډت د غوایي په څیر تاو راتاو شو او پشپال ته یې وویل: « نجسه ! ته خو هندو یې ، تا هم خپل هندویت له لاسه ورکړې ، ایا ته هم دمندر د اصولو په خلاف روان یې ؟«
اوس نو دحماد غصه اخر ته رسیدلې وه ، په یوه درز سره یې خپله ځلیدلې توره راویستله ، او په ډیر قهر سره یې وویل:
»ته څه ځنګه پنډت یې ، چې د انسانیت بوې هم نه لرې. ایا ستا مذهب تاته همدا در ښیي چې د کوم اړمند اړتیاوې مه پوره کوه. یو تیږې پریږده چې ومري ، خو اوبه مه ورکوه. زه به دې اوس دا هر څه دخاورو سره خاورې کړم.ایا نه پوهیږې چې الله تعالي دغه ټول شیان د انسانانو د ګټو له پاره پیدا کړې او ټول انسانان ترې یو شان ګټه اخستلې شي. اې ګنهګاره انسانه ! ته نه وینې چې د اوبود نم ، داور دځلیدا ، د لمر دګرمۍ ، اودهوا دلمسولو څخه هر انسان دخپلې خوښې په مطابق ګټه اخلي .بیا تاسو پنډتانو دا حق چا ورکړې چې ښکته او پورته طبقات پیدا کړئ ،حماد په خپلو شونډو باندې ژبه راښکوده او ویې ویل:
»دا ګنګا ، جمنا ، دجله ، سرسوتي ، سرجو .....راوي ، نیلاب ...دریابونه د انسانانو له پاره د عظیم او ستر خداې له اړخه تحفې دي. تاسو پنډتانو هسې په هسې خپل هندو قوم په څلور ډلو ویشلې ، (پنډت منو په خپل کتاب هرم شاستر کې هندوان په څلورو طبقو ویشلي: براهمن ، کشتري ، ویش او شودر. دهغه د وینا له مخې برهمني زوې جنتي وي ، درياضت له پاره کشترانیا جنتي دي ځکه چې هغوې د جنګ په میدان کې تر مرګه پورې جنګیږي. ویشاني جنتیان دي ځکه چې هغوې حیوانات څروي او ساتي یې. او د شودرو بچیان به ددې پورته دریو ډلو خدمت کوي. » ایا ته اچهوتان مردار او کثیف ګڼې ، هغوې انسانان نه دی ، ....ان تر دې چې تاسو یې د ګنګا دریاب ته هم نژدې نه ور پریږدئ. ګنګا خو د چا ملکیت نه دې ، هغه یو دریاب دې چې هر انسان ترې د خپل ضرورت په اندازه ګټه اخستلې شي«...
حماد خپله توره په هوا کې خوځوله او مخته راغې او په ډیره غصه یې پنډت ته وویل: « خپل کوم دیوتا یا بګوان را یاد کړه ځکه چې زما توره به دې اوس دوه نیمه کړي«
پنډت د سرنه تر پښو پورې په لړزان و. د یخنۍ سره سره دهغه وجود دخولو نه ډک شو . په دې وخت کې پشپال حماد ته راغږ کړ چې: « دیوتا ! ګناه د انسان څخه کیږي ، .... ددې څخه هم خطا شوې ده ، غصه د ګناه جرړه ده. لرې یې وغورځوه ،تو یې کړه او دې بیچاره ته بښنه وکړه«...
هغه پنډت ناڅاپه رامخته شو او دحماد په پښو کې ور وغورځید . راجن (راجه) ته په ریښتیا هم دیوتا یې ....ماته بښنه وکړه ، ....اوس به کله هم داسې خطا نه کوم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحماد په شونډو خندا راغله ، کیدې شي چې هغه به هغه پنډت هسې ویراوه. هغه یې په ورانه وواهه او ورته یې وویل: « پورته شه او زما دخبرې ځواب راکړه. یاد ساته که دروا غ دې وویل نو ځتې به دې همدلته پرې کړم«.

پنډت ورته په لړزانده اواز وویل:« وو ایه مهاراجه« !

حماد ورته په سختې لهجې وویل: « ایا ددې ځایه دې داسې تلونکي څلور کسه سپاره کتلې چې یوه پیغله یې هم له ځانه سره وړی وي«

پنډت ورته سمدلاسه وویل: « ستاسو د راتلو نه څو لحظې مخته هغوې ددې ځایه ولاړل. خو هغوې چې په کوم رفتار سره تلل که په همغه رفتار سره روان وي نو هغوې به ډیر تر ډیره یو میل واټن وهلي وي«.

حماد سمدلاسه پشپال ته ورغې ، اوبه یې ورکړې ، پنډت هم دهغوې څنګ ته راغې او د پشپال په لور یې اشاره کولو سره وویل: « شاید چې دا ډیر زخمي شوي وي ، دا ستا څه کیږی ؟«

حماد په غور سره د پنډت په لور وکتل او ورته یې وویل: « همغسې لکه یو انسان یې چې د بل سره لري«

پنډت په اند یښمنې لهجې یو ځل بیا وپوښتل: « ته مسلمان یې ، دا هندو دې ، ستاسې ددواړو عقیده او فکر یو دبل سره نه لګي ، بیا تاسو دواړه څه ډول ملګري شوي یاست«.

حماد په خفګان سره ورته وویل: « ایا د انسان د ذات په نسبت دهر انسان د بل انسان سره څه اړیکي نه شته» بیا حماد پشپال پورته کړ او په خپل آس یې کیناوه او پنډت ته یې وویل:

»ته زمونږ وخت ضایع کوې ، ...ورځه او په مندر کې دې عبادت کوه. زه دوخت د ضایع کیدو پرته د یو چا په تعقیب پسې روان یم«...

حماد په آس سپور شو او هغه بیچاره پنډت ورته په حیرانه سترګو کتل.

حماد خپل آس مخته ځغلاوه ، په دې وخت کې دهغه مخته ناست پشپال ترې وپوښتل:

»دیوتا ! تر اوسه دې را ته خپل نوم و نه ښوده ؟«

حماد یې په اوږو لاس کیښود او ورته یې وویل: « زما نوم حماد دې ، حماد ابن خلدون«

»ایا عرب یې ؟«

»هو«!

»د کومه ځایه راغلې یې ؟«

»دنیشاپور څخه«

»د څه له پاره ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تجارت کوم«
دلږ وخت د چپتیا وروسته پشپال وویل: « د حوض په غاړه د هغه پنډت سره ستا خبرو زما روح ته ارام ورکړ«.
حماد ورته په خندا وویل: « زه د اسې وپوهیدم چې ته خفه او ناراضه شوې یې«
پشپال ورته په ډاډ او اطمینان سره وویل چې «که څه هم زه کشتري یم ، خو ماته د مسلمانانو تر منځ د اوسیدولو پوره وخت تر لاسه شوې ، ماته ستاسو نظریه اوعقیده ډیره محبوبه ده ، دا چې خداې هرځاې موجود دې او زوال نه لري«
حماد یې تائید وکړ او ویې ویل: « هو ! الله تعالي هر ځاې موجود دې ، اوهغه دازل څخه تر ابده پوري دې ، هغه ته فنا او زوال نه شته«
حماد یو ناڅاپه متوجه شو او په حیرانتیا سره یې وویل: « پشپاله ، مخته وګوره ،څلور کسه آس سپاره روان دي ، هغه پیژني ، ایا هغوې خو همغه نه دی چې ته یې زخمي کړې یې او خور یې در څخه وړې ده«
د پشپال په مخ د خوشحالۍ نښې را ښکاره شوې او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: « هو ! دوې همغه مجرمین دي ، هغه ګوره ، تر ټولو مخکې یې زما خور له ځانه سره کینولې ده« .
حماد خپل آس نور هم تیز کړ او هغوې ته په ور نژدې کیدو سره یې په خپل لوړ غږ وویل: « و دریږئ « !
هغوې څلور واړه و دریدل او په ډیره بده یې حماد او د هغه سره سپور پشپال ته وکتل ، بیا د هغوې څخه یې یوه ، چا چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه د پشپال په لور په حیرانتیا سره وکتل او ویې ویل:
»ته تر اوسه ژوندې یې ؟«...
پشپال ورته په ډیر قهر او غضب وویل: « هو ! زه د بګوان په مرسته او ددې دیوتا د په وخت د رارسیدو سره ژوندې یم. تاسو خو زه مړ وشمیرلم او را څخه ولاړئ ، خو مرګ او ژوند د بګوان په لاسو کې دې«...
حماد د اسه راکیوت ، پشپال یې هم د آسه راکیوست او په یوه تیږه یې کیناوه . بیرته په خپل آس سپور شو او خپله توره او ډال یې واخستل او د هغوې مخې کې و درید او ورته یې وویل:
»د کوهستاني لړۍ په دې ځاې کې تاسو څلور واړه د خپل مرګ له پاره تیار شئ«
په ځواب کې هغوې هم خپلې تورې را وویستلې ،د پشپال خور ته موقع تر لاسه شوه او د آسه را کیوته ، ځکه هغه چا چې هغه له ځانه سره سپره کړې وه هغه خپله توره او ډال راخیستي و او د غه

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغله یې د پنجو څخه ازاده شوې وه . هغه نیغه را غله او د خپل ورور پشپال تر څنګ کیناسته .دهغه سر یې په خپله غیږ کې کیښود او پوښتنه ایګنه یې ترې وکړه.
کوم ځوان چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه ، هغه خپل آس څو قدمه د حماد په لور ور نژدې کړ او په خپل لوړ غږ یې ورته وویل:
»بې عقله ! زمونږ په کار کې خندونه را پیدا کوې ، زه به دې روح او جسم دواړه ټوټې ټوټې کړم او لاش به دې همدلته په دې وادي کې ښخ کړم. بدبخته ! تاته زمونږ د لارې دبندیدو هیڅ اختیار نه شته. زمونږ د لارې څخه لرې شه او که نه زه به په ځانته ځان ستا مقابله وکړم او ژوند به دې نشت سره مخ کړم .دلته به ستا څوک مرستندویه هم پیدا نه شي. یاد ساته. مونږ کشترپان یو او په جنګ کې د مرګ نه وروسته کشتري ته جنت ور کول کیږي«
کله چې هغه خاموشه شو نو حماد خپله درنه توره په لاس کې اړوله را اړوله، او ورته یې وویل: « رامخته شه او پر ما حمله وکړه ، زه تاسو څلورو واړو ته په یوه ځل د جنګ بلنه درکوم. خو یاد ساتئ چې د دې کوهستاني سیمي په داخل کې له تاسو سره زما مقابله به زما د ټول عمر د ریاضت ازمیښت وي ،یاد ساتئ: لکه څنګه چې اسپ د خپل مالک او غوایي خپل څرونکي پیژني په دې توګه زه هم د جنګ په فن پوهیږم. زه به ستاسو ټوله بدي پریمینځم او ستاسې موجونه به سر نیغ کړم. زما تر مخه به ستاسو هیڅ فریاد اوریدونکې نه وی ، زه تاسو ته ډاډ درکوم چې ستاسو هیڅ وار به پر ما اغیز ونه وکړي ، او زه به دې د تورې په زور د خاورو په څیر خپل مطیع او فرمانبرداره وګرځوم او د تیارو په څیر به دې ړوند کړم. کله چې زما توره په تاسو را پریوځي نو بیا به تاسو د څرونکې د سپي په څیر احمق او ګونګیان و ګرځئ ، راشئ ، اوس پر ما باندې یرغل وکړئ تر څو زه پر تاسو باندی خپلې ټولې بدی پریمینځم« .
هغه یو اځې ورمخته شوې ورته یو ځل بیا وویل: « ته ځانته مسلمان یې ، زمونږ د څلورو سره یو ځآې مقابله کول ، زمونږ د کشتریانو سپکاوې دې. ځان ټینګ کړه ، زه درباندې حمله کوم ، او بیا وینم چې ته د څومره توان او طاقت خاوند یې« .
حماد هم خپل آس ورمخته کړ تر دې وخته پورې هغه مقابل کس خپل اس رامخته کړې و او په حماد یې حمله کړې وه. خو حماد یې ګذار په خپل ډال باندی واخیست او خپل ځان یې ترې خوندي کړ. په ځواب کې یی چې کله حماد خپل ګذار وکړ نو هغه و نه توانید د حماد د ګذار په مقابل کې تم شي ، د حماد توره د هغه د څټ تر څنګ ولګیده او د هغه ټول جسم یې څیري کړ او د آس د ملا پورې ورسیده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فضا کې یوه هولناکه چیغه پورته شوه. اوس نو دهغو لار وهونکو یو ملګرې دخپل آس سره یو ځای ددې نړۍ څخه تللې و. پاته درې کسان هم دحماد تر مخې ټینګ نه شول، حماد پرې د توپان په څیر حمله وکړه، څرنګه چې هغوې وار د مخه دخپل ملګري دمرګ پیښه کتلې وه نو په دې اساس حماد یې دهمدې کمزورتیا څخه ګټه واخسته او په څو لمحو کې یې هغوې هم د تیغه تیر کړل.
خپله توره یې وچه کړه او په نیام کې یې کیښوده او د پشپال څنګ ته راغې، پشپال ور ته په خندا وویل: «دیوتا! ستا توان او طاقت په ریښتیا هم لامحدود دې» بیا یې دخپلې خور په لور اشاره وکړه او ویې ویل:
»دا رتنا زما خور ده» په همدې وخت کې یې خپلې خور ته وویل:
»دا حماد بن خلدون دې، زما له پاره دیوتا ثابت شو. که دا نه و راغلې نو تر اوسه به زما روح له ماسره خداې پامانې کړې وه. اوس ما محسوس کړې ده چې زه به ژوندې پاته شم« .
رتنا راپورته شوه او دحماد تر مخه یې احترام په ځاې کړ، بیا یوې خواته شوا و خاموشه و دریده.
حماد د لمړي ځل له پاره هغې ته په غور سره وکتل. هغه د تازه شودو په څیر زېړه وړونکې، او په کوم بهار کې د یو اځنې ګل په څیر مړژواندې ولاړه وه. هغه دحماد تر مخه داسې ولاړه وه لکه په تیاره شپه کې چې سپوږمۍ را ختلې وي، حماد دهغې په دغې معجزه شکله څهره کې ور ننوتې شانته و. خو سمدلاسه یې ځان سنبال کړ او د پشپال په لور دکتلو سره سم یې څه ویل غوښتل خو رتنا پرې را دمخه شوه او ورته یې وویل:
»تا چې زما د ورور سره کومه مرسته کړې ده دهغې په بدل کې خداې تا سربلنده وساتي. ستا کشتۍ دې لازواله اوسي، او ارمانونه دې پوره شه. زه درته ډاډ درکوم چې که کله هم کوم تکلیف درته پیدا شي نو مونږ خپل مرستندویه اودوستان وګڼه، د بګوان په مرسته به ستا هر کار پوره کړل شي« .
د رتنا اواز داسې خوږ و لکه دیخې شپې په دریمه اخري برخه کې چې د مرغابیو د افسوس ساز او اواز اوریدل کیږي. هغې دحماد په لور په کتلو سره د شرم احساس کاوه، دهغې رنګ د کُندن په څیر ځلانده و. او دګلاب په څیر ښایسته او غټې غټې سترګې یې تر لرې لرې پورې د شرم څخه ډکې اوښتې را اوښتې.
حماد د څو لمحو پورې رتنا ته کتل بیا یې خپلې سترګې داسمان په لور واړولې او پشپال ته یې مخ کړ او ویې ویل:
»پشپاله، پشپاله: داسمان په لورووینه، وریځې څومره ګڼې او خوځنده دي، مونږ باید ددې ځایه کوم خوندي ځاې ته ولاړ شو او که نه دیخنۍ دا باران به زمونږ له پاره مصیبت وګرځي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال دهغې دخبرې سره خبره يوه کړه او ويې ويل: « ستا خبره سهي ده ، خو د تللو مخکې يوه کار کوو . ته ګورې چې هغه څلور کسان چې تا ووژل دهغوې سره شپږ آسونه و. څلور دهغوې خپل و او دوه يې زمونږ دخور او ورور و . زمونږ د آسونو په خورجينو کې د ډيرزيات شمير نقدي رقم نه علاوه قيمتي زيورات ، دخوراک څښاک شيان او د سرو زرو او سپين زروخو لوښې پراته و«.

حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: «ستا مقصد دادې چې لمړی هغه آسونه را ونيسو ، «

پشپال چې دخپلو زخمونو درد په مشکله تو ګه هضماوه ، ويې ويل: « ستا خبره سهي ده«

حماد کرار کرار مخته ورغې ، کرار کرار يې ټول آسونه راونيول ، او پشپال او رتنا خواته يې راوستل. لمړی يې د پشپال او رتنا د آسونو تر څنګ دوه نور آسونه هم دهغوې سره و تړل. اوس نو دوه آسونه پاته و ، چې په يوه يې رتنا سپره کړه او په بل يې پشپال دخپل ځان سره سپور کړ او دهغه ځايه روان شول.

لږ څه مخکې تلو سره سم هغوې د پشپال نه پوښتنه وکړه: « په دې کې څه حکمت دې چې تا څلور آسونه دخپل آس پورې و تړل او پخپله د هغو لټيرانو په اس سپور شوې«

حماد ورته په خندا کې وويل: «ځرګنده ده چې زمونږ او ستاسو اسونه زمونږ سره اموخته دي ، هغوې به هرو مرو زمونږ سره را روان وي ، په دې توګه هغه دوه آسونه چې دهغوې سره تړل شوي دي هغه به د تيښتې نه ووځي ،او دغه دوه آسونه چې مونږ پرې سپاره يو ددوې د تيښتې خو پوښتنه هم نه را پيدا کيږي« .

پشپال د اطمينان ساه واخسته او ويې ويل: « ته ډير زيات زړه ور او نيک انسان يې«

حماد د څو ساعتو د ځنډ نه وروسته ترې وپوښتل: «پشپاله: تا خو ماته و نه ويل چې کومو خلکو چې تاته زيان در رسولې و دهغوې سره دې څه ډول دښمني درلوده«

پشپال يوه سړه ساه واخسته او ويې ويل: « ما هم همدا فکر کاوه چې ته به راڅخه دا پوښتنه هرو مرو کوې ، مونږ د اجمير اوسيدونکي يو . زما دخور ښايست زما له پاره د مصيبتونو سبب ګرځيدلې دې. دنن څخه څه موده مخته د اجمير راجه (راې پتهورا) دخپلې مشرې لور سوئمبر لمانځه. په بد قسمتۍ سره هلته زما مور و پلار ، زه او زما خور رتنا هم شريک وو. هلته د کرم پهوتين د راجه سترګې زما په خور ورسمې شوې او سمدستي پرې عاشق شو .د سوئمبر نه سمدلاسه وروسته هغه زما د مور و پلار سره اړيکي ونيول او درتنا سره يې د واده کولو غوښتنه وکړه. زما مور و پلار بانه جوړه کړه اودا خبره يې شاته و غورځوله او ورته يې وويل چې رتنا يې نه مني. هغوې پوهيدل چې راجه راې يو ذليل او اوباش انسان دې ،کومه ښايسته پيغله چې خوښه کړي دهغې سره واده کوي اوکله يې چې زړه سوړ شی نو وژني يې. دهغه هوس تر دې ځايه زيات

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې دې چې د اجمیر په راجمندر کې چې کومې منجاورانې او عبادتکونکې ښځې دي دهغوې عزت ترې هم خوندي نه دې پاته شوې. هغه د ډیر لالچ له مخې زما په مور او پلار فشار راوست تر څو د رتنا سره دواده کولو هوکړه وکړي ،خو هغوې ترې په څرګندو ټکو انکار وکړ. په دې وخت کې هغه زه او رتنا د یوه دوست کور ته واستولو ، هلته مونږ په یوې تاخانې کې اوسیدو. زما مور او پلار راجه راې ته وویل چې پشپال او رتنا چیرې تښتیدلي دي.
راجه په دې خبره ډیره قهریدلې شو اوزما مورو پلار یې دواړه ووژل او په ډیره بیړه یې زمونږ ددواړو د پیدا کیدو هڅې پیل کړې. لږه موده مخته زه اورتنا د اچهوتانو په کالیو کې دښار نه را ووتلو اودې لورې ته را وتیښتیدو. خو دراجه خلکو مونږ د سپیو په څیر بوې کولو او زمونږ تر شا شا را روان وو. مونږ دخپلو ځانو دخلاصون له پاره ډیره هڅه وکړه خوبریالي نه شو ، هغوې زه زخمي کړم او رتنا یې راڅخه و تښتوله. مخته چې څه وشول هغه ټول تا پخپله وکتل« .
حماد ترې یو ځل بیا وپوښتل: « هغوې دکومه ځایه ستاسو تعاقب پیل کړې و ؟«
پشپال په ستونې کې نښتې خبره را وویسته او ویې ویل: «هغوې د جمنا اوسرسوتي ددریابونو تر منځ دیوه کوهستاني کلي نه بیرون زمونږ تعقیب پیل کړې و ، او دا تعقیب دومره اوږود شو چې مونږ یې پوره ستومانه کړو. اخر هغوې پر مونږ باندې راوختل. ددې تعقیب په جریان کې مونږ خپل اصلي منزل پریښود ،ځکه مونږ غوښتل چې بهیم سین کلي ته ولاړ شو ، خو د تعقیب نه مجبور شو لاره بدله کړو« .
حماد ترې یو دم بیا وپوښتل « دبهیم سین په کلي کې د چا خوا ته تللئ ؟«
پشپال په زږیروني غږ وویل: « هلته زما دوه ماماګان اوسیږي ، د یوه نوم بدري نات اود بل نوم لیکهراج دې«
حماد په فکرونو کې ډوب شو ځکه چې هغه هم دسلطان شهاب الدین د هدایت له مخې دبدري نات سره کتل. پشپال یو ځل بیا دخپلو خبرو له مخې هغه په فکر کې ډوب کړ.
»لیکهراج زما مشر ماما دې ، دهغه دزوې ارجن اورتنا تر منځ نکاح هم شوې ده. ارجن د هستناپور د راجه کهانډا راې په لښکرو کې جرنیل دې ، په بهیم سیم کې هم مونږ دواړه ورور او خور په احتیاط سره غواړو واوسو. ځکه دا ټوله سیمه د هستناپور (ددهلي دښار پخواني نوم دې) د راجه کهانډاراې په حکومت کې شامل دې. او دې د اجمیر د راجه پتهوراې سکه وررور دې. په دې خاطر مونږ ته دلته هم خطره شته. خو محبور یو ، ددې نه اخوا بل کوم ځاې هم نه لرو.
پشپال خاموشه شو ، په فضا کې نرې نرې باران هم پیل شوې و ، دوې دسرسوتي ددریاب څخه تیر شول اوس ددوې تر مخه د خامو کورونو او جونپړیو اباد یو کلي پروت و. ددې څخه بیرون په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښتیو او ویالو کې د سرسوتي ددریاب اوبه بهیدې. حماد ددې ویالو څنګ ته را ورسید او هلته یې د یوې نجلۍ څخه وپوښتل:
»خورې ! مونږ مسافر یو ، زما دا ملګرې ډیر سخت زخمي دې ، باران وریږي. او شپه هم را غله. ایا ستاسو په دې کلی کې به مونږ ته د سرد پټولو کوم ځاې پیدا شی ؟ کله چې باران تم شي نو مونږ به دوباره روانیږو«.
دغې نجلۍ ورته په غمژنه لهجه وویل: « زه د رزیل او ټیټ قوم لور یم ، شاید تا راته هسې په هسې دخور غږ کړې وي ، زه شودره یم اود دې کلي او سیدونکې ټول شودر دي. په داسې حال کې چې ستا ملګری اودغه نجلۍ د کالیو څخه کهشتریان معلومیږي ،خو ته راته مسلمان ښکارې ، زمونږ په مسلک کې مونږ ته نجس او پلیت ویل کیږي. حال دا چې تا ماته دخور غږ وکړ« .
حماد دهغې حوصله ور زیاته کړه او ورته یې وویل: « زه خو هغه دهرم او مسلک نه منم چې د انسانیت عظمت او وقار و نه پیژني. زه چې په کوم مذهب ایمان لرم په هغې کې دعزت خاوند هغه څوک دې چې پر الله تعالي ایمان راوړي ، او نیک کارونه وکړي ، ددې نه علاوه زما مذهب دنورو ګروهو او عقیدو خاوندانو ته هم د عزت اودرنښت په سترګو د کتلو درس ورکوي«
پخوا له دې چې هغه پیغله ځواب ورکړي ،رتنا دغصي نه تاوه راتاوه شوه او په حماد یې ورغږ کړ او په ډیره کرکه او نفرت سره یې ورته وویل:
»تا ته چا دا واک درکړې چې زمونږ د عقیدې او ګروهې په خلاف خوله خلاصه کړې ،ته پخپله نجس ، ناولې ، ګنهګار او پلیت یې. هغه څه دې چې زمونږ د عقیدې او ګروهې په خلاف وویل دهغې سزا به هرو مرو وینې. دهر چا عقیده دهغې خپله ده ،یو انسان عبادت کوي ، بل انسان معبد او مندر ته ځي ، یو کلیسا ته ځي بل جومات ته. څوک د ښو خلکو په څیر نیک کارونه کوي او څوک د شیطان له ویرې د بګوان په لور پناه وړي.« رتنا تر ډیره پورې په غصې او قهر کې اوخته را اوخته.
»ته پخپله بې شرمه یې ، دکومه وخته چې برهما دغه پیدا کړې نو دهمغه وخته زمونږ دهرم د وطن په هره برخه کې خپور شوې دې ، که چیرې ستا په خپل ځان کې کوم کمي نه وي نو زمونږ د عقیدې په غاړه چاړه مه را کاږه. خو ګوره یوه خبره یاده ساته. څوک چې پاک دې همغوې زمونږ دهرم ښه پیژني ، زه تا ته څه نه وایم ، خو داسې خبره چې زمونږ ددهرم په خلاف وي د بل چا سره یې که وکړې نو ګردن به دې پرې کړل شی«.
حماد په ډیره سړه سینه رتنا ته وویل: « ته نه یې پوه شوې ، ما ستاسو ددهرم په خلاف هیڅ نه دې ویلې ، ما دهغو رسمونو اورواجونو په خلاف خبره کړې چې خلک یې په زوره په خپل دهرم کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

رانبا سي. او که نه زما مذهب هر بل مذهب ته په احترام او درنښت سره ګوري او دهمدې درس راکوي« .

رتنا یو ځل بیا په قهرجنه لهجې سره وویل: «ستا مقصد څه دې ، ایا زمونږ په دهرم کې خلکو په خپله غلطې خبرې را ننویستي ؟ واوره«....

رتنا مجبوره شوه چې خوله بنده کړي ، ځکه پشپال چې تر او سه یې په پوره صبر سره هر څه اوریدل په غصې او قهر کې رتنا ته مخ کړ او ورته یې وویل:

»ذلیلې ، کمینې ! خوله ونیسه ، پوهیږې ته د چا په خلاف چاپیره یې. حماد زما محسن دې ، نوموړې ډیر نیک او نیک خویه انسان دې ، زما له پاره دیوتا دې ،هغه دیوتا چې خلک یې عبادت کوي ، ته د مذهب په تعصب کې ړنده شوې یې. که چیرې داسې کومه خبره دې چې د حماد په خلاف وې دژبې څخه را ووته نو زه به دې د بیتي په څیر دغهس تیزه ژبه په بیخ کې پرې کړم. بیا پشپال خپل دواړه لاسونه جوړه کړل او د حماد په لور یې وکتل او ورته یې وویل:

»مهاراجه ! ستا په مقابل کې د خپلې خور د ناروا سلوک په خاطر ستا نه بښنه غواړم« .

حماد د پشپال جوړه شوي لاسونه په خپلو لاسو کې ونیول او ورته یې وویل: « ته په دې مه غمژن کیږه ،ستا د خور خبرې ماته د زخم او ذلت سبب نه ګرځي ، که چیرې ماته په بدو سپکو ویلو دهغې زړه ته سکون پیدا کیږي نو دا زما له پاره د ثواب او نیکبختۍ سبب ګرځي ،» بیا حماد هغې بلې پیغلې ته وویل:

»خورې ! تا زما د خبرې ځواب را نه کړ. په داسې حال کې چې ته وینې چې باران هره شیبه زیاتیږي او زما دغه ملګري زخمي هم دي«

هغې نجلۍ ورته په ژړغوني اواز وویل: «مهاراجه ! تاسو اکاش یاست ، او زه دهرتي یم. ماته دوباره دخور د ویلو په خاطر ته دا خبره هیروې ،چې زه شودر یم او شودریان دخدمت له پاره پیدا کیږي« .

حماد ورته د خورې نغمې په څیر وویل: « خپل ځان دومره ښکته مه ګڼه ، دا اسمان زما د خداې جلال اوزمکه او فضا دهغه صنعت ډاګیزوي ، ټول انسانان د ادم اولاد دي او د ادم ضمیر د حق او تعجیل څخه خلط جوړ شوي دي. دخاورو څخه په دغه جوړ شوي کالبد کې لغزش او سهو اخکل شوې ده. زه یو ځل بیا تا ته دخور په نامه غږ کوم» هغه پیغله په ژړا شوه ، د سترګو څخه یې د اوښکو سیلاب را روان و ، حماد ترې په ډیره غمژنه لهجه وپوښتل:

»خورې ، ته خو ژاړې. که چیرې ته مونږ ته په خپل کور کې پناه نه شې راکولې نو خیر دې ، زما د خداې زمکه ډیره پراخه ده ، همغه به زمونږ له پاره هرو مرو یو نه یو پناځاې راکړي ، «

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خبرې سره سم حماد خپل اس ته لغته ورکړه او مخته ولاړ ، ویې ویل: « که چیرې زما په خبرو تا ته کوم تکلیف در رسیدلی وي نو زه درڅخه بښنه غواړم«

هغه پیغله په بیړه ور مخته شوه ، په یوه لاس یې په سر ایښودې منګې و نیوه ، او په بل لاس یې دحماد د آس واګې و نیولې او ورته یې وویل:

»صبرو کړه وروره ! زه به دې هرو مرو خپل کور ته یوسم ، زما دا اوښکې دخوشحالۍ دي ، په دې دنیا او په دې ځای کې هیڅوک دهیچا نه دي ، هر سړې دخپل ځان په غم کې دې ، زه ورور نه لرم ، تر ننه پورې ما ته چا د خور غږ نه دې کړې ، ته لمړی انسان یې چې ما ته دې دا عزت را وبښه.

وروره واوره ! زه وینا نومیږم. زما مور او پلار دواړه مړه شوي دي. زه په کور کې دخپل نیکه سره اوسیږم. هغه ته زه بابو وایم. هغه به ستا په کتلو ډیر خوشحاله شي. لږه شیبه صبر وکړه زه دا منګې را ډک کړم بیا له تاسو سره یو ځآی کور ته ځم. نورو شودریانو نجونو دا خبرې په ډیر غور او حیرانتیا سره اوریدلې خو هیچا څه و نه ویل.

کله چې وینا دریاب ته ولاړه تر څو منګې را ډک کړي ، نو رتنا د مار په څیر په راتاوه ټېه پشپال ته وویل: « ستا دې دیوتا خو یوې ذلیلې نجلۍ ته خور وویله ، زمونږ له نظره اوس دا هم ذلیله دې. ددې دلاسو هر شې پر مونږ حرام دې.زه به ددې شودرانو په کلي کې و نه اوسیږم. وروره ! ته د برهمنو په څیر زړه سواندې کیږه مه.کهشتریان تل بې رحمه وي ، که د برهمنو دهرم زړه سواندې دې نو د کهشتریانو دهرم قهرجن دې ، وروره ! راځه چې دواړه ورور او خور دغه ذلیله او سپک مسلمان پریږدو . او که نه هرې لورې ته به زمونږ د ذلت او سپکاوي خبرې خپرې شي. او په دې توګه به زمونږ دهرم دمرګ سره مخ شي« .

پشپال رتنا ته په خوږونکې لهجې وویل: « ذلیلې ، کمبختې ، ستا زړه د تیږې او کلیجې دې د اوسپنې جوړې دي.زه درته وایم چې د تفریق اوبې اتفاقۍ خبرې مه کوئ ، زه به دحماد سره یو ځآي ددې شودرانو کلي ته هرو مرو ورځم. که چیرې ته بلې لورې ته تلل غواړې نور ورځه ، ورکه شه ددې ځایه. دا ټول مصیبتونه او غمونه چې پرمونږ بار شوي همستا په خاطر دي ، خپله ژبه دې بنده کړه او که نه ستا په څیر سخت زړې به زه هیڅکله هم ونه بښم. ته د کوم دهرم خبرې کوې ، دهغې دهرم چې د ټیکداارانو په کورونو کې یې هم ستا عزت خوندي نه و. او زه دې کوڅه په کوڅه او ځآي ځای د عزت د خوندي ساتلو په خاطر ستو مانه کړې یم«.... .

پشپال خاموشه کړل شو ، ځکه چې وینا خپل منګې را ډک کړې و او بیرته راستنه شوې وه. هغې دحماد په لور وکتل او ورته یې وویل: « را ځه وروره چې ځو«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته لغته ورکړه اورتنا هم ورسره شوه. خالي آسونه چې یو دبل سره تړل شوي وو دهغوي تر شاشا روان و.

لږه شیبه وروسته دوې د شودرانو هغه کلی ته ورننوتل چې درې خواو ته یې د سرسوتې ددریاب ترڅنګ ډیر زیات ځنګلونه خپاره پراته و. ددې ځنګل تر مخه د کلي نه دوه مایله لرې واټن کې د یوه ستر غر په سر یو مندر و چې دخپل عمارت او جوړښت له مخې ډیر زیات پخوانې ښکاریده.

د شودرانو دا کلي چې سدانیر نومیده ډیر ستر و ، تر لرې لرې ځایو پورې د لرګیو کورونه خپاره پراته وو. په دې کورونو کې څه یې دوه منزله هم وو. په ځینو ځآیو کې یې د لرګیو ستر ستر دیوالونه تاو کړي و او د کورونو انګړونه یې پرې خپل کړي و. په دې انګړونو کې به وزې، میږې او نور حیوانات او سیدل.

ځآیې اوسیدونکو به د هغه ځآې دحکومت په معاش ددې ځنګلونو څخه لرګي پریکول او خپل ژوند به یې پرې تیراوه.

حماد ،پشپال اورتنا درې واړه د وینا سره یو ځاې د لرګیو یو ډیر ښکلي کور ته ورننوتل. کور ډیر ستر انګړ هم درلود. په یوې خوا کې یې یوه غوا تړلې وه، حماد د رتنا اوپشپال سره یو ځآې د کوره بیرون تم شو ، وینا دننه ولاړه ، دسرد پاسه یې داوبو ډک منګې د لرګیو په ګړونجې باندی کیښود ،او د دروازې په لوریې مخ کړ او حماد ته یې وویل:

»وروره ! بیرون ولې تم شوئ ، دننه راشئ دا ستاسو خپل کور دې.» حماد دخپلو ملګرو سره یو ځآې دننه ورننوت. څرنګه چې باران نور هم تیز شوې و په دې اساس وینا دهغوي آسونه او خپله غوا او خوسکې ټول یوې خونې ته ورننویستل او هملته یې وتړل. بیا یې دوې یوې پاکې کوټې ته یوړل. حماد پشپال په خپلو لاسو را پورته کړ ، وینا د یوه کټ په لور اشاره وکړه تر څو حماد پشپال هملته څملوي.

د کوټې په منځ کې یو بل کټ هم و. پر هغې باندی رتنا کیناسته. حماد وینا ته وویل:« زه به د آسونو څخه زینونه او خورجینونه را کیباسم. ستا بابو چیرې دې«

وینا ډیره زیاته خوشحاله شوه او ورته یې وویل: « مونږ څلور وزې هم لرو ، وروره ، باپو هغه څرلو ته بوتلې دي.څرنګه چې باران اورې په دې اساس به ډیر ژر را ستون شي« .

حماد هغه کوټې ته راغې چیرې یې چې آسونه تړلي و. د ټولو آسونو څخه زینونه او قیضې لرې کړې او لاندې یې کیښودې ، په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. اودخپل او پشپال دآسونو څخه یې خپلې تړلې بسترې را پرانیستې او خورجینونه یې هم له ځانه سره

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخستل ، په دې وخت کې هغې ته دا احساس شوه چې د وینا باپو هم را ورسید. ځکه په انګړ کې د کوم نارینه دروند اواز اوریدل کیده چې د وینا سره یې خبرې کولې.
بیرون په انګړ کې وینا تر لږې شیبې پورې د خپل باپو سره خبرې کولې ، هغې ورته د حماد سره د مخکیدو ټول حالات وویل. کله چې هغوې دواړه خاموشه شول نو حماد را پورته شو او بیرون را ووت ځکه هغه اوس د خپل کاره فارغ شوې و. خو د کوټې څخه د راوتلو په وخت کې هغه یو ځل بیا و پښه نیولې شو. ځکه چې د وینا د باپو اواز اوریدل کیده ، هغه د خپلې لمسۍ وینا څخه وپوښتل: « په کور کې د خوراک ښناک څه شته او که نه ؟» وینا په ډیره بې وسۍ سره په ډوب شوي اواز کې وویل:« په مټکې کې لږ څه اوړه شته ، او په ډبلې کې لږ څه غوړي هم شته«
هغه زوړ د هغې د حوصلې په خاطر وویل: ته همدلته اوسه زه به له چا څخه لږ څه قرض راوړم. که چیرې چا راکړل خو ښه به وې او که نه د وزو څخه به یوه وپلورم. ته مه ویریږه لورجانې. که هغه ستا ورور دې نو زه به د هغه په خدمت کولو کې هیڅ کمې و نه کړم. کله چې هغه زوړ بیرون وتلو ته چمتو شو حماد په منډه راغې او د وینا په نیکه باپو یې غږ کړ چې :
»صبر وکړه«...
هغه زوړ و درید او بیا د حماد په لور ورمخته شو او خپل دواړه لاسونه یې جوړه کړل او په ډیره عاجزۍ او انکسار سره یې ورته وویل: « رام رام مهاراج«
حماد مخته ورغې او د زوړ سړي پښې یې و نیولې او ورته یې وویل « ته زما د مشرانو په ځای یې ، ولې زما تر مخه په دومره عاجزۍ سره دواړه لاسونه جوړه کوې ؟ هغه زوړ دوباره خپل لاسونه جوړه کړل او په خپل لړزانده اواز یې وویل: مونږ شودران خو ستاسو نوکران یو ، مهاراجه. زمونږ کار ستاسو خدمت کول دي ، ته ولې زما پښې لمس کوې ؟«
حماد خبره بدله کړه او ورته یې وویل: « زما نوم حماد دې ، زه د وینا ورور یم ، «
زاړه په ډیره خوشحالۍ سره وویل: « زما نوم سیوارام دې ، د وینا نیکه یم ، خو دا ماته باپو وایې ، تاسو کینئ زه ستاسو د خوراک ښناک غم کوم«.
حماد د سیوارام مخه و نیوله او ورته یې وویل: « ما ستا او د وینا ټولې خبرې واوریدلې ، تا ته د خپلو وزو او یا د هغې د بچیانو د پلورلو ضرورت نه شته ، له ما سره پوره نقدي رقم شته«
وینا سمدلاسه مداخله وکړه او ورته یې وویل: « نه وروره ! ته به ولې مصرف ورکوې«
حماد ورته په سختۍ سره وویل « ته چپ شه. کوچنۍ خویندې د ورونو تر مخه خبرې نه کوي ، »
هغه یو ځل بیا سیورام ته وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تم شه ، زه په خپله له تاسره بیرون ځم ،« حماد هغه کوټې ته ورننوت چیرې یې چې آسونه تړلي و ، هغه د خپل آس د زین څخه یوه بوری، او یو لوي ټاټ راواخست. سیورام ترې په ډیره مینه وپوښتل:
»په دې بوری، او ټاټ کې به څه راوړې ؟«
حماد ورنژدې شو او ورته یې وویل: « په بوری، کې د آسونو له پاره دانه ، او په ټاټ کې ورته واښه او ګیاه راوړم«.
سیورام ورته په خندا شو او ورته یې وویل: په کور کې وچ بوس شته ، هو ! دانه به راوستل غواړې.
حماد د څه فکر کولو وروسته ورته وویل: ایا په کلی کې کوم بازار شته ؟«
»هو ډیرستر بازار دې د ضرورت هرشې په کې تر لاسه کیږي«
»له ماسره څلور فالتو آسونه دي ، که چیرې زه هغه پلورل وغواړم ، نو ایا څوک اخستونکې به یې پیدا شي«
سیوارام ورمخته شو او دحماد د لاسه یې بوری، او ټاټ واخست او ورته یې وویل « دا دواړه شیان ماته راکړه ، ته آسونه له ځانه سره را وړه ، که چیرې ستا آسونه ښه او په غوښه پټ وي نو هلته به د رسیدو سره سم وپلورل شي«.
د آسونو د راوستلو نه مخته حماد یو ځل بیا د سیوارام څخه وپوښتل: « وینا به تاته ویلي وي چې زما یو ملګري سخت زخمي دي ، ایا دهغه د علاج له پاره به کوم حکیم پیدا شي ؟«
»ته آسونه راوړه ، دهر څه بندوبست به وکړل شي«.
حماد چې د رتنا دعزت د خوندي ساتلو په خاطر هغه څلور کسان وژلي و ، دهغوې څلورو واړو آسونه حماد را پرانستل او د سیوارام سره بیرون ووت.
اوس نو باران نور هم تیز شوې و. اوس یې د پرښک په ځای په پوره ځواک سره اوربنت پیل کړې و . وینا کوټې ته ولاړه او دغوا او وزو څخه یې د شیدو لوشلو کار پیل کړ. رتنا چې دخپلو آسونو دخورجینو څخه سامان را ویستلې و دغه ټول حال په سترګو کوت. هغې دپشپال په لور وکتل او ورته یې وویل:
»وروره ! ته به وږې شوې یې ، ایا څه خورې ؟«
که څه هم پشپال ترې خفه شوې و خو بیا یې هم په دیره نرمۍ سره ورته وویل: « حماد بیرون تللې تر څو هغه بیرته را ستون نه شي غذا ته زمونږ ددواړو لاس وروړل هم ګناه ده. هغه چې راشی نو بیا به ټول یو ځای ډوډۍ و خورو. رتنا خاموشه شوه او نژدې راغله او دپشپال په خوا کې کیناسته. کرار کرار یې دهغه سر زور کاوه اوبیا یې په مینه کې د ضد کولو په بڼه وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»وروره ! زه خو د هغوي ډوډۍ او د هغوي لوښو ته لاس هم نه ور وړم. زمونږ سره د خوراک کافي شیان او لوښي شته دي«.

پشپال ورته دا ځل په نرمۍ سره وویل: « هر هغه څه چي ته غواړې ویې کړه. زه پوهیږم چي ته د دهرم په اړه ډیره سخته یې. خو بیا هم یوه خبره یاده ساته. کله چي زه د حماد تر څنګ کینم او غذا خورم نو ته به خاموشه اوسې. د خولې نه یو بد لفظ هم را ونه کاږې ، او که نه زما او ستا ترمنځ به جنګ وشي ».

رتنا کوم ځواب ورنه کړ ، هغه خاموشه وه او کرار کرار یې د خپل ورور سر زور کاوه. لږه شیبه وروسته دواړه ورور او خور په حیرانتیا سره بیرون وکتل چي حماد کور ته را ننوتي دي ، د هغې په یوه اوږه د دانو ډکه بوجۍ ده او په بله اوږه یې په ترلي ټاټ کې د یوه ستره ګنډه ده. انګړ ته د راننوتلو سره سم د هغه پښه وخویده او په ډیره خرابه توګه په ختو کې ککړ شو. هلته په کوټه کې پشپال یو ناڅاپه چیغه کړه.

»حماده .... حماده ... کوم ځای خو به دي زخمي شوي نه وي ؟« رتنا بې حسه او بې حرکته په خپل ځای کې ناسته وه. د بلې کوټې څخه وینا هم په یوه منډه بیرون راووتله ، په دې وخت کې حماد بیرته راپورته شوې و خو د ټاټ کالي یې په ختو کې لیت پیت شوي و ، وینا ترې په اندیښنې سره وپوښتل.

»وروره ! څه درپیښ شول ؟« حماد ورته په خندا شو او ویې ویل:

»د پښې په خویدو باندې لاندې را پریوتم ، باران خو ختې جوړې کړې دي ،« د وینا تر سترګو یې هغه درنه بوري، په یوې جټکې سره اوږې ته واچوله او هغې کوټې ته ولاړ چیرې چي آسونه ترلي وو.

وینا ور مخته شاو او په ټاټ کې یې ترلې ګنډې ته وکتل ، حیرانه شوه چي په هغې کې د خوراک څښاک ډیر زیات شیان ترل شوي دي. حماد بیا بیرون راووت او وینا ته یې وویل:

»دا ستاسو له پاره د خوراک څښاک سامان دي ،دا چیرې کیږدم ؟«

وینا د یوې کوچنۍ کمرې په لور اشاره وکړه او ورته یې وویل: « هلته یې په پخلنځي کې کیږده .
»

حماد هغه ګنډه را واخسته او پخلنځي ته یې راوسته ، وینا یې هم تر شا شا را روانه وه. په زمکه باندې د ګنډې د ایښوولو وروسته کله چي حماد خپله ملا نیغه کړه نو وینا ورته په ډیره بې وسه احساس سره وویل:

»وروره ! دا دومره سامان دې د څه له پاره اخستې دې ، په دې خو به تا ډیرې زیاتې پیسې مصرف کړي وي.زمونږ کار ستاسو خدمت کول و ، خو برعکس تاسو پر مونږ احسان بار کړ«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په خندا وویل:« ته بې عقله یې ، په خوېندو به د ورونو احسان لا څه وي. ته خو زما خور یې ستا د هر ضرورت پوره کول زما په غاړه دي«

وینا ورته په ډوب شوي اواز کې وویل: « تاسو خو د اسمان ستوري یاست ،ورور ه ! څوک به د چا داسې خیال وساتی« .

حماد غوښتل څه وواېی چې په دې وخت کې سیوارام کورته رانغوت. دهغه سره یو حکیم هم و چې په لاس کې یې د پوستکي څخه جوړه شوې یوه خلطه نیولې وه. سیوارام هغه حکیم له ځانه هغه خونې ته یوړ چیرې چې پشپال اورتنا دواړه پراته و. حماد هم وینا ته د څه ویلو پرته دهغوې تر شاشا ورغې ، وینا په پخلنځي کي کیناسته په ډوډۍ پښولو یې پیل وکړ.

کله چې سیوارام ، حکیم ، او حماد ټول هغه کمرې ته ورننوتل نو رتنا دخپل ورور د کټ نه پورته شوه او لږ څه شاته ولاړه او هملته ودریده. حکیم د پشپال په لور په اشارې کولو سره د سیوارام څخه وپوښتل:

»دا څه ډول زخمي شوې دې ؟» پخوا له دې چې سیوارام څه وواېی حماد په خبرو پیل وکړ. او درتنا په لور یې اشاره وکړه او ویې ویل:

»دغه مخته ولاړه پیغله ددې زخمي ځوان خور ده. دهغه څو پیژندونکو خلکو دهغه څخه دهغه دخور لاس و غوښت ،خو دوې ونه منله ، په همدې خاطر یې هغوې دښمنان شول ، دموقع اوفرصت نه یې په ګټې اخستو سره ددوې مور اوپلار دواړه ووژل. خو دوې دخپله کوره په تیښته بریالي شول خو هغوې ددوې پسې لاره و نیوله. او دا ځوان یې زخمي کړ او خور یې ترې و تښتوله. اتفاقا چې زه هم دهمغې لارې څخه تیریدم. ما ددې زخمي پشپال سره مرسته وکړه اودهغه ددښمنانو سره و جنګیدم اودهغه خور مې ترې خوندي کړه .بس همدومره کیسه یې ده«.

حکیم په ډیرې حیرانتیا سره د حماد په لور وکتل او په ډیرې خوشحالۍ سره یې ورته وویل « که زه غلط شوی نه یم نو ته راته مسلمان ښکارې«

حماد ورته په ډیره انکسارۍ سره وویل: « ستا خبره سهی ده. زه مسلمان یم«

حکیم یو ځل بیا د روغبړ په خاطر د حماد په لور لاس ور اوږود کړ او ورته یې وویل « السلام علیکم«

حماد په ډیره حیرانتیا سره د حکیم په لور لاس ور اوږود کړ اود هغه لاس یې په خپلو لاسو کې ونیوه ، پخوا له دې چې ددې دواړو څخه کوم یو څه وواېی ، هلته ولاړ سیوارام حماد ته وویل: « حکیم صیب هم مسلمان دې ، او ابوبکر نومیږیَ«

حماد یو ځل بیا د ابوبکر سره په ډیره مینه روغبړ وکړاو د پشپال د علاج هیله یې ورڅخه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر ورمخته شو ، رتنا ته یې یوې لورې ته د لرګي کیدو وویل. بیا یې د پشپال دزخمونو پټۍ را پرانیستې او دحماد په لور دکتلو په وخت کې یې وویل:

»که زه غلط شوي نه یم نو دا پټۍ به همتا تړلې وي ،ځکه چې د جراحۍ او د مرهمو او پټۍ دغه ډول تړلو طریقه په منځنۍ ختیځ کې مسلمانانو رواج کړې ده«.

حماد ورته په ځواب کې سر وخوځاوو.

ابوبکر ، اوبه را وغوښتې او لمړی یې ټول زخمونه په ښه توګه پریمینځل ، بیا یې په زخمونو باندې دوه ډوله سفوف وشیندل او هغه یې وچ کړل.بیا یې ټول زخمونه د مرهمو څخه ډک کړل او پټۍ یې پرې و تړلې ،بیا یې خپل سامان په خپله خلطه کې د ایښودو نه وروسته پشپال په اوږه و ټپاوه او ورته یې وویل:

»که زما الله وغواړي نو لږه شیبه وروسته به دې دزخمونو درد راټول شي او په ډاډ سره به ویده شي. زه اوس ځم اوسبا بیا راځم«

حماد دخپلو کالیو څخه څو سیکې را وویستلې او دابوبکر په لور یې لاس ور وغځاوه او ورته یې وویل چې « دا له ځانه سره کیږده«...

ابوبکر یې خبره ونه منله او ورته یې وویل: « زما سره دالله تعالي له اړخه راکړل شوې هر څه شته ، زه دې ته اړتیا نه لرم ، په دې زمکه تاسو اجنبیان یاست ، ستاسو اړتیاوې زما څخه ډیرې اړینې دي ، زه دا نه اخلم«

حماد ورته په زوره هغه سکې په جیب کې واچولې او ورته یې وویل: « دا ستا حق دې ،ته په دې سخت باران کې دلته راغلې یې ، همدا ستا مهرباني ده«

ابوبکر پاځید او د حماد لاس یې پوره زور کړ او ورته یې وویل « ته له ما سره بیرون راشه ، بیرون اوس تیاره شوې ده ، زه به ددې په اړه تاته احتیاطي تدابیر و ښایم« .

بیرون کوڅې ته د راوتلو سره سم ابوبکر یو ځل بیا دحماد لاس و نیوه او په راز داره توګه یې ورڅخه وپوښتل:

»دکومه ځآیه راغلې یې ؟«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « د نیشاپور څخه«

ابوبکر ترې یو ځل بیا وپوښتل: « د راتګ مقصد دې څه دې ؟«

حماد خبره ګول مول کړه او ورته یې وویل: « زه د تجارت په سلسله کې ډیر ځم راځم. خو اوس مې منزل د سرسوتي ددریاب په غاړه د بهیم سیم کلې دې ،هلته به دیوه سوداګر بدري نات سره ملازمت کوم ، هغه زما سره پیژند ګلوي لری ، او زه هم پرې پوره باور او اعتماد لرم« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر په تیزو سترګو دحماد په لور وکتل او ورته یې وویل: «ستا د سترګو ژور والي او عقابي بڼه ،ستا د جسم دغه توانایي او د مخ نښې نښانې دا هرڅه دا ډاګیزوي چې ته د تجارت له پاره نه یې پیدا شوې ، که زه په غلطه نه اوسم نو قدرت ته د یوه خاص کار له پاره ټاکلې یې. او په ډاډ سره به په هغه کار کې زما دملت او مذهب ارامتیا او اسودګي پټه وي» حماد ځواب ورنه کړ او خاموشه شو.

ابوبکر یو ځل بیا ورته وویل: «زه نه غواړم چې ته ماته کوم راز ووایې. خو دعا کوم چې دکوم مقصد له پاره دغو اجنبي زمکو ته راغلې یې، زما رب درته برې او کامیابي در کړي«

حماد او زوړ ابوبکر په خوشحالۍ سره مخته روان و. د لږڅه مخته تللو څخه وروسته ابوبکر یو ځل بیا حماد ته په غوږ کې وویل: «زما دملت زړه ور بچیه ! دعمر او تجربې له اړخه له تا څخه دزیاتوالي په خاطر یو نصیحت درته کوم ، واوره یې ! ددې زمکو خلک په طبقاتو ویشل شوي دي او خمیر یې دتزویر او فریب څخه ډک دي دلته به ته ددوی د هر ډول فریب ،مکر او غدر سره مخ کیږي ، دوی به د خپل باطني خباثب له مخې پر تا د تیارو په څیر د راخپریدو هڅې کوي«

ابوبکر لږڅه تم شو او بیا یې وویل: «ته به دلته هرې لورې ته مخلتف ډول رنګونه ویني ،خو د هر رنګ اغیز و پیژنه او په مقابل کې یې خپل عکس العمل څرګند کړه. د ضرورت په وختو کې ورته د مرغۍ ترانه او دبلبل اواز وګرځه ، او په خرابو ورځو کې ورته سوځونکې شعله او بلونکې لمبه و ګرځه ، ترڅو دا خلک له تا څخه وویریږي او ستا عزت او احترام وکړي ، که چیرې ته د لته ځانته دکار له پاره راغلې اوسې او کوم رهبر او رهنما و نه لرې ، نو بیا زما د ملت بچیه ، واوره چې ! ملخان هیڅ پادشاه او لارښود نه لری خو بیا هم ټول یوه اړخ ته وزرونه ښندي او الوزي ، لکه څنګه چې کوچ د شودو د پریمینځلو څخه اووینه د پوزې د تاویدو له امله پید کیږي په همدې توګه به ته هم دلته د حکمت او تدبر سره اوسې. زما زړه وایی چې ستاسو اړیکي به دغزني د حکمرانانو سره وي ، که چیرې همداسې وي نو هغه وخت به ډیر ژر راشی چې دغه بت پاله او شرک کونکې قوم ،کوم چې نن مونږ مسلمانان د ذلیلو انسانانو څخه هم کم ګڼي دمسلمانانو په لاسو فتحه شي او هغسې به له منځه ولاړ شی لکه څنګه چې بني اسرائیلو خداې پرینبود او دغوایانو پالل یې پیل کړل او په دې توګه تباه او برباد کړل شول«.

ابوبکر په یوه ځای کې تم شو او په خپل مخکې یوې دروازې ته یې اشاره وکړه او ویې ویل: «دا زما کور دې ،نن شپه به زما سره دلته پاته شې او ماښامې به را سره تیر کړې ، زه غواړم له تا څخه ډیر څه واورم« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته د عذر په توګه وویل: « ماته د بیرته تللو اجازه راکړه ، او که نه هغوي به زما په اړه شک وکړي ځکه د بهیم سیم د کلي په لور چې د بدرنات سره د کتلو له پاره ورځم نو د غه دواړه هم د هغه خورین او خورزه دي او دوي هم همدلته روان دی ،زه به ستا د نصیحت په مطابق په دې زمکو کې محتاط اوسم« .

دواړو یو د بله سره خداي پاماني وکړه او په باران او تیارو کې دواړه یو د بل سره جدا شول. ابوبکر د خپل کور په دروازه کې و درید او تر لرې لرې یې حماد کې سترګي ټومبلي وي او څاره یې. کله یې چې هغه د سترګو څخه پناه شو نو د دعا په بڼه یې لاسونه پورته کړل او د خپلو اوښکو ډکو سترګو سره یې په ډیرې عاجزۍ سره دعا وکړه چې:

»اې زما ربه ! ته کردګار او کریم یې. زما د ملت د غه پاسبان د سهار د تازه والي په څیر تازه و ساته ، او هره ورځ د شرق نه د راختونکې لمر په څیر یې کامیاب او کامران کړه» بیا زاړه ابوبکر د خپلې دروازې پله و تړکوله.

کله چې حماد بیرته ستون شو نو رتنا د خپل ورور سره ناسته وه او خبرې یې کولې ،او د هغه د زړه د خوشحالولو هلې ځلې یې کولې ، کله چې هغه د کوټې په لور ور روان و نو په دې وخت کې وینا د پخلنځي څخه را ووتله او ورته یې وویل: « وروره ! ډوډۍ نه خورې ؟» حماد د پشپال د کوټې په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»هلته یې راوړه«

حماد چار چاپیر وکتل ، کیدې شي چې سیوارام به یې کوت ، ویې کتل چې هغه د وینا سره یو ځاي هلته په پخلنځاي کې ناست دې ، کیدې شي هغه ته څه را په یاد شوي وي نو په دې خاطر یې وینا ته وویل:

»وینا ، وینا خورې ! باپو دلته لږ راولیږه» پخپله هغه همغې کوټې ته ورننوت چې آسونه یې په کې تړلې و.

لږه شیبه وروسته سیوارام هم همغې خوني ته ورننوت او ویې ویل: « ما سره څه کار لرې ؟«

حماد د خپل آس په شا باندې لاس راښکود او ویې ویل: « تا ویلي و چې په کور کې پروړه شته«

سیوارام ورته وویل: « پروړه خو دلته ډیره ده. بیا یې د کمرې کونج ته اشاره وکړه او ویې ویل: هلته د پروړې ډیرې پروت دې. اوس یې څه کوئ یو ځل ډوډۍ وخوره«..

حماد د تلل شوو چټو بوجۍ پرانیسته او ویې ویل: « لمړۍ به د دې بې ژبو د خوراک بندوبست وکړم بیا به یې په خپله وخورم«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوا رام هم ورسره دهغه په کار کې مرسته وکړه. دوا ړو یو ځای آسونو، غوا، خوسکي، او وزو ته خوراکي شیان په اخورو کې ور واچول.
سیوا رام بیرته پخلنځي ته ستون شو، حماد هم لاس و مخ پریمینځل او د پشپال خوني ته ورغی.
حماد د پشپال په بستره کیناست، څو لمحې په فکر کې ډوب ناست و بیا یې په ټیټ اواز سره پشپال ته وویل:
»پشپاله ! که بده یې و نه ګڼې نو یوه خبره درته وکړم«
پشپال ورته په خندا شو او و یې وویل: «څه چې وایې، زما څخه د پوښتنې پرته یې ووایه، که ښکنځلې راته وکړې هم بده به یې و نه ګڼم«
حماد خپل سر و نیږدې کړ او په غوږ کې یې ورته وویل: « راځه چې نن شپه یو ځای د دهرم دغه ګنډې ټوټې کړو. راځه چې د لرې شیبې پورې د دغو رسیو د جال څخه ځان ازاد کړو چې انسان یې په طبقاتي جنګ کې راښکیل کړې. زما دوسته ! راځه چې د لږ وخت له پاره دا له یاده وکاږو چې زمونږ د ډلې څخه څوک کشتهري دی، څوک ملیچ او شودر دې او... نن شپه د دهرم ټول هغه اوازونو تر مخه خپل غوږونه بند کړه چې دا حکم درته کوي چې ملیچ، هندو په ټولنه کې د ګلې (رمې) د تیریدو د ګرد غبار دې او دا چې د پنډتانو د مقدسو سندرو اوریدل اړین دي. او نن شپه یو ځای خپلو میزبانانو ته دا احساس ورکړو چې مونږ ټول یو اځي انسانان یو ددې نه اخوا زمونږ تر منځ هیڅ ډول طبقاتي ښکته پورته وجود نه لری. ددې ځایه د وتلو وروسته زما تګلاره به د مسلمانانو په خیر وي او تاسو د خپل دهرم په طبقاتي تیارو کې هر څه له یاده و کاږئ. زما په مذهب کې کوم انسان زړه خفه کول ستره ګناه ګڼل کیږي، راځئ چې نن شپه دا ټول هر څه هیر کړو او خپل شودر میزبانان د ذهني او قلبي شقاوت نه خوندي وساتو«.
حماد لږ څه نور هم په پشپال باندې زور راوست او ورته یې وویلې: ایا په دې معامله کې له ما سره لاس راکولو ته تیار یې ؟«
پشپال په خوشحاله زړه او خندا وویل: « ته خو د دهرم دروح او د سهار د رڼا په خیر پاک انسان یې . ستا خبرې او مرکې لکه د شهدو په خیر خوږې او ژوند بخښونکې دي.» بیا پشپال د حماد څنګ ته سر ور نژدې کړ او په خوشحالوونکې اواز یې وویل:
»حماد، حماد ! زه د خپل ماما بدري نات کور ته ډیر تګ راتګ کوم، هغه د مسلمانانو سره ډیر لین دین لرى. ما ته هلته د مسلمانانو سره د خبرو کولو ډیر فرصت تر لاسه کیږي. ما ته ستا په مذهب د پوهیدو په اړه د هغه ځآیه ډیر معلومات تر لاسه شوی دي. زه له تا سره ژمنه کوم چې د نن نه وروسته به د ذات پات په خلاف اواز پورته کوم. ما ته ستا د مذهب دا فرمان ډیر محبوب دې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وايي: ټول انسانان يو ډول دي ، دالله تعالي په وړاندې دعزت خاوند هغه څوک دې چې ډير پرهيزګاره اوسي. حماده ، واوره ! ما ستاسو د صحرايي رسول صلي الله عليه وسلم هغه طلايي الفاظ هم لوستي چې د حجة الوداع په موقع يې فرمايلي و. زما زړه وايي چې ډير ژر به هغه وخت راشي چې زه او ته لاس په لاس يو ځاي په يوې لاره روان اوسو«....

معلوم نه شوه چې پشپال کله خاموشه شو .بيا يې دخبرو مخه بدله کړه او ويې ويل: « زما ايمان دې چې دکوم انسان روح چې د خداې سره وريو ځاې شي همغه مصؤن دې او همغه ته د پيدا ايښت او مړيني نه اخوا هغې لورې ته دتللو موقع اوفرصت ورکول کيږي«.

حماد اوپشپال په خپلو کې خبرې اترې کولې او بل اړخ ته يې دکټ په سر ناسته رتنا د لنډي مار په څير دقهر اوغضبه اوښته را اوښته. په همدې وخت کې وينا هم دننه راغله. دهغې په لاسو کې يو ستر پتنوس و چې مختلف ډول سابه ، ډوډۍ او دخوراکي نور شيان يې په کې دونو په پاڼو ايښودي و. وينا هغه پتنوس دحماد تر مخه د پشپال دکټ د پاسته کيښود او ويې ويل:

»حماده وروره ! داستاسو ددريوارو له پاره ده.» بيا يې په ډيره همدردۍ سره وويل:

»وروره ! کالي دې لامده شوي دي ، په ختو ککړ دي ، هغه وکاږه او نور واغونده ، که چيرې له تاسره نور کالي نه وي نوزه به د باپو اضافه کالي درته را واخلم«.

حماد راپورته شو او ويې ويل « ته اوبه راوړه ، زه به کالي بدل کړم«

حماد راپورته شو اوهغه کوټې ته ولاړ چې اسونه په کې تړل شوي و .لږه شيبه کې يې کالي بدل کړل اوبيرته راستون شو ، هغه دټاټ نوي کالي اغوستي و . وينا لا تر اوسه هملته ولاړه وه. دحماد په کتلو سره يې وويل:

»حماه وروره ! ته ولې د ټاټ کالي اغوندې ،...ايا د سونډو اويا تار نورې کپړې نه لرې....؟«

حماد ورته په خندا وويل: « بس همداسې يې وګڼه. زما په وجود هغه کالي ښه نه لګي. نو ته لا تر اوسه همدلته ولاړه يې ، اوبه نه راوړې ؟«

وينا په غمژن غږ سره وويل: وروره ! که له تاسره کوم لوښې وي نو رايې کړه په همغې کې به درته اوبه راوړم« .

حماد ترې په حيرانتيا سره وپوښتل: « ايا له تاسو سره کوم لوښې نه شته ؟«

»لوښې خو زيات دي وروره ! ما داسې انګيرله چې کيدې شي تاسو زمونږ په لوښو کې خوراک څښاک ښه و نه ګڼئ ، په دې خاطر مې په پاڼو باندې سابه او نور خوراکي شيان کيښودل اورا مې وستل.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د خوراک څخه ډک پتنوس بیرته وینا ته ورکړ او ورته یې وویل: دا ټول بیرته یوسه او هرشي په خپل خپل لوښي کي کیږده. ته زما خور یې ، او ددې نه اخوا بله ستره رشته به له کومه شي«!
وینا ولاړه او څو لمحې بیرته راستنه شوه ، دا ځل یې په پتنوس کې د خوراک شیان ټول په خپلو خپلو لوښو کې ایښودي و ، تر څنګ یې داوبو لوښي هم راوست. هغې دا ټول شیان د حماد تر مخه کیښول او پخپله بیرون ووتله. حماد رتنا ته د څه ویلو پرته پخپله هم په خوراک پیل وکړ او پشپال ته یې هم دخوړلو وویل. رتنا دخپل آس د زین څخه دخپل خوراک شیان را وویستل ، هغه یې د سرو او سپینو زرو په لوښو کې کیښول او د اوبو پتک یې خپلې مخې ته کیښود او په خپل خوراک یې پیل وکړ.
وینا یو ځل بیا کمرې ته راننوتله ، او د خوراک د خالي لوښو د پورته کولو په وخت کې یې حماد ته وویل: « تاته به هم په همدې کمره کې کټ واچوم« .
حماد راپورته شو او ویې ویل: « نه ، زه به په هغه کمره کې ویده کیږم چیرې چې آسونه ولاړ دي. او واوره ! ماته کټ اوبستره مه راوړه ، ما له ځانه سره د ویدو کیدو پوره شیان راوړي دي« .
وینا ترې په خفګان سره وپوښتل: « هلته خو هیڅ نه شته نه بستره شته ، نه کټ ، تا له ځآنه سره څه راوړي دي او هلته چیرې ویده کیږې ؟«
حماد په چینګه خوله ورته وویل: « هلته هر څه شته ، له ما سره بستره شته ، او هلته په کمره کې د وښو ډیر لوې ډیرې پروت دي ما دهغې ډیرې څخه واښه خواره کړي دي او دهغې د پاسه خپله بستره اواروم ، اوس ماته نه د بسترې ضرورت شته او نه د کټ«.
وینا ورته په تروه توګه وویل: « نه وروره ! زه به درته په وښو د ویده کیدو اجازه درنکړم. زه به په همدې کمرې کې ستاکټ اوبستره هم جوړه کړم. ځکه د شپې له اړخه به ته دخپل زخمې ملګري خیال هم ساتې«
حماد دوینا په سر لاس راښکود او ورته یې وویل: « زما دملګري غم مه کوه ، دهغه سره یې خور شته ، همغه به یې د شپې خیال ساتي ، تر څنګ یې دحکیم ملهمو دهغه د زخمونو درد راکم کړې دې ، دشپې به هغه ته یو آځي د اوبو اړتیا پیدا کیږي ، خو دهغې له پاره رتنا شته ، او درتنا سره مشکیزه هم شته. ددې سره سره بیا هم که چیرې اړتیا ورته پیدا شوه نو ماته په دې څنګ کوټه کې غږ کولې شي« .
پشپال هم څه ویل غوښتل خو د حماد په اشارې سره خاموشه شو . وینا حماد ته ګوا ښ وکړ چې که چیرې د وښو د پاسه ویده شو نو باپو ته به یې شکایت وکړي«
حماد ورته په ډیره نرمه توګه وویل « ښې خویندې د خپلو ورونو نه شکایت نه کوي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد پشپال ته شپه په خیر وویلې او بیرون راووت. وینا هم ورسره وه. دواړه هغې خونې ته راغلل چیرې چې آسونه تړل شوي و، وینا وکتل چې حماد په رینبتیا هم د کوټې په کونج کې وانبه پراخه کړي دي او د هغې د پاسه یې خپله بستره اواره کړې ده. د وښو د پاسه غوړول شوې څادر هم د ټاټ و، او برستن یې هم د ټاټ څخه جوړه وه.

پخوا له دې چې وینا څه ووایي، حماد خپلې یوې لورې ایښودل شوو جامو ته چې لمدې او په ختو ککړې وې اشاره وکړه او ورته یې وویل:

وینا خورې ! که چیرې ته د خپل ورور له پاره څه کول غواړې نو هغه دا دې چې زما دا کالي واخله او پریې مینځه.

وینا کالي له ځانه سره را واخستل او چپ چاپ د کوټې څه راووتله. حماد اسونو، غوا، خوسکي، او وزو ته نوره ګیاه هم ور واچوله او پخپله په بستره کې ورننوت. خو بیرون سخت او ویروونکي باران وریده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه برخه

د شپې غمجنې لمحې نورې له منځه تلونکې وې ، د لمر راختلو او د سهار غوټېو په خپلو کې سرونه نژدې کړي و . د ټولې شپې د اوریدلي باران او دیخې هوا نه ستومانه شوو مرغانو په خپلو ججورو کې د سهار د بیدارۍ اعلان کاوه ، سهار د بندصدف په څیر را څرګند شوې و او د کائیناتو د خالق دارادې او مقصود په څیر یې د انسان د جوهر دازمیښت کار پیل کړې و.

حماد همځلته په وښو باندې په خپور کړې د ټاټ په څادر د سهار لمونځ ادا کړ. بیا را پورته شو او خپلو اسونو او نورو ولاړو حیواناتو ته یې نوره دانه او ګیاه واچوله.په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. د سهار په وخت کې هغه د خپل ګلګون مخ او اوږد قد او اوږدو زا ځوړندو زلفو او د مخ په ښایست کې څه بل منګه معلومیده. هغه حماد ته نژدې راغله او خپلې شونډې یې پرانیستې او ویې ویل:

»له تا سره څه ویل غواړم«

حماد دهغې لورې ته د کتلو پرته دخپل آس تر مخه دانه او ګیاه سره ګډوډوله او ورته یې وویل « ووایه«

رتنا لږ څه فکر وکړ اوبیا یې د یوې جاذبې پیغلې په څیر د شرر او شوخۍ نه په ډکې لهجې باندې وویل:

»تا خو دخپل احسان تر چتر لاندې زما د ورور دهرم اخستې دې ، تا دومره ستر کار کړې دې چې له پاره یې کومه بدله نه شته. تا زما د ورور دهرم دومره لاندې را پریباسلې دې چې هغه د یوه کهشترې سره سره بیا هم ستا په خاطر ملیچ ګرځیدلې دې. ته چل بازه یې او زما ورور ته د لارښود او رهنما په څیر را څرګند شوې یې او هغه دې دخپل دهرم څخه بې لارې کړې دې. حال دا چې ته ښه پوهیږې چې ته مسلمان یې او مونږ هندوان یو . او په دې هم خبر یې چې ستاسو او زمونږ تر منځ هیڅ ډول رشته هم نه پیدا کیږي. بیا دې ولې زما په ورور د شودرانو غذا دهغوې په لوښو کې وخوړله«.

حماد درتنا په لور ور وګرځید اودهغه خبره یې پرې کړه او ورته یې وویل: « ته یوا ځې ددیوتاګانو او بتانو دسترګو نه وینې.» بیا یې درتنا په اوږې لاس کیښود او ورته یې وویلو:

»دیوې ! واوره چې زه ستاسو دښمن نه یم«.....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

رتنا د حماد خبره پوره کیدو ته پرې نښوده. او د ډیر نفرت او کرکې څرګندونه یې وکړه او سمدلاسه یې دهغه لاس د خپلې اوږې څخه هیسته ټیل واهه او ورته یې وویل: « ورځه ، ورځه ، زما په اوږې لاس مه ږده ، ستا (د مسلمان) له خوا زما د وجود لمس کول زما د دهرم او عقیدې مرګ دې»

حماد ډیره خفه شو او په غوصې او قهر سره یې وویل: « تا زه د محبت او شفقت په لباس کې کتلې یم ، خو کله چې زما غصه او قهر ووینې نو خپل ژوند به له یاده و کاږې ، خپل ځان کنترول کړه او بیا له ما سره خبرې وکړه زه خو ستا غلام یو نوکر نه یم. ما ستا د ورور ژوند او ستا عزت خوندي ساتلې او پر تاسو مې احسان کړې خپل ځان مې په تاسو نه دې پلورلې«....

رتنا د خپلو کالیو څخه یوه لویه ګخوړه را وویسته ، او په ډیر قهر او غضب یې وویل: « ووایه ! زمونږ د دواړو ورور او خور سره د کومک څومره بدله غواړې«...

حماد هم په غصې کې تاو راتاو شو او ویې ویل: دا انساني جذبې او احساسات دی چې هیڅوک یې نه شی اخستلای ،څوک پلورونکې یې نه شته ، ورځه او د دې ځای په لرې شه او مادې نه اخوا نور مه په قهروه«.

رتنا یو ځل بیا په قهریزه توګه وویل: « ته خو ما ته یو معمولي او بداخلاقه انسان معلومیږې ، دلته که زما تر مخه ستا د مذهب او په خپل خداې او رسول صلي الله علیه وسلم باندې د پاخه یقین لرونکې هم وی نو دهغه ایمان به هم واخلم ، ته خو هیڅ حیثیت نه لرې«....

د حماد رنګ د غصې نه تک سور شو ، بیا یې ښې لاس پورته کړ او رتنا یې په خولې باندې په پوره قوت سره ووهله.هغه په هوا کې پورته شوه او لرې پریوته. د تکلیف او درد له مخې یې د خولې څخه چیغه ووتله. او په نازکه او سرو و سپینو غومبرو باندی یې د حماد د او سپنیزو لاسونو د ګوتو نښې را ډاګیزه شوې د اسې بریښیده لکه دهغې مخ چې د او سپنې په ګرمو سیخانو داغل شوي وي.

د دې سره سم حماد په هغه کوټه کې په زوره ورغږ کړچې:

»اې د حوا د لوڼو ذلیلترینه روحه واوره ! تا زما خداې او زما رسول صلي الله علیه وسلم ته سپکاوې کړې. زما خداې زما سپر او زما رسول صلي الله علیه وسلم زما فخر او سرفرازي ده. تا چې څه لغوه او چټیات د خولې نه وویستل په همغه اندازه زما دیني روح او زما انقلابي شعور را بیداره شوې ، ته چې هر څومره زما څخه د کرکې څرګندونه وکړې په همغه اندازه زما د کرچار او وینا نیکې او ریښتونوالي او زما د ایمان ضد زیاتیږې. اې ذلیلې نجلۍ واوره ! زه د هغه قوم سره تړلې یم چې په هغوې کې نه د حوصلې کمښت او نه د همت قحت شتون لری ، که چیرې بیا دې د خپلې ناولې ژبې څخه زما د خداې ، رسول صلي الله علیه وسلم او زما د مذهب او ملت په خلاف یوه خبره هم را وویسته نو خبره او سه چې ژبه به دې پرې کړم. که چیرې ستا د هرم تا ته د انسانانو

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه د نفرت او کرکې درس درکوي نو زه د داسې د هرم څخه نفرت لرم چې انسانان په طبقاتو باندي ویشي او دهغوې تر منځ د نفرت او بې اتفاقۍ تخم شیندي ، ورځه ، د دې ځایه ورکه شه ، او بیا هیڅکله هم زما تر مخه په داسې موضوع د خبرو کولو هڅه او جرئت و نه کړې ، ته د خپل ورور ضد یې. هغه چې څومره شریف انسان دې ته همغومره شریره او ذلیله یې«
رتنا لړزیده او راپورته شوه اود سرو ګلونو د شاخ په څیر لړزندانه دهغې کوټې څخه را ووتله. حماد بیرته خپل کار ته دوام ورکړ. رتنا په خپل مخ باندي خپل لاس ایښودې و اوخپلې کوټې ته ولاړه.
هغې وکتل چې پشپال هم را ویښ شوې دې ، د هغه د اوښکو ډکې سترګې په چت نښتې وې ، کله یې چې رتنا د څنګه تیریدله نو پشپال ورته په سخت اواز وویل:
»داسې بریښې چې حماد یو اځې یوه څپېړه په مخ وهلې یې .چې ته یې اوس د نښو د پټولو هڅه کوې ، رتنا ته ښځه نه یې بلکه شیطانه یې . ما دلته په ملاسته ملاسته ستا او د حماد خبرې دهغې بلې کوټې څخه اوریدلې ، حماد اوتار اوفریبنته ده ، تا دهغه زړه مات کړې ، تا دهغه خداې ، دهغه رسول صلي الله علیه وسلم ، دهغه مذهب او دهغه دملت سپکاوې کړې. تا غوښتل هغه په قیمت واخلې. تا دهغې داحساناتو د بدلې ورکولو هڅه کوله. تا دهغه تر مخه د خپل د هرم رازونه راپرانستل. ایا ته پوهیږې چې زمونږ دهرم انسانانو ته دنفرت درس ورکوي. رتنا کاشکې چې زه دې ورور نه وې. اونه مې ته خور وې ، تا دخپل عمل له مخې زه هم دحماد تر مخه سپک او ذلیله کړم. زه به اوس څه ډول دهغه مخ ته ورځم.» دپشپال اواز ډوب شو او خاموشه شو . رتنا په خپل کټ باندی کیناسته. اوخپل سر یې په دواړو پښو کې ننویستې و او په سلګو سلګو یې ژړل. بیرون لاتر اوسه هم سخت باران وریده. او دکمرې فضا ډیره درنده او غمژنه وه.
حیواناتو ته دګیاه او دانې د اچولو نه وروسته ، حماد دهغه کوټې څخه بیرون راووت. ویې کتل چې باران همغسې په زور سره اوري. په انګړ کې هم اوبه را جمع شوې دې ، د نغرې څخه دود پورته کیږي. هلته سیوارام او وینا دواړه ناست و . کیدې شي دواړو یو ځاې ددې میلمنو له پاره د سهار غذا تیاروله. حماد د پشپال کوټې ته ورننوت اودهغه په تندې یې لاس کیښود او ترې ویې وپوښتل: « پشپاله څه حال دې دې ؟«
رتنا کوټې ته د حماد په راننوتلو سمدلاسه ارامه شوه ، پشپال په ډیره مینه دحماد لاس په خپل لاس کې ونیوه او ورته یې وویل « تر هغې چې ستا په څیر همدرده اومهربان ملګرې ولرم دټولې نړۍ ستونزې به هم ماته زیان و نه شي رسولې«
بیا پشپال دحماد لاس لږ زور کړ او ورته یې وویل: « حماده ! که بده یې نه ګڼې نو یوه خبره درته وکړم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد چې دغه تر ځنګ دغه په کټ ناست وو ، ورته يې وويل: «وو ايه ، څه ويل غواړې«
پشپال اوږده ساه واخسته او ورته يې وويل: «دا خبره مې پرون په زړه کې وه چې تا ته يې وکړم. خو ستا د ستومانتيا فکر را سره شو او پرې مې ښوده. حماده واوره ! د راجه راې پتهورا د خلکو ډلې يوه نه بلکه څو ډلګۍ زمونږ په لټه بوخت دي ، مونږ د دغوې د ډلې څخه يوا ځې يوه ډله له منځه يوړه. خو دغوې په څير په سلګونو خلک زمونږ لټون کوي ، دغه باران چې د پرون ورځې را هيسې پيل شوې دې د جړيو بڼه يې نيولې ده او تر څو ورځو پورې به دوام پيدا کوي. دا زما د بګوان او رب نعمت وګڼه چې دغې له مخې مونږ ته په ارام او امن سره دلته د را رسيدو او د بهيم سيم په لور د تللو موقع تر لاسه شوې ده. زه اراده لرم چې همدا نن شپه د دې ځايه هغه لورې ته کوچ وکړم. د دې ځايه د سرسوتې په غاړه غاړه به د بهيم سيم کلې درې څلور فرسانګه لرې وي. او مونږ به په شپه شپه کې هلته ور ورسيږو او د دې ګواښونو او خطراتو څخه به خوندي پاته شو. که چيرې مونږ د باران د تم کيدو له پاره څو نورې ورځې هم انتظار وکاږو او بيا د موسم د ښه کيدو وروسته د خپل منزل په لور روان شو نو مونږ به په هر صورت ونيول شو. زه پوهيږم چې په دې باران او بادونو کې به سفر لږ څه ستونزمن وي خو زه هيله من يم ، تا چې زمونږ سره څومره احسان کړې دې نو ديوه بل احسان په کولو به زمونږ څخه مخ وا نهړوې«.
حماد په ډيره مينه د پشپال په تندې لاس راښکود او ورته يې وويل: «ستا خبره بلکل سهي ده خو په دې باران کې به سفر کول ستا زخمونو ته ډير زيات زيان ورسوي. خو بيا به هم زه د سيوارام سره خبره وکړم. که چيرې د کوم غوايي ګاډي د پيدا کيدو امکانات وي نو همدا نن شپه به مونږ ټول د دې ځايه هغه لورې ته کوچ وکړو«.
بيا حماد د راپورته کيدو په وخت کې وويل: «زه به همدا اوس د سيوارام سره خبره وکړم«
حماد پخلنځي ته ور ننوت. د هغه په کتلو سره وينا په خوشحالۍ سره راپورته شوه او ويې ويل: « راځه وروره !» بيا يې يو کټګې را واخست او د هغه تر مخه يې کيښود او ويې ويل:
»راځه کينه وروره !» حماد په هغه کټګي کيناست او د سيوارام په لور د کتلو سره يې وويل:
»زه يو تکليف درکول غواړم«
سيوارام ورته وويل: «څومره به ښه وي چې زه له تا سره مرسته وکولې شم«
حماد ځان سنبال کړ او ورته يې وويل: «ايا د دې ځايه د کوم غوايي ګاډي بندوبست کيدې شي. زما ملګري غواړي نن د ماښام سره سم د دې ځايه حرکت وکړي خو د هغه له پاره يو چت لرونکې د څلورو پايو غوايي ګاډي ته ضرورت دې. ځکه چې د باران په اساس په ښکاره ګاډي کې د هغه کيناستل د هغه زخم ته زيان ور رسوي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوارام دلږ څه فکر کولو نه وروسته وویل: «غوایي ګاډي خو یو نه چې بې شمیره دي ، ځکه چې ددې کلي خلک د همدې غوایي ګاډو په واسطه د ځنګله څخه لرګي او نور شیان را وړي ، خو معلومه نه ده چې په دغه توپاني باران کې به کوم څوک تګ ته زړه ښه کړي او که نه. او بیا تاسو ځئ کومې لورې ته ؟«

»مونږ د بهیم سیم د قصبې په لور ور ځو .که چیرې زمونږ د تللو وروسته زمونږ کوم دښمن دلته راشي او ستاسو څخه زمونږ په اړه پوښتنه وکړي نو ورته ووایاست چې دنګرکوټ په لور تللي دي «

»ته دهغې په اړه فکر مه کوه ، دا به زه سنبال کړم خو تاسو به په داسې موسم کې«....

وینا د سیوارام خبره غوڅه کړه او په ویره او اندښنه کې یې وویل: « حماده وروره ! په دې سخت باراني موسم کې دبهیم سیم په لور سفر مه کوئ«

حماد ترې وپوښتل چې: « ایا په لاره کې کوم خطر شته ؟«

وینا ورته په ویرې کې وویل: « هو وروره ! ډیره خطره ده. د بهیم سیم په لور د تللو له پاره دوه لارې دي ، یو خو ددریاب نه د تیریدو نه هغه لورې ته کومې څخه چې تاسو راغلي یاست. په دې لارې به تاسو یو اوږد چکر وهۍ او دغرونو دننه به دمنزل کولو وروسته دبهیم سیم کلي ته رسیږئ ، خو دا لاره به تاسو ته شپږ فرلانګه اوږده شي .تر څنګ یې دا لاره هم ډیره خرابه ده. د بارانونو په وخت کې په لاره کې ځای ځای د اوبو ګړنګونه دریږي چې د غوای ګاډي تیریدل ترې شوني نه دي. بله لاره ددریاب د شرقي برخې څخه سره یو ځای ځي. لږ څه ډیر مخته دتللو وروسته په دریاب باندې د لرګیو پل مخته راځي او ددې پل څخه د تیریدو وروسته تاسو بهیم سیم ته ور رسیږئ. ددې لارې ټول واټن نژدې درې فرلانګه جوړیږي ،دځه مودې راهیسې دا لاره بنده ده او هیڅوک پرې د تللو جرئت نه کوي«.

حماد په ډیر غور سره د وینا په لور وکتل او ورته یې وویل: « څنګه خطرناکه ده ؟«

وینا په نیولې نیولې لهجې وویل:« په دې اړه به درته باپو څه ووایي«

حماد د سیوارام په لور وکتل او ورته یې وویل: «ووایه چې دا لاره ولې خطرناکه ده«

سیوارام لکه دډوب شوي په څیر دلرې څخه وویل: « دا یو پخواني او هولناکه داستان دې ،«

»ته یې ووایه، زه غواړم چې وای ورم«.

سیوارام په خپلو شونډو ژبه را ښکوده او ویې ویل: «واوره !څو کاله مخته خبره ده چې زمونږ دکلي په جنوبي برخې او دډهلان ددریاب په لور د غره دپاسه یو ډیر ستر مندر دې چې تر اوسه هم همغسې ولاړ دې. ددې مندر تر څنګ یو ډیر ستر کلې و چې متهلا نومیده. هلته یو ځوان برهمن

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسیده ،نوم یې منوهر لال و . منوهر لال ددې متهلا دکلي یوه پیغله خوښه شوه او غوښتل یې چې واده ورسره وکړي ،دا پیغله هم ډیره ښایسته او خپل سرې وه . هغې ددې برهمن دعشق او محبت ځواب په کرکې او نفرت سره ورکړ اودهغه سره یې د واده کولو څخه انکار وکړ.
دهمغې ورځې څخه وروسته هغه برهمن ددې مندر تر شا ځنګل ته ولاړ . د بګوان کار داسې پیښ شو چې هغه برهمن هملته په ځنګل کې و مړ. خو پخپل دویم پیدا ایښت کې یې دزمري بڼه خپله کړه ، بیا یې دمتهلا دکلي داوسیدونکو څخه د انتقام اوبدلې اخستلو کار پیل کړ. اوپه دې کلي یې حملې پیل کړې هیڅ انسان او هیڅ ځناور یې دحملو څخه مصؤن پاته نه شو ، اوریدلي مې دي چې هغې د متهلا یوه ښایسته او ځوانه پیغله نجلۍ له ځانه سره وړې ده. خو هلته یې په ځنګل کې هغه وژلې ، هغه نجلۍ دهمدې برهمن په قوت په خپل دویم پیدا ایښت زمرۍ ګرځیدلې ده . او دهمغه زمري سره یو ځآي اوسیږي. دهمدې زمري دحملو له ویرې دمتهلا دکلي اوسیدونکې داسې خپاره واره شول چې کورونه یې لکه د ډیرانو په څیر په ملبو وا وختل. ددې کلي ګڼ شمیر خلک د سرسوتي ددریاب هغه غاړې ته کډه شول. اوهلته یې یو نوې کلي اباد کړ. هلته د مندر تر څنګ اوس ددې کلي کنډرې پرتې دي. او هیڅ انسان هغه لورې ته دتللو جرئت نه شي کولې. هغه زمري او زمرۍ دواړه اوس هملته په دغه وران ویجاړ مندر کې اوسي او ددریاب په غاړه غاړه چې کومه لاره د دریاب سره یو ځآي لاندې ځي دهغه ځایه څوک تیریدو ته نه پریږدي«.
حماد په طنز سره ورته په خندا کې وویل: « ته پرې هم یقین لرې ؟او وایې چې هغه برهمن په دویم پیدا ایښت کې زمري وګرځید ،اوهمغې دمتهلا کلي وران او ویجاړ کړ ؟«
سیوا رام ورته وویل: « دنه منلو څه خبره ده مهاراجه ! دا خو د هندو دهرم اعتقاد دي ، چې هر انسان د مرګ وروسته بیا را ژوندې کیږي«....
حماد یې خبره غوڅه کړه او ورته یې وویل: « زما مذهب ددې نفې کوي چې انسان دې دمرګ وروسته بیرته په دې نړۍ کې په بل شکل راژوندې شي ...هغه زمري منوهرلال پنډت نه دي ،اونه هغه زمرۍ کومه انسانه ښځه ده چې په بیا راژوندي کیدو کې په زمرۍ بدله شوې. دا دواړه دځنګله عام څیرونکې ځناور دي او په کوم علت به یې دا کلي وران کړي وي. کیدې شي چې ددې کلي کوم کس یې بچیانو ته زیان رسولې وي ، اویا یې کوم یو وژلې وي او دهغې نر یا ښځې ددې کلي د اوسیدونکو څخه دخپلو بچیانو انتقام اخستې وي. په هر صورت هغه زمري منوهرلال پنډت نه دي. دا زما دمذهب په ضد خبره ده . او زه یې هیڅکله هم نه منم. که پخوا په دې لاره نه تلم نو اوس به پرې هرو مرو ورځم. که چیرې مونږ سلامت تیر شو نو دخلکو دا عقیده به له منځه ولاړه شي او که چیرې هغه زمري یا زمرۍ پر مونږ حمله وکړه نوزه به هغه ووژنم او دا به ثابته کړم چې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د ځنګله عام ځناور دي. دا به دوه ګټې ولري ، لمړۍ دا چې هغو خلکو چې په خپلو زړونو کې یې دا غلطه عقیده ځاي کړې ده ، هغه به ترې لاړه شي ، دویم دا چې دلته به په خلکو کې د مذهب ریښتونوالې راپیدا شي. بس ته زمونږ سره یوه مرسته وکړه ، د خپل کلي د کوم کس سره خبره وکړه تر څو زمونږ له پاره د غوایې ګاډي انتظام وکړي«

سیوارام څه ویل غوښتل چې په دې وخت کې د کور دروازه و ټکیده. سیوارام په پورته کیدو کې وویل: زه به یې ووینم چې په دې سهار وختي څوک راغلې دي.» حماد هم ورسره ولاړ .

کله چې سیوارام دروازه پرانستله ، ویې کتل چې هلته ابوبکر ولاړ دې. سیوارام ورته په ډیره خوشحالۍ سره وویل: « راځه راځه ، حکیم صیب«.

ابوبکر د حماد په لور لاس وراوږود کړ او روغبړ یې ورسره وکړ او ورته یې وویل: چې پرون مې له تاسره د خبرو په دوران کې دومره اغیز اخستې و چې بیګاه ټوله شپه خوب رانه غې. فکر مې کاوه چې کله به سهار کیږي تر څو ستا په څیر د یوه ستر بچې سره ووینم. ما ددوایانو کڅوړه هم له ځانه سره راوړې ده. فکر مې وکړ چې له تاسره د کتلو تر څنګ به ستا د ملګري پټۍ هم بدلې کړم. ایا هغه را ویښ شوې دې ؟«

حماد د پشپال د کمرې په لور ور روان شو او ورته یې وویل: « راځه ، له ما سره راځه ، پوره وخت وشو چې رابیداره شوې دې«

ابوبکر د حماد سره یو ځاي هغه کمرې ته ورننوت ، هلته رتنا په خپل کټ ناسته وه ، د ابوبکر د کتلو سره سم پشپال خپل سر را پورته کړ د هغه ښه راغلاست یې وکړ او بیا یې په ډیره همدردۍ سره د هغه په لور وکتل. ابوبکر د هغه پخوانۍ پټۍ را پرانیستې ، د هغه زخمونه یې په مختلفو پوډرو پریمینځل او بیا یې د هغه زخمونه په ملهمو ډک کړل او پټۍ یې پرې و تړلې ، تر دې وخته پورې وینا هم د پخلنځي څخه راغلې وه او ولاړه وه. ابوبکر خپله کڅوړه را واخسته او د حماد په لور یې وکتل او ورته یې وویل:

»ته له ما سره ولاړ شه ، زه دې له ځانه سره د بوتلو ته راغلې یم. د شپې مې په کور کې ستا دراتلو وینا وکړه ، زما د کور لوې او واړه ټول غواړي تا ووینې او ماته یې وویل چې هرو مرو دې له ځانه سره راوړم«.

وینا ورته د خبرو په منځ کې ورټوپ کړ او ورته یې وویل: « حکیم صیب ! سهارنۍ تیاره ده ، هغه وخورئ ،بیا یې بې شکه له ځانه سره یوسه« .

ابوبکر ورته په اصرار کولو سره وویل: « هلته هغوې هم دده سره یو ځآي د ډوډۍ خوړلو انتظار کوي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینا یې خبره ونه منله.« نه حکیم صیب ! اوس خو به سهارنۍ همدلته وي ،ته یې هم ددوې سره یو ځاي وخوره بیا ورځئ ، زه یې همدا اوس بې له ځنډه راوړم«.

وینا بیرون را وتلله او بې له ځنډه ډېره ژر راستنه شوه. خوراک څښاک شیان یې هم له ځانه سره راوړل اوددوې مخې ته یې کیښوول. حماد ، ابوبکر ، سیوارام ، اوپشپال ټولو یو ځاي ډوډۍ وخوړه. ابوبکر درتنا په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»دې لور ته به مو هم د خوراک ویلي وې ، تاسو دهغې سره داسې سلوک کوئ ، چې ګویا دهغې سره هیڅ ډول اړیکې نه لرئ«...

پخوا له دې چې بل څوک څه ووایي ، پخپله پشپال دخپلې خور په لور وکتل او په طنز سره یې وویل: هغې دخبرو دنه کولو قسم خوړلې دې ، دا به خپل ځاي ته درسیدو سره سم خپله خوله خلاصوي» ټولو په پوره خاموشۍ سره ډوډۍ وخوړله.

کله چې وینا خالي لوښې پورته کړل او روانه شوه نو حماد ابوبکر ته وویل: « زه درته یو تکلیف درکول غواړم«

ابوبکر ورته په خندانه لهجه وویل: « ستا له اړخه تکلیف به ماته راحت اوډېر ستر سعادت وي. ووایه څه امر دې چې په ځاي یې کړم«

»له چا سره خبره وکړه چې زمونږ له پاره د یوه غوایې ګاډي انتظام وکړي. زما ملګري اراده کړې چې نن ماښام ددې ځایه کوچ وکړي خو دهغه حالات داسې دي چې په ریښتیا هم په دې توپانې باران کې باید له دې ځایه ولاړ شي«

ابوبکر حماد ته ډاډ ورکړ او ورته یې وویل: « غوایې ګاډي والا خو به د یوه په ځاي څو کسان تیار شي ، ته غم مه کوه«.

حماد ورته وویل: « داسې کوم غوایې ګاډي وي چې ته پرې باور ولرې. چې د کوم چا د پوښتنې په وخت کې ورته ووایي چې مونږ دبهیم سیم په ځآي نګرکوټ ته روان یو«.

ابوبکر دخپأه ځایه راپورته شو او ویې ویل: « راپورته شه او له ماسره راځه ،دلته زما یودوست او ډېر معتبر اوباوري ګاډۍ چلوونکې شته، ته راشه اودهغه سره په خپله خبره وکړه ، زه هیلمن یم چې د هغه سره په خبرو کولو به خوشحاله شې«

حماد هم راپورته شو اودواړه په هغه سخت وریدونکې باران کې بیرون ولاړل ، ابوبکر چې د باران څخه دخوندي پاته کیدو له پاره د څرمنې کوم څآدر له ځانه سره راوړې او په ځان یې اچولې و ، اوس یې دهغې څادر نیمایي حماد ته په سر ور واچوله ، دواړه په خبرو خبرو کې هغې کوڅې ته را ورسیدل چې دبازار په لور ور ګرځیدله.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوې محلې ته د ورننوتلو سره سم ابوبکر حماد ته وویل « دا محله ټوله د مسلمانانو ده ، او په کومه کوڅه کې چې همدا اوس مونږ روان یو د دې په ښیې لورې کې زما کور هم پروت دې«.

حماد ترې په پلټونکې توګه وپوښتل: « په دې کلي کې به د مسلمانانو څومره کورونه شتون ولري ؟«

ابوبکر ورته په فخر سره وویل:« پوره کورونه شته«

»ایا د مسلمانیدو نه مخته......» ابوبکر یې خبره په خوله کې واخسته او ویې ویل:

»مونږ ټول شودرو و . د محمود غزنوي د توپانې حملو په وخت کې د مسلمانو کورنیو نیکونه او پلرونه مسلمانان شوي وو . اوس په دې کلي کې زمونږ د هم مذهبو شمیره پوره زیاته شوې ده«.

حماد په ځواب کې څه ویل غوښتل چې په دې وخت کې دوې د یوه کور مخې ته تم شول. ابوبکر دروازه و ټکوله او په لوړ اواز یې وویل « اسماعیله....اسماعیله«!

لږه شیبه کې یو ښایسته لوړ ځوان دروازه پرانیسته ، هغه ډیر ښه کالي اغوستې و او په سریې لونګۍ هم ښایسته او ښکلې وه .دابوبکر په کتلو سره یې د ډیر عزت او درنښت نه کار واخست او ویې ویل:

»حکیم صیب ! ته بیرون ولې ولاړ یې ، دننه راځه .»بیا یې د حماد په لور اشاره وکړه او ویې پوښتل چې « دا څوک دې ؟«

ابوبکر د حماد په لور په اشارې کولو سره وویل: « هو ! له ده سره اشنا شه ، دا مسلمان او زمونږ مذهبي ورور دې .حماد نومیږي او د کوم مهم کار له پاره د نیشاپور څخه دلته راغلې دې. یاد ساته چې دا مهم کار هسې دې چې په هغې کې ستا او زما د ملت او مذهب دواړو خیر او ښیګڼه پټه ده .ته به نن شپه دوې په خپل غوایی ګادي کې د بهیم سیمي کلي ته رسوې. که چیرې دې ځانته وې نو تر اوسه به وختې په خپل آس سپور هغه لورې ته خوځیدلې و . خو له ده سره دوه کسه نور ملګري هم شته ، چې یو یې نارینه او بل یې ښځینه ده . نارینه ډیر سخت زخمی شوې دې. زه د هغې د زخمونو علاج معلاجه کوم. د همغه زخمي په خاطر دوې په غوایی ګاډي کې تلل غواړي ، ځکه په باران کې به د سفر کولو له امله د هغه زخمونو ته نور هم زیان ورسیږي.

اسماعیل سینه تانده کړه او ویې ویل: « حکیم صیب ! دا خو زما مسلمان ورور دې ، بهیم سیم خو پریږده چې د هستناپور (دهلي) په لور تلل هم وغواړی بیا به یې هم هلته ورورسوم«... .

حماد ورته په منځ کې راټوپ کړ او ورته یې وویلې: « که چیرې زه درڅخه وغواړم چې غوایی ګاډې د سرسوتې د دریاب په غاړه غاړه په ښکته لورې بوځه نو ته خو به انکار نه کوې....؟«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل لږ څه تم شو او بیا یې په ترټره ژبه وویل: «دهغې پخوانۍ مصیبت وهلي مندر په لاره... چیرې چې هیڅوک سلامت نه شي وتلای«......

حماد یې ایماني جذبه را وپاروله او ورته یې وویلې:«ایا ته هم د هندوانو په خیر په دې باور یې چې په هغه مندر کې چې کوم زمرې او سیرۍ هغه پنډت منوهرلال دې چې دویم ځلي په دې بڼه را ژوندي شوي دي ، ایا تاسو په داسې حال کې چې مسلمانان یاست هم په داسې ګمراه کونکو عقیدو ککړ شوي یاست ؟«

اسماعیل خپل څټ د نفي په توګه وخوځاوو ، او ویې ویل: «نه ، نه ، هیڅکله هم نه ، زمونږ په مذهب دغه ډول ګمراه کونکي عقیدو ته ځاي نه شته« .

حماد ورمخته شو او د اسماعیل په اوږو یې د محبت او مینې لاس کیښود او ورته یې وویل: «نو واوره ! چې زه په همدې لاره ځم او غواړم چې د هندوانو دا عقیده غلطه ثابته کړم. که چیرې مونږ په سلامتۍ سره دهغه ځایه تیر شو نو بیا به هم دهغوې دغه عقیده زیانمنه شي ، او اسماعیله دا هم واوره چې که چیرې هغې نر یا ښځې زمري پرمونږ حمله وکړه نو زه درته ډاډ درکوم چې زه به هغوې پخوا له دې چې تاته اویا ستا غوایانو ته زیان د ورسوي له منځه یوسم« .

اسماعیل یو ځل بیا خپله سینه تانده کړه او ویې ویل: «ته په دې اړه اندیښنه مه کوه. زه به له تاسره یو ځاي دهندوانو په دې عقیدې دروند ګذار وکړم. زه له تاسره دهمدې مندر په لارې سفرکولو ته تیار یم« .

اوس نو حماد ډاډمن معلومیده. یو ځل بیا یې د اسماعیل څخه وپوښتل: «ایا ستا د ګاډی وروستۍ برخه چت لري ؟«

اسماعیل ورته په خندا شو او ورته یې وویل: «اندیښنه مه کوه زه به داسې انتظام وکړم چې د باران اوبه دننه را نه شی« .

داځل ابوبکر اسماعیل ته وویل: «نو بیا نن دماښام دلمانځه وروسته خپل غوایی ګاډې د سیوارام کورته را وړه«

اسماعیل ترې په حیرانتیا سره وپوښتل چې: «کوم سیوارام.... ایاهغه زوړ خو نه دي چې لور یې وینا زمونږ د مسلمانانو په کورونو کې کار کوي ؟«

ابوبکر دهغه د خبرې سره خپله خبره یو ځاي کړه او ورته یې وویل: «هو ! همغه - اوس نومونږ ته اجازه راکړه. مونږ له دې ځآیه ځو. زه حماد له ځانه سره کورته بوځم. او که نه ستاسو په کور کې به هرو مرو لږ څه ناست وو«

ابوبکر او حماد د اسماعیل سره مصافحه وکړه او دهغه ځآیه روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ابوبکر د کوڅې ښیې لورې ته وګرځید نو حماد ترې وپوښتل: «ایا وینا د خلکو په کورونو کې کار کوي ؟«

ابوبکر ورته په ډیره همدردۍ سره وویل: «هو ! دهغې بې چاره خو څوک د ګټلو نه شته ، په دې خاطر هغه د مسلمانانو په کورونو کې د پاکۍ او نظافت کارونه کوي. او د خپل ځان او خپل بابو د ژوند د تأمین له پاره هلې ځلې کوي«.

حماد د دې خبرې په اوریدو دروند شانته شو. بیا یې د خبرې مخ بدل کړ او ویې ویل: «ما دلته یو څه نور هم محسوس کړل چې د هندوانو او مسلمانانو په ژبو او خبرو کې توپیر شته«.

ابوبکر ورته په خوشحالۍ سره وویل: «ستا خبره سهي ده ، په حقیقت کې زمونږ پلرونو او نیکونو د ترکانو په لاسو اسلام منلې دې ، هغوې څه موده زمونږ په کورنو کې اوسیدل.په دې خاطر زمونږ خبرې اترې د هغوې د ژبې څخه اغیزمنې شوي دي«.

حماد نور څه و نه ویل: څکه چې ابوبکر اوس د خپل کور دروازه و رټکوله.لږه شیبه وروسته یو ځوان دروازه پرانیسته او ابوبکر او حماد دواړو ته یې د دننه د راتلو بلنه ورکړه. هغوې یې کوټې ته یوړل چې دروازه یې پرانیستې وه او د خپل شکل او بڼې نه یو میلمستون معلومیده. د لږ ځنډ وروسته دوه ځوانان راننوتل او د حماد سره یې خپله پیژند ګلوي وکړه. ابوبکر حماد ته مخ کړ او ورته یې وویل:

»داټول زما زامن دي. بیا دوې ټول په میلمستون کې کیناستل او یو ځاې یې د خپل مذهب او خپلې عقیدې په اړه خبرې اترې پیل کړې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱مه برخه

دماښام دلمانځه وروسته اسماعیل دخپل کورڅخه د غوایانو ګاډي را روان کړ.....پخپله یې ځان داسې په وسلې سنبال کړ لکه دغوایانود ګاډي د چلولو په ځآي چې د جنګ ډګر ته روان وي. خپل وجودیې په زره کې را ونغاړه ، خپله توره او ډال یې په ښیې لورې کې را وځړول او په سر یې د اوسپنې خولۍ کیښوده. په ګاډي کې سپور شو او د سیوارام دکور په لور یې خپل ګاډې روان کړ. باران اوس هم وریده. په دې خاطر دماښام په همغه لمړیو شیبو کې شپه تیاره شوې وه. خلک د ورځي دباران دپرلپسي اورخت او دیخنۍ له لاسه په خپلو کورنو کې خوندي ناست و . اسماعیل به چې کله خپلو غوایانو ته لښته خوځوله نو هغه دلویو لویو ښکرونو غوایانو به خپل ښکرونه او څټونه په زوره زوره یوې لورې ته غورځول او په تلو کې به یې بیړه کوله.

اسماعیل خپل ګاډې دسیوارام دکور ترمخه د ودراوه. په بیړه یې دخپل سره دپاسه د څرمني څادر راغبرګ کړ ، راښکته شو او مخته ورغې او دسیوارام دکور دړه یې ور وټکوله. لږه شیبه کې سیوارام دروازه پرانیسته ،اسماعیل ورته وویل:

»څنګه باپو ! هغه ددې ځایه تلونکې میلمانه تللو ته تیار دي ؟ هغوې ته زما د راتلو خبر ورکړه«

سیوارام ددروازې دواړه دړې پرانیستې او ورته یې وویل:« میلمانه خو تیار دي خو ته دننه راشه او کینه«

اسماعیل دننه ورننوت. اود سیوارام سره یو ځآي دهغې کمرې په لور ولاړ ،چیرې چې پشپال پروت و. ویې کتل چې هلته هغه زوړ مسلمان حکیم ابوبکر هم ناست دې ، اسماعیل ورمخته شو او د ابوبکر او حماد سره یې روغبړ وکړ او دهمغوې تر څنګ کیناست ، دحماد څخه یې وپوښتل چې « تاسو به کله کوچ کوئ ؟«

حماد د پشپال په لور وکتل او ورته یې وویل « مونږ خو تیار یو «

اسماعیل راپورته شو « نو بیا راځئ ولې وخت ضایع کوئ«

حماد راپورته شو ، اسماعیل وکتل چې حماد هم ډیر ښه جنګې کالي په ځان کړې دي.دخپل ټاټ د چپنې لاندې یې یوه درنه اوسپنیزه زره اغوستې ، په مټانو یې اوسپنیز بازو بندونه راتاو کړې په اوږو او سر یې هم د اوسپنې درانه خولونه پراته دي او دملا څخه یې درنه او تیزه توره را ځنګیږي. تر ټولو دمخه رتنا او وینا یو ځاي د ګاډې په منځ کې د پشپال له پاره بستره هواره کړه ، هغه یې په بستره خملاوه او دپاسه یې پرې بړستن را واچوله ، تردې وخته پورې سیوارام هم دهغوې درې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړو آسونه د اخور څخه راپرانستې و او بیرون یې راوستل. آسونه یې دغوایانو دګاډی سره وتړل ، رتنا هم ګاډی ته ور وختله او دخپل ورور تر څنګ کیناسته.

ابوبکر دګادۍ څنګ ته راغې او و درید ، درې لوی لوی څراغونه یې په لاسو کې نیولی و ، حماد دخپل آس د زین سره تړلې لوی او دروند تبر ، ډال او ګرز درې واړه راپرانستل او اسماعیل ته یې ورکړل.

»دا شیان دخپل ګاډي په لمړۍ برخه کې کیږده .« اسماعیل درې واړه شیان راواخستل او سنبال یې کړل. او په ګاډۍ کې کیناست.

د ګاډۍ خیمه ډوله چت د څرمني څخه جوړ کړل شوې و ، څلورو خواو کې یې هم همغسې څرمني را تاوې شوې وې په دې خاطر دباران اوبه او څاڅکې د ننه نه شو ور تلای ، د ګاډۍ په لمړۍ برخه کې یوه ښکته پرته چجه جوړه شوې وه چې تر لاندې یې د ګاډۍ چلوونکې د بارانه خوندي پاته کیده.

ابوبکر د اسماعیل خواته راغې او درې واړه چراغونه یې ورکړل او ورته یې وویل: « دکلي نه دوتلو سره سم یو چراغ روښانه کړه او خپلو دندو ته دې سخت متوجه اوسه«

اسماعیل ورته خپله سینه تانده کړه او ورته یې وویل: « حکیم صیب ! ته اندیښنه مه کوه ، د رب په مهربانۍ سره به دوې ته هیڅ ډول تکلیف ونه رسیږي«

ابوبکر دحماد خواته راغې او غوښتل یې څه ووایې چې په دې وخت کې وینا په ژړا شوه. دحماد خواته راغله او په سلګیو سلګیو ژړا کې یې ورته وویل:

»وروره ! زه د یوه پست کورنجلۍ یم. تا ته ماته دخور په ویلو عزت راکړ ، زه هیڅ ورور نه لرم ، ته لمړۍ کس یې چې ماته دې د خور په نوم غږ وکړ. ایا داسې هیله ولرم چې بیا به هم کله دغه ورور ددې خور په سر د محبت لاس راکاږی« .

حماد ورمخته شو او دوینا په سر یې د شفقت او محبت لاس راښکود او په ژړغوني اواز یې ورته وویل: « وینا...وینا ! لکه څنګه چې ته ورور نه لرې دغسې زه هم خور نه لرم ، زه له تا سره ژمنه کوم چې زه به له تا سره هرو مرو تګ راتګ کوم.« بیا حماد ناڅاپه راتاو شو او د ګاډۍ د وروستۍ برخې څخه یې پرده پورته کړه او پشپال ته یې وویل:

»پشپاله ! ستاکوم څلور دښمنان چې ما وژلې وو ، ما دهغوې څلورو واړو آسونه پلورلي دي ، ځکه چې په هغو آسونو ما حق درلود .دهغوې مالکان زما په لاسو وژل شوي و. خو ددې سره سره بیا هم زه له تا څخه اجازه اخلم چې کومې پیسې چې د هغې آسونو د پلورلو څخه ما ته تر لاسه شوي دي ایا هغه په کوم نیک کار کې خرڅ کولې شم ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال خپل سر راپورته کړ او ویې ویل: «حماده !له ماڅخه په اجازې اخستلو ما شرمنده کوې. د هغې آسونو سره یوځای زما او رتنا آسونه هم وپلوره او په کوم نیک کار کې یې پیسې مصرف کړه. په خدای سوګند، په دې به زما روح په سکون کې شي«

حماد را وګرزید او بیرته د وینا لورې ته راغې، دخپلو کالیو څخه یې دنقدو پیسو یوه غټه خلطه را وویسته او دوینا په لور یې لاس ور اږود کړ او ورته یې وویل: «خورې دا له ځانه سره کیږده. په بد وخت کې به دې دا په کار راشي«

وینا شاته شوه او ویې ویل «نه وروره !زه یې نه اخلم«

حماد نور هم ور مخته شو او ورته یې وویل: «خویندې دورونو په خبره کې ډیل نه کوي... زما سره نورې پیسې ډیرې دي، دا مې دخپلو مصارفو څخه اضافه کړی او تاته یې درکوم. که چیرې تا وانه خستې نو زه به داسې وانګیرم چې تا لا تر اوسه پورې زه ددې ور نه یم بللې چې ورور دې واوسم«.

وینا سمدلاسه ور مخته شوه، هغه دنقدي پیسو کڅوړه یې راواخسته او په داسې حال کې چې خپلې اوښکې یې وچولې وویل: «هیڅ داسې خبره نه شته، وروره«

حماد ورته یو ځل بیا تسلي ورکړه او ورته یې وویل: «زما په نشتوالي که ستا دخپل ځان او بابو د مصارفو له پاره څه اړتیا پیدا شوه نو د ابوبکر یا اسماعیل څخه به یې قرض واخلې، چې زه راشم نو قرض به یې ادا کړم« .

پخوا له دې چې وینا څه ووایي، زوړ او ډنګر سیوارام په خپل ژړغوني اواز وویل: «مهاراجه !ته انسان نه یې، پیغمبر یې ،کاش«....

سیوارام په خپل ژړغوني اواز باندې کنترول پیدا نه کړ او الفاظ یې په حلق کې وچ پاته شول. حماد دابوبکر سره خدای پاماني وکړه ،اود اسماعیل سره یو ځای په بګۍ کې کیناست.

اسماعیل غوایانو ته لښته ورکړه. سیوارام په ډکو سترګو ورته کتل، «دا به څومره خوشبخته مور او پلار وي چې دومره نیک او ښکلې ځوان زوې یې په برخه شوې دې.» غوایی ګاډې په باران او تیارو کې ژر د سترګو څخه پناه شو، وینا سلګۍ وهلې او بیرته خپل کورته ور ننوتله. زوړ سیوارام هم دخپل لنګ په پیڅکه خپلې سترګې وچې کړې، سر یې ښکته کړ، کور ته ننوت او دروازه یې و تړله. په درنو درنو قدمونو د پخلنځي په لور روان شو، هلته وینا ناسته وه او سلګۍ وهلې. دداسې یو انسان سره چې نه یې ورسره کومه رشته درلوده، نه یې ورسره عقیده اودهرم شریک و د لږ وخت دتیریدو او دهغه انسان دښو اخلاقو پایلې وې چې دوې یې ټول تر خپل اغیز لاندې راوستي و او په بیلتون یې ټولو ژړا کوله.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲مه برخه

د کلي ځخه دوتلو سمدلاسه وروسته اسماعیل خپله بګۍ د سرسوتي ددریاب غاړو ته راوسته ، بیا یې د هغې مخ ښیي لورې ته کړه او ددریاب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو . د اسماعیل تر څنګ حماد هم ناست و . ددریاب غاړې ته په را رسیدو سره اسماعیل چراغ روښانه کړ ، د سخت باران په اساس ځای ځای د اوبو ډنډونه ولاړ و . خو په لاره کې د تیرو د شتون له مخې غوایانو ته د ګاډۍ په راښکودو کې دومره ستونزه نه وه.

د یوه میل د واټن د وهلو وروسته د جنوب په لور تلونکې دغه تیږلوړه لاره ، په کومه چې ګاډۍ روانه وه ،د سرسوتي ددریاب څخه جدا او په ګڼو ځنګلونو کې ورننوته. سفر همغسې په ارام سره روان و. اسماعیل په یوه لاس کې مشال او په بل کې یې د ګاډۍ د غوایانو پړې نیولي و. او دوخت د تیرولو په خاطر یې د حماد څخه اخوا دیخوا پوښتنې ګرویزنې کولې . د ګاډۍ د ننه ناستو پشپال او رتنا هم یو له بله سره په خبرو اترو کې مصروف و. دیخنۍ څخه د خوندي پاته کیدو په خاطر رتنا هم ځآن په برستن کې را نغاړلې و. او په ډیره ارامه توګه د پشپال تر څنګ ناسته وه.

اسماعیل د غوایانو تګ څه نور هم ګړندي کړ ، اوس نو هغوي د هغه ګڼو ځنګلو څه تیرېدل چې په ښیي لورې یې د غره د پاسه زوړ او کارلویدلې مندر پروت و ، تر څنګ یې ددې غره په لمن کې دهغې وران ویجاړ شوي کلي کنډرې پرتې وې چې متهلا نومیده او تباه کړل شوې و. د مندر لاندې ددې کنډرو څخه د تیریدو په وخت کې حماد د اسماعیل څخه ،په تیارو کې ډوب شوي د غه مصیبت وهلي مندر په لور په اشارې کولو څخه وپوښتل:« ایا هغه همدا مندر دې چې یو مصیبت ګرځیدلې او د هندوانو او نورو کمزور عقیدو دخاوندانو په ذهنونو باندې سپور دې«

د مندر تر څنګ د تیریدو نه وروسته یو ځل بیا دواړه خواو ته ګڼ ځنګل پیل شو . ګاډې هم په ډیره چټکتیا سره مخته روان و . په دې وخت کې حماد په خندا شو او د اسماعیل په لور د کتلو سره سم یې وویل:

»ما خو دا سفر د مرګ او ژوند سفر ګاڼه ، چیرته دې هغه ناولې روح ، چې له مخې یې د غه لاره د طاعون وهلې په خیر ورانه ویجاړه پرته ده.» اسماعیل هیڅ ځواب ورنه کړ بلکه د حماد په لور یې په محبت سره کتل او خاموشه و.

په دغه ګڼ ځنګله کې به هغوي یو میل نور واټن هم وهلې و چې د غوایانو ګاډې پخپله ودرید.

حماد په پریشانۍ سره وپوښتل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»اسماعیله ! ولې دې ګاډې و دراوه.» اسماعیل ورته په وار خطایی سره وویل: « ما ګاډی نه دې دروليې ، بلکه ګاډې پخپله ودرید.» بیا اسماعیل په خپل غمژن اواز سره وویل:
»حماده وروره ! زما زړه وایی چې څه کیدونکې دي«
حماد خپله توره را ویستلې وه. او په بل لاس کې یې خپل اوږود او قوي ډال نیولې و. په همدې وخت کې د ګاډی دننه پشپال هم غږ راوکړ.
»حماد ....حماد ! څه چل وشو. ګاډې ولې و درید. خو نه حماد او نه اسماعیل د پشپال د خبرې ځواب ورکړ. په دې وخت کې رتنا هم د پردې نه سر را ښکاره کړ او د حماد څخه یې و پوښتل:
»څه چل شوې چې ګاډې و درید«
حماد ورته د تسلي ورکولو په خاطر وویل: « ترا وسه څه معلوم نه دي ،ګاډې پخپله درېدلې دې«
اسماعیل مشال راوا خست او مخته ورغې د خپلو غوایانو په ملایی لاس راښکود او بیا یې د هغوې غوږونه و مخل او بیا بیرته راغې په خپل ځای کیناست، او ویې ویل.
»حماده وروره ! دلته نژدې کوم ځناور دې ،«
حماد په خپل توره او ډال باندی خپله ولکه ټینګه کړه او ویی پوښتل: « ته څنګه پوه شوې« !
اسماعیل په لړزانده اواز وویل: که چیرې په وریځو اوبارانو کې د غوایانو ملاګانې لمدې شوې نه واې نو ما به درته ویلې و چې خبره څه ده. په دې خاطر ما د غوایانو د غوږونو دننه برخه و مخله. دواړه غوایان د ویرې څخه خولې خولې شوې دي. اودوې د کوم ځیرونکې حیوان بوې درک کړې او پخپله درېدلې دې«.
د اسماعیل د خبرو په اوریدو سره د رتنا ښایسته او حسینه څهره د غریبانو د ماښام په څیر توره ګرځیدلې وه. د هغې شونډې لړزیدې ، لړه شیبه مخته یی هغه معطره څهره اوس د کلونو کلونو د ناروغانو بڼه خپله کړې وه. د شپې چغې اوسورې او بیا د ځنګل دیوه ځیرونکې ځنارو د خبر په اوریدو سره رتنا د لمر د غروب په څیر تیاره کیده. داسې بریښیده چې د ویرې او ترهې له مخې لکه شمعه په یوه ځای ناسته او ویلې کیده. په دې وخت کې یی همت وکړ او یو ځل بیا یی د حماد څخه و پوښتل:
»اوس تاسو دواړه څه کول غواړئ ؟» د رتنا په خبرو کې ناهیلي او وحشت و. په دې وخت کې یی د حماد څخه خپله کرکه له یاده ویستلې وه. حماد د هغې د یوې خبرې ځواب هم ورنه کړ. رتنا هم په خپل ځای پټه خوله کیناسته.
د اسمان بریښنا او د وریځو توپاني باران په پوره قوت سره راوریده. د ځنګل څخه تیریدونکې دغه ناهمواره لاره د کوم تللې کاروان د کیسې په څیر خاموشه او ورانه پرته وه. په بیابانو کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباران د ورښت له کبله ویالي چاودیدلې ، د شپې په فرش باندې د نم نه د ډکو هواګانو لمن خپره شوې وه. ځنګل په پوره توګه خاموشه او د سکوت نه ډک و. په همدې وخت کې د ځنګل څخه یوه وحشتناکه او ویروونکې چیغه راوخته ، او د ځنګل چاپیریال یې نور هم د اسرارو نه ډک کړ.
رتنا د یوې بندې مرغۍ په څیر په پوره خاموشۍ سره پرده پورته کړه او د حماد په لور یې کتل.
دواړه غوایان د اسې بې حرکته ولاړ وو لکه میږه چې د خپلو ویښتو ماشینونکې تر مخه ولاړه وي.
اسماعیل سخت ویرې اخستې و ، حماد په خپلو شونډو باندې ملکوتي خندا کوله او د اسماعیل لورې ته یې کتل او بیا یې په خندا کې وویل:

»اسماعیله... اسماعیله ! ونه ویریږې. زه کیوزم او د غوایانو مخته ځم ، ته مشال پورته کړه او زما تر شا غوایان را روان کړه. خو اسماعیله یاد ساته چې: دا زما او ستا عزم نه بلکه زما او ستا د عقیدې ،مذهب او ایمان امتحان هم دې. ځان سنبال کړه. ویریږه مه ، زه درسره یو ځای یم ، زما په موجودیت کې به هیڅ شې درته زیان ونه شی رسولای.
دا ځل پشپال هم خپل سر د پردې نه را وویست او ویې ویل: « حماده وروره ! ټولې خبرې مې ستا اوریدلې دي ، په احتیاط سره لاندې کوز شه ، کاشکې چې زه زخمې نه وای او په دې وخت کې له تاسره څنګ کې وای ترڅو ستا په کار راغلې وم«.
کله چې حماد لاندې را کیوت نو اسماعیل ورسره ضد وکړ او ورته یې وویل چې ځانته دې نه پریږدم ، حماد ورته په ګوا ښنه توګه وویل چې:« لکه څنګه چې زه درته وایم همغسې عمل وکړه اسماعیله. په دې کې زموږ د ټولو خیر دې. کیدې شې چې د ځناورو شمیره دوه وي ، زما مقصد دې چې کیدې شي ښځه او نر دواړه وي. په ګاډي کې ستا ناسته په دې خاطر اړینه ده چې زما په نه موجودیت کې به ته د پشپال او رتنا ساتنه هم وکړای شې«.
حماد د ګاډي څخه لاندې راښکته شو .ډال یې خپلې مخې ته کړ او په ښي لاس کې یې خپله توره په ټینګه توګه ونیوله.
دغوایانو مخې ته د راتلو سره سم لمړۍ هغه دغوایانو په سرو په مینه لاس راښکود ، بیا دهغوې مخکې روان شو ، اسماعیل په خپلو لاسو کې مشال پورته کړ. اوغوایانو ته یې د تللو حکم وکړ.
غوایان د حماد تر شاشا روان شول. دغوایانو ګاډې به ایله شل قدمه مخکې تللې و چې حماد په خپل ټول قوت سره غږ کړ چې:
»اسماعیله... اسماعیله ! غوایان تم کړه« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل د حماد په اواز سره وارخطا شو .د غوایانو رسۍ یې رابنکودې اومشال یې پورته کړ او ترې ویې پوښتل:« حماده ! څه شې دې وکوت«
حماد لاتر اوسه خبره نه وه کړې چې پشپال هم په ویریدلې اواز وویل: « حماده ! څه دې وکتل«...
حماد څو قدمه مخته ورغې ، او ورته یې وویل: « زمرې دې.خو ځانته دې ، تاسو غمژن کیږئ مه«.
درتنا دخولې څخه لړزیدلې اواز راووت. « هاې رام ، مړه شومه«.
پشپال بې چاره خپلې خور رتنا ته تسلې ورکول پیل کړل ، حماد وویل:
»اسماعیله...اسماعیله ! مشال نور هم لږ څه پورته کړه. اوخلورو خواو ته نظر کوه ، زمرې زما ترمخه دې ، کیدې شي چې ښځه یې هم همدلته چیرې پټه وي. او دخپل پټنځاې څخه را ووځي اوپرتاسو حمله وکړي«.
کله چې مشال پورته کړل شو نو اسماعیل ، پشپال او رتنا درې واړو وکتل چې د غوایی ګاډي څخه څو ګزه واټن کې ستر زمرې دیوې ونې د ډډ سره ولاړ دې. اود باران په تیارو کې یې سترګې لکه د برقونو په څیر ځلیږې. په تیز باران او تیزه هوا کې د مشال رڼا هم نه شو کولاې چې د زمرې شاوخوا پوره روښانه کړې. په دې وخت کې دحماد اواز هم د ځنګل په خاموشه فضا کې را غبرګ شو.
»اسماعیل....پشپال...رتنا ! تاسو درې واړه مه ویریږئ ، دا خو ځانته زمرې دې ،په رب مې سوګند چې که ښځه یې هم ورسره واې نو زه به ددواړو تر مخه ولاړ وم. هغه دحملې کولو پریکړه کوې خو تاسو ګورئ چې زه یې څنګه له منځه وړم« .
حماد ورمخته شو دهغه په چال کې ژوندې عزم او حوصله وه. اسماعیل داسې انګیرله چې څه ډول به دغه ټاټ اغوستونکې دغه عرب ددې درې واړو تر مخه (لاینام قلبي عیناني تنام)« زما سترګې ویدې دې خو زړه مې بیداره دې» په څیر دخپلو اعمالو جادو ، ذوق او ... دخپلو نیکونو د کیسو او حکایاتو د ژوندې کولو پیلامه کوې.
حماد کرار کرار د زمرې لورې ته ورنژدې شو . اسماعیل، پشپال او رتنا ساه نیولې ولاړ وو ، ځکه زمرې په خپل ځاې ولاړ او غریده ، آسونه ډیر بد ویریدلې و ،اوڅه یې کوله دتیښتې له پاره د ګاډۍ سره تړلې پړې په زورو وشکوې. خو دواړه غوایان داسې ولاړ و تا به ویل چې سترګې یې پټې کړې دې«.
زمرې په همغه ځاې کې ولاړ او دحماد په لور وینې او غوریږې ، بیا یې خپل وجود و ځنډه او رامنډه یې کړه او په حماد یې ورټوپ کړ ، رتنا یوه چیغه ووهله اوپه دواړو لاسو یې خپل مخ پټ کړ ، زمرې اوحماد دواړه په زمکه را پریوتل. اسماعیل مشال پورته کړ تر څو هغوې ووینې ، خو څه یې تر سترګو نه شول ، زمرې داسې غراهټ کاوه لکه کوم شې چې په پوره قوت سره زبیښې ،

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل دا سې وپوهیده چې کیدې شي زمري حماد تر ځآن لاندې کړې وي او همغه زبیښي ، په دې اساس یې په زور چیغه کړه.

»حماد....حماد ! ته چیرې یې ؟«

رتنا هم د خپلو سترګو څخه لاسونه لرې کړل او هغې لورې ته یې په کتلو پیل وکړ چیرې چې زمري کوم شي زبیښه. په دې توګه د زمري او حماد تر منځ سخته مقابله روانه وه.

اسماعیل یو ځل بیا په ځنګله کې چیغه کړه: « حماده ...حماده ! ووایه ، چیرې یې..... زه دې پریشانه کړې یم ،...که ته خبره و نه کړې نو زه هم لاندې راکیوزم« .

په دې وخت کې د حماد قهرجن اواز واوریدل شو . «هملته د ګاډي د پاسه اوسه ، زه دومره کوچني او کمزورې نه یم چې دا ما په دومره اسانۍ سره تر ځان لاندې کړي.

اسماعیل، پشپال او رتنا وکتل ، حماد د غوایانو سره نژدې یوې لورې ته ولاړ و ، دهغه د سره خود لویدلې و او یوې خوا ته پروت و . او زمري هغه په خولې کې نیولې و او ځنډه یې. حماد یو ځل بیا غږ وکړ.

اسماعیله... ! زمري خپله حمله کړې ده اوس به پرې زه حمله کوم.

زمري په حماد باندې ټوپ وهلې و په همغه وخت کې حماد په زمري باندې د خپلې تورې د ګذار کولو اراده کړې وه خو په دې ګذار کولو نه و بریالې شوې. اود سر نه یې خولۍ را لویدلې او په زمکه پرته وه.

کله چې زمري خپل ځان ځنډه حماد خپله توره خوځوله او په هغې یې د حملې له پاره ځآن تیارا وه .

زمري چې کله حماد د خپل ځان په لور راتلونکې وکوت نو د خپلې ناکامۍ غصه یې دهغه د اوسپني په خولۍ د سږولو په ځاي یو ځل بیا پرهغې د حملې کولو هڅه وکړه ، هغه په پوره قوت سره په خپله پنجه حماد وواهه، خو حماد د زمري پنجه په خپل ډال باندې و نیوله او کله چې زمري خپله خوله دهغه د سر په لور ور نژدې کړه، د حماد ښیي لاس په حرکت کې راغې او خپله درنه توره یې د زمري په خټ را خلاصه کړه ، تورې د زمري ملا ووهله او دوه ټوټې یې کړه ، یو ځل بیا په ځنګل کې د زمري چیغې او واویلا پورته شوه اوبیا دا چیغې په مکملې خاموشۍ بدلې شوې.

ددې چیغو په واسطه نژدې ونو کې ناست مرغان ټول والوتل او نامعلومه لورې ته ولاړل.

حماد دهغه ځایه لرې شو اود خپل آس په لور راغې ، آسونو د حماد په کتلو سره خپله ویره اوتر هه بنده کړه . حماد د زین څخه ناقوس راپرانست ، دا همغه ناقوس و چې د تولک دښار نه بیرون یې دغره په څوکه وواهه او ددې په واسطه یې خپل کوچني ورور حسن ته خبر ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل ناقوس له ځانه سره راواخست او د مړ زمري د جسد په لور راغي ، خپله چپه پښه یې د زمري په سر کېښوده ، ناقوس یې په خوله کې ونیوه او مخ یې ورته اسمان ته کړ. او په ډېره غمګینه توګه یې دا ناقوس و غږاوه . کیدې شي چې دا به دهغه د سوبې اوبري اعلان و. بیا حماد خپل ناقوس په بغل کې ونیوه او دواړه لاسونه یې د اسمان په لور پورته کړل او په ډیر عجز سره یې د الله تعالی په دربار کې دعا پیل کړه.

»اې پروردګاره ! ستا نوم څومره ستر او عظیم دی ، ستا شکر ادا کوم ، تا زه په خپل مقصد کې بریالي کړم. ای زما خدایه ! ته د خپل الهامي تائید له مخې ماته د زمري او وزې دیو کولو توفیق را په برخه کړه«

حماد خپل خود را واخست او د غوایی ګاډي په لور را روان شو ، په دې وخت کې په فکرونو کې د ډوب اسماعیل دخیال بوتان ټوټې ټوټې شول او د حماد په لور یې په کتلو سره په ډیرې مهربانۍاو شفقت سره وویل:

»اې زما دملت زویه ! ستا په هیبت او زړه ورتیا افرین وایم. ستا جرئت او ستا شجاعت پریکونکې دلیل دی ، تا د خپل ژوند د خوشحالۍ ډیره ستره څرګندونه وکړه« .

کله چې حماد را نژدې شو نو اسماعیل د ګاډۍ څخه را ټوپ کړ او د حماد نه یې غیږه چاپیر کړه او ورته یې وویل:

»حماده ...حماده ! ته رېښتیا هم دخپلو دوستانو له پاره د سهار ستورې او دخپلو دښمنانو له پاره د ظلم ماتولو امسا یې . ته لمرۍ ځوان یې چې ما په خپل ژوند کې په دغسې زړه ورې او بریمندي څرګندونه کې کتلې«.

کله چې حماد په ګاډي کې کیناست نو پشپال ور غږ کړ: « حماده ! دا لاس خو دې لږ زما لورې ته را وغځوه«

حماد خپل ښیې لاس دهغه لورې ته ور وغځاوه نوپشپال یې لاس ښکل کړ او ورته یې وویل: « حماده ! ته انسان نه یې بلکه اوتار یې . دیوتا او مهابلي یې . تا پرمونږ د احسانونو بار بار کړې دې . که چیرې ته له مونږ سره نن نه وای نو مونږ دواړه ورور او خور به هلاک شوي وو .

حماد ترې خپل لاس راټول کړ او ورته یې وویل : « دومره حساس کیږه مه پشپاله . دا زما فرض و چې ادا مې کړل«

اسماعیل د غوایانو رسۍ را کش کړې او هغوې یې په لاره ګړندې روان کړل ، هغه یو ځل بیا په دغه ویروونکې ځنګل او ورانې ویجاړې لارې دغه خطرناکه سفر پیل کړ . د لږ څه مختنه تللو وروسته اسماعیل ورته وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»حماد ولې خاموشه یې. لږ څه خو ووایه«
حماد ورته په خندا شو او ورته یې وویل « څه ووایم«
»کومه خبره خو وکړه«
»څه خبره وکړم ؟«
»څه راته واوروه» اسماعیل ورڅخه په ډېرې درمندۍ سره وغوښتل:
»شپه او د ځنګل اوباران په دې هولناکه تیارو کې دخپل مقدس کتاب څخه راته یوه برخه واوروه
،
ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره د یوه عرب سره لیدنه کړې ، په دې اساس به له تانه د قران کریم اوریدل د لطف او خوند نه ډک وي. تر څنګ یې د دې چاپیریال د ورانو ویجاړو نه به هم لږ څه خلاصون را په برخه شي«.
حماد خپله غاړه خلاصه کړه اوبیا یې اسماعیل ته د النزاعت د سورې دیوې برخې تلاوت پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳مه برخه

نیمه شپه حماد د خپلو ملګرو سره یو ځاې د سرسوتي ددریاب د پاسه د اینبوول شوو لرګیو د پُل ځخه تیریده. د همدې ځایه او د ځنګله د تیاره او تیرلوړې کړې وړې لارې د وهلو وروسته د بهیم سیم کلي ته لاره ور سمه شوې وه. هغه وخت چې غوایي ګاډی د پُل ځخه تیر شو نو حماد د ګاډي پرده پورته کړه او دننه یې وکتل. پشپال په خواږه خوب ویده شوي و، خو رتنا خپله درنه بړستن له ځانه را چاپیره کړې وه او د لرګیو د تختو په مرسته په ناسته وده وه. ددواړو ورور او خور په څهرو کې داسې ډاډ معلومیده، چې تا به ویل چې د حماد په مرسته د سفر کولو په دوران کې هغوې ته هیڅ ډول غم او اندیښنه نه شته.

حماد بیرته پرده پرېښوده او د اسماعیل په لور یې وکتل او ورته یې وویل: «اسماعیله ! په بهیم سیم کې درته د بدري نات کور معلوم دې ؟»

اسماعیل د هغه په خبرو کې دلچسپې واخسته او ورته یې وویل:

»ایا همغه بدري نات چې د بهیم سیم سپین ږیرې او ملک دې«

حماد ورته په ډیر معصومیت سره وویل چې: « زه نه پوهیږم چې هغه څه او څه کار کوي ، ایا هلته بل کوم بدري نات هم شته. ؟«

»هو ! یو بل بدري نات هم شته«.

»هغه څه کاره دې ؟«

»اهنګر دې«

حماد لږ څه فکر وکړ او بیا یې ترې وپوښتل: « نو بیا دا هغه کس نه دې ، ایا هغه بل بدري نات د تجارت کاروبار کوي ؟«

اسماعیل په ډیر غور سره حماد ته وکتل او ورته یې وویل: « ستا خبره سهی ده ، بل بدري نات چې ددې سمیې مشري په غاړه لری هغه ډیر لوې سوداګر دې ، هیڅ داسې ښار او کلې نه شته چې د هغه نمانیدګان په کې کاروبار او راکړه ورکړه ونه لري. هغه د انساني اړتیاو د هر شي کارو بار کوي«

حماد ورته په پریکنده توګه وویل چې:« بس د همدغه بدري نات د کور لورې ته ولاړ شه«

حماد خاموشه شو. غوایان مخته تلل ،.. لږه شیبه وروسته یې مخې ته د بهیم سیم کلې راغې ، ددې کلي ستر ستر برجونه په تیاره کې هم دلرې لرې ځخه تر سترګو کیدل، کلي ته د ورننوتلو په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای اسماعیل خپل غوايي ګاډې بیرون دیوې لوې حویلۍ تر مخ و دراوه. او دحماد په لور دکتلو په وخت کې یې وویل:

»ته د بدري نات دحویلۍ تر مخه ولاړ یې«

حماد ورښکته شو او ددروازې په لور ورغې او ویې ویل: «ته ګاډې همدلته و دروه زه د حویلۍ دروازه پرانیزم«.

حماد مخته ورغې او دحویلۍ دروازه یې وروټکوله. هلته دسپې غپار او ددروازې په لور یې د رامنډو وهلو اواز اوریدل کیده. څو لمحې وروسته سپې ددروازې تر شا په خطرناکه توګه غړمبیږي.

بیا لږه شیبه وروسته په حویلۍ کې رڼآ را ځرګنده شوه ، په تیز او توپاني باران کې یو چا په تحکمانه بڼه وویل «ګیانه ، ګیانه !راپورته شه. وګوره چې په دروازه کې څوک ولاړ دې«....

دیوه لرې ځایه د یوې کوټې نه دیوه چا غږ را پورته شو: «همدا اوس یې ګورم مالکه«

دهغه لمړي کس اواز یو ځل بیا واوریدل شو :«لمړی سپې وتړه بیا دروازه خلاصه کړه«.

دا ځل یو څوک دخپلې کوټې څخه راووت او په ځواب کې یې وویل: «ښه !اوس به سپې و تړم«

دلږ ځنډ وروسته یو څوک دروازې ته راغې او په خپل لړزانده اواز یې وویل: «څوک یاست« !

حماد د دروازې سره خوله یو ځآی کړه او ورته یې وویل: دروازه پرانیزه ، زما سره غوايي ګاډې دې اوزه ستا دمالک بدري نارت سره کتل غواړم« .

داسې معلومیدل چې دروازې ته راتلونکې کس لمړی خپل سپې تړلې وي ، لږه شیبه وروسته یو تکړه ځوان دروازه پرانیسته ، حماد یې په لور وکتل او ورته یې وویل:

»ته ما دخپل مالک ترخنګ یوسه ، ګوره هغه زما غوايي ګاډې بیرون ولاړ دې اوزما ملګرې دیخنۍ نه را منجیله شوي دي«.

دغه ځوان دروازه په مکمله توګه پرانیسته او ویې ویل: «خپل غوايي ګاډې دننه راوړئ ،«

حماد ورمخته شو او ورته یې وویل: «نه !اوس به غواي ګاډې همدلته ولاړ وي ، زه اول ستا دمالک سره خبره کوم ، ما هغې ته یوسه« .

هغه ځوان چې ګیان نوم یې ورته اخیست حماد له ځانه سره دننه یوړ ، حویلۍ د زمکې څخه نژدې درې فټه پورته جوړه کړل شوې وه. دحویلۍ دننه پراخه لاره او نیمه دایروي جوړه شوې برنډه درلوده. چې د ورننوتلو له پاره یې پنځه پاتخې ایښودل شوې وې ، هلته د یوخ عمر یو زړه راښکونکې شخصیت ولاړ و. په ښیې لاس کې یې مشال نیولې و او په چپ لورې کې یې یوه زړه ښځه ، چې کیدې شي دهغه ښځه وه ، او یوه ډیره ښایسته پیغله ولاړه وه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد دګیان سره یو ځاي د همدې درې واړو په لور ورغې ، د پاتخو نه ور پورته شو او کله چې هغوې ته ورنژدې شو نو دګیان د خبرو نه مخته حماد هغوې ته مخاطب شو.
که چیرې زه غلط شوې نه یم او لکه څنګه چې ما ته ستا د ښې او شکل په اړه ویل شوې و د هغې په مطابق که په اندازه لګولو کې له ما څخه څه کمې زیاتې نه وې شوې نو ستا نوم بدري نات دې«
د غه اوږود قدې زړه راښکونکې شخصیت خپل مشال د حماد مخ ته ورنژدې کړ او په ډیره اغیزمنه لهجه یې ورته وویل: « هماغه د تاتېر اغوستونکې عرب چې زه یې منتظر وم«
حماد ورته وویل: « ایا.....یا ؟«
بدري نات حماد لږ څه نور هم تر اغیز لاندې راوست: « د خلدون زویه ! زه د تیرو دوو ورځو څخه ستا انتظار کې ناست یم. ایا زما دا خبره سهې ده چې ستا نوم حماد ابن خلدون دې«
حماد په ترتړې ژبه ورته وویل « تا ته زما په اړه دا اطلاعات له کومه راغلې دي ،او تا زه څنګه وپیژندلم«
بدري نات نور هم حماد تر فشار لاندې راوست: « هغه حماد بن خلدون به زه څنګه و نه پیژنم چې د تولک د ښار نه بیرون یې د ناصرالدین تر مخه د صنوبر د ونې د ډډ نه را چاپیر د سونډو غبرګه رسۍ شلولې ده«
حماد په اندیښمنه لهجه ورته وویل: « ته دداسې انکشافاتو په کولو سره زما ذهن تر اغیز لاندې راوړې ، ایا زه په دې وپوهیږم چې«....
بدري نات یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل: « اې زما دملت زویه ! د اسلام ځان ځاروونکیه ! ته خپل راز ما ته مه وایه. زما او د ناصرالدین تر منځ د تیزتلونکو نمایندګانو په واسطه پیغام رساني کیږي ،زما پیغام راوړونکو دوره ورځې د مخه ستا په اړه ما ته ټول معلومات را رسولي دي،ایا له تا سره زما په نامه د ناصرالدین کوم لیک شته ؟«
حماد دګیان ، زړې ښځې او د هغې ځوانې پیغلې په لور په کتلو سره د اضطراب په حالت کې د څه ویلو هڅه وکړه ....لیکن... حماد ددې نه زیات نور څه و نه شو ویلاې.» بدري نات ورته پخپله په ویلو پیل وکړ:
»ددې درې واړو په اړه هیڅ اندیښنه مه کوه. بیا یې د هغوې پیژندګلوي وکړه او ویې ویل: « دا ګیان چند نومیږي ، خومونږ ورته ګیان وایو. بیا یې د هغې زړې ښځې په لور اشاره وکړه ، دا زما ښځه ساوتري ده. په اخر کې یې د هغې ځوانې پیغلې په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې دا زما لور بملا ده. ددې درې واړو په اړه فکر مه کوه ، مونږ ټول مسلمانان یو. بلکه داسې یې وګڼه چې په دې کور کې ګڼ شمیر ملازمین ټول مسلمانان دي. تا ته د چا د اصل نوم د یادولو ضرورت نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شته. ما د کور هر وګړي ته ستا د راتلو په اړه ویلي دي. ته په دې زمکه د ټولو کارکوونکو امیر یې. زه هم ستا د لاس لاندې یم. او ستا د هر ضرورت پوره کول پر ما فرض دي.
حماد د خبرې مخ بلې لورې ته کړ او ورته یې وویل: «له ما سره یو غوایی ګاډي دي چې ستا خورین او خورزه په کې دي ،«
بدري نات ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: «زما خورین او خورزه ....» په ځواب کې یې ورته حماد د پشپال او رتنا ټوله کیسه واوروله.
کله چې حماد خاموشه شو نو بدري نات ورته یو نوې انکشاف وکړ. «زه به درته یوه خبره وکړم چې په کوچنیتوب کې د پشپال او زما د لور بملا تر منځ رشته کړل شوې وه. خو اوس به زه هغه رشته ماتوم ، ځکه چې یوه مسلمانه پیغله د هندو هلک سره واده نه شي کولی. او واوره ! زه ستا مننه کوم چې د پشپال ژوند دې خوندي کړې او د رتنا عزت دې ساتلې دې. دلته د میشت کیدو په وخت کې که څوک د رڅخه وپوښتي چې څوک یې او چیرې اوسې نو ورته وو ایه چې زه د بدري نات د کارکوونکو څخه یو کس یم او کار مې ښار ښار او کلي کلي ته د تجارتي اموالو ور رسول او د قیمتونو معلومول دي.
حماد د اصلي موضوع په لور راغي او ترې ویې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه«....
بدري نات مشال په لاس کې را واخست او د پاتخو څخه د کیوتو په وخت کې یې ورته وویل:« په دې اړه به زه له تا سره په مناسب وخت کې خبره وکړم. راځه چې لمړی خو پشپال او رتنا را دننه کړو ،هغوې به پریشانه شوي وي«
حماد د هغه سره روان شو او ویې ویل: «د هغوې اندېښنه مه کوه ، هغوې په خوا اړه خوب ویده دي» ګیان ، ساوتری او بملا درې وارړه هم د هغوې تر شا روان شول.
لمړي بدري نات ګاډی ته ور ننوت او رتنا یې د خوبه رابیدا ره کړه ، رتنا د رابیدا ریدو سره سم کله چې بدري نات وکوت نو سمدلاسه یې ترې غیږه چاپیره کړه او په زوره زوره یې وژړل. د دې وروسته بدري نات پشپال هم را پورته کړ، د بدري نات په کتلو سره پشپال خپل لاسونه جوړه کړل او د بدري نات د رنښت یې وکړ. هغه د راپورته کیدو هڅه وکړه خو د زخمونو په خاطر و نه توانید راپورته شي. حماد اسماعیل ته ور غږ کړ او ورته یې وویل:
»اسماعیله ...اسماعیله ! ګاډی د ننه را ننباسه» اسماعیل د غوایانو رسۍ رانښکودې او د خولې نه یې هغه مخصوص اواز را وویست چې د غوایانو د ځغلیدو له پاره به یې کاوه. په دې وخت کې رتنا د ساوتری او بملا سره هم روغبړ کړې و. ګیان د حویلۍ څو نور ملازمین هم رابللي و. تر څو د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ، پشپال اورتنا سامانونه دننه یوسي. دوو ملازمینو د کور دننه یو ستر پالنګ راخیستې و ،پشپال یې په هغې کې واچوو او دننه یې یوړ.

بملا او موریې ساوتري دواړو یو ځاي یو دبل په مرسته د پشپال کټ یوې خوني ته ور ننویست ، بیا بملا ګیان ته وویل چې په دې کمره کې یو بل کټ هم واچوي. رتنا دبملا په لور په کتلو سره وویل:

»زما کټ دلته مه اچوئ ، د ورور سره مې دې یا ماما اویا کوم بل داسې ملازم پاته شی چې په پاته شپه کې د هغه خدمت وکولې شی ، زه سفر ستومانه کړې یم او دلته پاته کیدل راته ګران دي ،زه غواړم خوب وکړم او ویده شم«.

بملا وخندل او ورته یې وویل: « ته به زما او زما د مور سره یو ځاي ویده شی ، دلته به په دې کمره کې پلارجان او ورور مې ویده شی«.

رتنا ورنه په حیرانتیا سره وپوښتل چې ورور دې څوک دې ؟

بملا د شونډو لاندې مسکی شوه او ورته یې وویل زما ورور حماد بن خلدون ، چې تاسو دواړه یې په غوایی ګاډي کې تر دې ځایه را ورسولئ ،«

رتنا ترې په اندیښمنه توګه وپوښتل چې «ته حماد څه پیژنې ؟«

پشپال ددوې دواړو خبرې په غور سره اوریدلې ، دکمرې په یوه کنج کې ولاړ حماد ، بدري نات ، اوګیان هم ددوې خبرې په پوره دلچسپی سره اوریدلې. بملا د رتنا ښایسته او نرم لاس په لاس کې ونیوه او زور یې ورکړ:

»حماد ورور ! د پلارجان په کارو بار کې شریک دې ، هغه ښار ښار اوکلي کلي کې ګرځي او د شیانو قیمتونه او ارزښتونه یې معلوموي« .

رتنا په حیرانتیا سره وویل: «بیا خو هغه زمونږ تر مخه ددې کاروبار یادونه نه وه کړې«

بملا خپلې خبرې ته اخري غوټه ورکړه او ورته یې وویل: « تا به ترې پوښتلې نه وي او هغه به درته ویلي نه وي«

رتنا دا ځل په پریکنده توګه وویل: « هغه دلته په دې کمره کې نه شی پاته کیدې«

بملا پرې اعتراض وکړ« ولې هغه دلته نه شی پاته کیدې ؟«

رتنا دخپلې غصې دضبطولو هڅه وکړه اوویې ویل: « هغه دحویلۍ دننه نه شي اوسیدلې ، هغه ملیچ او نیچ (ناولې او ذلیل) دې. تیره شپه هغه دشودرانو په کور کې اوسیدلې او دهمغوې خوراک څښاک یې خوړلې اوڅښلې دې. ددې نه علاوه هغه زمونږ ددهرم په خلاف خبرې کوي ، پرمونږ باندې د احسانونو سره سره زه دهغه څخه کرکه کوم. که چیرې هغه دلته اوسیږي نو دنورو ملازمانو سره دې و اوسیږي خو هغه به ددې کور په لوښو کې خوراک څښاک نه کوي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ساوترۍ په ذهن کې څه کشمکش راپیدا شو ، پشپال هم د غصې څخه شونډې خوړلې خو څه یې ونه شو ویلای. بدري نات رامخته شو او غوښتل یې چې رتنا ته څه وو ایی ،خو حماد یې لاس و نیوه او د کمرې نه یې رابیرون کړ او ورته یې وویل:

»ته زما خبره واوره» ګیاه هم د دې دواړو سره یو ځاې شو ، درې واړه د پاتخو څخه را کیوتل بیا حماد په ډیره پټه توګه بدري نات ته وویل:

»ته په دې اړه څه مه وایه. او که نه شکوک و شبهات به راپیدا شي. او بیا به زه په سهي توګه کوم کار و نه شم کړاې. ما ته په دې حویلۍ کې د یوه شودر په څیر ځاې راکړئ ، زما بستره د ګیان سره یو ځاې واچوئ« ...

بدري نات ورته په سخته لهجه وویل: « دا څه ډول ممکن دي ، هغه پیغام وړونکې چې ستا په اړه د سلطان شهاب الدین او ناصرالدین پیغامونه ما ته را رسولي دي په هغې پیغام کې یې ته د دې سیمې د مسلمانو کارکوونکو د امیر په څیر او د نشاپور د شاهین په څیر راپیژندلې یې. او واوره ! زما د ملت شاهین به په دې حویلۍ کې ولې د یوه شودر په څیر ژوند کوي ....نه ، نه ، نه هیڅکله هم نه«.....

حماد یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل :« ته د رتنا خبره ومنه. هغه یوه ضدي او د مذهب په اړه متعصبه پیغله ده .که چیرې تاسې یې د ضد او تعصب د ماتولو هڅې وکړې نو هغه به نوره هم زیاته و چوي ،او اندیښنه ده چې هغه به ستا په خلاف راپورته شي. په هغه صورت کې به مونږ ته څو مره ستونزې راپیدا کړل شي. بس زه به د ګیان سره د هغه په خونه کې اوسم .» بدري نات ورته په ستونزمنه توګه وویل: « ایا دا ستاسې حکم دې ؟«

حماد د بدري نات دواړه لاسونه و نیول او ورته یې وویل :« نه ! دا زما هیله ده«

بدري نات دوباره د ننه ولاړ او ویې ویل: « تاسو همدلته تم شئ ، زه په کور کې څه هدایات ورکوم او بیرته راځم». بدري نات همغه کمرې ته راغې او خپلې لور ته یې ورغږ کړ او ویې ویل:

»بملا ...بملا ! د پشال سره په کمره کې زما بستره وغوړوه. زه به ورسره د شپې پاته شم. رتنا تاسو مور او لور له ځانه سره یوسئ ، او ګورئ چې د رتنا لور کوم داسې ضد پاته نه شي چې پوره یې نه کړئ. د حماد په اړه تاسو مور او لور بې فکره اوسئ ، هغه به د ګیان سره یو ځاې د ملازمانو په احاطه کې ویده شي.

ساوترۍ او بملا په دې خبره باندې اعتراض کول غوښتل خو بدري نات ورته اشاره وکړه او خاموشه یې کړل. او پخپله په ګړندۍ توګه بیرون راووت.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحویلۍ ملازمینو دهغوې آسونه اخورو ته یوړل ، ویې تړل او هملته یې ورته دانه او ګیاه ور واچوله. دغوایانو ګاډۍ یې هم د اصطبل تر مخه و دروله. بدري نات بیرته راستون شو او دحماد لاس یې و نیوه او ورته یې وویل:

»راځئ زما سره !» درې واړه دحویلۍ نه بیرون او د اصطبل سره یو ځاي دملازمینو کوټو ته ور ننوتل. حماد اوبدري نات په یوې بسترې باندی کیناستل ، خو ګیان په منډه ولاړ اویو لوې پالنګ یې راوست ،بیا بیرون ولاړ اویوه پاکه بستره یې راوسته ، ورسره یې وریښمینه بړستن هم وه. بستره یې په ډیره مینه خپره کړه اوبیا یې حماد ته وویل:

»یا امیره ! په دې بستره باندی کینه.» حماد اوبدری نات پورته شول او په هغه نوې بستره باندی کیناستل اوګیان یې تر مخه په هغه بله بستره باندی ناست پاته شو.

حماد دخپلې موضوع په لور را وګرځید او ویې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه دې کوم خبر تر لاسه کړیدې ؟«

بدري نات په اثبات سره سر وخوځاوه: هو ! زما کارکوونکې دهغه په پیدا کولو کې بریالې شوي دي.ایلک خان د یوه سوالګر په کالیو کې متهرا ته د خپل یوه کارکن کتلو ته ورغلې و .هغه مسلمان کارکن په ښکاره توګه د هندو په کالیو کې د متهرا د راجه په ځاي کې نوکر اودهغه د اصطبل څارونکې و. دایلک خان سره یوه نوې مسلمانه پیغله هم ملګرې وه ، دا نجلۍ هلته د نګرکوټ په مندر کې نڅوونکې او بت پالونکې وه. هغه خو په ښکاره توګه دمتهرا زیارت ته راغلې وه خو دهغه اصل کار د راجه په اصطبل باندې ولاړ ایلک خان ته د شمال دهندو راجاګانو په اړه مهم معلومات ورکول وو .ځکه د کوهستان د شوامک په سیمه کې چې څومره هندو راجه ګان دی هغوې خپل ټول کارونه د نګر کوټ د ستر پروهت په مشورې اوسلا سره تر سره کوي. هغه نجلۍ چې په مندر کې کار کوي ،اوما نومیږي ، او دلوې پنډت په سترګو کې ستر مقام لری ، دا دوه علتونه لری. لمړی دا چې دا پیغله ډیره ښایسته ده. دویم دا چې هغه د مندر په ټولو نجونو کې ښه نڅا کونکې ده. ایلک خان هم دمتهرا دکارکونکو څخه دهغه ځاې د راجه په اړه معلومات تر لاسه کول غوښتل ، ځکه په دې ورځو کې په هندکې دا افواه خپره شوې ده چې دغزني حکمران شهاب الدین ډیر ژر په هند حمله کونکې دې. په دې خاطر ددې ځآي ټول راجه ګان ، مهاراجه ګان ، د اجمیر راجه راې ، د پتهورا راجه او دهستناپور راجه کهانډې راې تر نظر لاندې خپل ځآنونه را یوځاې کوي. هغوې دغه دواړه ورونه خپل مشران منلي. ایلک خان دخپلو کارکوونکو په واسطه په ډیره بیړه دا معلومات را ټولوو. اودا یې معلومول چې کوم راجه څومره لښکر لري او څومره دهندوانو دمتحده لښکر سره را یوځآي کوي.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه متهرا ته په همدې نیت راغلې و . هلته هغه دهمغې کارکن سره پاته شوه چې د راجه د اصطبل مشرې په غاړه لرى. ښایسته اوما هم هملته ور رسیدلې وه . درې واړو په داسې حال کې چې په نیمه شپه کې یې په پوره راز سره خبرې کولې و نیول شول.ځکه چې د اصطبل یو هندو ساتونکې دهغوې ټولې خبرې اوریدلې وې.

د متهرا مسلمان کارکوونکي اوما او ایلک خان دواړو ته د تیښتې فرصت برابر کړې و اوپخپله یې دراجه د نوکرانو لاره نیولې وه اوتر مخه یې ولاړ و اودهغوې سره جنګیده. بالاخره هغه هملته شهید شو . ایلک خان ته دتیښتې لاره پیدا شوه اوهغه د اوما سره یو ځاې د نګرکوټ لورې ته وتښتید. خو دمتهرا راجه د خپلو نوکرانو په واسطه دواړه تعقیب کړل ، ایلک خان اواوما چې څنګه د نګرکوټ مندر ته ور ننوتل نو دراجه عسکر هم هلته ور ورسیدل او دواړه یې دجاسوسۍ او غدارۍ په نامه ونیول. ایلک خان یې ونیو او بیرته یې متهرا ته یوړ ، خو دمندر د لوې پروهت په سپارښتنه یې اوما هملته له خپله ځانه سره وساتله. د لوې پروهت پریکړه ده چې په دې زمکه بدي او ګناه زیاته شوې ده په دې خاطر انساني قرباني غواړى. اوس راته څرګنده شوې ده چې اوما ددې قربانۍ له پاره ټاکل شوې او هغه به د کرشن مرارې په پښو کې حلالوى. او د پروهت د وینا له مخې به ددې قربانۍ وروسته دهند په پنډتانو هر ډول مصیبت تم کړل شي.

بدري نات لږ څه تم شو اوبیا یې وویل: « که څه هم دهغه کلاشکلي مندر څخه به د اوما خلاصون شوني نه وي ، ځکه چې هغه په یوه لوې اوستر غر پروت دي او درې واړو اړخو ته یې د دیوالو په څیر عمودي شکله ستر ستر غرونه پراته دي او لاندې ترې دریاب بهیږي. مندر ته د ننوتلو له پاره یوازېنۍ لاره دهغې په شرقي برخه کې ده. خو هلته هم داسې کلکه پهره ولاړه وي چې الوتونکي ترې هم دننه نه شي تللې. خو بیا هم ما متهرا ته خپل یوکس ور لیږلې دې چې د ایلک خان د ازادیدو په اړه هڅې وکړي ، دغه سړې پرمانند نومیږي ، هغه د یوه پنډت په بڼه هلته ورغلې دې.

او هملته دمتهرا دښار دننه د شرق په لورې د جمنا د دریاب په غاړه (د پنډتانو په یوه شپېځاې) اشرم کې اوسیږي. ددې ځاې نوم نرائن اشرام دې ، دهغه سره دوه درې نور کسان هم شته. دوې ټول یو ځاې د ایلک خان د ازادیدو هڅې کوي«...

حماد ژوره ساه واخیسته او ویې ویل: ددې مقصددا شو چې زه به لمړۍ متهرا ته او بیا کوټ نګر ته ځم«

بیا حماد خپلې پښې راپورته کړې او وویې ویل: اوس به زه ارام وکړم او سبا سهار به خپله تګلاره ډاګیزه کړم«

بدري نات ورته په اندیښنې سره وویل: « ایا ډوډۍ نه خورې ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»نه ، ډوډۍ نه شم خوړلای ، ما همملته ډوډۍ خوړلې وه او راغلې یم«.
بدري نات ترې یو ځل بیا وپوښتل: ستا ګاډي چلوونکې ملګرې چیرې ولاړ. هغه کس چې تاورته د اسماعیل په نامه خطاب کاوه«.
حماد په خپل وجود باندی برستن راخپره کړه او ویې ویل: « هغه وخت چې تا زه او ګیان د پاتخو تر مخه و درولو او پخپله حویلۍ ته ور ننوتلې په همغه وخت کې ستا نورو ملازمینو هغه له ځانه سره یوړ. زما په آند چې هغه به همملته په خواږه خوب ویده شوي وي«.
ګیان هم د حماد تائید وکړ او ویې ویل: « ستا خبره سهي ده ، کله چې ما تا ته پالنګ راوړ، هغه مې همملته کتلې و ، ما غوښتل چې هغه ته د ډوډۍ بندوبست وکړم خو هغه همتله د اصطبل تر څنګ کوټې کې په خواږه خوب ویده شوې و او خراټې یې وهلې. مایې د خوبه رابیدارید ل مناسب و نه ګڼل ، فکر کوم چې ډیر ستومانه شوې به وي ، خو ویریږم چې هغه به وږې وده شوي وي ، زمونږ کسانو وویلي چې هغه ته یې د خوراک وړاندیز کړې و خو هغه ورته ویلي و چې وږې نه دې ، ولاړ او په بستره کې پریوت او ویده شو«.
بدري نات داسې احساسوله چې حماد هم په ژور خوب کې ورننوتونکې دې، په دې خاطر راپورته شاو دهغه ځایه ووت.حماد په خپله بستره باندي پریوت ،لږه شیبه وروسته هغه هم په خواږه خوب ویده شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴مه برخه

شپه توره تیاره او ستوري يې ځليدونکي او په ډېر جبر او بې ذوقۍ سره د سهار په لور په منډه وه.
حماد په ژور خوب ويده وچې ګيان يې په اوږه لاس کيښود او غوښتل يې را ويښ يې کړي ،حماد اړخ بدل کړ او په ډېر معصوميت سره يې په وخوب کې وويل: « حسنه ، حارثه !...ما پرېږدئ... موري !حسن او حارث منعه کړه ، ما ټوله ورځ کار کړې او ستومانه شوې يم دوې ما بې وخته تنګوي او د خوبه مې باسی«.
ګيان نيغ و دريد او په ډېر رقت سره يې وويل: « زما د قوم زويه !تا د ملت په خاطر خومره اوږود او سخت سفر کړې او دلته را رسيدلې يې. کومې مور ته چې ته اواز کوې ، هغې ته دې خير وي ، که چيرې حسن او حارث ستا ورونه وي نو زما مولې دې هغوې پخپله پناه کې وساتي او ژوندي او خوشحاله دې يې کړي« .
ګيان ځان سنبال کړ او دوباره يې د حماد اوږه زور کړه ، ويې خوځاو او ورته يې وويل: « مالکه پورته شه » حماد سترګې پرانيستې او د ګيان په لور يې وکتل. ګيان د « السلام عليکم » په ويلو سره بيا وويل: « مالکه سهار شوې دې ، ايا د سهار لمونځ نه اداکوې ؟«
حماد راپورته شو او ويې ويل: « ډيره مننه چې زه دې راپورته کړم ، او که نه زه په ژور خوب کې تللې وم«
ګيان دلاسه ونيوه او ورته يې وويل « راځه چې زه دې طهارت ځآې ته يوسم ، هلته مې درته ګرمې اوبه ايښودې دي«
حماد دهغه سره بيرون راووت ،لمړۍ يې په ګرمو اوبو غسل وکړ ، بيا دګيان سره يو ځآې کمرې ته راغې او ورته يې وويل « ماته د اوداسه له پاره اوبه راوړه«
ګيان له لاسه و نيوه او ورته يې وويل: « ته کمرې ته راشه ،هلته د اوداسه له پاره ګرمې اوبه ايښې دي«.
حماد بيرته په خپله بستره باندی کيناست ، ګيان يې د پښو لاندې يوه لويه پتيله کيښوده او ورته يې وويل: «ته اودس کوه زه به اوبه در اچوم«
حماد دخپله ځايه راپورته شو او د اوبو کوزه يې دګيان څخه واخسته او دپښو څخه يې پتيله لرې کړه او ويې ويل: « ګيانه !خداې په اسمان کې دې او لاندې په ځمکه مونږ ټول مسلمانان يو شان برابر يو. کله چې زه خپل کار پخپله کولې شم نو ته به مې ولې خدمت کوې«...

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد کوزه راواخسته اوبیرون راووت او همLته کیناست اودس ییی وکړ ، تر دې وخته پورې بدري نات هم راغلې و او کوټې ته ننوتې و . حماد داوداسه وروسته راپورته شو او د اسمان په لور یې وکتل ، باران ولاړ و. اسمان صاف و ،او ستورو هرې لورې ته ځلا شیندله. حماد کمرې ته راننوت. ګیان لا دمخه یو لوې څادر خپور کړې و او بیا دوې دټولو یو ځای د سهار دلمانځه د ادا کولو له پاره په جمع و دریدل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵مه برخه

دلمانځه وروسته بدري نات او ګیان بیرون راووتل. یخني زیاته وه ،حماد بیرته په خپله بستره کې ننوت او کیناست. دهغه تر مخه دبرنډي په دیوال د لمبدل په واسطه انځورونه جوړ کړل شوي ، داسې احساسیده چې کوم حساس مسافر ته دخپل محبوب وطن کوڅې را په یادوي. دشپې دردونه خپل اخري پړاو ته رسیدلي و. په دې خاطر چې سهار په خپلو خندیدونکو شونډو دویاړ د وینو دڅاڅکو په واسطه د شپې یخ تابوت مات کړې و اوتیاری یې په تل پاتې بڼه په خپل ځان کې جذب کړې وې.

لږه شیبه وروسته لمر دا دسرارو مرکز ، دهیلو او نا هیلو ، دامن او خوړلني ، دموجود او غائب او شته او نشته ، دلوبې دپیلولو له پاره په خندیدونکې توګه لکه داور دتورې په څیر را ښکاره شوي و. او کرار کرار دخپل ټاکلی منزل په لور روان و. رڼا ...تیزه رڼا داسمان تر انتهاؤ پورې رسیدلې وه .او دشپې ټول رازونه له منځه تللې و.

حماد څه فکر وکړ او راپورته شو. ډیوه یې په پوکي کولو سره مړه کړه. بیرون راووت. دهوا زور مات شوې و ، او څلورو خواو ته تیزه رڼا او ګرمي خپره شوي وه. حماد اخوا دیخوا وکتل او دحویلۍ جایزه یې واخیسته. هغه ستړه مانۍ وه چې د پراخې زمکې په منځ کې پرته وه. ښیي لاس ته یې اصطبل و. په شمال شرقي برخه کې یې دملازمینو کوټې جوړې کړل شوې وې او په پاته چاپیریال کې میوه لرونکي او نه میوه لرونکې بوټي ایښوول شوي و.

حماد ښیي لاس ته راو ګرځید او د صطبل په لور راغې ، اسماعیل هم هملته موجود و ، هغه دخپلو غوایانو په ملاګانو وچه ټوټه وهله. دواړو یو له بله سره تود روغبړ وکړ، بیا حماد دخپل آس د زین سره تړلې خورجین راپرانست اودهغې څخه یې د منبولو برس را واخیست ، بیرته دخپل آس په لور راغې. لمړی یې پرې په مینه لاس راښکود ، په جواب کې یې مطیع او فرمانبرداره آس و شنړید ، بیا حماد خپل آس په هغه برس باندی و منبود. اسماعیل هم په غوایانو باندی خپله ټوټه ګرځوله ، بیا وروسته یې دحماد په ملګرتیا د رتنا او پشپال په دواړو اسونو هم وچې ټوټې ووهلې اودهغوې ملاګانې یې و منبودې.

ګرمي پوره زیاته شوي وه ، حماد د آسونو دشا ګانو دمنبولو وروسته داسماعیل خواته راغې ، بیا دواړه دکمرې په لور روان شول. ګیان یې مخته راغې. هغه لږ څه قهرجن معلومیده. دحماد په لور یې وکتل اوبیا یې په خپل خپورغږ سره وویل « راځۍ اوسبانارې وخورئ«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورسره یو ځاي کمرې ته راغې ، په کمره کې یو دسترخوان غوړېدلی و ددسترخوان دپاسه دوه پلېټه اېښودي و . په یوه کې دوه یا درې چپاتي ډوډۍ او په بل کې لږ څه جوش کړل شوې سبزي پرته وه.

حماد په پوره غور سره ګیان ته وکتل. او ورځخه یې وپوښتل «ایا تا سهارنۍ خوړلې ده ؟«

ګیان په تندي او دنفرت څخه په ډکې لهجې سره وویل: «د مالک خورزه رتنا چې پرون ستاسو سره یوځای دې حویلۍ ته راننوتې ده ډېره بدخلقه او مردوده نجلۍ ده . که څه هم هغه به د مخ نه ښایسته وي خو فطرت او باطن یې د خباثت نه ډک دی.

حماد نرۍ شانته خندا وکړه او ورڅخه یې وپوښتل: «تاته یې څه ویلي دي ؟«

ګیان د شکایت په بڼه وویل: «دې نجلۍ د راتګ سره سم د ښځو په ځای باندې ولکه کړې ده ،زه چې نن د ډوډۍ د راخیستلو له پاره ورغلم نو ومې کتل چې د پخلنځای ټول انتظام د هغې په لاسو کې دي .بملا خور هم ورسره ناسته وه ، کله مې چې ډوډۍ وغوښته نو بملا راته پخپله ډوډۍ تیارولو خو رتنا منعه کړه او ورته یې وویل: «بملا ته یې پرېږده، دې ملازمینو ته به زه په خپله څه تیار کړم. » کله چې مې ترې ستا او د اسماعیل له پاره ډوډۍ وغوښته نو رتنا په پوره قهر سره وویل: «ته یواځې خپله ډوډۍ وړلې شې ، هغوې دواړو مسلمانو ته ووایه ،چې راشي او خپله ډوډۍ پخپله یوسي. هغې دا هم وویلي چې هغوې ته ووایه چې د سابو له پاره خپل لوښي له ځانه سره راوړي. ځکه هغوې دواړه ملیچ دي. په دې خاطر هغوې زمونږ لوښي نه شی استعمالولی. مالک تللي تر څو د پشپال له پاره حکیم راوړي ،کله چې بیرته را ستون شي نو زه به ورته د رتنا څخه په دې اړه شکایت وکړم. دداسې هندو ذهن خاونده او په مذهب کې متعصبه نجلۍ په دې حویلۍ کې نه شی اوسیدلې« .

حماد ورمخته شو او د ګیان ملایې وټپوله او ورته یې وویل: ته مه په غصه کیږه او بدرې نات ته یې هم په اړه شکایت مه کوه. ما ستا د مالک سره د دې رتنا په اړه تفصیلي خبرې کړي دي ، هغه یوه خپل سره نجلۍ ده ، د هغې د ضد په خلاف قدم اخستل پخپله زمونږ له پاره زیانمن ثابتیدای شي. او بیا په ځانګړې توګه هغه وخت چې مونږ ټول یې په خلاف یو موټی و او سو.

کیدای شي هغه د دې یو والي د علت د پوهیدو له پاره زمونږ د ټولو څارنه وکړي او د هغې دا ډول څارنه زمونږ له پاره زیانمنه وګرځي. ته په دې اړه اندیښنه مه کوه ، زه پخپله ورځم او د خپل ځان او اسماعیل له پاره ترې ډوډۍ را اخلم. ته راته همدومره ووایه چې ډوډۍ د کومه ځایه تر لاسه کیدې شي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیان د شرم احساس وکړا وویې ویل: « دحویلۍ په شاتنۍ برخه کې یوه کړکۍ ده ، ټولو نوکرانو اوملازمینو ته دهمغې کړکۍ څخه ډوډۍ ورکول کیږي«.

حماد بیرون را ووت دحویلۍ باغ ته راغې هغې دوه سترې سترې پاڼې را پرې کړې او دخپل ټاټ په پڅکه یې پاکې کړې اوبیا دحویلۍ شاتنۍ برخې ته ورغې.

دکړکۍ څنګ ته درارسیدو سره سم حماد دهغې په پله باندې لاس کیښود او ویې ټکوله. لږه شیبه وروسته رتنا راغله اودحماد په لور دکتلو سره سم یې وویل: « دسهارنۍ د اخیستو له پاره راغلې یې ؟«

حماد یې په لور دکتلو پرته وویل: « هو«!

رتنا خپل لاس ور اوږود کړاو ورته یې وویل: « خپل لوښې راوړه. سهي ده چې ته به زمونږ محسن یې ، خو دا دهندوانو حویلۍ ده او ته یو ملیچ انسان یې«

حماد ورته دواړه پاڼې ورکړې او ورته یې وویلې « په دې پاڼو کې زما او دګاډي بان اسماعیل ډوډۍ واچوه«.

رتنا ورته په ترخه ژبه وویل: « دیوه محسن په څیر به زه هرو مرو ستا خدمت وکړم ،خو تیره ورځ چې دهغو ملیچانو په کور کې تا زمونږ ددهرم سپکاوي کړې دهغې سزا به هرو مرو تاته درکول کیږي.

اوستا له پاره سزا همدا ده چې ته به دلته زما په شتون کې د یوه ملیچ په څیر ژوند کوې تر څو دخپلې غلطۍ احساس وکولې شې. لکه څنګه چې اور په اوبو له منځه ځي په همدې توګه به زمونږ ددهرم څخه هم ګناه لرې کیږي.

واوره !زه دخپل دهرم سپکاوي نه شم زغملې ، ته یو ځواکمن انسان یې ، په هر ځاې کې بریالې کیږې خوزمونږ دهرم ته په سپکاوي کولو به ته هیڅ بریا و نه مومې.

حماد دغصې او قهر نه شین سور کیده ویې ویل: « دا ستا بې عقلې ده چې زه دلته ستا د یوه نوکر په څیر او دیوه ملیچ غوندې ژوند وکړم ، زه یو ازاد انسان یم اوددې ځایه همدا نن حرکت کوم.

واوره !لکه څنګه چې اور په اور نه مړ کیږي په همدې توګه ستاخبرې په ما هیڅ اغیز نه کوي ، لکه څومره چې اسمان د زمکې څخه پورته دې په همغه اندازه زما لاره له تا نه جدا ده اوزما خیال اوفکر ستا ددې عبث او چټې فکر نه لوړ دي.

که څه هم زه یو انسان یم او دبشریت د خداې ورکړو غوښتنو څخه پورته نه یم خو دهغې سره بیا هم زه ستا دبدنیتۍ او بې دینۍ د سیلاب څخه خوندي یم«.

حماد لږ څه تم شو خو یوځل بیا یې د توپان په څیر په خبرو پیل وکړ « ته د بدشګونۍ یوه څپه یې ، او زه ستا دبې دینه کړچار پابند نه یم. په دې خاطر چې زه اوس پوهیدلې یم چې ستا ذهن تل

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبدې په لور الوت کوی ،ما ستا دورور سره مرسته وکړه ، ستاعزت مې خوندي کړاو بیا د باران او توپان دپرواکولو پرته مې تاسو دواړه دلته را ورسولئ ، په کار خو داو چې تاسو زما ممنویت کړې و ،خو برعکس ته ماته ملیچ وایې ، ایا زه همداسې وانګیرم چې تا د روایتي هندو ذهنیت ثبوت ورکړې دې ، که چیرې همداسې وي نو زه به وانګیرم چې دهندو په دې زمکو چې تر ټولو زیات ملیچ دی ته دهغوی نه هم زیاته لویدلې یې . ته سپکه ، ذلیله او پسته نجلۍ یې .کاشکې چې دکوم ملیچ په کور کې پیدا شوې وې نو تاته به دا احساس شوې و چې ټول انسانان یو خیر دي ،نیک او ستر هغه څوک دي چې د نیکو اوښو اعمالو خاوند اوسی.

رتنا په سخته غصه او ترخې لهجې سره وویل:« زه له تانه نفرت کوم ، یاد ساته چې بدن ته ورننوتلې نیزې ویستل کیږی خو نفرت ترې نه ویستل کیږی«

حماد ورته د لوټې ځواب په تیره ورکړاو ویې ویل:« څومره چې ته له ماڅخه نفرت کوې دهغې لس هومره زیات زه له تا څخه کرکه او نفرت لرم ،ته کمینه ، ذلیله او نیچ یې ، کاشکې چې له تاسره نه وې مخ شوې«...

رتنا دغصې نه شونډې خوړلې او ولاړه وه .خوبیا یې هم دضبط نه کار واخست. په لاس کې د نیولو پانو څخه یې په یوې کې جوش کړل شوې سابه او په بل کې څو چپاتې ډوډۍ کیښودې او حماد ته یې ورکړې.

حماد دواړه پانې را واخستې او د رتنا په لور یې په نفرت سره وکتل او یو ځل بیا یې ورته وویل « که په راتلونکې کې دې زما په خلاف ژبه پرانیسته نو یاد ساته چې زه به یې درنه پرې کړم«.

رتنا په پوره کرکې او نفرت سره ورته وویل « ورځه ورځه ، تا لا راغلې ژبه پرېکوونکې. ستا په څیر مې ډیر کتلې دي ، د یو چا ژبه پرې کول داسې اسانه کار نه دې. کومه ورځ چې ته زما ژبه پرې کړې هغه ورځ به ستا د ژوندانه اخری ورځ وي ،اوس ددې ځایه ورځه ،له تا سره خبرې کول هم نه غواړم«.

حماد بیرته خپلې کمرې ته راغې ، ګیان او اسماعیل دواړه ناست و ، ددواړو تر منځ هغه ډوډۍ ، چې ګیان راوړې وه ، لکه څنګه چې وه همغسې پرته وه ، یوې لورې ته د اوبو منګې او دخاورې دوه درې پیالې پرتې وې ، حماد چې کومه ډوډۍ راوړه هغه یې هم په منځ کې کیښوده ، بیا درې واړو په ډیره مینه اوښه خوشحاله چاپیریال کې خپله سهارنۍ وخوړه.

حماد ، ګیان او اسماعیل درې واړو په خپلو منځو کې خبرې کولې چې بدرې نات یې هم کمرې ته راننوت او دحماد په لور یې دکتلو سره سم وویل: « ایا تاسو سهارنۍ خوړلې ده ؟«

ګیان ورته راپورته شو او ویې ویل: « هو ! مالکه مونږه خپلې ګیډې ډکې کړې دي«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل حماد بدری نات ته مخ کړ او ورته یې وویل: «ته چیرې تللې وې ؟»
بدري نات د هغه سره د هغه تر څنګ په ټاټ کیناست او ویې ویل: «ما د پشپال له پاره حکیم راوستې و ، هغه مرهم او پټۍ وکړل او بیرته ولاړ. نو د هغې وروسته زه ستاسو خوا ته راغلم»
پخوا له دې چې حماد یې په ځواب کې څه ووایي ، بدری نات د ګیان په لور مخ کړ او ورته یې وویل : «ګیانه ! اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې غوایانو او نورو آسونو ته ګیاه او دانه برابره کړه»
تر څنګ یې بدري نات ګیان ته خاصه اشاره وکړه ، مطلب یې دا و چې اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې ځایه یې و کاږه. ګیان وخت ضایع نه کړ او سمدلاسه یې اسماعیل له ځانه سره کړ اووت.
بدري نات چې سخت دریځي مسلمان و. او اصل نوم یې ابوالفتح و د حماد په لور د کتلو وروسته وویل. «اوس راته ووایه چې تګلاره مو څه ده ؟»
حماد یې تر مخ په څرګنده توګه وویل: «اراده لرم چې نن ماښام ددې ځایه د متهرا په لور روان شم ، زه به د شپې شپې خپل سفر ته دوام ورکوم. زه هیله لرم چې په متهرا کې به ایلک خان ته د بې وسۍ د مرګ نه خلاصون ورکړې شم ، زه به د هغه د خوندې کولو پوره پوره هڅې وکړم»
بدري نات ورته په ډیره پټه توګه وویل: «متهرا ته د ورسیدو سره سم په نرائن اشرام کې د پنډت پرمانند سره ووینه. کیدې شي چې ستا تر وررسیدو پورې هغه د ایلک خان پورې د ورسیدو کوشش کړي وي او د هغه د ازادۍ په اړه کومې پریکړې ته رسیدلې وي. زما یوه خبره یاده ساته چې په دې زمکو کې زما د ملت او مذهب د کار کولو په وخت کې به څه خلک تاسې په خپلې ولکې کې د اخستلو هڅې وکړې ، هغوې به کله دیوې لارې او کله د بلې لارې ستا د کنترولولو هڅې وکړې ، یو شمیر خلک به ستا د وجود د ښایست او ښه جوړښت تر اغیز لاندې راشي او تا ته به د شک په سترګو ګوري. کیدې شي هغوې ددې ځای ډیرې ښکلې نجونې نورې هم ښایسته او ستا تر مخ راواړاندې کړي او ستا پوهه ، علم او ذکاوت تر خپل اغیز لاندې راوړي او په دې توګه له تا څخه دداسې رازونو د راسپړلو هڅې وکړي ، چې په کې به نه یوائې زمونږ د دواړو بلکه د ملت ګټې هم خوندي وی».
بدري نات خاموشه شو او په فکر کې ډوب شو او یو ځل بیا یې وویل: «دا فکر وکړه او بیا دلته کار پیل کړه. په دې فکر کې شه چې د نیشاپور نه تر متهرا پورې دې دا دومره اوږود واټن د څه له پاره وهلې دې؟ ګوره چې ! ددې ځاې په جادوګر حسن او ښایست کې ډوب نه شې ، دژوند انه په دې طلسم کې جمال بې ثباته او حسن یوه دوکه او فریب دې. او د ځوانۍ په تیریدو سره دا بیا د ویجاړو شوو غارونو په څیر وران ویجاړ پاته کیږي»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په ډېر عجز او انکسارۍ سره وویل: «زما محترمه ، زما مشره ! زه به ځان ځار کړم خو هیڅکله به هم دا ډاګیزه نه کړم چې زه څوک یم. اودا چې ته بدري نات نه بلکه ابو الفتح یې. زه له تا سره ژمنه کوم ، زه به خپلی ارادی فعاله وساتم او خپلې ارزوګانې او هیلې به خاورې نه کړم. زه به ددې زمکو څخه د وفا نوې مضمون ولیکم. او د خپل زړه راز به هیچاته هم څرګند نه کړم. په دې کې زما د دنیا او اخرت دواړو لازواله نقوش پټ دي. لکه څنګه چې ماهي د ویده کیدو په وخت کې سترګې نه پټوي، او لکه څنګه چې هګۍ د پیدا کیدو وروسته حرکت نه کوي په همدې توګه به زه هم د خپل مقصد د ترلاسه کولو له پاره بیداره اوسم او خپل فرض به اداء کوم«....

حماد لږ څه نور هم ویل غوښتل چې په دې وخت کې ګیان رانٔنوت او د حماد په لور یې په کتلو سره وویل: «تاسې پشپال ور غوښتې یاست«

بدري نات هم و درید او حماد ته یې وویل: « ورشه ، او دهغه سره ووینه ، هغه د ډیره وخته ستا پوښتنه کوي ، خو ستا د تللو نه مخته زه لږ نور څه هم درته ویل غواړم.» حماد را پورته شو او د کمرې نه راووت.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶مه برخه

پشپال په خپله بستره باندې پروت و چې حماد دګیان په لارښوونه هغه کوټې ته ورغې. پشپال د لاس په اشارې سره ګیان ته دوتلو وویل ،ګیان هم بیرته راستون شو . پشپال حماد ته وویل: « حماده ، دروازه وتړه او زما خبره واوره«.

حماد دروازه وتړله او دپشپال په بستره کیناست اوویې ویل:« وو ایه. څه راته ویل غواړې ؟«

پشپال لږ څه فکر وکړ او حماد دتیږو څخه جوړ کړل شوي هغه بتان کتل چې دبسترې ښیې لورې ته ددیواله په منځ کې خوندی شوي و. حمادیو ناڅاپه ټکان وخوړ ځکه چې پشپال پرې نا څاپې غږ وکړ.

»حماده ! ایا ته به د تل لپار په دې حویلۍ کې پاته کیږې ؟«

حماد په مشکوکو سترګو پشپال ته وکتل او ورته یې وویل: « زه به درته ډیر کم تر سترګو شم. کیدې شي ستا له پاره دا خبره نوې وي چې نن مابنام زه له دې ځایه کوچ کوم«.

پشپال ترې په اندیښني سره وپوښتل « چیرې ځې ؟«

»متهراو ته ځم«

»د څه په خاطر ؟«

»زما کار کلي کلي ، محلي محلي اوښار ښار ته سفر کول دي اوستا دماما دتجارتي شیانو له پاره د قیمتونواو ارزښتونو معلومول دي«

»بیرته به څه وخت راستنیږې ؟«

»هیڅ نه شم ویلې ، کیدې شي چې په اونیو کې اویا په میاشتو کې بیرته راستون شم اویا کیدې شی چې دمتهرا څخه نیغ نګرکوټ ته ولاړ شم«

پشپال دحماد لاس په خپل لاس کې ونیوه او ورته یې وویل:« حماده ! کاشکې ددې حویلۍ په ځآې ته له ما سره په کوم داسې ځآې کې وای چیرې چې ماتا ته پرته له ویرې ویلې شوای چې: اې زما وروره ! زما دوسته ! زما محسنه ! ماته دخپل مقدس کتاب هغه برخه واوروه کومه چې تا په هغه سخت باران اوتوپاني هواو کې دځنګل تر منځ داسماعیل په فرمایش اوروله. کاشکې زه هم داسماعیل په څیر ددې دهرم څخه ازاد شم اوستا ترڅنګ و دریږم. اه زه څومره بې وسه او مجبور انسان یم«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فکرونو کې ډوب حماد په ډېر غور سره پشپال ته کتل: «په دې وخت کې پشپال وویل: «حماد ! حماد ! ایا دهغه مقدس کتاب کومه برخه چې تا لوستلې وه ،هغه ستا په رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازله شوې وه .؟«
دا ځل حماد د یوه واعظ او لارښود په څېر وویل «هو پشپاله ! هغه مقدس کتاب زما په عربي رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازل شوې دې. هغه دچا ددماغ او فکر نه راوتلې نه دې ،هغه دانساني درک او اوهامو د اغیز څخه پورته دې ،دا دژوندانه یوه مکمل قانون دې ، په دې کې د پخوانیو دعبرت د پیښو دبیانولو نه علاوه حرمتونه ، قوانین ، امن ، جنګ ، دمرګ اوژوند لوایح ، دفنا اوبقا ، دژوند او مرګ.....یعنې د هرې موضوع په اړه مکملې لارښوونې موجودې دي. منطق یې ګونګ نه دې ، هر امر او هر حکم په واضحه او څرګنده توګه بیانوي«.....
کله چې حماد خاموشه شو نو پشپال ورته وویل: زمونږ ددهرم خلک وایی چې دمسلمانانو خداې وجود نه لري«
حماد ورته بیا په خبرو پیل وکړ: « خداې شته او هر ځاې موجود دې.هغه څوک دې چې د سپوږمۍ ، ستورو ، او دلمر نظام پرمخ بوځي. او د دې نه علاوه د بحرنو جوش او طغیان او دتوپانو قهر په خپلو ضابطو کې دننه ساتی. څوک دې چې بې اوبو چینې د اوبو نه ډکوي ، څوک دې چې مور ته دبچې د په غیږ کې د اخیستو او دپلار ته دهغه په سر دشفقت نه ډک لاس کشول ورزده کوي.......
پشپال څه ډاډمن معلومیده ، بیا یی خپل ښیي اړخ ته ایښوول شوو بتانو ته په کتلو سره وویل: « ددوې په اړه څه فکر کوې«
حماد ورته په عاجزۍ سره وویل: « زه دچا ددهرم او مذهب تردید نه کوم. خو دا بتان د سترګو نه ړانده او د غوږونو نه کاڼه دی ، دهغوې سماعت ،دهغوې حرکات او دهغوې ژبې بندې دي ، بیا به نو دا څه ډول خداې وي چې ستاسو په وجودونو ان تربیخه پورې اغیز شیندي. ایا تاسو ددې ټولو د وخت ، ځاې او جوړونکې په اړه معلومات لرئ ، کله یی چې یو انسان جوړونکې وي نو بیا به دوې چا ته څه ورکړې شي؟«
پشپال په ډېره نا ارامۍ سره څرګندونه وکړه او ویی ویل: « حماد ، حماد ! زه دخپل دهرم څخه وځم اوستا په درم کې د ورننوتلو ژمنه کوم. ووایه چې څه وکړم چې زه هم ستا او د اسماعیل په څېر مسلمان وګرځم«.
حماد مسکې شو اوبیا دهغه سره یوځاې پشپال د تشهد کلیمه «اشهد ان لا اله الله» ولوسته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال یو ځل بیا د حماد لاس په خپلو لاسو کې په ډېر احترام سره ونیوه او ورته یې وویل: «حماده ، حماده ! د نن نه وروسته ته زما ورور یې . زما دوست یې ، زما مهربانه او لارښود یې ، ماته څه داسې کلیمات را زده کړه چې زه یې وویلې شم. په ځواب کې ورته حماد طیبه کلیمه په یاد کړله.
کله چې پشپاد کلیمه په ښه توګه یاده کړه نو حماد ته یې وویل: « ته خو نن متهراته ځې خو اسماعیل ته ووایه چې زه مسلمان شوې یم خو زما مسلماني به اوس په راز کې پاته وي ، هغه ته دا هم ووایه چې زما تر مکملې روغتیا پورې همدلته پاته شي ،بیا به زه ورسره پخپله تر کلي پورې ولاړ شم او څو ورځې به هلته د هغه او ابوبکر سره پاته شم او مذهبي رسوم به ترې یاد کړم«.
حماد په خوشحالۍ ورته وویل: « ته غم مه کوه .زه به اسماعیل و پوهوم«.
پشپال څه نور ویل هم غوښتل چې دروازه و ټکیده ، خاموشه شو .کله چې حماد راپورته شو او دروازه یې پرانیسته نو رتنا راننوتله. حماد رتناته د کرکې په سترګو وکتل او د هغه کمرې څخه بیرون ووت. رتنا مخته ورغله او د پشپال تر څنګ کیناسته او خبرې یې ورسره پیل کړې.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷مه برخه

لمر د ماښام په تیاره کوهي کې ورډوب شوې و ،مرغان خپلو ځالو او حیوانات خپلو کلیو اوکورونو ته ورګرځیدلي و ،دکوهستانو لمنې ورانې ویجاړې او غمژنې پرتې وې. داسې غمژنې لکه په سختې ناتوانۍ کې چې دلمر د پریوتو په وخت کې دکومې کونډې ښځې اوښکې رابهیږي.
دبدرې نات څخه د رخصت اخستو په وخت کې حماد د بهیم سیم نه ووت او د سرسوتې ددریاب د لرګیو دهغه پل په لور روان و دکوم په واسطه چې هغه غوښتل د سرسوتې شرق لورې ته ولاړ شي.
په داسې وخت کې چې دماښام ځلیدونکې جلوې د شپې تیارو کې ډوبې شوې او سور شفق د شپې تیارو له منځه وړې و، حماد د سرسوتې ددریاب د پل څخه اخوا تیر شوې و. ددریاب څخه اخوا د تیرید و وروسته هغه شاته وکتل چې د بهیم سیم دکلیو لوړ لوړ برجونه د سپوږمۍ په رڼا کې د ورایه ځلیدل.حماد لږ څه ورښکته شو او دخپل آس څټ یې وټپاوو. بیا یې هغه په چپه پښه کلک وواهه، اس و شنړیده او بیا یې د جنوب غرب په لور په ګړندۍ توګه ځغاسته پیل کړه. شپې هم د ورځې د ټولو داستانونو باب تړلې و او دخپلو غمونو مراحل یې په ډیره چټکۍ سره طې کول..
حماد ټوله شپه سفر کاوه، سپوږمۍ دغرب په لور ټیټه او د غروب له پاره یې تیارې نیوه، شپه د خپلو ورکو شوو خزانو په لټون کې ستومانه شوې وه، دحیرانتیا په ډنډ کې پراته ټول کائینات را بیداره شوي و...په همدې وخت کې حماد په یوه ګڼ ځنګل کې په سفر روان و.
دځنګل دننه یې یو تالاب وکوت او همهلته تم شو. کیدې شی چې هلته به یې دسهار لمونځ ادا کاوه.
د آس دخولې څخه یې قیضه راویسته اودزین سره یې را وځړوله اوآس یې د وښو خوړلو له پاره ازاد پریښود، پخپله د تالاب په لور ور روان شو، په سپوږمیزه شپه کې د تالاب اوبه داسې ښکاریدې لکه د ځنګل په سترګو کې اوښکه.
د اوداسه کولو وروسته حماد راپورته شو اویوې لورې ته و درید تر څو لمونځ اداء کړي چې یو ناڅاپه یې ټکان وخوړ. دځنګل دننه نه څه عجیب اوازونه راتلل.داسې لکه کوم روح یا کوم انسان چې پرې د حملې له پاره ځان تیاروي ،حماد خپله توره را وویسته اوڅلورو خواو ته یې وکتل. بې اختیاره د حماد دخولې څخه د ځنګل په دغه ارامه فضا کې یوه خندا راپورته شوه، ویې کتل چې دهغې تر څنګ په یوه ونه کې یو ګونګي مرغه دخپلې خولې څخه څه عجیب و غریب اوازونه راباسي. هغه همدا اواز اوریدلې و او ټکان یې خوړلې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل اس ته د رانژدې کېدو سره سم حماد د قبلې لورې ته ودرېد او د لمانځه نیت یې کاوه چې یو ځل بیا متوجه شو. بیا یې خپله توره د نیام څخه را وویستله او د آس د زین سره را ځوړند ډال یې هم را واخست. ځکه دا ځل د ځنګل د ننه د آسونو د پښو ټپار راته. اودا اوازونه هره شیبه را نژدې کېدل، آن تر دې چې د حماد څنګ ته نژدې را ورسیدل او همدلته په ګڼو ونو کې یو ناڅاپه تم شول. داسې لکه چا چې حماد او دهغه اس لیدلې وي او ناڅاپه یې خپل اسونه درولي وی. د حماد له پاره دا حالات رېښتیا هم د اندېښنې وړ وو.

حماد په ځنګل کې په خپل درووند اواز غږ وکړ: «څوک یاست او ولې ما پسې راځئ؟ که چیرې له ماسره کار لرئ نو زما مخې ته راشئ؟«

په ځواب کې ورته یو اشنا اواز راغې، «یا امیره! زه ګیان یم د خپل مالک په هدایت د خپلو څلورو ملګرو سره ستا په تعقیب را روان یو، مونږ ټول ستا څخه لرې روان یو او ستا ساتنه کوو. له تاسره یو ځاې زمونږ د ټولو سفر کول خطرناک و، ته بې غمه خپل لمونځ وکړه، تر دې وخته به مونږ هم خپل لمونځونه اداء کړو.

د حماد شونډې د خندا نه پرانیستې پاته شوې، په شنو ګیاهو یې لمونځ اداء کړ او بیرته په آس کیناست او د خپل منزل په لور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸مه برخه

یوه ورځ دلمرپریواته وروسته ماښامې کې حماد خپل آس د جمنا ددریاب په غاړه غاړه دجنوب په لور ځغلاوه ، دیخنۍ دموسم په واسطه ددریاب اوبه ښکته شوې وې او د اوبو په ځینو ځایو کې شګې را ټولې اوډیرې شوې وې ، ددریاب په منځ کې په کشتیو کې ولاړ ماهي نیونکې دماښام سندرې ویلې اوخپل جالونه یې راټولول. حماد په کوم ځآې کې د تم کیدو په ځاې مخته ولاړ.
لږه شیبه وروسته هغه د نرائن اشرم تر مخه ولاړ و. دآس نه دکیوتو وروسته یې لمړۍ ددې اشرم دپخوانې جوړشوې تعمیر نظاره وکړه ، ویې کتل چې دخپل زیات عمر له کبله نور رژول کیدو ته نژدې شوې دې. بیا یې خپل آس دیوې ونې سره و تړه. او اشرم ته ورننوت. دا ډیر پخوانې عمارت او داسرارو نه ډک و. تر منځ یې دهلیزونه تر لرې لرې پورې غځیدلې او یو دبل سره نښتې و. په چت او دیوالونو یې دمختلفو دیوتاګانو او دیوې ګانو انځورونه جوړ کړل شوې و. حماد د عمارت دننه ورغې ، داسې ډاډه روان و لکه چې ټول عمر یې دې اشرم ته تله راتله کړې وې. هغه د خپل ټاټې دکالیو د پاسه دهندو کشتریانو په څیر لباس اغوستې و ، دا لباس ورته بدرې نات ورکړې و. حماد دخپلې قوارې نه هم لکه یو کشترې هندو جنګجو ښکاریده.
دلږ څه مخته تللو وروسته هغه ته یو زوړ پنډت تر سترګو شو ، حماد ورغږ کړ او ورته یې وویل: « مهاراج«.....
پنډت و درید اوحماد ته یې وویل « وایه هلکه ،څه خبره ده«
حماد په ډیره عاجزۍ سره خپل سر ښکته کړ او ورته یې وویل « مهاراجه ! غواړم د پنډت پرمانند سره ووینم«
پنډت ترې په سخته لهجه وپوښتل:« ته د پرمانند سره څه پیژنې ؟«
حماد ورته په ډیرې نرمۍ سره وویل: « هغه زما د وطن دې«
پنډت ترې یو ځل بیا وپوښتل: « ایا ته هم دبهیم سیم اوسیدونکې یې ؟«
»هو ! زه دبهیم سیم څخه راغلې یم. زه دهغه ځآې د بدرې نات مامور یم. دلته متهرا ته د شیانودا ړتیاو د معلومولو په خاطر راغلې یم ، بس فکر مې وکړ چې د خپل پنډت سره هم ووینم«
پنډت د یوه دهلیز په لور اشاره وکړه او ویې ویل: « په دې دهلیز کې درې کوټې پریږده او په څلورمې کې به تاته پنډت پرمانند تر سترګو شي«.
حماد همغه کوټې ته راغې ، په نیمچه خلاصه دروازه کې یې وکتل چې دننه د پوخ عمر یو پنډت په مراقبې کې په پوره سکون او انجماد سره دتورۍ اوسۍ په پوستکې ناست دې او د بګوان په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کې ډوب شوېدې. حماد اخوا دیخوا وکتل ، شاوخوا هیڅوک نه تر سترګو کېدل ، دننه ورغې او هغه پنډت ته یې وویل:
»که چیرې زه غلط شوې نه وم نو ستا نوم پرمانند دې«
پنډت د خپل ارتکاز د حالت څخه را بیدار ه شو ،سریې و ګرځاوه او د خپلو سرو سترګو په واسطه یې حماد ته په غور وکتل او ورته یې وویل: « ایې هلکه ! څوک یې او ولې دې زما په ځانتوالې کې لغته ووهله«
حماد سمد لاسه د خپل مطلب په لور راغې او ورته یې وویل: « زه د بهیم سیم د بدرې نات له لورې راغلې یم او دیوه ډیر مهم کار په لړ کې له تا سره وینم« .
پنډت د خپله ځایه راپورته شو او ویې ویل « ایا هغه زما په نامه کوم مهم پیغام رالیږلې دې. » په ځواب کې یې حماد د خپلې تورې د نیام څخه د بدرې نات لیکلې لیک را وویست او پرمانند ته یې ورکړ او ورته یې وویل: « دا ولوله ، تا ته به هره خبره پخپله ډاګیزه شې«.
پرمانند لیک ولوست او بیا یې د کرتې په جیب کې کیښود او په ډیره خوشحالې یې د اوسې د تورپوستکې په لور اشاره وکړه او وویې ویل:
»راځه مهاراجه دلته کینه ! کینه«!
حماد په خپل ځاې د ریدلې پاته شو او په پټه یې هغه ته وویل: « زه د کیناستو له پاره نه یم راغلې ، ما ته د ایلک خان په اړه څه معلومات راکړه«
پرمانند ورته په ډیر درنښت وویل: « دا څنګه شونې ده چې د دیوتاو په دې کور کې دې زما امیر دریدلې پاته وې او پنډت پروهت ته دې ارام او سکون په برخه شې .ته د اوسې په دې پوستکې کینه ، دا زما له پاره ډیره ستره نیک بختې ده « کرار کرار پرمانند د خپلو خبرو لهجه بدلوله«
حماد د تورې اوسې په پوستکې کیناست پرمانند یې ترمخه په درنښت سره وویل:« ایلک خان دلته د راجه په بندیخانه کې پروت دې ، هغه ورته ډول ډول اذیتونه ورکوې تر څو خبرې او اسرار ترې واخلې او دا ترې ډاګیزه کړې چې په دې زمکو کې یې نور څوک څوک ملګرې دې او په کومو کومو ځایو کې کارونه تر سره کوې. خو ایلک خان ډیر ثابت قدمه دې ، یوا ځې همدا یو ځواب ورکوې او ورته وایې چې زه نه پوهیږم« .
حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: « ایا د ایلک خان د ازادیدو کومه لاره تر سترګو کیدې شې. ما چې د نیشاپور نه تر متهرا پورې دا دومره اوږود سفر کړې مقصد یې د ایلک خان ازادې ده« .
پرمانند ورته په ناهیلۍ سره وویل: « ما د خپله اړخه بیا بیا هڅې کړېدې خو زما هره هڅه ناکامه شوې ده ، هو ! که چیرې ته د همت او جرئت څرګند ونه وکړې نو د ایلک خان ازادیدل شونې دې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: « هغه څنګه«....
پرمانند لږ څه فکر وکړ او ویې ویل: « د راجه عسکر هره ورځ ایلک خان د یوه غوایي ګاډي مختته ته ترې او په ښار کې یې ګرځوي ، هغه ته همدا ډول اذیتونه ورکوي ، په لښتویې وهي او هغه بیچاره هم لکه د نر غوایي په څیر ګاډې راښکاږي ، هغوې یې ترې ساتي ، تر څو رازونه ترې واخلي خو هغه تر اوسه پورې پوره مقاومت کړې او سوګند یې کړې چې په دې اړه به څه نه وایي .
هغه وخت چې ایلک خان په بازار کې ګاډې راښکاږي نو په همغه وخت کې که ته د هغه د ازادولو هڅه وکړې نو د ازادیدو امکانات به یې روښانه وي او که نه د هغه د دې ځایه ازادیدل را ته شوني نه ښکاري« .
حماد د خپله ځایه راپورته شو او ویې ویل « زه په ټولو حالاتو وپوهیدم ، ته اندیښنه مه کوه ، که چیرې زما رب ته منظور وي نو په متهرا کې به سبا ورځ د ایلک خان اخري ورځ ثابته شي. اوس زه له دې ځایه ځم او په کوم سراې کې شپه کوم«.
دواړو یو بل ته خداې پاماني وویله او یو له بله جلا شول. حماد د نرائن اشرام څخه ووت او د جمنا د دریاب غاړې ته ولاړ کله چې د یوه میل واټن د وهلو وروسته د متهرا د ښار په لور راوګرځید نو څو اسپ سورو خپل آسونه را وګرځول او د هغه مخه یې ونیوله. حماد په خندا شو ځکه هغوې ګیان او د هغه څلور کسه ملګري و. ګیان لږ څه د حماد لورې ته را نژدې شو او په ډیر ادب یې ترې وپوښتل
:
»یا امیره ! مونږ ته څه حکم شته ؟ ایا په نرائن اشرام کې دې د پنډت پرمانند سره د خبرو په وخت کې څه تر لاسه کړل«
حماد خپل آس څو قدمه نور هم ور مخته کړ او ګیان ته یې په ډیره پټه توګه وویل: « واوره !نن شپه به مونږ ټول همدلته په متهرا کې په مختلفو سرایونو کې شپه تیروو .د راجه عسکر هره ورځ ماښام ایلک خان د غوایي ګاډي مختته ترې او د ښار په منځ کې یې ګرځوي ، د دغه کار څخه د هغوې مقصد عبرت اخستل او ایلک خان ته اذیت ورکول دي ترڅو د هغه څخه رازونه را وسپړي ، هغوې غواړي وپوهیږي چې په دې سیمو کې نور څوک دي چې د غزني د مسلمان پادشاه له پاره کار کوي. خو ایلک خان په پوره ثابت قدمۍ سره ولاړ دي. سبا چې هغوې هغه بازار ته راوړي نو زه به په کومه بهانه د هغه ګاډې ودروم. ته به هم د خپلو ملګرو سره همدلته موجود اوسې. خویوې لورې ته او د خلکونه به جدا درېږې.ترڅو د هغه ځایه په اسانۍ سره د تیښتې لارې درته پیدا وي. ته به زما لورې ته وینې ، کله چې زه تاسو ته د ښیي لاس اشاره وکړم نو ته به د خپلو ملګرو سره یو ځاې د راجه په عسکرو غشي وورو‌ئ ،څه غشي هلته په ولاړو ننداره چیانو هم وورو‌ئ ، ترڅو هلته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوې تر منځ ګډوډي راپيدا شي ،په همدې وخت کې به زه ايلک خان له ځآنه سره واخلم او وبه يې تښتوم. تاسو به هم دهغه ځآيه د تيښتې هڅه وکړئ ، خو دښار نه د وتلو وروسته به دبهيم سيم په لور نه ورځئ ، ځکه چې داکار به زما او د بدري نات له پاره ډېر خطرناکه وي ، زما تر شاشا د راتلو هڅه کوئ.

زه دښاره وځم او د جمنا ددرياب په غاړه غاړه به د جنوب په لور پنځه مايله واټن وهم. بيا دهغه ځايه به کيڼ لورې ته دبهيم سيم او سرسوتي ددرياب په لور دتلو په ځاې دجمنا څخه تيريږم او دشرق په لورې به ځم. په دې توګه که د راجه عسکر زمونږ په تعقيب پسې هم راشي نو دوکه به شي او مونږ به د جمنا ددرياب په شرقي برخو کې لټوي ، زه به بيا دهغه ځايه د جنوب په لور سفر پيلوم اوبيا به دهغه ځايه په عامو لارو دتللو په ځآې په ځنګلونو او ګياه ګانو کې دبهيم سيم په لور د تللو هڅه کوم«.

حماد دخپل ډاډ په خاطر د ګيان څخه وپوښتل: «ايا زما په مطلب باندی وپوهيدې ؟«

ګيان ورته په مثبته توګه سر وخوځآوه او ويی ويل: « په دې اړه هيڅ ډول انديښنه ونه کړې ، زمونږ هر کار او هر حرکت به ستاسې دحکم په مطابق وي«

ددې خبرو وروسته حماد ترې جدا شو او د متهرا دښار په لور روان شو، ګيان هم دخپلو ملګرو سره يو ځآې دحماد څخه وروسته په پوره واټن ساتلو کې دښار په لور ور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹مه برخه

دمندرونو په ښار متهرا کې یې ایلک خان د دویمي ورځې له پاره هم د زندان څخه را وویستاو د یوه غوایي ګاډي مخې ته یې و تړه. هغه یو ډیر ښکلي او د ښه قد وقامت خاوند ځوان و ، دتورو ویښتانو او ښایسته سترګو خاوند و ، یو عسکر د ګاډۍ دپاسه سپور و او ایلک خان یې په کوتک واهه او د ځناورو په څیر یې ځغلاوو ، د ګاډۍ دواړو خواو ته دوه دوه ساتونکې په خپلو خپلو آسونو سپاره وو او ددې ګاډۍ د ساتنې دنده یې تر سره کوله.

د ایلک خان حال شیبه په شیبه خرابیده. کالي یې شکیدلي او رژیدلي وو. دمخ نور یې هره شیبه په تور والي اوښت ، هغه بیچاره په پوره خاموشۍ سره هغه ګاډۍ مخته راښکوده. دنندارچیانو یو هجوم یې هم شا شاته روان و. یو شمیر خلکو ایلک خان ته بدې سپکې سپورې کولې او څه نورو پرې تیږې ورولې او خپله زړونه یې پرې په دې توګه یخنول.

دبازار څخه د وتلو وروسته ، هغه وخت چې دا ګاډۍ یو پراخه میدان ته ورسیده نو د نندارچیانو څخه دوه کسه هندوان چې پخپلو کې یې سره خبرې کولې د ډلې د منځته راووتل او ګاډۍ یې د شا څخه ونیوله او غوښتیل یې ایلک خان تم کړي. ایلک خان هم مخته زور واهه. دې دواړو هندوانو خپل زور وواهه خو ونه توانیدل چې د ایلک خان مقابله وکړي ځکه چې ایلک خان د یوه مست او بې سره نرغوایي په توګه ګاډۍ مخته را ښکودله. دوې دواړو خپل یو بل ملګرې هم را وباله او غوښتل یې په زور سره ایلک خان تم کړي خو دوې درې واړو یو ځای هم ایلک خان تم نه شو کړای. او دغه دغره په څیر ځواکمن ترک ځوان هغوې درې واړه هم له ځانه سره راښکودل.

په دې وخت کې په ناڅاپي توګه حماد خپل اس دې لورې ته را وځغلاوه ، دګاډۍ څنګ ته را ورسید او دآسه راښکته شو ، او دغو درې واړو هندوانو ته یې ، چې د ایلک خان دتم کولو هڅې یې کولې اشاره وکړه تر څو وروسته شي. هغه درې واړه ځوانان شاته شول او بیرته په نندارچیانو کې ورننوتل. حماد مخته ورغې او ګاډۍ د شا له اړخه ونیوله او تم یې کړه. ایلک خان یو ځل ودرید او په ډیره اندیښنه یې شاته وکتل، کله چې پوه شو چې یو آځي یوه ځوان یې ګاډۍ تم کړې ده نو دغصې څخه سور شو او په خپل پوره ځواک سره یې دګاډۍ د مخته تللو هڅې پیل کړې خو په خپلو هڅو کې بریالي نه شو ، حماد یې ګاډۍ داسې تم کړې وه لکه چا چې د کوم مضبوط او مستحکم څیز سره تړلې وي.

په زرګونو نندارچیان چې شاوخوا د نندارې له پاره ولاړ و، دا مقابله په ډیره دلچسپۍ سره کتله. دهغوې په سترګو کې د حماد قدر وعزت ډیربښت موندلې و. ځکه همغه ګاډۍ د شا څخه نیولې وه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخته حرکت ته يې نه پرېښوده، په داسې حال کې چې د هغه نه مخته د دې ګاډي د تم کولو له پاره د دري هندو ځوانانو ټولې هلې ځلې ناکامه شوې وې. ايلک خان هم نور په ډېر زور وهلو سره ستومانه شوی و ، ټول وجود يې خولې خولې و ، حماد لږ څه زور نور هم وواهه او ګاډی يې د ايلک خان سره يو ځای شاته بوتله ، ايلک خان هم زور واهه او غوښتل يې چې ګاډی د شاته تلو نه بنده کړي خو هغه بېچاره ناکامه و.

په ګاډي کې ناست عسکر په پرلپسې توګه ايلک خان په کوتکونو واهه او چيغې يې پرې وهلې تر څو ګاډی مخته بوزي. ترڅنګ يې هغه ته سپکې سپورې کولې او دغدار ، حرامي او ....په ښکنځلو يې نازوو.

حماد ګاډی پرېښوده او د ګاډي چلوونکي ته راغي او په ډېر درنښت او احترام يې ورته وويل: « مهاراجه...که ستا اجازه وي زه به د دې څخه څه رازونه را وسپړم».

ګاډي بان ورته په خندا وويل: « هرو مرو هڅه وکړه»

حماد ورته يو ځل بيا وويل: « لمړې به زه د هغه سره د دوست په څير خبره کوم ترڅو څه ترې تر لاسه کړم خو که چيرې په هغې کې ناکامه شوم نو هغه د ګاډي نه جدا کوم او داسې سختي به پرې وکړم ترڅو پخپله چغې ووهي او ټول رازونه را وسپړي».

ګاډي بان په شکرکونکو سترګو حماد ته وکتل او ورته يې وويل « که چيرې ته داسې وکولې شې نو دا به دې پرمونږ احسان وي ، په دې توګه به دراجه په وړاندې زمونږ عزت نور هم زيات شي»

حماد شاوخوا وکتل او ګاډي بان ته يې وويل: « ته دغه نندارچيان او ساتونکي لږ څه د دې ځايه لرې کړه ، کيدې شی دغوې په شتون کې هغه څه ونه وايي. » ګاډي بان د ګاډي څخه لاندې راکيوت او د ساتونکو په مرسته يې نندارچيان لږ څه شاته وتمبول او پخپله هم لرې و دريدل.

حماد دخپل آس قيضه ونيوله او د ايلک خان خواته راغي ، او په ډيره مينه يې ورته وويلې.

»ايلک خانه.... ايلک خانه ! زه ستا دښمن نه يم بلکه ورور دې يم. ماته ووينه ، زما ځای متهرا نه دې بلکه نيشاپور دې ، ايا ته هغه دبدري نات پيژنې چې ابوالفتح نوميږي« .

ايلک خان دهغه خبرې هسې يو چال و ګڼلې او دهغه نه يې مخ واړاوه. « زه نه کوم نيشاپورې او نه ابوالفتح پيژنم. له ماسره تاته د ويلو هيڅ نه شته«

حماد ورته دا ځل په زړه سوځونکي اواز وويل: « ايلک خانه د تصوراتو د ګرداب نه ځان را وکاږه .اودخپلو سترګو حجاب لرې کړه او ماته ووينه.« بيا حماد ايلک خان داوږې څخه ونيوه او ورته يې وويل:

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

»زما غیور او زړه ور ترک وروره ! دغه اندیښني او اضطراب پرېږده او خپل جنون او لیونتوب متحرک کړه ، را ځه چې دواړه یو ځای د دښمنانو مقابله وکړو او له دوې سره د هابیل قابیل لوبه و لوبوو . او ددوې د مړینې د ایرو څخه ځانونه لرې وکاږو «.

د حماد په خبرو د ایلک خان حال دبرق وهلي زړې ونې په څیر ګرځیدلی و ، هغه د پخوانۍ زړې ونې په څیر غمژن او د کوم پخواني بُت په څیر خاموشه و . هغه و بړید او څه بې ربطه کلیمات یې وویل : بیا یې په سخت اواز کې وویل :« لکه څنګه چې خوند او رنګ پټ نه شي پاته کیدې په همدې توګه ستاسو د هندوانو ذهنیت هم له ما څخه نه شي پټیدې «.

حماد ورته داځل په سخته لهجه وویل : « ایلک خان له ځانه سره یې ولیکه ، زه له تا سره کومه ړنده عقیده نه لرم . ووایه چې زه ستا د ضمیر کوم عکس تا ته رامخته کړم .که چیرې زما خبره دې ونه منله نو داخلک به دې په تیارو او تعذیبونو کې د سترګو د نور څخه هم بېغمه کړي ، جسم به دې ټوټې ټوټې کړي ، داسې ټوټې ټوټې لکه په سلګونو کجیران چې د خره او نورو مردارو جسمونه ټوټې ټوټې کوي .ته زما د ملت د قهرمانانو څخه یو یې . را ځه .....زما وروره ! دواړه یو ځآی ددوې له پاره د تبره په څیر داسې ګذار ورکړو چې زخم زخم یې کړو او ددې ځایه پښې وکاږو . زما آس ستا تر مخه ولاړ دې ، دا مونږ دواړه په اسانۍ سره له دې ځایه ویستلې شي «

ایلک خان اوس هم خاموشه و ....حماد ورته یو ځل بیا په شفقت سره وویل « زما مټ وګرځه او د یوه مجاهد په څیر دې خپل ضمیر را بیداره کړه . ایلک خانه ته په کومو فکرونو کې ډوب یې ،خپل روح وپیژنه ، سوګند دې چې که چیرې ته له ما سره لاس یو کړې نو زه به ددې دښمنانو کورونه وران کړم او ددوې شخصیتونه به د سهار دلمر په څیر په سرو وینو رنګین کړم«

حماد لږ څه تم شو او بیا یې وویل : « ایلک خانه ! قسم یادوم چې که چیرې زما خبره دې ونه منله نو زه به دې دوېني حرمت له نظره و غورځوم او پوره سختې به در باندې وکړم او له دې ځایه به دې وتښتوم. یاد ساته زه په زور کې له تا کمزورې نه یم ، د تولک دښاره بیرون د صنوبر د ونې څخه را تاوه شوې رسۍ تا هم شکولې وه او همغه رسۍ ما دوه هومره هم د ناصرالدین تر مخه شکولې ده او همغه زه ستا د مرستې له پاره دې دیار ته را استولې یم«.

د ایلک خان مخ یو ځل روښانه شو ، په مخ یې جذبې او احساسات را بیداره شول. حماد ورته بیا خبره وکړه او هغه ته یې ټکان ورکړ : « ایلک خانه ! زه نه شم کولې تا دلته متهرا کې د مرګ په خونه کې ددوې رحم و کرم ته پرېږدم . ددې او هغې د جذبو څخه پورته زما خبره واوره . زه به ستا دښمنان د یو موټي خاورو په څیر وشیندم او داسې ګذار به ورکړم چې بیا یې د علاج له پاره هم څوک پیدا نه شي . واوره ! وخت راغلې چې ته له ما سره یو ځآی ددې دیار او دښتې نه وتښتې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایلک خان په شونډو نرۍ شانته خندا را پیدا شوه، خو هغه دومره صابر ځوان و چې بیا یې هم په خوله څه ونه ویل: حماد ورته بیا په غوږ کې وویل: « ایلک خانه ! ګوره زه خپل لاس په هوا کې پورته کوم او خپل عملیات پیلوم. بیا به ته وګورې چې زه څنګه د سترګو په رپ کې خاورې په کیمیا بدلوم. او دغه څوکسه په شمار فرعونیان به چې زمونږ شاوخوا ته ولاړ دي مونږ ته هیڅ ډول زیان را ونشي رسولی« .

حماد خپل ښې لاس په هوا کې پورته کړ. سمدلاسه لرې ولاړ ګیان او دغه څلورو ملګرو په دې ساتونکو او ګاډي بان باندې غشي وویشتل او بیا یې په نندار چیانو غشي وویشتل ، ګڼ شمیر کسان په کې ووژل شول او په نورو کې ګډوډي را منځته شوه او هر څوک چې په کومه تښتیدلې شو په همغه لاره وتښتید.

حماد سمدلاسه توره را وویستله ، هغه رسۍ یې ټولې پریکړې چې ایلک خان پرې تړل شوې و ، بیا حما په یوه ټوپ سره په خپل آس سپور شو او شاته یې غوښتل چې ایلک خان ته څه ووایي چې ایلک خان هم لکه د خونړي زمري په څیر د حماد په آس ور سپور شوې و د هغه شاته ناست و او ویې ویل:

»زه نه پوهیږم چې ته به څوک یې ، خو ددې سره بیا هم اوس مې که دوزخ ته هم بوځې درسره تللو ته تیاریم«.

حماد خپله توره او ډال ایلک خان ته ورکړل او ورته یې وویل « زما توره او ډال سنبال کړه ، زه آس ځغلوم ، هر څوک چې زمونږ دلارې د نیولو هڅه وکړي سمدلاسه یې له منځه یوسه« .

ایلک خان توره او ډال سنبال کړل ، حماد په ښي لاس د آس واګې ونیولې او په چپ لاس یې دآس د زین څخه را ځړیدلې دورند ګرز را پرانست او سنبال یې کړ او آس یې نور هم تیز کړ. اس ددواړو سره یو ځآې په پوره چټکتیا سره ځغلیده او هر چا چې هڅه کوله ددوې تر مخه راشي هغه د حماد دګرز او د ایلک خان د توري ښکار ګرځیده. په دې توګه هغوې د ښاره ووتل او دخپلو ملګرو سره یو ځآې د یوې بلې لارې په واسطه د جمنا په لور ولاړل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلمه برخه

دماښام بې نوره تورو تیارو هرې لورې ته خپل وزرونه غوړولي و...فضا د ویده شوي چمن په څیر خاموشه او اسمان د خپلې میني نه ډکې سپوږمۍ څخه بې برخې و ، ترڅنګ یې د اسمان فضا د وریځو د ګردو غبار څخه ډکه وه. دجمنا دتورې تیارې غاړې ترڅنګ څنګ حماد په پوره کوشش او اخلاص سره خپل آس ځغلاوه. او دهغې سرکشه آس هم دوې دواړو ته د ګټې او زیان د په نظر کې نیولو پرته بې پرو د ازاد خیاله په څیر پرواز کاوه. بې خوبه او بې سپوږمۍ شپه د مرګ په سکوت کې ډوبه شوې وه.

تر پنځه میله واټن پورې دجمنا په غاړه غاړه دجنوب په لور سفر نه وروسته حماد خپل آس په دریاب کې ور وغورځاوه ،آس هم په خپل ځواک سره د دریاب هغه لورې ته ووت. ګیان هم دخپلو ملګرو سره یو ځآی دهغوې شاته روان و. بلې غاړې ته د ور اوختلو سره سم حماد هملته تم شو او دخپلو ملګرو په انتظار کې کیناست. لږه شیبه وروسته ګیان هم دخپلو ملګرو سره هلته ور ورسید. او هغه ټولو خلکو د ایلک خان سره د اسې روغبړ او درنښت وکړ لکه څنګه چې دیوه لښکر عسکر دخپل جنریل تر مخه په ډیر احترام او درنښت سره را ځي.

دخپل آس نه د کیوتلو په وخت کې ګیان ایلک خان ته وویل:« یا امیره !ته زما آس درواخله ، دهغه دزین سره فالتو توره او ډال دواړه را ځوړند دي. زه به دکوم ملګري سره په آس باندی سپور شم«.

ایلک خان د حماد ډال دهغه دآس د زین سره را وځړاوه او توره یې دهغه د ملا په پتۍ کې را وځړوله او بیا یې ترې وپوښتل:

»راته دې تر اوسه ونه ویل چې څوک یې. او دکومه ځایه راغلې یې...د نیشاپور سره څه اړیکې لرې....ناصرالدین دې څه ډول پیژني ، او داخبره دې ولې راته وکړه چې د بدرې نات اصلي نوم ابوالفتح دي» ایلک خان د آسه را ښکته شو او دخپلو پوښتنو دځواب اخستو منتظر شو.

حماد ورته په خند شو او ویې ویل: لا تر اوسه ددې پوښتنو دځواب وخت نه دې راغلې .مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه کوچ وکړو. ددې ټولو پوښتنو ځواب به ته د بدری نات او یاهم د ګیان دخولې واورې. دوې دواړه زما دټولو رازونو او اصلیت نه ښه خبر دي«.

حماد په خپل آس سپور شو او یو ځل بیا د جمنا ددریاب دغاړې په کږو وږو لارو یې خپل اسونه وځغلول.

پنځه مایله نور هم مخته ولاړل او یو ځل بیا یې دجمنا څخه آسونه را تیر کړل او د بهیم سیم په لور یې مخه کړه. په شرق کې لرې لرې د سپومۍ د راختلو نښې هم را څرګندې شوې .دځنګل ونې بوټې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ په دې رڼا کې ډېر غمژن او مړژواندي ښکاریدل ، دا سې لکه د لمر د پریوتو په وخت کې چې د بندیخانې کوم بندي د خپلې بې وسۍ څخه پرده لرې کوي ....یا....یا د کلونو کلونو پخوانیو ورانو ویجاړو خانقاه ګانو کې غمژنه سپوږمۍ په سلګیو سلګیو ژړا کوي ، بلکل همغسې لکه دځنګل هر بوټې چې د سپوږمۍ په شپه زړه نیونکې او غمزده وي او داسې ولاړ وي لکه څوک چې دمشیت دهغه کارکوونکو مامورینو انتظار کوي چې دخپلو لارو څخه بې لارې او بې درکه شوي وي.

حماد ناڅاپه خپل آس تم کړ او دخپلو ملګرو په لور یې په غور سره وکتل او ورته یې وویل: « تم شئ »

دهغه په اواز کې داسې فکري ژورتیا وه لکه څوک چې یو ډېر زیات مکروه څیز ووینې او د شر څخه یې دخپلو ملګرو دژغورولو او ساتنې اراده لرې. په ځنګل کې یې په ډېره ناکرارۍ او غور سره مخته داسې په زیر سره وکتل لکه یوه روژه نیونکې چې په بې کرارۍ سره دمابنام په لور وینې.

په همدې وخت کې ایلک خان دحماد په لور مخ کړ او ورته یې وویل:

»ولې تم شوې ؟ ایا کومه خطره درته تر سترګو کیږي ؟» حماد خپل غوږ په لاس کې ونیوه او بیا یې وویل:

»ایلک خان ! واوره ، غور سره ورته غوږ شه ، تاته په ځنګله کې د آسونو د پښو دقدمونو اواز تر غوږو کیږې ؟

ایلک خان تر ډېره پورې غوږ نیولې و تر څو دغه اوازونه واوري ، بیا یې په اندېښنې سره حماد ته وویل: « ستا خبره سهي ده ، په ځنګل کې په یوه وار د ډېرو آسونو د پښو اواز تر غوږو کیږي. اودا اواز هره شیبه را لنډیږي. ددې مقصد دادې چې دا خلک هم زمونږ په لور را روان دی« .

اوس نو داسونو د پښو اوازونه په ازاده توګه اوریدل کیدل. حماد یو ځل بیا ددې اوازونو په اوریدو سره وویل: « ایلک خانه واوره ! ددې راتلونکو سپرو شمیره د لسو کسانو څخه کمه نه ده . زه به ددوې په راتلو کې په دې غلطۍ کې نه لویږم چې ووایم چې دمتهرا عسکر په لړو لړو ډلو کې په څلورو خواو کې خپاره شوي دي او زمونږ لټون به کوي. خو ایلک خانه واوره چې : ...(الحب لله و البغض لله) ترهغې چې زما په جسم کې د وینې اخري څاڅکې هم وي زه به د اوسۍ په څیر دښکاري او دمرغې په څیر د مرغۍ خورو نه ستاسو د ټولو ساتنه کوم. ایلک خانه ، حوصله او همت له لاسه مه ورکوه.... .

ایلک خان سینه تانده کړه او ویې ویل: « اې زما نوم ورکی او اجنبي دوسته او لاربنوده ! کله چې دښمن پر مونږ حمله وکړي نو ته به ووینې چې ایلک به د پنځو اوو کسانود وژلو پرته مرګ ته زړه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نه کړي. زما دې د مجاهدینو د پښو د آسونو په ګردونو سوګند وي چې ایلک خان به په جنګ کې خپل دوست هیڅکله هم ناهیلې نه کړي«......

ایلک خان خاموشه شو. ځکه مخې ته څو کسه سپاره راغلل. او هغوې ټولو د دوې د کلابند کولو هڅې پیل کړې. ایلک خان وشمیرل او ویې کتل چې د حماد د خبرې سره سم هغه لس کسان و. ایلک خان وکتل چې د حماد یو لاس کې ډال او په بل کې یې د روند ګرز نیولې دې. ایلک خان او نورو ملګرو یې هم خپلې خپلې وسلې په لاسو کې نیولې وې، بیا حماد هغو سپرو ته ورغږ کړ او ورته یې وویل: «تاسو ځوک یاست او ولې مو زمونږ د کلابندۍ کولو هڅې وکړې«

د هغوې څخه یوه یې د ایلک خان په لور اشاره وکړه او ویې ویل «د متهرا دغه بندي به په داسې اسانۍ سره زمونږ له لاسو په تیښته بریالي نه شي. تا د دې په ازادولو کې د خپلې خاورې او وطن سره خیانت کړې، زمونږ په لاسو د مړیني نه مخته مونږ ته ووایاست چې تاسو د کومو سیمو پورې اړوند یاست او د کوم ځای اوسیدونکي یاست«

د حماد څخه داسې ځیرونکې او افعي مار جوړ شوي و چې هره ثانیه یې زړه غوښتل د وې و چیچي، خپل او سپنیز ګرز یې د ماهي نیونکو د جالونو په څیر په هوا کې خوځآوه او د هغه مار په څیر یې غږ ویست چې د خپل قهر په وخت کې د خپل قهرجن روح د ژورتیا نه چیغه وهي.

»ستاسې خبرې دومره بې کاره او بې حقیقته دي لکه د یوه احمق د خولې نه چې د حماقت اواز راوځي. زه به مو په ځیرو باندې د غم، قهر او تیارو ناهیلۍ راخپرې کړم. ستاسو په هډوکو کې به بې کرارۍ او د یوه نوي قهر سره به پر تاسو د خپل ګرز باران و اوروم. په دې تیاره شپه کې به زه تاسو ته د فنا ننداره و ښایم او تاسو ته به د ځنګلي خنزیرانو په څیر په پوزه کې د مرګ نتکۍ دروا چوم او زه به در څخه د خپل منزل په لور روان شم. زما رب زما سره دې او همغه به ماته برې او سرفرازي را په برخه کوي.

مخته راغلي سپرو لا تر او سه خپله کلابندي نه وه پوره کړې چې حماد د غصې او قهر څخه د سکرو سکروټه وګرځید، خپل ګرز یې و ګرځاوه....آس ته یې پونده ورکړه او په ټولو دښمنانو یې سرګرځونکې د تکبیر غږ (الله اکبر) پورته کړ او د هغه جوپان په څیر یې پرې حمله وکړه چې تر مخه یې رمې ته څوک د زیان د ورسولو هڅه کوي. هغه په ټولو یوه وحشتناکه حمله وکړه او په همغه لمړۍ حمله کې یې د خپلو درې کسو دښمنانو سرونه پرې کړل.

د هغه شا ته ایلک خان، ګیان او د هغه ملګري هم په دې جنګ کې را ګډ شوي و، د ایلک خان د جنګ کړچار داسې ولکه په یوه وران ځنګل کې چې لوږې اخیستې ځیرونکي په قهر شوي وي،

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم په خپله لمړنۍ حمله کې د دښمن دوه کسان له منځه وړي و، کله چې حماد بیا ځل د الله اکبر غږ وکړ نو ایلک خان په عجیبه جوش او ولولې سره د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل:
»زما دوسته، زما حبیبه! وایه وایه...بیا یې ووایه...دغه مقدس غږ یو ځل بیا پورته کړه«...
حماد یو ځل بیا د تکبیر غږ پورته کړ، دا ځل ایلک خان د ګیان او ملګرو په لور یې په کتلو سره وویل... :
»دوستانو! تاسو هم دا غږ پورته کړئ، هو! د همدې ښخه د اسم اعظم غږ پورته کړئ«...
ګیان او ملګري یې د ایلک خان سره یو ځاي شو او د تکبیر د اسې غږونه یې پورته کړل چې ځنګل یې په لړزه واخست او کله چې دوې خپل اړخونه بدل کړل او بیا یې حمله کوله نو ویې کتل چې حماد د څو نورو دشمنانو سرونه هم ور پرېکړي دي. اوس نو درې کسان پاته و. د هغوې د ډلې نه یو د ایلک خان ښکار و ګرځید او هغه نور دواړه یې د ګیان او ملګرو په لاسو دژوند نه بیغمه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱مه برخه

د سپوږمۍ په دې نیمایي رڼا شپه کې ایلک خان د حماد لورې ته رانژدې شو د حماد د ټاټ کالي او د هغه ګرز په وینو ککړ و . ایلک خان په ډېر درنښت او احترام سره د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل: «زما محسنه ! زما حبیبه ! د خداې له پاره را ته ووایه چې څوک یې او د کومه ځایه راغلې یې . ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره ستا په څیر افسانوي جنګجو کتلې دې . زه همدا اوس له تا نه د هغه څه په اړه ډېر څه اوریدل غواړم چې په متهرا کې دې هغه غوایې ګاډی تم کړ چې د متهرا خلکو پر ما باندې لکه د غوایې په څیر راښکود .

حماد خپل آس د ایلک خان څنګ ته راوړ او هغه یې په اوږه و ټپاوه او ورته یې وویل: « ایلک خانه ! ته په دې اړه فکر مه کوه . د بهیم سیم په کلي کې به د بدرې نات کور ته ورځو او هملته به در ته په ارام سره هر څه ووایم . له ما سره ستا په نامه یو لیک هم شته ، چې ما ته د هرات والي ناصر الدین راکړې . راځه چې لمړۍ د غه ټول لاشونه ښخ کړو او د وینې د غه ځاځکي پاک کړو ترڅو د دې وینو په کتلو سره څوک زمونږ د آسونو تعقیب و نه کولې شي . ټولو یو ځای هغه لاشونه ښخ کړل او د پښو په منبودو سره یې د وینو هغه ښې نښانې هم له منځه یوړې بیا یې د شمال غرب په لور د بهیم سیم کلي ته مخه کړه.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲مه برخه

سهار ته لا تر اوسه ډیر وخت پاته و چې ګیان د بدري نات د کور دروازه ور وټکوله. حماد ، ایلک خان او نور ملګري یې تر شا ولاړ وو . لږه شیبه وروسته د حویلۍ د ننه د سپې اواز پیدا شو ، خو سمدلاسه څوک راپورته شو او سپي یې بند کړ او بیا یې د حویلۍ دروازه پرانیسته. د دروازې پرانیستونکې د حویلۍ یو ه ملازم و. ټول حویلۍ ته ورننوتل. د ګیان ملګرو ټول آسونه د اصطبل په لور یوړل. خو ګیان ،حماد او ایلک خان د خپله ځانه سره خپلې کمرې ته یوړل. لږه شیبه وروسته بدري نات هم د کوره راووت. په لاسو کې یې روڼ مشال نیولی و ، د اصطبل په لور د تللو په وخت کې یې هغه ملازم ته ورغږ کړ چې دروازه یې پرانیستې وه . کله چې هغه ملازم په یوه منډه د بدري نات خواته راغې نو بدري نات ترې په پلټونکې توګه وپوښتل: « د حویلۍ دروازه چا و ټکوله«..
ملازم ورته په خوشحالۍ سره وویل: « مالکه ! ګیان د خپلو ملګرو سره را ستون شوې دې«
بدري نات ترې په ډیر شوق سره وپوښتل: « ایا حماد هم ورسره شته ؟«
ملازم ورته په خندا کې وویل: « مالکه ! یوا ځې حماد نه چې ایلک خان هم ورسره دې«
بدري نات د ګیان د کوټې په لور ورغې او ویې ویل « زما زړه د پخوانه ویل چې د نیشاپور دا شاهین چې هر کار ته لاس واچوي ، ناکامیږي نه« .
حماد ، ایلک خان او ګیان درې واړه ناست و او خبرې یې کولې ، چې بدری نات هم ورننوت.د هغه د کتلو سره سم ایلک خان راپورته شو او د بدری نات سره یې غیږه ورکړه. او ویې ویل « زه هم ستا منتظر وم» بیا یې د حماد په لور اشاره وکړه او ویې ویل « زه د دغه ورور په برخه کې معلومات تر لاسه کول غواړم خو هغه د خپل ځان په اړه تر اوسه ما ته څه نه دي ویلي«....
پخوا له دې چې بدری نات څه ووایي ، حماد د خپل سر څخه خود لرې کړ او د هغې د لاندې اینښود شوې څرمني د منځ څخه یې یو لیک را وویست او ایلک خان ته یې ورکړ او ورته یې وویل: « دا ولوله ، دا ستا په نامه د ناصرالدین لیک دې«...
بدري نات او ایلک دواړو د مشال په رڼا آلیک ولوست ، د لوست نه وروسته ایلک خان لاندې ښکته شو او د حماد دواړه زنګونونه یې ونیول او ورته یې وویل: « د نن نه وروسته ته زما امیر یې او زه ستا یو ډیر ادني سپاهي«
حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « نه د دې ځای امارت به له همتا سره وي زه به ستا تر لاسه لاندې په کار کولو خوشحالې محسوسوم«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایلک خان ورته په ډیر درنښت وویل: «دا به څنګه شوني وي ، ستا په شتون کې ایلک خان بلکل دامارت ورتیا نه لری. ته زما څخه ډیر ځواکمن او دجنګي امورو ماهر یې. ما ته د خوښۍ ځای دی چې ستا په څیر دیوه امیر تر لاس لاندي کار وکړم. په خدای قسم چې ایلک خان د حکم کولو له پاره نه بلکه د اتباع له پاره پیدا شوی دی«

حماد راپورته شو او ایلک خان ته یې وویل: «د سهار د لمانځه وخت داخل شوی دی ، راځئ چې لمړی لمونځ اداء کړو بیا به دواړه دخپلو نورو امورو په لور توجه کوو«

بدري نات ترې په اندیښنې سره وپوښتل «کوم نوي امور«...

حماد ورته وویل: «نګرکوټ....چیرې چې زما د ملت یوه لور د پنډتانو په بند کې پرته ده ... که چیرې هغه ژوندۍ وي نوزه به دهغې د خلاصون او بیرته راوړو په برخه کې هرو مرو بریالی کیږم. خو که چیرې هغو قصابانو هغه په خپلو بتانو قرباني کړې وي نو خدای تعالي دې دهغې روح ته سکون اوراحت ورکړي«...

حماد لږ څه تم شو او ویې ویل: «دهغې مسلمانې نجلۍ نوم څه دی ؟ تا ماته ویلی و خو زما دذهن نه یې نوم وتلی دی«.

بدري نات ورته وویل: «دهغې نوم اوما دی او دنګرکوټ په مندر کې خدمتګاره وه ، ډیره صابره او ذهینه پیغله ده ، که چیرې د وزې په څیر یې هم پوست وویستل شي بیا به هم دخپلو ملګرو او پټ تحریک په اړه یوه خبره هم ونه کړي. هغه داسې پیغله ده چې هر ډول باور ، ویاړ او اعتماد پرې کیدی شي«.

حماد په دعایه توګه وویل: «خدای دې وکړي چې زما تر ورسیدو پورې زما دقوم دغه لور ژوندۍ اوسلامته اوسي ،نو زه به هغه د دې دوزخ څخه د هغې په راویستلو بریالی شم او«....

بدري نات یې په منځ کې راټوپ کړ او ویې ویل: «دهغې پیغلې سره یو بل راز هم تړلی دی«..

حماد ورته وکتل او ویې پوښتل «څه ډول راز..؟«

بدری نات دایلک خان په لور وکتل او په نرۍ شانته خندا یې وویل: «هغه پیغله چې اوما نومیږي ، دایلک خان سره ډیره زیاته مینه کوي ،ایلک خان یې هم هغه خوښوي ، نژدې و چې ددواړو تر منځ نکاح وکړل شي ،چې دا پیښه وشوه«.

حماد وخندل او ایلک خان ته یې وکتل او ویې ویل: «غم مه کوه ، هغه به هرو مرو ددې جهنم څخه راباسم او دهغې نه وروسته به په همدې حویلۍ کې ستا دښځې په څیر له تا سره اوسیږي«.

بدری نات یو ځل بیا وپوښتل: «نګر کوټ ته به څه وخت روانیږئ ، تر څو ستاسو د خوراک څښاک بندوبست وکړم.ایا داسې به شوني نه وی چې«....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په منځ کې راټوپ کړاو ویې ویل «د سهار د لمانځه وروسته د دې ځای په روانیږم، له ماسره به یوازې ایلک خان سفر کوي ، اوس راځئ چې ناوخته کیږي. لمونځ وکړئ»
ټولو اودسونه وکړل ، بیا هغوې ټولو د ګیان په کوټه کې د بدري نات په امامت سره د سهار لمونځ اداء کړ».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳مه برخه

د څو ورځو پرلپسې سفر کولو وروسته حماد او ایلک خان یوه ورځ د نګرکوټ کلا ډوله مندر ته د نژدې پنځه مایله واټن په لرېوالي سره ور رسیدلي و. په دې وخت کې لمر د سر پاسه ولاړ و ، دوې هم د خپلو اسونو رفتار کم کړې و ، ځکه چې هغوې غوښتل چې د شپې په تیاره کې مندر ته ورسیږي او هلته شپیني حمله وکړي. په همدې خاطر هغوې کرار کرار د کوهستان په نالو او ښکته پورته ځایو کې پټ پټ د شمال په لور مخته روان وو.

کله چې لمر پریوت نو هغوې د کلا شکله مندر د شرقي برخې څخه تیر شوي و او ډیر مخته تللي و. هغوې د مندر څخه یو دوه مایله نور هم لرې ولاړل او بیا بیرته د غرب په لور ور وګرځیدل او د کوهستاني دریاب هغې غاړې ته راغلل چې د دیوال شکله غرونو د دړې برخو څخه تیریده او په سر یې مندر پروت و . هغوې وکتل چې د یخنۍ په واسطه د دریاب اوبه ډیرې کمې او غاړې یې پوره وچې شوي دي، حماد او ایلک خان دواړو د دریاب په همدې وچو غاړو باندې خپل آسونه ځغلول او بیرته د مندر په لور را روان وو.

د مندر شاته د غره نه لاندې یې په یوه تیاره ځآې کې خپل آسونه وتړل ، دواړو لمرۍ د ماسختن لمونځ اداء کړ، بیا حماد خپله او سپنیزه پنجه را وویستله ، د غره په سر د مندر په کتلو سره یې د هغه ځآې د پورتوالي اندازه واخسته او بیا یې د زین څخه رسۍ را پرانسته او ددې او سپنیزې پنجې سره یې وتړله. د هغه ټول کار ته ایلک خان په ډیر غور او دلچسپۍ سره کتل.

بیا د ایلک خان د سترګو تر مخه حماد خپله رسۍ د او سپنیزې پنجې سره یو ځآې تاو را تاوه کړه او پورته یې ور ګذار کړه. په همغه لمړي ځل د غه او سپنیزه پنجه ددې دیوال شکله غره په کوم ځاې کې کلکه و نښتله. حماد د پنجۍ سره تړلې رسۍ ښه کش را کش کړه او د هغې د ټینګښت اندازه یې واخسته، بیا د خپل آس ځنګ ته راغې ، د غشو ډک ملابند یې د ملا و تړه ، ډال او کمان یې په اوږه واچاوه او بیرته د رسۍ خوا ته راغې او ودرید. ایلک خان هم د حماد په څیر خپل ځان په وسله سنبال کړ.

زما تر شا د راتلو هڅه کوه ، یاد ساته چې کوم اواز را پیدا نه شی. او که نه زمونږ دا خطرناک عملیات به د ناکامۍ سره مخ شی. دواړه د خپلو لاسو ،پښو او زنګونو په مرسته په ډیره چټکتیا سره پورته و ختل ، حماد خپله رسۍ په دواړو لاسو و نیوله یو ټوپ یې وواهه ، او بیا یې رسۍ د خپلو دواړو پښو تر منځ کلکه و نیوله او پورته پرې خوت، ایلک خان ته یې هم وویل: « ایلک

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانه ! لکه څنګه چې زه پورته ځم په همدې توګه ته هم زما تر شا د راتلو هڅه کوه. خو یاد ساته چې کوم اواز را پیدا نه شي او کنه زمونږ دا خطرناک پروګرام به دناکامۍ سره مخ شي.
کله چې هغه ځاې ته را ورسید چیرې چې او سپنیزه پنجه د یوې تیږې ترمنځ نښتې وه ، حماد تر څو لمحو پورې اخوا دیخوا وکتل او بیا یې په تیاره کې سترګو رڼا وکړه ، په کوم ځاې کې چې پنجه نښتې وه ، دهغې څخه لږ څه پورته د غره ډیره برخه مخته را وتلې وه ، حماد ایلک خان ته په اشارې کولو سره د پورته راتلو وویل ، اوبیا دواړه د غره په دغه را وتلې برخې باندی و دریدل، بیا حماد پنجه د غره د سترو تیږو څخه را خلاصه کړه او هغه یې د تړل شوې رسۍ سره را ټوله او یو ځل بیا پورته ور وغورځوله. پنجه یو ځل بیا د غره په کومه ستره تیږه کې نښتې وه اودوې دواړه بیا د پنجې اورسۍ په مرسته پورته وختل. په همدې توګه یې دوه ځله نور هم پنجه پورته ګذار کړه او دوې ددغې دیوال شکله غر ، چې په سر یې بهیم نومې مندر و ، په ورختلو بریالي شول.(د نګرکوټ دا کلاشکله مندر د بهیم په نامه مشهور شوې و. هغه په یوه ډیر لوړ او ددرې خواو نه دناقابل تسخیر غرونو د پاسه د مشهور راجه بهیم په لاسو تعمیر شوې و. په هندوستان کې دا د بتانو تر ټولو ستر مرکز و. او ددې ځاې پروهتې په ټولو هندو راجاګانو باندې خپل اغیز درلود. ددې مندر د بتانو په سترګو کې لعل او جوهر ایښوول شوي و)
د غره دپاسه د راختلو وروسته حماد پنجه په یوه ستره تیږه کې ونښلوله او رسۍ یې ترې لاندې را و غځوله ، بیا یې په پټه ایلک خان ته وویل: (ایلکه ایلکه ! کومې لورې ته چې مونږ را غلي یو دا خو دمندر شاتنۍ برخه ده ، خو ددې سره سره به بیا هم دلته وسله وال ساتونکي اوسی. مونږ باید دلته پریوځو اود مار په څیر په سینه هغه لورې ته ور وښویږو.
سمدلاسه دواړه په دغه تیږلوړه زمکه باندې پریوتل ، بیا ایلک خان حماد ته وویل « یا امیره ! زه ددې مندر دهرې برخې په اړه معلومات لرم. ستا اندازه سهی ده ددې مندر په شاتنۍ برخه کې هم ساتونکې شته. زه به مخته مخته ښویږم ته زما شاته راځه« .
حماد یې وړاندیز و مانه او ورته یې وویل: « یو بل کار هم وکړه ایلکه. خپل ډال شاته وتړه ، تر څو د ښویدو په وخت کې اواز ونه کړي«.
حماد او ایلک مخته ښوویدل ، کله چې د مندر شاتنۍ برخې کې دتورو تیږو څخه جوړ کړل شوي دیوال ته ور نژدې شول نو حماد ایلک خان د اوږې څخه ونیوه او تم یې کړ ، ورته یې وویل « تم شه ، ایلک خانه ! خپل ښي او کیڼ لورې ته ووینه. ددواړو خواو څخه ساتونکې را روان دي ، سر ټیټ کړه او ساه دې بنده کړه«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد او ایلک خان دواړو خپل سرونه په زمکه ایښودي و.او خپلې ساه ګانې یې و درولې ، خو سترګې یې په دغو وسلوالو ساتونکو نښتې وې چې د ښي او کیڼ لورې څخه راتلل.
دواړه ساتونکي راغلل ، یو د بل سره یو ځای شول او بیا بیرته په مختلفو سمتونو روان شول. کله چې هغوي لرې ولاړل نو حماد ورته وویل: « ایلکه ! ددې مندر د شاتنۍ برخې دغه دواړه ساتونکې بیرته را ځي او یو د بل سره بیا ویني او بیرته ستنیږي ، ددوې د ساتنې او پهرې همدا طریقه ده.
ایلکه...ایلکه ! راځه لږ څه نور هم مخته ورځو او په زمکه پریوځو. خو واوره ! داځل چې هغوې دواړه یو ځای شی او بیا بیرته د مختلفو سمتو په لور روان شي نو په ښي لور تلونکې باندې په زه او په کیڼ لور تلونکې باندې ته حمله وکړه. پټ پټ د هغه شاته ولاړه شه. لمړی یې خوله وربنده کړه او بیا یې کار ور خلاص کړه«.
ایلک خان هم ورته په ځواب کې وویل: « ای امیره ! په دې اړه فکر مه کوه. زه به ستا د هدایت سره سم عمل کوم » لږه شیبه وروسته بیا هغه دواړه ساتونکې را وګرځیدل په همغه ځآی کې یو د بل سره یو ځآی شول او بیرته په مخالفو سمتونو روان شول.حماد او ایلک خان ورته په سنګر کې ناست و او د زمریو په څیر پسې را ووتل او په کرار کرار یې تر شا روان شول او بیا یې پرې ور ټوپ کړ ، لمړی یې ددوې خولې ور بندې کړې بیا یې د هغوې په سینو کې د زهرو خنجر ور ننویست ، بیا یې ددواړو ساتونکو لاشونه واخستل او شاته یې کړل ، بیا یې شاو خوا وکتل ، تر څنګ یې ورته د ونو بوټو یو ځنګل شانته تر سترګو شو ، د هغوې دواړو لاشونه یې په همغه ځنګل کې ور واچول او بیرته د مندر لورې ته راستانه شول.
اوس نو هغوې د مندر د جنوبي دیوال تر څنګ څنګ د شرقي برخې په لور ور روان و. او همدا مندر ته د ورننوتلو لاره وه. د دیوال اخري سر ته په رارسیدو سره حماد د مندر شرقي برخې په لور وکتل ، د مندر په دغې برخې کې د بې شمیره ستنو څخه جوړ شوي دهلیز و چې د شمال په لور تر لرې لرې پورې غځیدلې و. ددې دهلیز دننه بې شمیره ډیوې بلې شوې وې او د همدې ډیوو په رڼاکې هلته ساتونکو خپله دنده تر سره کوله. حماد او ایلک خان دواړه د یوې ستنې سره څنګ ته شول او د ساتونکو د راتلو انتظار یې پیل کړ.
څنګه چې پهره دار د ستنې تر څنګ په تیریدو شو نو حماد او ایلک خان پرې د زمریو په څیر ور ولویدل ، د هغه خوله یې ور بنده کړه او په ډیره چټکۍ سره یې هغه راښکود او د مندر د جنوبي دیوال په تیارو کې یې ور وغورځاوه.
هغوې بیرته همدې ستر دهلیز ته راستانه شول او شاو خوا یې و ځارله ، د مندر تر مخه شرقي لورې چیرې چې یو نشیبي لاره د مندر په لور راتلله هلته د مندر څو کسه وسلوال پهره داران ولاړ و. د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنې شاته ولاړ حماد په پټه وویل: « ایلکه ، ایلکه ! ایا دا ویلې شې چې اوما به په کومه کمره کې بنده وي«

ایلک دڅو لمحو دخاموشۍ وروسته وویل:« که چیرې ژوندۍ وي او په دیوي او دیوتاو باندې یې قرباني کړې نه وي نو هغه به ددې مندر په تاخانه کې وي«.

حماد ترې بیا وپوښتل: « تاخانه کومې لورې ته دي«

»دلته خو یوه نه بلکه بې شمیره تاخانې دي او هیڅ نابلده انسان ددې تاخانو څخه نه شي وتلې. خوبیا هم زه فکر کوم چې هغه به دمندر د ستر پروهت په ذاتي تاخانې کې وي«.

»ایا ته دهغې تاخانې په اړه معلومات لرې ؟«

هو ! امیره ما هغه تاخانه کتلې ده« .

»نو بیا واوره ایلکه ! دددهلیز د دیوال سره نښتې نښتې مخته د هغې تاخانې په لور ولاړ شه. زه هم درسره ملګرې یم ، « دواړه دهغه دهلیز ددیوال سره نښتي کرارکرار مخته ولاړل ،یوې دروازې ته په رسیدو سره ایلک خان تم شو ، بیا یې هغه دروازې ته لږ څه زور ورکړ او ویې کتل چې دروازه پرانیستې ده ، دهغې یوه پله یې لږ څه خلاصه کړه. ایلک خان ورته په پټه وویل:« یا امیره ! قدرت په مکمله توګه زمونږ سره ملګرې دې. تاخانې ته تلونکې دا لاره پرانیستې ده. اوس زما شا شاته راځه«

دواړو دروازه پرانیسته او دننه ورغلل ، دروازه یې تر شا بیرته بنده کړه ،کوم ځآې چې دوې ولاړ و هغه پاتخې وې چې لاندې کوزیدې ، د پاتخو په دواړو خواو کې ددیوالونو سره مشالونه لږیدلې و چې د همدې له کبله پاتخې په پوره اسانۍ سره ځرګندیدې.

دواړو بې له دې چې شور وزوګ را پیدا کړې لاندې کیوتل ، د نژدې شلو پاټکو نه د کیوتلو وروسته هغوې د تورو تیږو نه په جوړ شوي فرش باندې ولاړ و. دا یوه پرانیستې لاره وه چې مخامخ دغرب په لورې تلله. دواړه څو قدمه مخته ولاړل چې ویې کتل چې دا لاره دیوې بلې لارې سره یو ځآې کیږې چې شمال جنوب لورې ته غځیدلې وه. دا ددې ټولو تاخانو دهلیزونه و ، ځکه چې ددې دهلیزونودواړو خواو ته ګڼ شمیرې کوټې وې او ټولې په تیارو کې ډوبې وې خوبیا هم د شمال په لورې پرتو کوټو کې لږ څه روښنایي تر سترګو کیدله.

دواړو په ډیر غور سره یو بل ته وکتل. بیا مخته ولاړل ، دواړو د یوې روښانه کمرې دننه وکتل ،هلته په کمره کې د کرشن مرارې دتیږو څخه جوړ کړل شوې یو ستر بُت ایښوول شوې و ،اودهغې بُت د سر سره نژدې دیوال باندې یو ستر مشال هم نښلول شوې و. ددې نه وروسته هغه دڅلورو کمرو پلټنه وکړه خو هغه ټولې خالي وې خو د دیوې ګانو او دیوتاګانو د بوتانو نه ډکې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي او دهر بُت سره نژدې مشالونه ایښوول شوي و. دا کمرې په ښه عطرو خوشبویه شوې وې ، تر ځنګ یې د شمال او جنوب پورې غځیدلې دهلیزونه هم دهمداسې خوشبو څخه ډک و.
حماد او ایلک خان مخته ولاړل.... اوس دهغوې تر مخه داسې یوه کمره راغله چې دپخوانیو کمرو په نسبت ډیره روښانه وه ، حماد لکه د یوه ځناور په څیر په زوره زوره ساه واخسته او ایلک خان ته یې وویل «ایلک خانه ! هوښیاره اوسه..... ماته ددې کمرې څخه تیز انساني بوې راځي«.
ایلک خان ورته هم په اشارې سره وویل: « یا امیره ! همدا د مندر دستر پروهت کمره ده«
حماد او ایلک خان همدې کمرې ته ور وکتل ،هلته دمندر ستر پروهت د یوه بُت تر مخه ناست وو ، یوه ښایسته او ډیره حسینه خدمتګاره ښځه یې تر ځنګ وه چې دبُت په سر یې ګلان شیندل او شمعې یې پرې روښانه کولې.د پروهت سر ټیټ و او داسې ښکاریده چې په سکون او انجماد کې په مراقبې کې ډوب شوي وي ، دپروهت تر مخه او دبُت ښیي لورې ته ،چیرې چې انساني ځان په بُت باندې دقربانۍ له پاره ځآریده ، یو قربان ځآي هم موجود و. په زمکه کې یو ډیر ستر موګې ښخ کړل شوې و او اوما یې په هغې پورې کلکه تړلې وه. ایلک خان همغې لورې ته اشاره وکړه او ویې ویل: « یاامیره ! دغه مخته چې کومه نجلۍ وینې چې په رسیو تړل شوې ، همدا اوما ده«.
حماد وکتل چې هغه یوه ډیره حسینه او ښایسته ، دښه قد خاونده او سترګې وړونکې پیغله وه. په تاخانه کې بنده او په تورو تیارو کې غمژنه ولاړه وه ، هغه اندیښمنه وه ، دکوټې په تیارو کې لکه دماتې شوې ډیوې په څیر ګرځیدلې وه. سترګې یې بندې وې ، داسې معلومیده لکه د ډیرې مودې راهیسې چې خوب ته نه وي پریښوول شوي او اوس قربان ځآي ته په ورختلو باندې هم د کلک خوب کولو اراده لري.
حماد او ایلک خان یو بل ته وکتل ، په سترګو سترګو کې یې پریکړه وکړه ،بیا دواړه د یوه توپان په څیر دننه ورننوتل ،حماد د تاخانې دروازه ددننه څخه وتړله ، دمندر دیوداسې چې کله دوې دواړه وکتل نو وجود یې په لړزان راغې ، حماد یې په لور توره وخوځوله او ورته یې وویل:
»که چیرې دخولې څخه دې لږ څه اواز هم وویست نو په دې توره به دې ستوني پریکړم.« هغه دیوداسې ګونګه شوه اودبُت تر څنګ په لړزیدلي وجود ولاړه پاته شوه.
اوما سترګې پرانیستې ، کله یې چې په تاخانې کې ایلک خان وکوت ، نو حیرانه شوه ، لږه شیبه مخته یې په مخ د غم او مرګ څپې تلې راتلې خو اوس یې مخ دخوشحالۍ نه وغوړید ، داسې بریښیده لکه دایلک خان په کتلو سره یې هلته د وجود په هډوکو کې سمدلاسه شفا پیدا شوي وي.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ارتکاز او ذکر کې ډوب پروهت خپل سر و څرخاوه او د ایلک خان په لور یې د کتلو په وخت کې په سختې لهجې وویل: « تاسو دواړه څوک یاست او ولې دلته دې مقدسې خونې ته را ننوتي یاست ؟»

حماد د پروهت خبره هسې واخسته او ایلک خان ته یې وویل: « ایلک خانه ! د اوما رسۍ پرانیزه او په ځاې یې د مندر دیوداسي و تړه او په خوله کې یې ورته د خپلو کالیو څخه څه ورومنډه ترڅو اواز ونه شی کړاې« .

ایلک خان ور مخته شو او لړزانده دیوداسي یې د بُت د اړخ څخه را ونیوله او هلته په قربان ځاي کې یې د اوما په ځاې وتړله او د اوما رسۍ یې را پرانیستې«....

پروهت یو ځل بیا په خپلو غضبناکو سترګو حماد ته وکتل او په خپل قهرجن اواز یې وپوښتل ....«ما له تاسې وپوښتل چې تاسو څوک یاست چې په خپل سر مندر ته را ننوتي یاست. زه وینم چې ستاسو د ظاهر او باطن ترمنځ یو شرارت شتون لري او هغه انسان ،چې د هغه په روح کې شیطان وی ، هغه دې مندر ته نه شی داخلیدې«.

حماد په داسې بڼه هغه پروهت ته ورنژدې شو ، لکه څنګه چې یو وحشي د خپل یوه ښکار په لور ور نژدې کیږي. تر دې وخته پورې پروهت د خپله ځایه راپورته شوې و ،حماد یې هم مخته ولاړ و.

»ته نه شې کولې مونږ دې مندر ته د راننوتلو څخه منه کړې«

پروهت په ډیره حیرانتیا سره د ایلک خان په لور وکتل او ویې ویل: «اوه .....ته خو همغه یې چې د اوما سره دې د دې وطن د خاورې سره د خیانت اراده کړې وه اوبیا و نیول شوې. تو خو هلته متهرا کې بندي وې ، د هغه ځایه څه ډول را خلاص شوې یې. حماد د پروهت په خوله یوه درنده سپیړه ورکړه او ورته یې وویل:« په دې خاطر د متهرا د بندیخانې څخه را وتښتید چې ستا په څیر یې روح ناولې نه و«

پروهت ډیر په غضب سره و غړمبید او ویې ویل « هلکه ! د خپلې ژبې او د خپلې خولې مزې دې وتړه او که نه په همدې تاخانې کې به دې داسې ټوټې ټوټې کړم چې...» بیا یې د ایلک خان په لور وکتل اولږ څه په سره لهجه یې ورته وویل: « دا ستاملګرې او زما د وطن دښمن دلته څه کوي .د مندر کومه دیوداسي یې چې نیولې ده هغه د ددیوتاګانو لویه عبادت کونکې ده. که چیرې هغې ته لږ څه زیان هم ور ورسیږي نو دیوتاګان به تاسو یو هم ونه بښي. هغه بله نجلۍ چې اوما نومیږي او د کومې رسۍ یې چې پرانیستې دي د هغې په اړه پریکړه شوې چې هغه به په دیوتاګانو ځارول کیږي...واورئ !دا ستاسو د لوبو کار نه دي ، دا به ستاسو په کار رانشي ، خو مونږ به یې په خپلو دیوتاګانو باندې ځار کړو او د هغوې د غضب او قهر نه به خپلې خاورې ته نجات ورکړو«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد نور هم قهروړې شو او پروهت یې د اوږې څخه و نیوه ، سخت ټکان یې ورکړ او ورته یې وویل : « ړونده انسانه ! ماته وګوره ! زه ستا د مرګ دهغه دیوتا په څیر راغلې یم چې ستا د دهرم له مخې خپلې متې یې په پوره توګه غځولې وي ، که چیرې ستا کوم بُت ، کوم دیوتا ، اویا کوم بل څه تا له ماڅخه خوندی کولې شي نو همغه ته ور غږ کړه« .

پروهت دا ځل لږ څه په عبثیاتو سره وویل :« اې هلکه واوره ! حوصله وکړه او په صبر سره زما خبره واوره ! همدا اوس دې خپله ملا سمه کړه او سترګې دې پرانیزه او ددې ځایه ووځه ، او که نه زه به دې داسې زخمي کړم چې خپل پیدا ایښت به دې هم له یاده ووځي«.

په دغه د اسرارو نه ډکې تاخانې کې حماد یو ځل بیا په قهر وویل:

»کاشکې چې ته دهندو دهرم د پروهت په ځآې کوم کشتری وای نو تر اوسه به مې ستا څټ وهلې و. مونږ د مذهب دمشرانو درنښت کوو . زما د څو پوښتنو ځواب راکړه ، خو که چیرې انکار دې وکړ اویا دې درواغ وویل نو زه به دخپلې تورې په کارولو مجبور کړل شم« .

پروهت دسختې کرکې په بڼه وویل : « ته تر اوسه هلک یې ، ورکیږه . په خپله لاره ځه ، زه ستا دهیڅ سوال ځواب نه شم ورکولې ، ته داسې پهلوان نه یې چې زه دې تر مخه مات شم او خپله ماتې ومنم «.

حماد دخپلې درنې تورې څوکه د پروهت په ستوني کې ور ښخه کړه او ورته یې وویل « ګورم چې ته څنګه زما د پوښتنو ځواب نه شې ویلې«

پروهت د ویرې او وحشت نه په لړزه شو ، تر ډیره پورې یې خبرې نه شوې کولې ، حالت یې داسې ګرځیدلې و لکه ژبه یې چې په ستوني کې ننښتې وي ، بیا یې په ډیره ستونزمنه توګه خپله ژبه پرانیسته او په ترړې ژبه یې وویل:

»ځوانه ! زه ستا خدمتګار او غلام یم ، ستا دهرې خبرې خیال به ساتم او د هرې پوښتنې ځواب به دې وایم ، خو ما مه وژنه«

حماد ترې په قهر سره وپوښتل : « ستا هغه نا ماتیدونکې غرور چیرې ولاړ«...

پروهت ورته په ډیره بې وسۍ سره وویل : « مهاراجه ! بښنه وکړه ، .....زه هم انسان یم ، له ماڅخه غفلت شوې دې«

حماد یې په ستوني باندې د تورې د څوکې فشار را کم کړ او ورته یې وویل :« دهغه څه پوښتنه چې کوم سهي ځواب به یې راکوې او که نه په همدې تاخانې کې به دې څټ در پرې کړم او زه به په پوره خوندې توګه ددې ځآیه ووځم«.

پروهت په لړزانده اواز سره وویل : « وپوښته ، وپوښته مهاراجه ! زه به درته درواغ و نه وایم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د پروهتې په سترګو کې سترګې ور ننویستلې او ورڅخه یې وپوښتل: « که چیرې د غزني کوم حکمران دلته په هند باندې حمله وکړي نو د کوهستان د شوالک ټول راجه ګان به یو ځای د هغه په مقابل کې څومره لښکر را ټول کړای شي ؟»

پروهتې په غمژن اواز سره وویل: « شاوخوا څلویښت زره کسان»

»د متهرا او تانیسر څخه د څومره کسانو د راټولو توقع کیدې شي ؟»

»شاوخوا پنځلس زره کسان»..

»د کشمیر او شمالي سیمو څخه....؟»

»شاوخوا پنځه ویشت زره کسان»...

حماد خاموشه شو ،بیا یو ځل بیا د پروهتې په ښځ توره کېښوده او په غوریدونکي اواز یې وویل: « ته هم د هغې قربان ځای په لور ورځه ،چیرې دې چې زما د قوم یوه لور په خپلو بتانو د قربانۍ له پاره په رسیو کې تړلې وه. پروهته واوره چې ! ما به هرو مرو ته او ستا دا دیوداسی ببنلې وای ، خو اوس تاسو دواړو ایلک خان و پیژانده په دې خاطر ستاسو د دواړو وژل را ته اړین دي»

پروهتې د قربانځای په لور د تللو په وخت کې په زوره زوره چغې کړې « تباهي ده ، تباهي ده»...

حماد پرې توره را تاوه کړه او په یوه ګذار یې د هغه ښځ ور پرې کړ ، د بله اړخه ایلک خان هم په رسیو کې تړلې دیوداسی د ژوند نه لاس په سر کړې وه او سربې ترې پرې کړې و. په همدې وخت کې د مندر بیروني برخه کې شور و غوغا واوریدل شوه. حماد ایلک خان ته وویل:

»ایلکه ایلکه ! او ما له ځانه سره را واخله اوزما تر شاشا راځه ،کیدې شی د دې پروهتې اواز بیرون پهره دارانو اوریدلي وی، هغوې به هرو مرو تاخانې ته راځي ، زه به د پاتخو سره نژدې هغوې تم کړم ، ته او ما له ځآنه سره راواخله او را ځه» .

حماد په یوه منډه تر پاتخو پورې راغې او په پاتخو کې شته مشالونه یې مړه کړل او په دریم پاټکي باندې منتظر پاته شو . ایلک او او ما هم خپل ځآنونه همتله ور ورسول ، تر دې وخته پورې څلور ساتونکې په منډه را ورسیدل او د تاخانو دروازه یې پرانیسته او د پاتخو څخه لاندې را کیوتل ، حماد ، ایلک او او ما د دیوال پورې نښتې و ، په دې خاطر ساتونکو ونه شو کتلای ، کله چې هغوې څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول نو ایلک خان غوښتل حمله پرې وکړي خو حماد یې لاس و نیو.

کله چې هغه څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول او د تاخانې په لور ولاړل نو حماد دروازه پرانیسته او بیرون یې وکتل ، بیرون هرې لورې ته خاموشی خپره وه. حماد ایلک ته په پټه وویل ....« تاسو دواړه زما شاته راځئ»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دري واړو دروازه پرانیسته ، ددروازې څخه ووتل ، بیا حماد دروازه د شانه وتړله او د دهلیز ددیوال سره څنګ کې په تیارو کې د جنوبي دهلیز په لور مخته ولاړل. حماد هغوې دواړو ته د تیښتې حکم وکړ او پخپله هم په پوره قوت سره په ځغاسته شو . هغه ځاي ته یې ځانونه ورسول چیرې یې چې اوسپنیزه پنجه په غره کې ځړولې پرې ایښې وه . ایلکخان هم اوما له لاسه نیولې وه او په پوره منډه راون و.

ناڅآپه د مندر د شرقي برخې یوه ساتونکې شور وغوغا جوړه کړه: « هغوې وتښتیدل ....و تښتیدل..... یو اځې دوه کسان دي ،.....او ما هم ورسره ده او تښتوي یې«...

دمندر د شرقي برخې ساتونکو ټولو شور او غوغا پیل کړه.

خپلې رسۍ ته د ورسیدو سره سم حماد سمدلاسه سنګر و نیوه ، کمان یې دغشو نه ډک کړ او ایلک خان ته یې وویل ، « اوما له ځآنه سره کړه او لاندې یې کیباسه. زه به د تعقیبوونکو د مخنیوي هڅې وکړم«

ایلک خان د ډیر محبت ځرګندونه وکړه او وویې ویل:

»یا امیره ! زه دي ددښمن تر مخه ځانته نه شم پریښوولې ، زه به ستا سره اوږه په اوږه د هغوې مقابله کوم«.

حماد په سخت اواز سره ورته وویل: « ایلک خانه !دا زما حکم دي ، اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه. او واوره !چې د کیوتلو وخت کې چې کله ددوو رسیو جوړ راشي نو هلته کوم مناسب ځآي وګوره او اوما همله په کوم ځآي کې ودروه ، هلته رسۍ په خپل ځاي پریږده ،ځکه چې زه د درکیوتلو په وخت کې خپله اوسپنیزه پنجه هم له ځآنه سره درکیباسم. او په همغه وخت کې به تاسو ته ووایم چې څه وخت د رسۍ په مرسته نور هم ښکته ولاړ شئ او کوم وخت په غونډۍ باندې و دریږئ او رسۍ پریږدئ، اوس اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه .....ګوره هغه ساتونکې په منډه منډه را روان دي ، زه به هغوې همله لرې تم کړم«....

ایلک خان لمړۍ اوما سره مرسته وکړه او هغه یې د رسۍ له لارې لاندې کیوستله ، پخپله یې هم رسۍ و نیوله او لاندې کیوت ، درې څلور ګزه لاندې کیوتو سره ایلک خان اوما ته وویل: « اوما ته کرار کرار لاندې کیوزه ،زه به همدلته پاته شم او د امیر ساتنه به وکړم. که چیرې د حمله راوړونکو شمیره زیاته شوه نو زه به بیرته ور ستون شم او د هغه سره به مرسته وکړم« .

اوما ترې په پلټونکو سترګو وپوښتل « دا امیر څوک دي او د کومه ځایه راغلي دي ؟«

ایلک خان ورته په پټه توګه وویل: « دا په هندوستان کې د ټولو کارکوونکو له پاره نوي امیر ټاکل شوي دي ، دغزني د حکومت له اړخه دلته را استول شوي دي، دنیشاپور اوسیدونکې دي

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

او حماد بن خلدون نومیږي. اوس ته وخت مه ضایع کوه او ښکته ولاړه شه. زه همدلته پاته کیږم او دامیر څارنه به کوم. ته چې په څومره چټکتیا سره کیوتلې شې هغومره ژر کیوزه، واوره ! که چیرې مونږ دواړو ته دلته کومه پیښه رامخته شوه یا زمونږ په درکیوتو کې ځنډ راپیدا شو، نو هلته لاندې زمونږ دواړو آسونه تړلي دي د همغوې څنګ ته ورشه« .
او ما لاندې ښکته شوه او ایلک خان لږ څه نور هم پورته ولاړ او د حماد څارنه یې پیل کړه. هغې رسۍ پرې ایښې وه او د یوې راوتلې تیږې په سر ناست و او د حماد په لور یې کتل.
کله چې د مندر ساتونکې په منډو منډو د حماد لورې ته راغلل نو حماد د یوه تیږې شاته کیناست او په هغوې یې د غشو باران و اوراوو. تر ټولو مخکې راتلونکې پنځه کسه ساتونکې د هغه د غشو ښکار و ګرځیدل او له منځه ولاړل. دوو نورو ساتونکو هم هغه وخت سر وخوړ چې د حماد په لور یې د راتلو هڅې کولې. د هغوې شاته څو نور ساتونکې وچې د حماد په لور د راتلو هڅې یې کولې هغوې بیرته شاته و تښتیدل او مندر ته ورننوتل.
په تیره ناست ایلک خان وکتل چې د مندر پنځه ساتونکې د خپلو تورو سره یو ځای د حماد په لور د هغه تر شا حمله کونکي دي هغوې حماد ته ډیر را نژدې شوي وو، کیدې شي چې دا د هغو ساتونکو چال وو چې حماد یې په خپله مخکینۍ برخه کې مصروف وساته او د فریب نه یې په کار اخستو سره د هغه تر شا پرې د حملې کولو هڅه وکړه.
ایلک خان په یوه ټوپ ځانته پورته وخیژاوه او چغه یې کړه « یا امیره ! شاته دې وګوره چې دښمن در باندې حمله کونکې دې«
حماد د برق په څیر را وګرځیدل او خپله توره او ډال یې سنبال کړل، تر دې وخته پورې ایلکخان هم هلته ور رسیدلې و. دواړو یوځآي د دغو ساتونکو حمله ناکامه کړه.
د دې پنځو کسانو سترګې د حماد د اوسپنې په پنجې ور ښښتې وې، ځکه د دې پنجې سره رسۍ هم ښښتې وه، د هغوې څخه یو ځان په ښویدو ښویدو هغې ته ورساوه او هغه یې په پښو و وهله او لاندې یې پرېیسته. پنجه لاندې و ښویده. د دې سره سم په فضا کې یوه هولناکه چیغه واوریدل شوه، حماد او ایلک پوه شول چې دا د او ما چیغه ده.... په پښو باندې د پنجې د وهونکې ساتونکي په خلاف حماد داسې غصیلې شوي و چې په یوه ګذار یې توره د هغه د ښښتیو څخه تیره کړې وه. او همدلته یې ځآي په ځاې وژلې و. حماد را وګرزید او د ریم محافظ یې هم د خپلې تورې خوراک وګرځاوه.
په دې وخت کې حماد وکتل چې دده د غشو څخه ویریدلې تښتیدلې ساتونکې چې مندر ته ننوتلي و یو ځل بیا په منډو منډو د هغه په لور را روان دی، حماد لږ څه شاته شو او سمدلاسه یې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سنګر و نیوا او ایلک ته یې وویل: « دا دواړه سنبال کړه ایلکه ! زه به د مندر له لورې د راتلونکو سره معامله خلاصه کړم« .
حماد په زمکه ګونډه ووهله او بیا یې د مندر څخه په راتلونکو ساتونکو باندې د غشو باران پیل کړ ، هغوې یو ځل بیا وتښتیدل او مندر ته ننوتل.حماد را پورته شو ، خپله توره یې سنبال کړه او د ایلک خان سره په جنګ کې د ښمنتو ساتونکو په لور ورغې ، په هغوې یې حمله وکړه او دواړه یې د تیغه تیر کړل.
حماد هغه ځآې ته راغې چیرې چې او سپنیزه پنجه نښتې وه. خو هغه په ډیرې ناهیلۍ سره وویل: ایلکه ! رسۍ لاندې پریوتې ده.زه د اوما د ژوندانه څخه هم ناهیلي شوې یم. راځه چې په تیږو پښې ږدو اولاندې ښکته شو. هسې نه چې د مندر ساتونکې یو اوږد چکر ووهې او د شمال له اړخه د غره د غې لاندې برخې ته راشي او زمونږ مخه و نیسي او زمونږ د دواړو د ژوندانه هیلي هم له منځه ولاړې شي. زه ستا ممنون یم چې زه دې د شال له اړخه د دښمن د حملې څخه وژغورلم.
ایلک خان ورته په ډیره انکسارۍ سره وویل: « یا امیره ! دا زما فرض و ،تا ته زما د شکریې د اداء کولو ضرورت نه شته« .
دواړه کینې خوا ته راغلل او په تیږو یې پښې اېښودې او په ډیر احتیاط سره لاندې کیوتل. نژدې شل دیرش لویشتې لاندې ایلک خان غږ کړ « یا امیره ! ستا اوسپنیزه پنجه دلته په دې غره کې نښتې ده. او رسۍ ترې لاندې ځانګې.
حماد وکتل چې ریښتیا هم پنجه په یوې ستړې تیږه کې نښتې وه ، بیا دواړو رسۍ و نیوله او په ډیره بیړه لاندې کیوتل.
کله چې دواړه د دوو رسیو جوړ ته را رسیدل نو حماد ایلک خان ته وویل « ایلک خانه ! په کوم نژدې تیږه باندې و دریږه تر څو دا پنجه د پاسه را خلاصه کړم.
ایلک خان په کینڼ اړخ کې تیږو باندې خپله پښه کلکه کړه او و درید ، حماد د ښیې لورې تیږو باندې پښې کیښودې او ودرید . بیا یې د پنجۍ سره تړلۍ رسۍ په زوره و ځرخوله او یوه جټکه یې ورکړه.
پاس په غره کې نښتې پنجه لاندې را پریوته ، د هغې رسۍ د حماد په لاسو کې وه ، هغه دوباره پنجه په تیږه کې و نښلوله او په دې توګه لاندې را ښکته شول.
لاندې د راکیوتلو سره سم هغوې وکتل چې اوما د دریاب په غاړه په تیږ لوړه زمکه باندې چپه پرته ده ، حماد ورمنډه کړه تر څو ووینې چې ژوندۍ ده او که مړه شوې ده. خو وې یې کتل چې نبض یې چلیږي ، خو بې هوشه وه. حماد ایلک خان ته وکتل او ورته یې وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»ایلک ،ایلکه !اوما را واخله او د آسونو په لور راځه ،زه دا رسۍ تاووم او در ځم. مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه حرکت وکړو ، ددریاب نه اخوا بلې غاړې ته ولاړ شو. هر څومره زیات چې دلته تم کیږو همغومره خطرات زیاتیږي.

حماد په بیړه رسۍ را تاوه کړه ، ایلک خان اوما په خپلو لاسو کې را پورته کړه او د آسونو ځاې ته یې راوسته. هلته یې ددریاب په غاړه په اوما اوبه و شیندلې تر څو په هوش کې راشي خو هغه همغسې بې هوشه پرته وه خو ساه یې اخسته. ایلک آس راپرانست ، اوما یې دزمکې څخه را پورته کړه او په آس یې له ځانه سره وا چوله او سپور شو اودحماد انتظار یې پیل کړ.

لږه شیبه وروسته حماد هم راغې ، خپله اوسپنیزه پنجه یې د آس د زین سره را وځړوله ،رسۍ یې د زین سره وتړلې او په آس باندی سپور شو او ایلک ته یې وویل:

»زما شاشا ته راځه ، دا کوهستاني دریاب دومره ژور نه دې ، زیات نه زیات درې لاسه اوبه لری ، اومونږ کولې شو دخپلو اسونو سره یوځاې ترې په آسانۍ سره هغه بلې غاړې ته تیر شو.

ددې خبرې سره سم حماد خپل آس دریاب ته وروغورځاوه او ایلک یې هم تر شا شا په دریاب کې روان و.

ددریاب هغه بلې غاړې ته د ورسیدو سره سم دجنوب په لور روان شول او آسونه یې ترخپله وسه ځغلول ، دایلک په یوه لاس کې د آس واګې او په بل کې یې د اوما نبض نیولې و. هغه احساسوله چې د اوما نبض لا تر اوسه پورې کارکوي.

پنځه میله لرې یو ناڅاپه ایلک خان چغه کړه « حماده ، حماده !تم شه ، ....د اوما نبض ډوب شوې دې.» حماد آس تم کړ او لاندې ترې را ښکته شو ، ایلک خان هم اوما د آسه را ښکته کړه او په زمکه یې واچوله. خو کله چې ایلک خان د اوما په نبض لاس کیښود نو ناهیلې شو .ځکه داوما نبض ولاړو او دخپلې ساه اخري اه یې وړاندې کړې و.

ایلک نیغ و درید. او دحماد په لور یې په کټلو سره وویل « یا امیره !اوما ساه ورکړې ده» حماد هم راغې اودهغې نبض یې وکوت ، ویې کتل چې رېښتیا هم اوما مړه شوې وه. حماد هم ډیر غمګین شوې و. دایلکخان سترګې دغم او ویر نه ډکې وې ، دواړو یو ځاې دخپلو تبرونو په واسطه زمکه ژوره کړه ، قبر یې وویست او اوما یې هملته ښخه کړه ، اودوباره یې خپل سفر پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴مه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې لمر دغرب په تاخانو کې پټیدونکې و ، حماد او ایلک خان د سرسوتې ددریاب په غاړه غاړه دجنوب لورې ته روا وو. هغوې دبهیم سیم نه څو مایله لرې د خپلوآسونو څخه را ښکته شول ، آسونه یې ازاد پریښوول او پخپله اودسونه وکړله تر څو دماښام لمونځ اداکړي، دلمانځه د اداء کولو وروسته یې دوباره خپل سفر پیل کړ. خو دواړه ډیر غمژن او اندیښمن و.

د بدري نات حویلۍ ته د ور رسیدو په وخت کې شپه پوره تیاره شوې وه، پخپله بدري نات او ګیان یې ښه راغلاست ته راغلل. د کور دننه دبدري نات ښځه ساوترې او لوریې بملا هم په منډه دروازې ته راغلل. خو دپشپال او رتنا درک نه لګیده.

کله چې حماد ایلک خان له ځانه سره یو ځآې کړ او د ګیان دکمرې په لور روان شول نو بدرې نات منعه کړل او ورته یې وویل « هلته نه ، بلکه دننه حویلۍ ته به ځئ«

حماد ورته په پوره انکسار سره وویل « زما له پاره همغه کمره مناسبه ده. اوبیا رتنا«.....

بدري نات یې دخبروپه منځ کې راټوپ کړ اوویې ویل « هغه دواړه خور او ورور دلته نه شته «.

حماد ترې په اندیښنې سره وپوښتل « هغوې چیرې تللي ...؟«

بدري نات ورته په غمژنه توګه وویل « هر څه به درته ووایم ، خو لمړۍ تاسو راته ووایاست چې اوما مو څه کړه ؟» په ځواب کې یې ورته حماد د نګرکوټ دمندر ټوله پیښه بیان کړه او داوما د مړینې داستان یې ورته واوروو. بدري نات ، ساوترې او بملا درې واړه ډیر پریشانه او غمژن شول .

ګیان د ټول داستان د اوریدو نه وروسته د حماد او ایلک خان آسونو ته د خورا اچولو په خاطر اصطبل ته ورغې ، بدري نات ، ساوترې او بملا ، حماد او ایلک خان له ځآنه سره واخستل او هغه کمرې ته ورغلل چیرې چې زخمي پشپال په کې پروت و. خو اوس په دې کمرې کې درې پاکې بسترې غوړیدلي وې، داسې معلومیده چې دحماد او ایلک خان د اوسیدو له پاره همدا ځآې ټاکل شوې و.

په مخامخ بستره باندی دکیناستو وروسته حماد بدري نات ته وویل « تا غوښتل د پشپال او رتنا په اړه را ته څه ووایی«

بدري نات دحماد ترمخه دایلک خان سره څنګ کې کیناست په دې وخت کې بدري نات په خپل غمژن اواز سره وویل: « رتنا خو د اجمیر د راجه پتهوراې خلکو له دې ځایه تښولې ده«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د حیرانتیا نه په خپل ځاي کې پورته شو او بیرته کیناست او ترې ویې پوښتل « څنګه او کله ....؟»

بدري نات ورته په خپل لړزان اواز سره وویل: « ددې ځایه ستا د تللو څو ورځې وروسته د پشپال زخمونه لږ څه را ښه شوي و. او هغه د اسماعیل سره د هغه د کلي په لور ولاړ. د هغه په نشت کې رتنا د خپل بل ماما او زما د ورور لیکهراج کورته ورغله. زما د همدې ورور زوې راجن د رتنا سره نکاح هم شوې ده. کیدې شي چې تاسو په دې خبر یاستئ چې راې پتهورا د یوې مودې راهیسې د رتنا پسې دې تر څو ځانته یې واده کړي، په همدې خاطر یې د هغې مور او پلار دواړه وژلي دي. هلته د لیکهراج په کور کې لا د رتنا دوه ورځې نه وې تیرې شوې چې د راې پتهورا کسان بهیم سیم ته داخل شول، بد قسمتۍ سره چې رتنا هغه وخت په کوڅه کې وه. د راې پتهورا کسانو هغه و کتله او ویې پیژندله. رتنا هم هغوې و پیژندل او په منډه یې ځان د خپل ماما کور ته ورساوه. خو د راجه کسان هغه کور ته ور ننوتل او رتنا یې د هغه ځایه په زور وویستله. زما ورور او د هغه د کورنیو نورو خلکو د راجه د خلکو سره مقابله وکړه خو هغوې یې ټول ووژل او رتنا یې ترې پورته کړه او اجمیر ته یې له ځانه سره یوړه.

ما د پشپال د راغوښتو له پاره خپل یو کس د اسماعیل کلي ته ولیږه، بله ورځ پشپال هم را ورسید او بیا دلته د تم کیدو پرته د اجمیر په لور روان شو. ویل یې: یا د رتنا عزت خوندي کوم او یا به د هغې په عزت باندې ځان ځار کړم. خو کله چې پشپال د هغه ځایه راستون شو نو د هغه د خبرو څخه داسې ډاګیزیده چې د مسلمانانو څخه یې ډیر اغیز اخستې دې«.

حماد ورته ډاګیزه کړه چې «پشپال مسلمان دې، او هغه زما په لاسو مسلمان شوې دې، هغه اسلام منلې دې«

بدري نات په عجیبه توګه ساو ترې او بملاته وکتل او بیا یې خپله خبره د حماد په لور را وګرځوله « ما څو کسان اجمیر ته استولي و، هغوې بیرته راستانه شوي او ویې ویل چې یوه میاشت وروسته راجه پتهورا د خپلې لور سوئمبر لمانځي او بیا ددې راج کنیا د سوئمبر په دویمه ورځ راې پتهورا د رتنا سره واده کول غواړي. د بیرته راغلیو هغو خلکو وینا ده چې رتنا هلته په اجمیر کې دیوې بندۍ په څیر اوسیږي خو د پشپال درک تر اوسه نه دې معلوم چې هغه هلته په اجمیر کې په کوم ځاي کې دې. دوې به یو ځل بیا اجمیر ته لیږم تر څو د رتنا د خلاصون له پاره څه وکړاې شي.

حماد په ژورو فکرونو کې ډوب ناست و او ویې ویل:« رتنا او پشپال باید ځانته پرې نه ښوول شي، زه به سبا د ایلک خان سره یو ځاي هغه لورې ته ورځم. زه به هڅه وکړم چې هغه د سوئمبر د لمانځلو نه مخته را خلاصه کړم. خو که بریالي نه شوم نو بیا به د کشترې په کالیو کې په د غه

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوئمبر کې برخه اخلم که چیرې سوئمبر مې و ګټه او د راجه لور کرشنا یې ماته واده کړه نو بیا به را ته د رتنا ازادول اسانه وي.
ساوترې او بملا بیرون ووتلې ، بدرې نات حماد ته وویل: « که چیرې تاسو دواړه هغې لورې ته ورځئ نو د احتیاط نه به کار اخلئ ، او که چیرې د چا سره مو جنګ پیدا شو نو د هغه د ملا لاندې ګذار مه کوئ ، ځکه په کشترې دهرم کې د ملا لاندې ځاې باندې ګذار کول ګناه ده«
ایلک خان خاموشه شو ، ځکه ساوترې او بملا له خپله ځانه سره د خوراک څښاک شیان راوړې و او بیا ټول په همدې کوټه کې کیناستل او یو ځاې یې ډوډۍ و خوړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵مه (وروستی) برخه

بله ورځ حماد او ایلک خان دواړه د اجمیر په لور روان شول. بدرې نات ورته مناسب کالي او لباس تهیه کړ. او اوس هغوې په دې کالیو کې د کشترې په څیر ښکاریدل. د بهیم سیم څخه د وتلو وروسته هغوې د هستناپور په لور مخه کړه ، یوه شپه هملته تم شول او ارام یې وکړ. بیا یې د هغه ځایه حرکت وکړ او په ډیره چټکتیا سره د ساتګړ،بهرت پور ، جې پور ، کشن ګړ، څخه تیر او د اجمیر ښار ته ورسیدل ، په دې وخت کې لمر د غروب په حال کې و. دوې د ښاره بیرون په یوه ځانته ځآې کې جوړ شوي سراې کې ځانته یوه کوټه و نیوله او درتنا د ازادیدو له پاره یې په مختلفو تدبیرونو کار پیل کړ.

حماد او ایلک خان په ا جمیر کې نژدې یوه میاشت و اوسیدل ، خو په دې ټوله موده کې هغوې نه رتنا پیدا کړاې شوه او نه یې د پشپال کوم درک خرکو موند . ان تر دې چې اجمیر ته په را رسیدو سره یې د رتنا مخ هم ونه شو کتلاې. ان تر دې چې هغه ورځ هم را ورسیده په کومه چې راجه د خپلې کرشنا سوئمبر لمانځه.

د راې پتهورا د محل سره نژدې چې د پهلوانانو د مقابلو او د ننبه ویشتونکو د جنګ له پاره چې کوم ډګر جوړ کړل شوې و ، د هغې نه بیرون په یوه خلاص میدان کې ، تر هغو چې سترګو کتلاې شو خیمې ښخې کړل شوې وې ،تر څنګ یې لویې لویې خیمې او شامیانې هم نصب کړل شوې وې. د راج فیل چې زرې ستر ستر ځادرونه پرې غوړول شوې وو د خپلو پالونکو په اشارو په ازاده توګه هلته ګرځیده. د کلې کلې او ښار ښار څخه کشترې پهلوانان او ننبه ویشتونکې په دې سوئمبر کې د برخې اخستو له پاره دلته راغلې و. په دې ډله کې حماد هم شامل و. په داسې حال کې چې ایلک خان په خپلو لاسو کې نیزه نیولې وه او د حماد تر څنګ ولاړ و او د ا ټول منظر یې کوت.

لږه شیبه وروسته راجه پتهورا د خپله محله راووت. په طلایې ګاډۍ کې سپور و . شاوخوا یې لعل رنګه پردې راځړول شوې وې ،ګاډۍ د میدان په هغه ځآې کې تم شوه چیرې چې د سور کاڼې څخه او یا اتیا فټه لوړ مینار جوړ کړل شوې و . د دې مینار د پاسه لس فټه پورته د لرګې څخه جوړه کړل شوې پیشو نصب کړل شوې وه. د لرګیو د دې جوړې کړل شوې پیشو د پاسه د سور رنګ یوه لرګیزه تخته اینښودل شوې وه. د دې تختې تر منځ یوه کوچنې شانته دایره وه او په سوئمبر کې برخه اخستونکو ننبه ویشتونکو به همدا سپین ګول دایروې شکله ځآې د خپلو غشو ننبه ګرځوله.

کله چې د طلایې رنګ د غه ګاډۍ په خپل ځاې کې و درېده نو تر ټولو لمړۍ راجه پتهورا ترې راښکته شو ،بیا راج کماري کرشنا ترې را ووتله. هغې د سور رنګه وریښمو کالي اغوستې و او په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ یې نازکه پوړر هم وهلي و. اخر د همدې ګاډۍ څخه رتنا هم په داسې حال کې را کیوته لکه چا چې په زور راکیوستې وي او یا یې ورته په ډیره سختۍ سره د ګاډۍ څخه د راوتلو حکم کړې وي. هغه غمژنه وه. د مړژواندي او رژیدلي ګلاب په څیر ګرځیدلې وه. د هغې په ښایسته مخ باندې د دردونکو احساساتو نښې نښانې د ورایه څرګندیدې.

راجه پتهورا ، راج کماري کرشنا او رتنا له ځآنه سره کړې او شانشین په لور ورغې. هلته یې د سوئمبر د پیلولو اعلان کاوه. د راج کماري کرشنا په لاسو کې درنګا رنګ ګلانو یوه غنچه وه او د راجه په ښي لورې کې ناسته وه ، او د خپل مخ څخه یې هغه نرې شال هم لرې کړې و.

دننداړچیانو یو هجوم راټول شوې وټولو غوښتل د راجکماري ښایست له نژدې ووینې ، راجه رتنا ته په خپل کیڼ لورې کې د کیناستو حکم وکړ هغه هم مجبوره وه چې د حکم سره سم عمل وکړي او هملته په ورښوول شوي ځاې کې کیناسته. که څه هم هغه غمګینه وه خو د هغې حسن د را جکماري ښایست تر اغیز لاندې راوستې وا و د ننداړچیانو په زړونو کې یې خاص اغیز شیندلې و.

حماد هملته درتنا تر څنګ ولاړ و ، هغه په دې خاطر په خپل مخ او سر باندې او سپنیز نقاب اینښودې و چې رتنا یې و نه پیژني او د خپل فطرت له مخې د هغه راز را ونه سپړي ، راجه پتهورا د لاس په اشارې سره د سوئمبر د پیلیدو حکم وکړ. په سوئمبر کې برخه اخیستونکې ټول نښه ویشتونکې کشتریان په کتاروولاړ و. د راجه پتهورا کارکوونکي هم هملته د شانشین تر څنګ ولاړ و او ددې نښه ویشتونکو تر منځ یې غشي ویشل.

هر نښه ویشتونکې به چې د شاه نشین څخه تیریده نو د راجه مامورینو به ورته پنځه غشي ورکول ، هغوې به یو اوږود چکر واهه او بیا به د هغه برج څخه په لرِ واټن د شرق په لورې دریده دکوم د پاسه چې هغه تخته اینښوول شوې وه. هغه ځآې کې به چې په سوئمبر کې برخه اخستونکې دریدل هلته د لرګیو په یوه کوچني شاه نشین باندې یو دروند او وزني کمان اینښوول شوې و او بیا به په همدې شاه نشین ددریدو وروسته دبرج د سرې تختې په ګول دایره باندې هدف ویشتل کیده.

حماد په داسې حال کې چې په خپلې څهرې یې خود را اچولې و د شاه نشین تر مخه تیر شو ، رتنا هغه و نه شو پیژاندې ځکه چې هغه خپل د ټاټ لباس هم بدل کړې و. کله چې د راجه مامورینو ورته پنځه غشي ونیول نو هغه دغه ټول غشي راواخیستل ، ویې کتل او بیا یې ترې یو خوښ کړ او نور یې بیرته هغو مامورینو ته ورکړل. راجه ددې وضعیت په کتلو سره ډیر حیران پاته و ، په دې خاطر یې د هغه څخه وپوښتل:

»اې نښه ویشتونکیه ! تا ولې یوائې یو غشي راواخیست. په داسې حال کې چې دغه پنځه واړه غشي ستا حق دې. ټول واخله او ګټه ترې پورته کړه«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل سر ښکته کړ او په ټیټ اواز یې وویل: « مهاراجه ! که چیرې زما فن ، زما جنګي مهارت او ریاضت پوخ وي نو زما له پاره همدا یو غشي بس دي ، په نورو څلورو به څه وکړم ؟«

راجه ورته یو ځل بیا وویل: « ته یو زړه ور او میړنې ځوان ښکارې ، د خپل مخ نه دې د غه نقاب لرې کړه چې زه دې ووینم«.

حماد ورته په منت کونکې توګه وویل:« مهاراجه ! ما د کرشن د بُت تر مخه سوګند کړې چې زه به د خپل مخ نه تر هغې نقاب نه لرې کوم ترڅو مې چې دا سوئمبر نه وي ګټلې ، که چیرې ناکام شوم نو چاته د خپل مخ د ښوولو پرته به بیرته نګرکوټ ته ستنیږم. چیرې چې زما ګورور دغره په سر ولاړ او هره ورځ زما لارې څاري. خو که چیرې بریالي شوم نو د خپل مخ څخه به پخپله نقاب لرې کوم» راجه خاموشه شو....حماد یې د دې خاموشۍ څخه ګټه پورته کړه او مخته ولاړ.

د هغه کمان په واسطه چې غشي ویشتل کیده هغه دومره سخت و چې عام انسان د هغې څخه غشي نه شو ویشتلای. خو بیا هم په سوئمبر کې برخه اخیستونکو ځوانانو بیا بیا هغه راواخست او خپل پنځه غشي یې د همغې په واسطه په نښې وویشتل. د حماد نوبت تر را رسیدو پورې یوائې دوه کسه ځوانان د غسې وول چې د خپلو پنځو پنځو غشو نه یې یوائې یو یو په نښې لګیدلي و کله چې د حماد نوبت راورسید نو هغه په شاه نشین باندې ایښودې کمان راواخیست ، یو ځل یې کش کړ ، د هغې جایزه یې واخیسته ، بیا یې غشي په کې کیښود ، نښه یې و نیوله. او په ټیټه ژبه یې وویل: «اې زما خدایه ! په دې ازمیښت کې راته هم بریا په برخه کړه.» بیا حماد کمان را کش کړ ، د سترګو یوه کږه زاویه یې ونیوله ، خپله ساه یې تم کړه او تیز تلونکې غشي یې د نښې په لور ور خوشې کړ ، غشي د نښې په منځ کې ولګید.

د حماد د غه لمړنې غشي په نښې په لګیدو سره په خلکو کې یو هیجان را پیدا شو هر ځای خلکو لاسونه پړکول او د خوشحالۍ نه یې ښکته پورته ټوپونه وهل. د شاه نشین په یوې لور کې ولاړ ایلک خان هم د حماد په د غه نښه ویشتلو باندې ډیر خوشحاله و ، د حماد نه وروسته دوه نورو ځوانانو هم د نښې منځ وویشت. او په دې توګه د حماد تر څنګ څلور نور کسان هم د نښې ویشتلو دویم پړاو ته ورسیدل.

کله چې اخري ځوان پخپل هدف د سهي ګذار کولو وروسته فارغه شو نو نندارچیان د خپلو ځایو څخه پورته شول او د راجه د محل سره د ننښتې میدان په هغو تیږلوړه پاتخو کیناستل چیرې چې د نښو ویشتونکو تر منځ د تورې مقابله کیدونکې وه. په دې خاطر چې د حماد تر څنګ چې څلور نور ځوانان په نښه ویشتلو کې بریالی شوي و د هغوې څخه یوائې د یوه د انتخاب له پاره د تورې وهلو مقابله کیدونکې وه. او د همدې مقابلې ګتونکې ته ښایسته کرشنان واده کول وو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

راجه پتهورا د کرشنا او رتنا لاسونه و نیول او دهغې میدان د پاسه د جوړ شوي شاه نشین په لور راغلل او کیناستل ، چیرې چې دغه مقابلې کیدونکې وې. دا میدان دکوهي په څیر ګول شکله و. دمیدان څلورو خواو ته دخلکو دکیناستو له پاره دتیږو پاتخې جوړې کړل شوې وې. دتر ټولو ښکته پاتخې تر مخه یې چې دمیدان دننه برخه راتله د اوسپنې د سیخونو جنګلې او تر څنګ یې اوسپنیزې پنجرې هم را تاوې شوې وې. ددغو مضبوطو سیخونو دجنګلو لوړوالې د دولسو یا پنځلسو لاسو څخه په هیڅصورت کم نه و. ددې پنجرو څخه یې په یوې کې یو زمرې بند پروت و خو نورې پنجرې خالي ولاړې وې.

حماد او هغه نور څلور کسه ځوانان یې دمرګ دغه کوهي ته راوستل ، لمړۍ یې حماد یوې لورې ته ودراوه اودهغو څلورو ځوانانو تر منځ یې مقابله پیل کړه. دهغوې څخه دوو دوو پخپلو کې د تورې وهلو مقابله وکړه ، خو دا مقابله دومره اوږده نه شوه ځکه دهغوې څخه دوه ځوانانو خپل مقابل لورې په اسانۍ سره لاندې کړې و. بیلونکې او نامراده ځوانان ټیټ سره یوې خواته ولاړل او و دریدل. اوس نو د بریالې شوو دوو ځوانانو ترمنځ مقابله پیل شوه. دې مقابلې کرار کرار په زړه پورې والې پیدا کړ او تر څنګ یې وخت هم واخیست. بالاخره د نیم ساعت کشمکش وروسته ددې دواړو ځوانانو څخه یې یو بریالې شو.

بریالې ځوان په ډیرې خوښۍ سره اوږده اوږده ساه اخیسته ، داسې بریښیده چې هغه به پوره ستومانه شوې و. د راجه مامورینو هغه یوې لورې ته کیناوه. اوس نو ناکامو شوو درې واړو ځوانانو په نوبت سره دحماد سره مقابله پیل کړه. حماد ډیر کم وخت کې درې واړه تر پښو لاندې کړل. تر دې وخته پورې هغه ګټونکې ځوان هم تازه شوې و.

تر یوه وخته پورې دا مقابله و ځنډیده ځکه چې حماد ته هم د ساه اخیستلو او ارام ورکولو اړتیا وه . د څه وخت وروسته دحماد اودهغه بریالې شوې ځوان تر منځ مقابله پیل شوه. په لمړیو کې هغه ځوان په حماد باندې را غوړیدلې واو دخپلې دفاع نه په وتلو سره یې په حماد باندې جارحانه حملې پیل کړې وې.او حماد یې په خپل مخ کې په میدان کې ګرد ګرځاوه. په میدان کې ولاړ ایلک خان ډیر پریشانه او غمژن ولاړ و . ځکه چې حماد یواځې دخپلې دفاع پورې ځان را نغاړلې و.

خو یو ناڅاپه نندارچیان حیران پاته شول ، ځکه حماد اوس د یوه وحشي په څیر توپانې بڼه خپله کړې وه. ددفاع نه ووت اوپه جارحانه توګه یې په خپل حریف برید پیل کړ. دهغه په حملو کې دومره تیزوالې او سختوالې راغلې و چې حریف یې دخپل ځان له پاره ډیرې خطرناکه او تباه کونکې وګڼلې. اوس نو حماد هغه تر خپلې مخې نڅاوه اوپه ټول میدان کې یې ګرځاوه ، داسې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه کوم وینه زبیښونکې حیوان چې خپل ښکار د میدان د یوې برخې نه بلې برخې ته په ځغاسته وړي.
په یوه ځای کې حماد په خپل رقیب باندی ډیر خطرناکه ګذار وکړ چې هغه په ډیره ستونزمنه توګه په خپل ډال واخیست. حماد سمدلاسه خپل ډال را پورته کړ او غوښتل یې په هغه مرګون ګذار وکړي خو هغه د حماد ډال هم په خپل ډال باندی واخیست ، دا د حماد یو چال و ځکه کله چې دواړه ډالونه یو د بل سره ټکر شول نو حماد د خپل ډال په زور حریف دومره زیات شاته ټیل واهه چې هغه په هوا کې پورته شو او لاندې په زمکه را پریوت. کله چې حماد ورمخته شو او غوښتل یې ګذار پرې وکړي نو هغه ځوان سمدلاسه خپله توره وغورځوله او په ملاسته ملاسته یې خپل مخ په خپل ډال کې پټ کړ ، ددې معنا دا وه چې هغه خپله ماتې منلې ده.
د حماد په بریالیتوب باندې میدان د شور او ځوګ نه ډک شو ، هرې لورې ته د خوشالۍ نعرې وی ، په دې هر څه کې ایلک خان تر ټولو مخته و .هغه خپل او سپنیزه نیزه په تخرګ کې نیولې وه او په دواړو لاسو یې چکچکې کولې او د خوشحالۍ او ډاډ څرګندونه یې کوله. کله چې د راجه مامورینو په هوا کې د لاسونو په خوځولو نندارچیان خاموشه کړل نو راجه پتهورا د خپله ځایه پورته شو او په لوړ اواز یې حماد ته په وینا کې وویل:
»اې ننبه ویشتونکیه ! ته یو زړه ور او بهادر انسان یې ، تا دا سوئمبر ګټلې دې او س ته زما د لور کرشنا خاوند یې ،دخپل مخ نه دې نقاب لرې کړه تر څو ووینم چې زما دلور راتلونکې میړه څه ډول شکل و صورت لري.
حماد خپل سر را پورته ړ اود مخ څخه یې نقاب لرې کړ ، راجه پتهورا وکوت او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: بلکل همغسې څهره او انځور دې کوم چې ما د خپلې لور د راتلونکې میړه له پاره په ذهن کې ویستلې و.
اې بې جوړه پهلوانه ! خپل او د خپل پلار نوم دې را ته ډاګیزه کړه تر څو په دغه ډک میدان کې زه ستا او ستا د پلار په نوم ستا دغه فتحه اعلان کړم. ستاسو دعزت ډیرښت وکړم او ددې اعلان سره سم«.....
راجه پتهورا خپلې خبرې تم کړې ځکه دهغې دخبرو په منځ کې رتنا په ډیره غصه را پورته شوې وه او په خپل پوره قوت سره چغې کړې او ویې ویل « دا دوکه او فریب دې ....فریب دې .... دراج کنیا په سوئمبر کې د قاعدې مطابق یو اخې کشتریان برخه اخستلې شي ... دغه ځوان چې سوئمبر یې ګټلې دې دا نه کشترې دې او نه دهندو دهرم سره کوم ه اړیکه لري.....زه یې ډیر ښه پیژنم

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

.....دا مسلمان دي او حماد بن خلدون نومیږي .....د نیشاپور او سیدونکي دي او دلته د سوداګرۍ کار وکسب کوي«...

درتنا په دې انکشاف سره ټوله میله په خاموشۍ او غم بدله شوه. د کرشنا په مخ باندی هم تر څو لمحو پورې د غم لیکې را خپرې شوې وې خو ډیر ژر یې خپل ځان سبنال کړ او د هغې په سترګو کې یو ځل بیا د ښخوا په څیر خندا او خوشالۍ نښا کوله. راجه پتهورا تر څو لمحو پورې په حیرانتیا کې ولاړ او حماد ته یې کتل، خو بیا معلومه نه شوه چې هغه به څه فکر کړې و چې د هغې کوهې شکله میدان د پاتخو څخه راکیوت او کرار کرار مخته راغې.

کله چې راجه پتهورا نژدې دولس پاټکي راکیوتې و نو یوناڅاپه د هجوم تر منځ پشپال هم را پیدا شو او د هغه شاه نشین خواته راغې چیرې چې راجه پتهورا ناست و. د هغې د کتلو سره سم رتنا را پورته شوه او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: «را ځه وروره! پشپال را نژدې شو نو په لاسو کې لوڅې توري نیونکو ساتونکو د هغه مخه ونه نیوله ځکه هغه ته رتنا د ورور غږ کړې و«.

پشپال د رتنا خواته راغې، د راتلو سره سم یې رتنا د لاسو څخه و نیوله او هملته یې په زمکه را وویشته او ورته یې وویل «ته زما خور نه یې .....ته زما د مور د ګیډې نه نه یې پیدا شوې..... که چیرې داسې واې نو نن به دې په دې ډک میدان کې زما او خپل محسن داسې نه رسوا کاوه ...کمینې ،ذلیلې ! هغې ستا د خلاصون په خاطر په دې سوئمبر کې برخه اخستې ده....هغه غوښتل سوئمبر وګټې او راجه ته ځان را نژدې کړې او د موقع او فرصت نه په ګټې سره تا له دې ځایه وتښتوي..... د ماما خوکسه کارکوونکې هم دلته راغلي دي ...هغوې له ما سره کتلي او ټول داستان یې راته ویلې دي، او دا یې هم را ته ډاګیزه کړې چې حماد ولې او د څه له پاره په دې سوئمبر کې برخه اخلي. هغه دا ټوله ډرامه ستا د خلاصون په خاطر پیل کړې ده«....

پشپال رتنا په سوکانو او لغتو باندی ښه پسته کړې وه، رتنا د درد د شدت له لاسه چیغې سورې وهلې، دلاندې کیوتونکې راجه قدمونه هملته تم شول، بیرته را ستون شو او په دریم پاټکي و درید او خپلو ساتونکو ته یې په سخته لهجه وویل «تاسو څه ته ګورئ، ختم یې کړئ، هغې په داسې بربنډه توګه د د راج محل په ناوې باندی تیرې کړې دي، داسې ناوې چې په دې ورځو کې به د دې ولس له پاره ملکه وګرځي«.

ساتونکې ورمخته شول او په یوه ځل یې څو توري په پشپال باندې راپریښودې. رتنا د دردونو له لاسه شور وفریاد هم کاوه او ساتونکې یې هم په پشپال د حملې کولو څخه منعه کول. خو اوس به څه شوي و. د پشپال ټول وجود په وینو رنګ شوې و او په زمکه پروت و.

رتنا د پشپال سره په خپله غیږ کې کیښود او ورته یې وویل: «وروره، وروره! دا څه وشول«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکې او راجه ټول حیران ولاړ وو. پشپال سترګې پرانیستې او په مړژواندې اواز یې وویل: »کاشکې... چې ته مې خور نه واې ، حماد زمونږ ددواړو محسن دې ، تا هغه سپک کړ...هغه یو سهې سلامت مندر دې... کاشکې ته دهغې مندر دیوداسی واې ،....هغه دنیکۍ او زړه ورتیا دیوتا دې. کاشکې ته دهغې دیوتا لمانځونکې واې.. ما خو فکر کړې و چې د ارج په ځاې دې دحماد سره واده وکړم خو تا زما په ټولو هیلو اوبه وشیندلې ،...که چیرې د هغې سره دې مینه نه شوه کولې نو بیا خو دې دهغې څخه د نفرت کولو هم حق نه درلود . ځکه چې هغه زمونږ ددواړو محسن دې«.

دپشپال ساه خرابه شوې وه. رتنا خپل دواړه نازک لاسونه جوړه کړل او ویې ویل: ورور ه ! له ما خطا شویده ، اخر زه هم انسانه یم ، زه له تانه بښنه غواړم«...

پشپال تم تم کیدو کې وویل: « اه ....نه یم خبر چې حماد ته به څه پیښیږي ، ..... که چیرې هغه ژوندې پاته شو نو نو بیا دهمغه څه دخپلو ګناهونو بښنه وغواړه ....که چیرې هغه دې وبښي نوزما روح به ارام شي«...

رتنا ورښکته شوه او خپله خوله یې د پشپال په غوږ کیښوده او په ډیر خوږ اواز یې ورته وویل: « ورور ه ! زه درسره ژمنه کوم چې د حماد څخه به بښنه غواړم. زه به ستا روح ارام وساتم. زه به دا ژمنه هم درسره وکړم چې زه به دهغه سره داسې مینه او محبت وکړم چې هغه به دخپل ژوند ټول ترخه یادونه له یاده وکاږي. ورور ه ! زه به یې ددې ځایه د ازادیدو هڅې وکړم. ورور ه ! تا غوښتل زه دهغې سره واده وکړم .زه به نن ستا تر مخه هغه ته د میره غږ وکړم ،بس ورور ه ! اوس ته خوشحاله اوسه. د نن نه وروسته دارجن سره زما هیڅ ډول اړیکي اویا واسطه نه شته. زه دهغه سره خپله نکاح ماتوم.

دپشپال له اړخه کوم ځواب رانغې ، هغې واړو را واړوو ، خو پشپال مړ شوې و. رتنا په چغو چغو ژړل ، راجه پتهورا خپلو ساتونکو ته حکم وکړ ، هغوې راغلل او دپشپال لاش یې واخیست اودهغه ځایه یې یوړ، رتنا هم غوښتل ددې لاش سره یو ځاې ولاړه شي خو دراجه کسانو هغه ونیوله او په زور یې کینوله ، درتنا حالت ډیر خراب شوې و او په لوړ اواز یې سلګۍ وهلې ، خلک هم پریشانه شوي وو ، هغوې په هیڅ نه پوهیدل چې څنګه ژر داسې یو انقلاب مخته راغئ.

پای

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لراوبر برېښنايي کتابتون

قدرمنو لوستونکو !

تاسو کولاۍ سئ د لراوبر ويبپاڼې په برېښنايي کتابتون کې زيات شمېر ارزښتناک او په زړه پوري آثار په خپل تفريحي وخت کې مطالعه کړئ .

د لراوبر انلاين کتابتون ستاسو لپاره د لاندينيو موضوعګانو اړوند آثار پر ليکه کوي :

- **اسلام او مذهب**
- **ساينس او تخنيک**
- **سپورټ او روغتيا**
- **تاريخ او سياست**
- **هنر او ادبيات**
- **دماشومانو لپاره**
- **بېلابېل آثار**

www.Larawbar.net/library

WWW.LARAWBAR.COM

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library